चौतारा परिदृश्य

२०८३

२६औं स्थापना दिवस
भाद्र ८, २०८३

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

चौतारा साँगाचोकगढी-५, सिन्धुपाल्चोक

पूर्वाधार तथा योजना तयारी समिति – २०५७

क्याम्पस संस्थापक समिति

कृष्णराज श्रेष्ठ
अध्यक्ष

स्व. ईश्वरी कक्षपति
सदस्य

स्व. पहलमान श्रेष्ठ
सदस्य

स्व. हिमालयप्रसाद दंगाल
सदस्य

सोमबहादुर सापकोटा
सदस्य

दिलकुमारी श्रेष्ठ
सदस्य

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
सदस्य

क्याम्पस सञ्चालक समिति

ई. गम्भीरलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष

श्यामकृष्ण श्रेष्ठ
उपाध्यक्ष

शिव श्रेष्ठ
सदस्य

ईश्वरी कक्षपति
सदस्य

राजेन्द्रभक्त प्रधान
सदस्य

तुलसीप्रसाद दंगाल
सदस्य

प्रभात श्रेष्ठ
सदस्य

रीना श्रेष्ठ
सदस्य

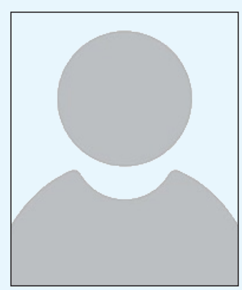

त्रि.वि.वि. प्रतिनिधि
सदस्य

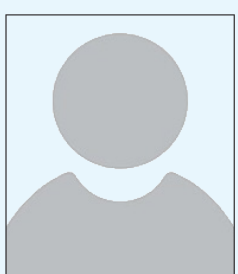

नगरपालिका प्रतिनिधि
सदस्य

राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ
सदस्य-सचिव

सल्लाहकार समिति

पुण्यप्रसाद न्यौपाने
संयोजक

गौरी प्रधान
सदस्य

कपिल श्रेष्ठ
सदस्य

सुभाष कर्माचार्य
सदस्य

युवराज दुलाल
सदस्य

डा. पूर्ण सिलवाल
सदस्य

कमलमणि श्रेष्ठ
सदस्य

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
सदस्य

रामचन्द्र श्रेष्ठ
सदस्य

प्राध्यापक तथा कर्मचारी विवरण

राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ
नि. क्याम्पस प्रमुख

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल
उपप्राध्यापक

डम्बरबहादुर श्रेष्ठ
उपप्राध्यापक

कमल पौडेल
उपप्राध्यापक

रविनमणि दाहाल
उपप्राध्यापक

युवराज निरौला
उपप्राध्यापक

कविराज भट्ट
उपप्राध्यापक

खेमराज विष्ट
उपप्राध्यापक

हृदय सापकोटा
उपप्राध्यापक

हरिगोपाल श्रेष्ठ
उपप्राध्यापक

सुब्बाप्रसाद दुलाल
उपप्राध्यापक

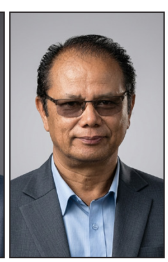

शान्तकुमार दंगाल
उपप्राध्यापक

बोधराज भट्टराई
उपप्राध्यापक

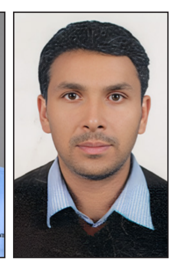

राजु पराजुली
उपप्राध्यापक

राजकुमार यादव
उपप्राध्यापक

रामहरि मिश्र
उपप्राध्यापक

कृष्णबहादुर भण्डारी
उपप्राध्यापक

कृष्णगोपाल श्रेष्ठ
लेखा अधिकृत

प्रकाश श्रेष्ठ
लाइब्रेरियन

मुन्दे तामाङ
कार्यालय सहयोगी

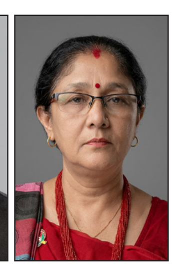

सरस्वती थापामगर
कार्यालय सहयोगी

एल्मुनाई एसोसियसन

तिलकबहादुर दंगाल
अध्यक्ष

निर्मला तिमल्सिना
उपाध्यक्ष

हरिचन्द्र गौतम
सचिव

बेली दुलाल
कोषाध्यक्ष

दिलबहादुर कार्की
सदस्य

रमेश दुलाल
सदस्य

प्रदिप बस्नेत
सदस्य

आकृती घले
सदस्य

ध्रुव घोरासैनी
सदस्य

निर्मला श्रेष्ठ
सदस्य

रेणु श्रेष्ठ
सदस्य

BEST STUDENTS 2082/83

Anil Sharma
BBS 4th Year
Management Faculty

Miroj Shrestha
B.Ed. 1st Year
Education Faculty

Astha Shrestha
B.Sc. 1st Year
Science Faculty

GRADUATE TOPPER (Bachelors and Masters) 2081

Sanjib Tamang
1st Position, 71.35%
BBS

Sakina Tamang
2nd Position, 69%
BBS

Babita Shrestha
3rd Position, 67%
BBS

TOPPER of ANNUAL BOARD EXAM 2082/83

First Year

Sabina Dangal
Education (B.Ed)

Nima D. Tamang
Management (BBS)

Second Year

Anjali Gurung
B.Ed

Dilasha Shrestha
BBS

Third Year

Anil Sharma
BBS

Menuka Shrestha
B.Ed.

चौतारा परिदृश्य २०८३

संरक्षक

ई. गम्भीरलाल श्रेष्ठ

कृष्णराज श्रेष्ठ

राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ

सम्पादक मण्डल

हरिगोपाल श्रेष्ठ

कविराज भट्ट

युवराज निरौला

प्रविधि

कृष्णगोपाल श्रेष्ठ

प्रकाश श्रेष्ठ

प्रकाशक

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

चौतारा, सिन्धुपाल्चोक

फोन नं ०११-६२०४४२ / ०११-६२०३४२

Website: www.cmcampus.edu.np

Email: chautaramultiplecampus@gmail.com

कम्प्युटर लेआउट

सेवा कम्प्युटर सेन्टर

चौतारा, सिन्धुपाल्चोक

sewacomputer@gmail.com

प्रकाशकीय

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको शैक्षिक जागरण र विकासको अग्रपङ्क्तिमा अवस्थित एक प्रतिष्ठित सामुदायिक संस्था हो । स्थानीय स्तरमै सुलभ तथा गुणस्तरीय उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ स्थापित यस क्याम्पसमा हाल स्नातक तहमा शिक्षा, व्यवस्थापन र विज्ञान सङ्काय एवम् स्नातकोत्तर तहमा शिक्षाशास्त्र (अङ्ग्रेजी र नेपाली विषय) को पठनपाठन निरन्तर रूपमा सञ्चालन भइरहेको छ । निकट भविष्यमा व्यवस्थापन सङ्कायमा स्नातकोत्तर (MBS), शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा सामाजिक र स्नातक तहमा मानविकी सङ्काय लगायतका थप विशिष्ट शैक्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने लक्ष्यका साथ क्याम्पस अघि बढिरहेको छ ।

यस क्याम्पसको समग्र शैक्षिक गरिमा अभिवृद्धिमा प्राध्यापक वर्गको समर्पण अतुलनीय छ । त्यसैगरी भौतिक तथा आर्थिक सबलीकरणमा क्याम्पस सञ्चालक समिति, संस्थापक सदस्यहरू, स्थानीय बुद्धिजीवी, समाजसेवी एवम् अभिभावकहरूको योगदान विशिष्ट रहँदै आएको छ । सामूहिक सहमति, सहकार्य र अटुट एकताकै जगमा यो संस्था वर्तमान उचाइ हासिल गर्न सफल भएको हो । हाम्रा सुदृढ र निरन्तरका प्रयासहरूको फलस्वरूप क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (UGC) बाट गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (QAA) प्राप्त गर्न सफल भएको छ । यस ऐतिहासिक उपलब्धिको श्रेय क्याम्पसका समस्त शुभचिन्तक तथा सरोकारवालाहरूमा समर्पित गर्दछौँ ।

क्याम्पसको २६ औँ स्थापना दिवस तथा वार्षिकोत्सवको पावन अवसरमा क्याम्पसका बहुआयामिक गतिविधिहरू र विद्यार्थीहरूमा अन्तर्निहित प्रतिभालाई प्रस्फुटन गराउने माध्यमका रूपमा 'चौतारा परिदृश्य' स्मारिका प्रकाशन गर्न पाउँदा हामी गौरवान्वित महसुस गर्दछौँ । प्रस्तुत सम्पादनलाई अधिकतम परिस्कृत र त्रुटिरहित बनाउने अथक प्रयास गरिए तापनि प्राविधिक वा व्यावहारिक सीमाका कारण रहन गएका कमी–कमजोरीप्रति क्षमाप्रार्थी छौँ । पाठकवृन्द तथा शिक्षाप्रेमीहरूबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सुझाव, आलोचना र मार्गदर्शक प्रतिक्रियाको सदा अपेक्षा राख्दछौँ ।

यस स्मारिकाका लागि आफ्ना अमूल्य, ज्ञानवर्धक एवम् सिर्जनात्मक लेख रचना उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण विद्वत्वर्ग, साहित्यप्रेमी तथा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा अमूल्य सल्लाहसुझाव प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौँ ।

अन्त्यमा, चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको निरन्तर शैक्षिक उत्कृष्टता र उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै २६ औँ स्थापना दिवसको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।

प्रकाशन मिति : भदौ ८, २०८३

शुभकामना

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको शैक्षिक जागरण र विकासको अग्रपङ्क्तिमा अवस्थित चौतारा बहुमुखी क्याम्पस स्थापनाको २६ औँ वर्ष पूरा गरी अघि बढिरहेको यस ऐतिहासिक एवम् गौरवशाली अवसरमा सम्पूर्ण विद्यार्थी, प्राध्यापक, अभिभावक, शिक्षाप्रेमी तथा शुभचिन्तकहरूमा हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

स्थानीय स्तरमै सुलभ, गुणस्तरीय र व्यावहारिक उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यका साथ स्थापित यस सामुदायिक क्याम्पसले प्राज्ञिक क्षेत्रमा निरन्तर फड्को मारिरहेको छ । हाम्रा सामूहिक प्रयास, शिक्षककर्मचारीको निष्ठा, विद्यार्थीहरूको मेहनत र सरोकारवालाहरूको निरन्तर सहयोगकै परिणामस्वरूप क्याम्पसले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (QAA) प्राप्त गर्न सफल भएको छ ।

परिवर्तित समयसँगै उच्च शिक्षालाई प्रविधिमैत्री, अनुसन्धानमूलक र उद्यमशीलतासँग जोड्दै देशका लागि योग्य र सक्षम जनशक्ति तयार पार्नु हाम्रो मुख्य प्राथमिकता हो । यसका लागि क्याम्पसको स्तरोन्नति र दिगो विकासमा आगामी दिनमा पनि सबै क्षेत्रबाट उत्तिकै सहयोग, मार्गदर्शन र सहकार्यको अपेक्षा गर्दछौँ ।

२६ औँ वार्षिकोत्सवको पावन अवसरमा क्याम्पसका बहुआयामिक गतिविधिहरू तथा प्राज्ञिक प्रतिभाहरूलाई समेटेर प्रकाशन हुन लागेको यस वार्षिक मुखपत्र चौतारा परिदृश्यको सफलताको कामना गर्दछु । साथै क्याम्पसलाई आजको उचाइसम्म ल्याउन योगदान पुऱ्याउनुहुने संस्थापकहरू, जग्गादाता, चन्दादाता, जनप्रतिनिधि एवम् प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

अन्तमा, चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको निरन्तर शैक्षिक उत्कृष्टता र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक कामना गर्दछु ।

गम्भीरलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष
क्याम्पस सञ्चालक समिति
भदौ ८, २०८३

विषय-सूची

• २६औँ वार्षिकोत्सवमा प्रस्तुत प्रतिवेदन	राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ	१२
• सवेगात्मक बौद्धिकता	नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	२१
• Who am I as a Teacher in the Age of Artificial Intelligence?	Kamal Paudel	२३
• नियो बैंकिङ	रविणमणि दाहाल	२७
• गुठी : नेवारी संस्कृतिको मौलिक पहिचान	हरिगोपाल श्रेष्ठ	२९
• डोट्याली लोकसाहित्यमा सञ्ज्यावाली गीत र यसभित्रको जीवन दर्शन	कविराज भट्ट	३१
• युवा पलायन र नेपालको भविष्य : जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश गुम्ने जोखिम	सुब्बाप्रसाद दुलाल	३६
• एआई र प्रविधिको प्रयोग	शान्त कुमार दंगाल	३९
• राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीति र यसले अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव	कृष्ण प्रसाद पराजुली	४३
• शिक्षाको बदलिँदो यात्रा : किताबका पानादेखि कृत्रिम बौद्धिकतासम्म	खेमराज विष्ट	४५
• सामान किन्ता उपहार	हृदय प्रसाद सापकोटा	४९
• The Architecture of Modern Science	Ramhari Mishra	५१
• Data, Dedication and Dreams	Prakash Shrestha	५५
• Human and AI	Anil Sharma	६१
• Research in Education	Menuka Shrestha	६३
• The Role of Money	Susmita Shrestha	६५
• There are stories that ask questiions...	Dilasha Shrestha	६६
• Cost, Credit and Caffiene: The Ultimate Formula	Kritika Shrestha	६९
• The Impact of Artificial Intelligence on Future Careers	Muna Dulal	७१
• एउटा हरियो अनलाइन बत्तीको प्रतीक्षा	सीता श्रेष्ठ	७३
• ग्रामीण स्वास्थ्य तथा शिक्षा सेवा ट्रष्ट	देवी भारती	७४
• वैदेशिक रोजगारी रहर होइन, बाध्यता	कृतिका सापकोटा	७५
• नेपालमा शिक्षाको वर्तमान चुनौती	सविता बस्नेत	७७
• हराएका खुशीहरू	उमेश श्रेष्ठ	७९
• अनुसूची १ : हालसम्म स्नातक र स्नातकोत्तर उत्तीर्ण गर्ने विद्यार्थीहरू		८०
• अनुसूची २ : चार वर्षको विद्यार्थी विवरण		९२
• अनुसूची ३ : २०७८ देखि २०८२ सालसम्मको नतिजा		९३
• अनुसूची ४ : प्राध्यापक तथा कर्मचारी विवरण		९४
• अनुसूची ५ : छात्रवृत्ति विवरण		९६
• अनुसूची ६ : फर्निचर एवम् भौतिक सामग्री		९८
• अनुसूची ७ : जग्गा विवरण		१०३
• अनुसूची ८ : क्याम्पस आजीवन सदस्यहरूको विवरण		१०७
• अनुसूची ९ : हालसम्मका सञ्चालक समितिको विवरण		१३८
• अनुसूची १० : लेखापरीक्षण प्रतिवेदन		१४४
• अनुसूची ११ : हालसम्मका स्ववियु पदाधिकारीहरू		१५३
• अनुसूची १२ : समिति उपसमितिहरूको विवरण		१५४
• अनुसूची १३ : पूर्व विद्यार्थी समाज विवरण		१५६

२६औँ वार्षिकोत्सवमा प्रस्तुत

प्रतिवेदन

■ **राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ** | नि. क्याम्पस प्रमुख

शैक्षिक पृष्ठभूमि :

नेपालको राजधानी काठमाडौँ र तिब्बतको ल्हासा लगायतका ऐतिहासिक व्यापारिक केन्द्रहरूबिचको आवागमनमा यात्रुहरूका लागि बास बस्ने तथा विश्राम गर्ने थलोको रूपमा प्रयोग हुँदै आएको "चौतारी" शब्दकै पर्यायवाची स्वरूप विकसित भई आजको चौतारा नाम स्थापित भएको हो। यसरी ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा व्यापारिक दृष्टिले महत्त्वपूर्ण रहेको चौतारा, भौगोलिक रूपमा राजधानी नजिक भए तापनि विगतका दशकौँसम्म यहाँ उच्च शिक्षाको पहुँच सीमित नै रहेको देखिन्छ। यद्यपि मध्यमस्तरीय शिक्षण संस्थाहरूको स्थापना क्रमशः विस्तार हुँदै गए पनि उच्च शिक्षाका संस्थाहरूको स्थापना भने पछिल्ला दुई दशकयता मात्र तीव्र गतिमा अघि बढ्न थालेको पाइन्छ।

वि.सं. २०४६ सालको ऐतिहासिक राजनीतिक परिवर्तनको पूर्वसन्ध्यामा चौताराका प्रबुद्ध समाजसेवी तथा शिक्षाप्रेमी युवाशक्तिको सक्रिय पहलमा उच्च शिक्षाको प्रारम्भिक आधार तयार पार्ने उद्देश्यले तत्कालीन रत्नगंगा क्याम्पसको स्थापना भएको थियो। उक्त परिवर्तनपछि शिक्षा क्षेत्रमा संरचनात्मक, व्यवस्थापकीय तथा प्रतिस्पर्धात्मक रूपान्तरण तीव्र रूपमा देखा पर्‍यो। यस क्रममा विद्यालय तहमा मात्र नभई उच्च शिक्षाको क्षेत्रमा पनि गुणात्मक तथा परिमाणात्मक दुवै प्रकारका उल्लेखनीय प्रगति र सुधारहरू परिलक्षित भए।

यद्यपि यी सकारात्मक परिवर्तनहरूका बाबजुद पनि सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा लगायतका प्रमुख केन्द्रहरूमा उच्च माध्यमिक तहसम्मका संस्थाहरूको स्थापना भए तापनि स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहको अध्ययनका लागि आवश्यक शैक्षिक संरचना अभावमै रहेको अवस्था थियो। फलस्वरूप प्रवीणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षाको अवसरबाट वञ्चित भई आफ्नो क्षमता र सम्भावनाको समुचित उपयोग गर्न नसक्ने जोखिम विद्यमान थियो। यस चुनौतीलाई सम्बोधन गर्दै स्थानीय युवा शक्तिलाई जिल्लामै उच्च शिक्षा उपलब्ध गराउने, उनीहरूको ज्ञान, सिप तथा दक्षतालाई अभिवृद्धि गर्दै संस्थागत तथा सामाजिक विकासमा रूपान्तरण गर्ने उद्देश्यका साथ सीमित स्रोत साधनको अधिकतम सदुपयोग गर्ने दूरदृष्टि अपनाइयो।

यसै परिप्रेक्ष्यमा नेपालको अग्रणी शैक्षिक संस्था त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट वि.सं. २०५८ साल भाद्र ८ गते सम्बन्धन प्राप्त गरी स्नातक तह (बि.एड.) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्यसहित 'चौतारा बहुमुखी क्याम्पस' स्थापना गरिएको सर्वविदित नै छ। सुरुमा स्नातक तह अन्तर्गत शिक्षाशास्त्र सङ्कायको मात्र सम्बन्धन पाएको यस कलेजले हालसम्म आइपुग्दा विज्ञान तथा व्यवस्थापन र स्नातकोत्तरतर्फ शिक्षाशास्त्र सङ्कायको सम्बन्धन प्राप्त गरी नेपाली शिक्षा र अंग्रेजी शिक्षाको पनि अध्ययन अध्यापन गराउँदै आइरहेको छ। स्थापनाकालदेखि निरन्तर शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि, भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधार विकास र समुदायसँगको सहकार्यमा यस क्याम्पसले महत्त्वपूर्ण उपलब्धिहरू हासिल गर्दै आएको छ।

आज यस क्याम्पसले आफ्नो स्थापनाकालको २५ वर्ष सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी २६औँ वर्षमा प्रवेश गरेको यस सुखद तथा गौरवपूर्ण अवसरमा, यहाँहरूको गरिमामय उपस्थितिमा क्याम्पसको समग्र कार्यप्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्वका साथ म सम्पूर्ण सरोकारवालाप्रति हार्दिक कृतज्ञता तथा सम्मान व्यक्त गर्दछु।

क्याम्पस परिचयः

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला हालको सङ्घीय संरचना अन्तर्गत बागमती प्रदेशको उच्च एक हिमाली एवम् पहाडी जिल्ला हो। नदी, पहाड, हिमाल, छहरा, वनजङ्गल ताल, पोखरी आदि प्राकृतिक सम्पदा, प्रसिद्ध पर्यटकीय स्थलहरू तथा ऐतिहासिक स्थलहरू भएता पनि तिनीहरूको उचित सदुपयोग अझैँ गर्न बाँकी देखिन्छ। सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा उच्च शिक्षा हासिल गर्ने संस्थाको अभाव शैक्षिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तनको आभाष नभएको नेपालको राजधानी काठमाडौं सिन्धुपाल्चोकबाट नजिक भएर पनि पारिवारिक पहुँच भएका जनशक्तिहरू अध्ययनको लागि राजधानीकेन्द्रित हुनु, कतिपय उच्च मा.वि. तह पुरा गरेका जनशक्तिहरू आयस्रोत अभावका कारण आफ्नो अध्ययन जारी राख्न नसक्नु, उच्च शिक्षाको अवसर नपाउँदा ती जनशक्तिहरू शैक्षिक बेराजगारीको चपेटामा परेकोले राज्यको एउटा छेउबाट भएपनि मध्यम स्तरीय जनशक्ति तयार गर्न उनीहरूको अन्तर्निहित सिर्जनशील प्रतिभाहरूको प्रस्फुटनका लागि आवश्यक परिस्थितिलाई हृदयङ्गम गरी तत्कालीन श्री कृष्ण रत्न गंगा उच्च मा.वि. चौताराको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको पहलमा मिति २०५७/८/१० गते स्नातक क्याम्पस सञ्चालन गर्न बृहत भेलाको आयोजना पश्चात् अध्यक्ष एवम् पूर्व माननीय सांसद कृष्णराज श्रेष्ठको संयोजकत्वमा, श्री ईश्वरी कक्षपती, श्री पहलमान श्रेष्ठ, श्री हिमालयप्रसाद दंगाल, श्री सोम सापकोटा, श्रीमती दिलकुमारी श्रेष्ठ र श्री नगेन्द्रप्रसाद दंगाल रहेको सात सदस्यीय चौतारा क्याम्पस पूर्वाधार तथा योजना तयारी समितिको गठन गरियो। सो समितिको सतत् प्रयासबाट त्रिभुवन विश्वविद्यालयले मिति २०५८/५/८ गतेका दिन यस जिल्लाको सदरमुकाम चौतारामा शिक्षा विषयको स्नातक तहको क्याम्पस शै.स. २०५८/५९ देखि सञ्चालन गर्न स्वीकृत प्रदान गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु।

२०५८ सालमा स्थापित यस क्याम्पस २०६३ सालमा ब्यवस्थापन सङ्काय, २०६९ सालमा विज्ञान र २०७५ साल देखि शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा नेपाली र अङ्ग्रेजी विषयमा स्नातकोत्तर एम.एड. सञ्चालन भइ रहेको छ। हाल सम्म बी.एड.को २० औँ ब्याच, बि.बि.एस.को १६ औँ ब्याच ,बि.एस्सीको ११औँ ब्याच र एम.एड.को ५औँ ब्याच पार भइसकेको छ। सबै सङ्काय गरी स्नातक तहमा ८१०जना, स्नातकोत्तर तहमा २७ जना गरी जम्मा ८३७ जना उत्तीर्ण हुनुभई उपाधि प्राप्त गर्नु भएको छ। उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको नामावली अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ। उत्तीर्ण जनशक्तिहरू सरकारी तथा गैरसरकारी निकायको विभिन्न सम्मानित पदहरूमा कार्यरत रहेका छन्।

यस क्याम्पसको स्थापना पश्चात् यसको विकास र विस्तारका लागि थुप्रै व्यक्तिगत तथा संस्थागत प्रयासहरूको महत्त्वपूर्ण योगदान रहेको छ। २०६६ असोजमा लगाइएको महायज्ञबाट यस क्याम्पसलाई नगद रु. १,२६,२४,९१९।०४ र १६ रोपनी ८ आना ० दाम १ पैसा जमिन दानस्वरुप प्राप्त भएको थियो। सप्ताह ज्ञान महायज्ञ सफल पार्न क्याम्पसलाई दानदातव्य गर्ने सबै श्रद्धेय महानुभावहरू, संस्थाहरू, गाविसहरू, कर्मचारी मित्रहरू, शिक्षक साथीहरू सबैमा हार्दिक धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। चौतारालाई शैक्षिक नगरीमा विकसित गर्ने र चौतारा बचाऊ भन्ने मुख्य अभिप्रायका साथ सञ्चालन गरिएको यस सप्ताह ज्ञान महायज्ञ विशेष अवसरमा मूल आयोजक समितिको निर्णयानुसार व्यक्तिगत रु. ५,०००।– भन्दा माथि र संस्थागत रु. १०,०००।– भन्दा माथि सहयोग गर्नुहुने व्यक्ति र संस्थालाई मात्र आजीवन सदस्यता प्रदान गरिएको थियो। २०७४ साल फाल्गुणमा पूनः क्याम्पसको शैक्षिक विकासको लागि सप्ताह ज्ञान महायज्ञ लगाइएको जसबाट रु ७८३६१७। क्याम्पसलाई प्राप्त भएको थियो। विगत वर्षहरू देखि क्याम्पसले गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायान (Quality Assurance and Accreditation-QAA) प्राप्त गर्ने प्रयत्न स्वरुप विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट २०८० फाल्गुण ३ गते गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान प्रमाण पत्र (Quality Assurance and Accreditation Certificate) प्राप्त गर्न सफल भएको थियो। यो उपलब्धी जिल्लाको प्रतिष्ठा र चौताराको सानको रूपमा लिन सकिन्छ। यस उपलब्धीलाई सार्थक बनाउनका लागि खटिनुहुने संस्थापक एवम् लामो समयसम्म क्याम्पस सञ्चालक

समितिको नेतृत्व गर्नुहुने पूर्व माननीय श्री कृष्णराज श्रेष्ठ लगायत समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारी तथा सदस्यज्यूहरू, वर्तमान सञ्चालक समितिका अध्यक्ष इ. गम्भिरलाल श्रेष्ठ तथा समितिका पदाधिकारी एवम् सदस्यहरू, निवर्तमान क्यामपस प्रमुख श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल लगायत क्याम्पसका शिक्षक तथा कर्मचारी, अभिभावक, विद्यार्थी लगायत सरोकारवाला सम्पूर्णमा आभार व्यक्त गर्दछु। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले २०२२ देखि २०२६ सम्म Nurturing Excellency in Higher Education Programme (NEHEP) मा क्याम्पस आवद्ध भएको छ। आगामी दिनहरूमा यस कार्यक्रममार्फत शैक्षिक पक्षमा विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी क्याम्पसको गुणस्तर सुधारमा योगदान पुऱ्याउन मद्दत गर्ने नै छ। चौतारा बहुमुखी क्याम्पस एल्मुनाई एसोसिएसनको सहयोगमा Digital Library स्थापना गरिएको छ। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले यस क्याम्पसलाई Digitazation व्यवथापनको लागि कार्यक्रम स्वीकृत गरिएको छ।

शैक्षिक विवरण

क) विद्यार्थी विवरण :

यस क्याम्पसमा रहेको हालको विद्यार्थी सङ्ख्याः स्नातक तहमा १७८ जना र स्नातकोत्तर तहमा १०४ जना गरी जम्मा विद्यार्थी सङ्ख्या २८२ जना रहेको छ। यसका साथै विगत चार वर्षदेखिको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा उल्लेख गरिएको छ।

ख) नतिजा विवरण

यस चौतारा बहुमुखी क्याम्पसमा शैक्षिक सत्र २०८२ मा स्नातक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूमध्ये प्रथम वर्षमा ६० जना विद्यार्थी परीक्षामा सम्मिलित भई २० जना उत्तीर्ण भएका छन्। त्यसैगरी दोस्रो वर्षमा जम्मा ३७ जनामध्ये १६ जना, तेस्रो वर्षमा २३ जनामध्ये ६ जना र चौथो वर्षमा जम्मा ३० सम्मिलित भएको तर नतिजा आउन बाकी रहेका छन्। त्यस्तै स्नातकोत्तरमा प्रथम सेमेस्टरमा १९ जनामध्ये ३ जना, दोस्रो सेमेस्टरमा १८ जनामध्ये १ जना, तेस्रो सेमेस्टरमा २२ जनामध्ये ५ जना र चौथो सेमेस्टरमा २० जनामध्ये १७ जना विद्यार्थी उत्तीर्ण हुन सफल भएका छन्। हालसम्म स्नातक र स्नातकोत्तर उत्तीर्ण गर्ने विद्यार्थीहरूको विवरण अनुसूची ३ मा रहेको छ।

ग) प्राध्यापक एवम् कर्मचारी विवरणः

यस क्याम्पसमा विगतको अनुपातमा विद्यार्थी सङ्ख्या प्रथम वर्षमा भर्नादर कमी आएको छ। यसै शैक्षिक सत्रदेखि भर्नादर बढाउन विशेष शैक्षिक कार्यक्रम अवलम्बन गर्दिै आइरहेको छ। विश्व विद्यालय अनुदान आयोग गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायान विभागले निर्धारण गरेको मापदण्डअनुसार यस वर्षदेखि पूर्णकालीन शिक्षक र आंशिक शिक्षकको अनुपात क्रमशः ६० र ४० प्रतिशतले व्यवस्थापन गरिएको छ। हाल कार्यरत शिक्षक, कर्मचारीहरू र पूर्व शिक्षक कर्मचारीहरूको विवरण अनुसूची ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

घ) विषयगत व्यवस्थाः

यस क्याम्पसमा त्रि.वि.बाट शिक्षा सङ्काय स्नातक तहमा विशिष्टीकरणका विषयहरू अङ्ग्रेजी, नेपाली, अर्थशास्त्र, जनसङ्ख्या शिक्षा, गणित र स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा विषयहरू, व्यवस्थापन सङ्कायमा Finance Specialization का विषयहरू र विज्ञान सङ्कायमा Physics Specialization का विषयहरू पठनपाठन भइरहेका छन्। त्यसैगरी स्नातकोत्तर तहमा शिक्षा सङ्काय अन्तर्गत नेपाली र अंग्रेजी विषयहरू पठनपाठन भइरहेका छन्। आउँदो शैक्षिकसत्रदेखि कक्षा सञ्चालन हुने गरी स्नातक तह शिक्षा सङ्कायमा सामाजिक, मानविकी सङ्कायमा नेपाली र समाजशास्त्र तथा स्नातकोत्तर तहमा व्यवस्थापन सङ्काय (MBS) अन्तर्गतका विषयहरू पठनपाठन गर्न अनुमतिका लागि सम्बन्धित त्रि.वि.को डीन कार्यालयमा आवेदन गरी स्थलगन अध्ययन समेत गरिसकेको छ।

ङ) पठनपाठन समय र प्रक्रियाः

यस क्याम्पस बिहानको समयमा सञ्चालन भैरहेको छ। स्नातकोत्तर विषयको शिक्षण सन्ध्याकालीन

समयमा भैरहेको छ। पठनपाठन प्रक्रियाहरूमा विभिन्न विधि, पहुँच तथा तरीकाहरू अबलम्बन गर्दै सहभागितात्मक शिक्षण सिकाइ प्रक्रियाहरूलाई प्राथमिकता दिंदै आएका छौँ। कुनै Course का Contents अधुरो रहन आएमा थप समयको व्यवस्था गरी शिक्षण गरिरहेको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु। यस वर्षदेखि सिकाइमा कमजोर विद्यार्थीहरूलाई पठन पाठनको उपचारात्मक शिक्षण गरिदै छ। आगामी वर्षदेखि स्नातक तहमा प्रत्यक्ष कक्षा शिक्षणको साथै अनलाइन माध्यमबाट समेत शिक्षण प्रक्रिया अपनाइने नीति अबलम्बन गरिने छ। यसका लागि आवश्यक भौतिक एवम् प्रविधिको व्यवस्थापन तथा तदनुसारको जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। पठनपाठनको गुणस्तर बृद्धि गर्नका लागि वार्षिक कार्ययोजना अनुरुप पाठयोजना तयार पारी शिक्षण गर्ने, मल्टीमिडिया तथा डिजिटल बोर्डको अधिकतम उपयोग गराउने तथा सम्बन्धित विषयका लागि आवश्यकता अनुसार विभिन्न किसिमका कार्यशाला तथा गोष्ठी एवम् तालिम प्रशिक्षण आदिको व्यवस्था गरिएको छ। परियोजना कार्यमा आधारित शिक्षण प्रविधिलाई विशेष प्राथमिकता दिइएको छ।

च) पुस्तकालय व्यवस्था:

यस क्याम्पसमा विद्यार्थीको पठनपाठनलाई सहयोग पुर्‍याउने उद्देश्यका साथ पुस्तकालय स्थापना गरिएको छ। जसमा ९४०३ वटा पाठ्यपुस्तक र अन्य सन्दर्भ सामग्रीहरू छन्। विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट पुस्तकालय विकासको लागि प्राप्त रु. ८ लाखबाट अध्ययनरत छात्रछात्राहरूलाई गुणस्तरीय नयाँ प्रकाशनका पाठ्यपुस्तकहरू खिरद गरी प्रत्येक छात्रछात्रालाई सम्पूर्ण पाठ्यपुस्तक आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी प्रदान गरिएको छ। हरेक वर्ष समय सापेक्षरूपमा विद्यार्थी सङ्ख्या र पाठ्यक्रमको प्रकृतिका आधारमा आवश्यक पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ सामग्रीको सङ्ख्या थप गरिँदै आएको छ।

छ) आन्तरिक परीक्षा र अतिरिक्त क्रियाकलापहरू :

प्रत्येक शैक्षिक वर्षमा दुईओटा त्रैमासिक परीक्षा र एउटा प्रिबोर्ड परीक्षा सञ्चालन गराइँदै आएको छ। हरेक परीक्षाको नतिजा विश्लेषणपश्चात् आवश्यकताका आधारमा कमजोर विद्यार्थीहरूका लागि सुधारात्मक कक्षाको पनि व्यवस्था गरिएको छ। त्रैमासिक तथा प्रिबोर्ड परीक्षा प्रत्येक विद्यार्थीलाई अनिवार्य गरिएको छ। कलेजबाट उपलब्ध गराइने छात्रवृत्ति लगायतका सेवा सुविधामा पनि आन्तरिक परीक्षामा सहभागिता र त्यसको नतिजालाई विशेष प्राथमिकताका साथ हेर्ने गरिएको छ। अतिरिक्त क्रियाकलापका सम्बन्धमा वार्षिक कार्यपात्रोमा उल्लेख गरिएका तथा आवश्यकता अनुसार अन्य शैक्षिक क्रियाकलाप, हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, कविता प्रतियोगिता, वक्तृत्वकला प्रतियोगिता, खेलकूद प्रतियोगिता, नृत्य प्रतियोगिता आदि भइरहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु। विद्यार्थीहरूको सिर्जनात्मक क्षमता अभिबृद्धिका लागि कलेजले २०८२ माघदेखि हरेक महिना क्याम्पस कर्णिका नामक भित्तेपत्रिका समेत प्रकाशन गर्दै आइरहेको छ।

ज) छात्रवृत्ति विवरण

क्याम्पसले त्रि.वि. को नियमानुसार नियमित रुपमा छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आइरहेको छ। गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीरूलाई कलेजका तर्फबाट छात्रवृत्तिका लागि निम्न व्यवस्था गरिएको छ।

क) दलित,अपाङ्ग र कक्षा १२ मा ३ जीपीय भन्दा बढी ल्याउने छात्रछात्राहरूलाई क्याम्पसमा बुझाउनुपर्ने मासिक शुल्कमा ५०% छुटको व्यवस्था गरिएको छ।

ख) क्याम्पसको विधानमा उल्लेख भएबमोजिम कुल विद्यार्थीसङ्ख्याको तीन प्रतिशत विद्यार्थीहरूलाई मूल्याङ्कनका आधारमा छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

त्यसैगरी छात्रवृत्ति प्रदान गर्न निम्न संघ संस्था तथा व्यक्तिहरूबाट समेत सहयोग प्राप्त हुँदै आइरहेको छ।

- विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
- कर्मचारी मिलन केन्द्र सिन्धुपाल्चोक

यसरी विभिन्न संघ संस्था तथा व्यक्तिहरूबाट क्याम्पसमा अध्ययनरत छात्रछात्राको लागि विगत वर्षहरूदेखि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराएकोमा धन्यवाद दिन चाहन्छु। आर्थिक रूपमा कमजोर छात्र/छात्राहरूलाई छात्रवृत्तिको थप व्यवस्थाको लागि स्थानीय संघ संस्थाहरू एवम् सहकारी संस्थाहरूसँग प्रयत्न गरिने छ।

भौतिक पक्ष :

भारतीय राजदूतावासको आर्थिक सहयोगमा चौतारा बहुमुखी क्याम्पसको भवन निर्माण भई मिति २०७०।८।१७ मा प्राविधिक सहयोगकर्ता जिल्ला विकास समिति, सिन्धुपाल्चोकबाट भवन हस्तान्तरण भएको छ। भारतीय राजदूतावासमा भवन निर्माणमा प्रयन्न गर्नुहुने नेपाल सरकारका पूर्व सचिव एवम् नेपाल प्रशासनिक प्रतिष्ठानका पुर्व कार्यकारी प्रमुख यस क्याम्पसका विशिष्ट सल्लाहकार समितिका संयोजक श्री पुण्यप्रसाद न्यौपाने एवम् यस पक्षमा प्रयन्न गर्नुहुने अन्य श्रद्धेय महानुभावहरूप्रति आभार व्यक्त गर्दछु। त्यसैगरी भारतीय राजदुतावासलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु। क्याम्पसको मूख्य भवनमा ३६ कोठा रहेका छन्। जसमध्ये कक्षाकोठाको प्रयोजनका लागि १८ कोठा कार्यालय प्रयोजनका लागि ७ कोठा, ल्याबको प्रयोजनका लागि ३ कोठा, सभाहलका लागि २ कोठा परीक्षा हलका लागि १ कोठा, पुस्तकालयका लागि १ कोठा, सूचना प्रविधिका लागि १ कोठा, शौचालय ४ कोठा, अतिथि गृहका लागि १ कोठा, छात्रबासका लागि २ कोठा उपयोग भइरहेको छ। क्याम्पसको हाताभित्र मुख्य भवनको अतिरिक्त क्यान्टिन प्रयोजनका लागि एउटा ट्रष्ट, लेखा भवनका लागि छुट्टै भवन, स्टोरका लागि एउटा ट्रस्ट, छात्रछात्राहरूका लागि सुविधासम्पन्न अलगअलग शौचालय र दुईओटा प्रतिक्षालय पनि रहेका छन्।

यस क्याम्पसको हातामा चौतारा नगरपालिका वडा नं. ५ मा १५ रोपनी ६ आना (१५–६–०–२) जग्गा प्राप्त गरिएको र अन्य स्थानमा १९ रोपनी १२ आना १ पैसा ३ दाम जग्गा रहेको छ।

क्याम्पस हाताभित्र रहेको १५ रोपनी ६ आना (१५–६–०–२) जग्गामा भवन र ट्रस्ट बाहेक खेलमैदानका लागि टेबल टेनिस, बास्केट बल, भलिबल, ब्याटमेन्टनका लागि छुट्टाछुट्टै कोर्टहरू तयार पारिएका छन्। बाँकी जमिनमा बगैँचा निर्माण गरी विभिन्न किसिमका फलफूल, बहुमूल्य वनस्पति लगायत फूलबारी निर्माण गरी क्याम्पसको वातावरणलाई हरियाली कायम गरिएको छ। यसका साथै क्याम्पसमा उपलब्ध फर्निचर, शैक्षिक सामग्री लगायतका सम्पूर्ण भौतिक सामग्रीको विवरण अनुसूची ६ मा समावेश गरिएको छ।

झ) आजीवन सदस्यहरू:

क्याम्पसमा हाल ७ जना जग्गादाता, ७११ जना व्यक्तिगत र विभिन्न संघसंस्थाहरू १०४ सहित जम्मा ८१५ आजीवन सदस्यहरू रहेका छन्। यस क्याम्पसका आजीवन सदस्यहरू तथा सोह्रौँ क्यम्पस सभा र आठौँ साधारण सभाको विधान बमोजिमका नामावली विवरण अनुसूची ७ (क) र (ख) मा उल्लेख गरिएको छ।

ञ) क्याम्पस सञ्चालक समितिको विवरण

मिति २०५८ भदौ ८ गते त्रि.वि.बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी निरन्तर सञ्चालन र विकासको चरणमा रहेको यस क्याम्पसको पहिलो साधारण सभा २०५९ वैशाख १ गते सम्पन्न भएको थियो। उक्त सभाबाट संस्थापक श्री कृष्णराज श्रेष्ठको अध्यक्षतामा ७ सदस्यीय सञ्चालक समिति गठन भएको थियो। हालसम्म सातओटा सधाधारण सभा र पन्ध्रओटा क्याम्पस सभा सम्पन्न भइसकेको छ। पहिलोदेखि सातौँ कार्यकालसम्मको सञ्चालक समितिको विवरण अनुसूची ८ मा उल्लेख गरिएको छ।

ट) विशिष्ट सल्लाहकार समिति

क्याम्पसको सञ्चालक समिति लगायत अन्य आवश्यक पक्षमा परामर्श दिने उद्देश्य र विविध प्रकारका सहयोगको लागि विधान बमोजिम एक विशिष्ट सल्लाहकार समिति गठन गरिदै आएको छ। हालसम्मका विशिष्ट सल्लाहकार समितिको विवरण **अनुसूची ९ मा उल्लेख गरिएको छ।**

क्याम्पसको संगठनात्मक संरचना

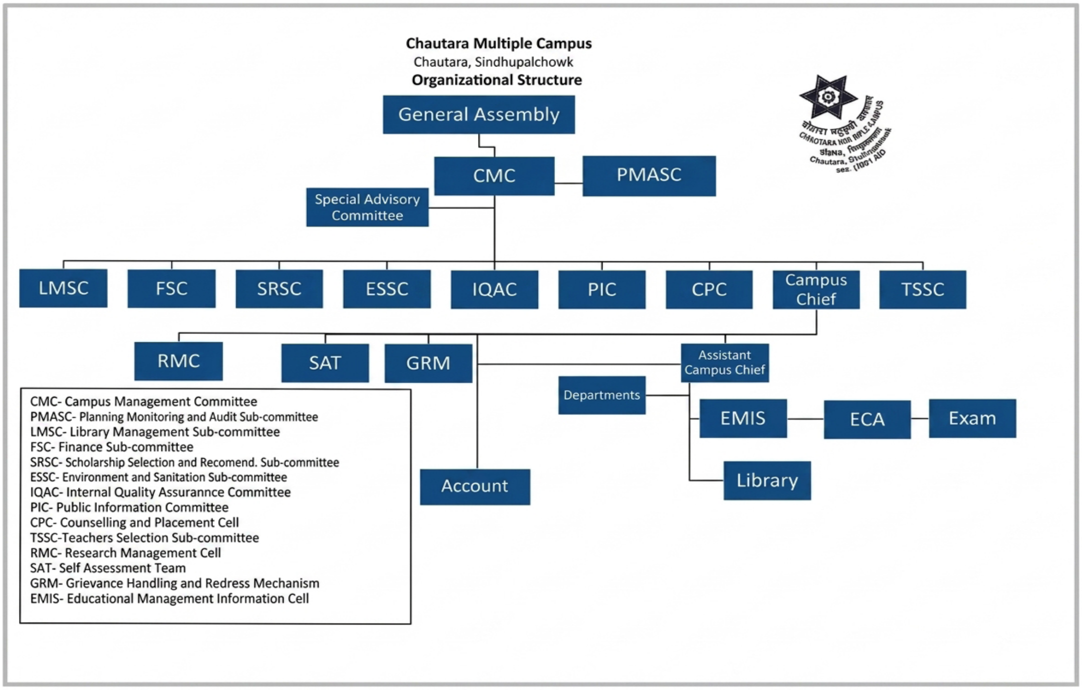

क्याम्पसको शैक्षिक तथा प्रशासनिक कार्यलाई व्यवस्थित, नियमित र मर्यादित रूपमा सञ्चालन गर्न सबैभन्दा माथि क्याम्पस सभा, त्यसमुनि सञ्चालक समिति र सञ्चालक समितिको मातहतमा क्याम्पस प्रशासन र विभिन्न विभाग, उपसमिति गठन गरी क्रियाशील रहेका छन्, जुन यसप्रकार रहेको छ। यसको विस्तृत विवरण अनुसूचि १२ मा उल्लेख गरिएको छ।

आर्थिक पक्ष:

कुनै पनि संस्थाको भौतिक एवम् गुणस्तरीय पक्ष विकसित गर्न आर्थिक पक्ष सबल रहनुपर्दछ। तर हाम्रो राज्यको उच्च शिक्षामा समेत शैक्षिक नीति निजीकरण एवम् सामुदायिकीकरणको गतितर्फ उन्मुख भइरहेको परिप्रेक्ष्यमा राज्यको जिम्मेवारी तथा आवश्यकता पर्खँदा यस भेगका युवाशक्तिहरूको भविष्य अन्यौल रहन सक्ने पक्षलाई दृष्टिगत गरी यस क्याम्पसको स्थापना भएको व्यहोरा अवगत नै छ। विद्यार्थीहरूबाट प्राप्त हुने सीतिम शुल्क, विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्राप्त हुने नियमित अनुदान र क्रियाकलापमा आधारित अनुदान, चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाबाट प्राप्त हुने ६ लाख अनुदान, ५ नं. वडा कार्यलयबाट प्राप्त हुने रु. १ लाख अनुदान नै यस क्याम्पस सञ्चालनको मुख्य स्रोत हो। स्रोतको अभावमा संस्थाले गर्नुपर्ने थुप्रै सुधारहरू गर्न नसकिरहेको अवस्था छ। क्याम्पसको अझैं भुक्तानी दिनुपर्ने रकम थुप्रै बाँकी रहेको छ। यस अवस्थामा क्याम्पसलाई आर्थिक रूपमा सम्पन्न बनाउन दीर्घकालीन योजना निर्माण गरी अगाडि बढ्नुपर्ने आवश्यकता छ। यस अवस्थामा विगत चार वर्षदेखिको तुलनात्मक आर्थिक अवस्था र लेखा परीक्षण प्रतिवेदन तथा आ.ब. २०८३/०८४ को अनुमानित आयव्यय र ०८२/०८३ को यथार्थ आयव्यय अनुसूची १० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्याम्पसले विगत चार वर्षमा हासिल गरेका उपलब्धीहरू

१. लामो समयदेखिको निरन्तर प्रयास स्वरुप विसं. २०८० फागुन ०३ गते विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (QAA) प्राप्त,

२. बागमती प्रदेश सरकार सामाजिक विकास कार्यालयबाट प्राप्त रु. ३६,१२,९५७।०० बाट क्याम्पसको मूल भवनको छतमा सभाहल निर्माण,

३. विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र बागमती प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास कार्यालयको सहयोगमा कक्षाकोठाहरूलाई आधुनिक फर्निचर र स्मार्टबोर्ड सहितको प्रविधिमैत्री कक्षा व्यवस्थापन,

४. विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, चौतारा साँगाचोकगढी न.पा. र क्याम्पसको आन्तरिक स्रोतबाट पुस्तकालयमा पर्याप्त पुस्तकहरूको व्यवस्थापन,

५. क्याम्पसको आन्तरिक स्रोतबाट भवनका महत्त्वपूर्ण स्थानहरू र कम्पाउण्डमा CCTV जडान,

६. यस क्याम्पसका सल्लाहकार समितिका सदस्य एवम् हाल संयुक्तराज्य अमेरिकामा बसोबास गर्ने श्री रामचन्द्र श्रेष्ठज्यूले उहाँको धर्मपत्नी स्व. ज्योति श्रेष्ठको स्मृतिमा सूचनाकक्षको स्थापना,

७. क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि पूर्णकालीन शिक्षकहरूको पर्याप्त व्यवस्था,

८. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा मूल भवन बाहिर आठ कोठे शौचालय र बागमती प्रदेश सरकार सामाजिक विकास कार्यालयको सहयोगमा छुट्टै लेखा शाखा भवनको निर्माण,

९. क्याम्पसबाट प्रकाशित हुँदै आइरहेको अनुसन्धानमूलक मुखपत्र CMC Journal NepJole मा प्रकाशित,

१०. क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको नतिजा निरन्तर उच्च अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण दरमा बृद्धि,

११. विद्यार्थीहरूका लागि सुधारात्मक कक्षा, सर्वाङ्गीण विकासका लागि विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप, सभासमारोह, गोष्ठी तथा तालिमहरूको व्यवस्था,

१२. समयसापेक्ष शिक्षणका लागि शिक्षकहरुलाई प्रविधिमैत्री शिक्षण विधि तथा प्रविधिहरूसँग सम्बन्धित तालिमको व्यवस्था,

१३. दलित,अपाङ्ग र कक्षा १२ मा ३ जीपीय भन्दा बढी ल्याउने छात्रछात्राहरूलाई क्याम्पसमा बुझाउनुपर्ने मासिक शुल्कमा ५०% छुटको व्यवस्था गरिएको छ। कुल विद्यार्थी सङ्ख्याको ३ प्रतिशत छात्रवृत्तिको व्यवस्था,

१४. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा क्याम्पस हाताभित्र ब्याडमिन्टन, भलिबल र बास्केटबल कोर्टको निर्माण,

१५. समयसापेक्ष आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी आउँदो शैक्षिकसत्रबाट स्नातकोत्तर तहमा व्यवस्थापन सङ्काय, स्नातक तहमा मानविकी सङ्काय (नेपाली र समाजशास्त्र विषय) र स्नातक तह शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा सामाजिक विषय थप्न त्रि. वि. मा आवेदन पेश गरी स्थलगत अध्ययनर समेत पुरा गरिएको।

आगामी तीन वर्षका लागि राखिएका लक्ष्यहरू

१. QAA प्राप्त क्याम्पसहरू हरेक वर्ष वर्गीकृत हुनुपर्ने र पाँच वर्षमा नवीकृत हुनुपर्ने व्यवस्था अनुरुप यसको दीगोपनका लागि सबै क्षेत्रको आवश्यक वार्षिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिने,

२. क्याम्पसको विविध पक्षमा अझ धेरै सुधार गर्नुपर्ने औचित्यलाई ध्यानमा राखी आउँदो वर्षदेखि लागु गर्ने गरी चार वर्षे रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने,

३. समयसापेक्ष आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी आउँदो शैक्षिकसत्रबाट स्नातकोत्तर तहमा व्यवस्थापन सङ्काय, स्नातक तहमा मानवीकि सङ्काय (नेपाली र समाजशास्त्र विषय) र स्नातक तह शिक्षाशास्त्र सङ्कायमा सामाजिक विषय थप गर्ने,

४. विद्यार्थी भर्नादर न्यून हुँदै गएको अवस्थामा विभिन्न उत्प्रेरणामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी भर्नादर बृद्धि गर्ने,

५. वार्षिक परीक्षामा सफलतादर कम्तिमा ८० प्रतिशतभन्दा माथि पुर्‍याउन शिक्षण प्रक्रियालाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै विद्यार्थी उपस्थिति बृद्धि गर्ने,
६. सम्पूर्ण कक्षाकोठाहरूमा स्मार्टबोर्ड, इन्टरनेट जडान गरी कक्षाकोठालाई आधुनिकीकरण गर्ने,
७. यस क्याम्पसलाई Research Oriented संस्थाको रूपमा विकशित गर्न CMC Journal प्रकाशनलाई निरन्तरता दिई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको अनुसन्धानात्मक पद्दति मार्फत शिक्षा र गुणस्तरमा देखिएको समस्या समाधान गर्ने,
८. अनुसन्धानात्मक लेख लेखन, प्रविधिमैत्री प्रभावकारी शिक्षणका लागि शिक्षकहरूलाई निरन्तर तालिमको व्यवस्था गर्ने,
९. क्याम्पस प्रशासनलाई पारदर्शी, अनुशासित र व्यवस्थित ढङ्गले सञ्चालन गर्न विधानको अधीनमा रही आवश्यक नीति, कार्यविधिहरू निर्माण तथा पुनर्लेखन गर्ने,
१०. क्याम्पसको नाममा रहेको जग्गालाई विभिन्न क्षेत्रमा उपयोगमा ल्याइने,
११. ई–पुस्तकालयलाई पूर्ण रूपमा व्यवस्थित गरिने,
१२. जेहेन्दार, शारीरिक तथा मानसिक रूपमा अशक्त, आर्थिक रूपमा कमजोर, दलित तथा विपन्न विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्थामा बिस्तार गर्ने,
१३. क्याम्पसलाई आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बनाउन पूर्वविद्यार्थी, समाजसेवी, सहयोगदाता तथा सरोकारवाला निकायहरूको सहयोगमा पाँच करोड बराबरको अक्षयकोष निर्माणका लागि योजनाबद्ध रूपमा पहल गर्ने,
१४. क्याम्पसलाई महत्त्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने व्यक्तित्वहरू समाजसेवी, सहयोगदाता, शिक्षक एवम् कर्मचारीहरूलाई सम्मान एवम् पुरस्कृत गर्दै जाने,
१५. जिल्लाभित्रकै टाढा तथा जिल्ला बाहिरबाट आउने विद्यार्थीहरूका लागि आधुनिक आवाशगृहको व्यवस्था गर्ने।

अन्तमा यस क्याम्पसको भौतिक, शैक्षिक, आर्थिक उन्नयनका लागि स्थापनाकालदेखि हालसम्म निरन्तर सहयोग पुर्‍याउनुहुने संस्थापकहरू, शिक्षाप्रेमी, समाजसेवी, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूमा आबद्ध व्यक्तित्वहरू, जग्गादाता, पूर्व सञ्चालक समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारी तथा सदस्यहरू, अभिभावक, पूर्वविद्यार्थी, पूर्वशिक्षकलगायत विभिन्न पेसाव्यवसायमा आबद्ध व्यक्तित्वहरूमा कलेज परिवारको तर्फबाट हार्दिक आभार तथा सम्मान व्यक्त गर्दछु। यस क्याम्पसको सोह्रौँ क्याम्पससभा तथा आठौँ साधारण सभाको विशेष अवसरमा विगतका दिनहरूमा क्याम्पसलाई तन, मन र वचनले सहयोग गर्नुहुने निम्न व्यक्तित्वहरूलाई कलेज परिवार विशेष सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छ।

संस्थापकहरू

१. पूर्व माननीय श्री कृष्ण राज श्रेष्ठ
२. श्री पहलमान श्रेष्ठ
३. श्री ईश्वरीप्रसाद कक्षपति
४. श्री सोम सापकोटा
५. श्री दिल कुमारी श्रेष्ठ
६. श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल
७. श्री हिमालयप्रसाद दंगाल

अन्य विशिष्ट व्यक्तित्व

१. पूर्व सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटा
२. पूर्व माननीय अमृतकुमार बोहरा
३. पूर्व माननीय श्री सुवास कर्माचार्य
४. माननीय युवराज दुलाल
५. पूर्व सचिव पुण्यप्रसाद न्यौपाने
६. पूर्व माननीय शेरबहादुर तामाङ
७. अमेरिका निवाशी रामचन्द्र श्रेष्ठ
८. वर्तमान अध्यक्ष ई. गम्भिरलाल श्रेष्ठ
९. जि. एल. कन्सलटेन्सीका प्रो. उत्तम देवी श्रेष्ठ
१०. राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका पूर्व आयुक्त गौरी प्रधान
११. चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका
१२. चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका वडा नं. ५
१३. उच्चतम सहयोगकर्ता स्व. रत्नबहादुर श्रेष्ठ

जग्गादाताहरू

क्र.स.	जग्गा दाताको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल
१	स्व.ईन्द्रलाल श्रेष्ठ तथा भक्तिमाया श्रेष्ठ (स्व.पिता हिरालाल श्रेष्ठ र स्व.माता दिलकुमारी श्रेष्ठ र दाजु कृष्ण बहादुर श्रेष्ठको स्मृतिमा)	चौतारा साँगाचोकगढी – ५	५–८–०–०
२	सोभितमान श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी – ५	०–१२–३–१
३	श्रीमती रामदेवी श्रेष्ठ तथा स्व.तुल्सीमान	चौतारा साँगाचोकगढी – ५	१–७–१–३
४	बाबुराम उपाध्याय (अधिकारी) स्व. पिता नरहरि उपाध्यायको स्मृतिमा	चौतारा साँगाचोकगढी – ७	३–७–२–१
५	ज्ञान बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी – ५	०–१४–२–०
६	तारानाथ दंगाल,सरस्वती दंगाल तथा सपरिवार	चौतारा साँगाचोकगढी – ७	३–०–०–०
७	उत्तर बहादुर श्रेष्ठ,श्रीमती रामदेवी श्रेष्ठ , श्री मिनादेवी श्रेष्ठ र मिराज श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी – ५	१–६–०–१

हामी सबै शिक्षक एवम् कर्मचारीहरू क्याम्पसको समुन्नतिमा सङ्लग्न रहने प्रण गर्दै क्याम्पसप्रति सबैको महत्त्वपूर्ण सहयोगको अपेक्षा राख्दै क्याम्पसको बृद्धि र विकासमा आवश्यक सल्लाह, रचनात्मक सुझाव एवम् स्नेह, सद्भाव प्राप्त हुने नै छ भन्ने विश्वासका साथ बिदा हुन्छु ।

धन्यवाद !

राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ
नि. क्याम्पस प्रमुख
चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

संवेगात्मक बौद्धिकता

(Emotional Intelligence)

नगेन्द्रप्रसाद दंगाल | पूर्व क्याम्पस प्रमुख

मानिसले आफ्नो कार्य सम्पादनमा दैनिक रूपमा अनेकौँ समस्याहरूको सामना गरिरहनुपर्दछ। हामीमध्ये अधिकांशमा कार्य सम्पादनका क्रममा संवेगलाई उचित व्यवस्थापन गर्न नसक्दा नकारात्मक व्यवहारले प्रवेश पाउँछ। वास्तवमा संवेगका आधारमा नै मानव व्यक्तित्व सन्तुलित हुने र सम्पूर्ण व्यक्तित्वको निर्धारण हुन्छ। व्यक्तित्व विकासका लागि सकारात्मक तथा नकारात्मक दुवै किसिमका सन्तुलित संवेगहरू आवश्यक पर्दछन्। यो शरीरमा देखिने आन्तरिक र बाह्य परिवर्तनको अवस्था हो।

संवेग उत्पन्न गराउन जैविक रूपमा हाम्रो मस्तिष्कको लिम्बिक (Limbic) प्रणालीमा एमिग्डाला (Amygdala), हिप्पोक्याम्पस (Hippocampus), हाइपोथ्यालामस (Hypothalamus) र सिङ्गुलेट कोर्टेक्स (Cingulate cortex) हुन्छन्; यिनीहरूले नै संवेग सिर्जना गर्न मद्दत गर्दछन्। हिप्पोक्याम्पसले संज्ञानात्मक कार्यसँग संवेगात्मक अनुभवहरू व्यवस्थापन गर्दछ। विशेष गरी पियूष ग्रन्थि (Pituitary) को ठीक माथि हाइपोथ्यालामस अवस्थित हुन्छ, जसलाई संवेगको उद्गम स्थल (Seat of emotions) भनिन्छ; यसले नै संवेग उत्पन्न गराउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ। यद्यपि वंशानुगत गुणले समेत संवेगमा विविधता ल्याइदिन्छ।

संवेगात्मक कुशलता (Emotional competency) ले व्यक्तिले ठाउँ, अवस्था तथा परिस्थिति अनुसार आफ्नो संवेगलाई उपयुक्त र सही तरिकाले नियन्त्रण गर्न, सहन, अभिव्यक्त र समायोजन गर्न सक्ने योग्यता वा क्षमता भन्ने बुझाउँछ। संवेगात्मक कुशलताले संवेगात्मक बौद्धिकतालाई सदा अड्याउने आधार (Scaffolding) प्रदान गरिरहेको हुन्छ। संवेगात्मक बौद्धिकता (Emotional intelligence) को संक्षिप्त अर्थ मानिसले आवश्यक ज्ञान र सिप प्राप्त गरी सही तरिकाले

व्यवहारमा प्रयोग गर्ने कला हो। यो व्यक्तिको बृहत् ज्ञान र सिपहरुको सङ्ग्रह हो। यसभित्र आफ्ना संवेगको जानकारी, संवेग व्यवस्थापन, अरूको संवेग बुझ्ने र सम्बन्ध विकसित गर्ने कुराहरू पर्दछन्। विशेष गरी तर्कशक्तिको विश्लेषण, बुझाइ, आत्म-सचेतना, संवेगात्मक ज्ञानको बोध, योजना, सिर्जनात्मकता, समालोचनात्मक सोच, सञ्चार, सूचना प्राप्ति, उचित समस्या समाधान र समायोजित व्यवहार आदिको समग्र रूप नै बौद्धिकता हो।

संवेगात्मक बौद्धिकता भन्नाले आफ्ना भावना, अनुभूति एवं संवेगलाई आन्तरिक रूपमा पहिचान गरी अनावश्यक पक्षहरूलाई नियन्त्रण गर्ने र अरूको भावना बुझेर वस्तुनिष्ठ व्यवहार गर्ने क्षमता हो। यसका विविध पक्षहरूमा आत्म-चेतना, आत्म-नियन्त्रण, सहानुभूति-परानुभूति र विविध प्रकारका सामाजिक सिपहरूरू पर्दछन्। अहिलेको बदलिएको परिवेशमा व्यक्तिको संवाद सिपमा संवेगात्मक बौद्धिकता अपरिहार्य व्यावहारिक पाटोका रूपमा विकसित भइरहेको छ। संवेगहरूलाई बौद्धिकतापूर्वक अभिव्यक्ति गर्न नसक्दा कतिपय उच्च पदस्थ व्यक्तिहरूको सम्पूर्ण व्यक्तित्वमा आघात पुगेका अनेकौं दृष्टान्तहरू छन्। यदि संवेगहरूलाई बौद्धिकताका साथ सञ्चार गर्न नसकिएमा त्यसको असर आफैँमा ग्लानि तथा हिनताबोधका कारण तनाव उत्पन्न भई व्यक्ति आफैँमा उच्च रक्तचापको समस्या देखिन सक्छ।

हामीले सम्पादन गर्ने हरेक व्यवहारलाई सूक्ष्म ढङ्ग (Emic perspectives) ले आगमनात्मक तर्क (Inductive reasoning) र बहु-चिन्तन (Divergent thinking) का साथ अरूको भावनामा आँच नपुग्ने गरी प्रतिक्रिया दिनु नै संवेगात्मक बौद्धिकता हो। संवेगात्मक बौद्धिकता घरपरिवारमा श्रीमान्-श्रीमतीदेखि विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक, सरकारी प्रशासक-कर्मचारी, प्रहरी, वित्तीय क्षेत्र र राजनीतिज्ञसम्ममा अपरिहार्य हुँदै गइरहेको छ। यस्तो व्यवहारबाट समुदाय एवं समाजमा सदाचार (Integrity) का गुणहरूको विकास भई समाजले स्वच्छता प्राप्त गर्न सक्छ।

Who Am I as a Teacher in the Age of Artificial Intelligence?

Kamal Paudel | Assistant Professor, English Education

Dear friends, I am back with another piece of my personal reflection. This time I have evaluated myself from your perspective. Please correct my thoughts wherever I am wrong and acknowledge them wherever they resonate with you. This is all I ask. With this brief disclaimer, let me walk you through my reflections. Well, hold on a second! If this write-up does not meet your expectations, I sincerely apologize in advance. Thank you for choosing to read it anyway. I hope it speaks to you in one way or another. Let's get started.

Gone are the days when teachers were considered the only ultimate source of knowledge and inspiration. Back when I was a student, I never thought about becoming a teacher and actually disliked the teaching profession. Now, when I look back on my school days, I believe that my young views on the matter must have been shaped by the practices and the stories told by my friends in my neighborhood and community. It was not until almost ten years later that I came to have a positive attitude towards the teaching profession. Having graduated from Tribhuvan University, I joined a private institute and thus started my teaching career in the Dhading district. Since then, things have changed for me. I now see teaching as the one profession that creates all other professions. Today, information can be found everywhere. The smartphones of my students have all got the knowledge with them wherever they go, and they now place greater trust in search engines, podcasts, vlogs, social media news feeds, and, more recently, artificial intelligence (AI). Instead of waiting for me until Monday morning to ask me any questions, my students now get dozens of explanations from ChatGPT, Google, or YouTube and so on before I have even entered the classroom. This is the very reality of today.

Nowadays, the rapidly growing use of AI across disciplines makes me ponder extensively. This new reality forces me to ask myself a question that is uncomfortable but seems inevitable. My mind and soul have desperately started to ask: "Who am I as a teacher in the eyes of Generation Z?" Am I still a teacher because I possess knowledge or hold certain levels of qualification? Or am I a teacher because I help my students make sense of knowledge? The emergence of AI in the last couple of years has made a noticeable impact.

Consequently, the teaching and learning behavior of both teachers and students has been directly affected inside the classroom. Primarily, I do not see my students anxious or show a hunger for their shortcomings to enhance their knowledge. Is it because of AI's easy feeding? Or readily available information all over the internet? Or is it because of our deeply rooted past narratives of teaching and learning methods? The differences matter. Who bridges this gap? For many decades, our educational mechanism was heavily dependent on transferring information from one mind to another. Today, this reality has been hit hard with the arrival of Artificial Intelligence (AI). At present, information is abundant, but wisdom is scarce. Facts are cheap, and judgement is expensive.

Likewise, Artificial Intelligence can summarize an entire book or volume in seconds, but it is almost impossible for me. Therefore, the present-day pedagogical approaches and practices should begin from here. Generation Z grew up in a different way than many of us grew up. Their life is deeply surrounded by the internet. Their attention competes with endless notifications. Their opinions are influenced not only by parents and teachers but also by Content Creators, YouTubers, TikTokers, Influencers, Algorithms, and Recommendation Systems. If this has been the present reality, am I supposed to hold or believe the same conventional notions and procedures in teaching? Due to such miscellaneous queries, my thought process has been profoundly challenged. I now see that it is high time for every teacher to visualize things in unique ways. I reflect that we as teachers should no longer believe that our greatest responsibility is to compete with technology. Instead, we have already lost the competition even before it began. Therefore, our major responsibility

should now be to offer what technology cannot. As we are being progressively questioned in a continuous manner about the ongoing reality, I strongly think that our emphasis must shift towards a set of emerging questions now. Honestly speaking, can we become the teacher who teaches our students how to think rather than what to think? Can we create a classroom where our disagreement is respectful, curiosity is celebrated, and our mistakes become opportunities rather than embarrassments? Can we remain intellectually humble enough to learn from our students who often direct the digital world more confidently than we do? Such questions have actually started worrying me about the future of our teaching profession. In the same way, individuals like me are also raising questions regarding their own position as teachers: how am I going to support myself as a teacher, what do my students expect of me in this new situation, and how can I demonstrate that my role is essential, thereby ensuring that even AI cannot take my place? By addressing these questions at this stage, we at least have a chance of making progress in our teaching careers over the coming few years. Yet the difficulty will always remain for us to adapt ourselves to the changing realities of the outside world.

First of all, every teacher should be confident with the self. Secondly, as teachers, if they place themselves lower than AI, more difficulties will haunt the teachers to eradicate their diffidence in the forthcoming years. Therefore, the first and foremost necessity and responsibility, I believe, is that we teachers should not see AI or technology as a threat. Likewise, we should not also help establish the narratives against our own profession that AI completely outsmarts us. However, it has undoubtedly shocked us from every corner of our lives, and this is continuously mounting each passing day. What is the solution then? Can we relax on holding the above perspectives only? Of course not. In response to the above queries, we teachers MUST prepare ourselves with some obvious measures. Let us now discuss those future preparations for every teacher like me before this piece gets over.

Time flies faster, educational theories have also evolved quicker, and technology? I think it has advanced quickest of all, perhaps overnight. Consequently, our students' expectations have also reached amazing haste. Dear teachers, now you question yourself: have I changed more than what I have been doing for many years? Perhaps it is what we have refused to do and have arrived at this face-to-face confrontation with AI. In this context, I believe we all should acknowledge the famous quotation "The only constant in life is change" of the Greek philosopher Heraclitus. Meanwhile, we should not be that afraid of AI, either. Because respect will never become outdated. Honesty will never become old-fashioned. Sympathy and empathy will never be replaced by algorithms. Likewise, humans' critical thinking ability will never

lose its value, either. Because in this age where misinformation travels faster than truth and confidence, the aforementioned qualities become even more indispensable. As teachers, we should be careful not to become entertainers just to hold our students' attention. Good teachers should not merely make their students comfortable. Instead, they should make them capable. Our teaching should be engaging. Engagement without our students' intellectual challenge produces comfort rather than their growth. Similarly, our students should also admit that learning is not always enjoyable. It is sometimes frustrating; sometimes it also demands patience. At times, it also requires our students to wrestle with ideas that refuse easy answers. Therefore, our role as teachers should never be to compete with AI or impress our students with encyclopedic knowledge. However, we must always keep learning, upgrading our knowledge and skills in the continuously changing scenario in relation to AI and technology.

Sometimes, when I ponder in my solitude, I imagine that the more intelligent AI becomes, the more valuable our genuine humanity as teachers becomes. We know Artificial intelligence can generate answers, but only human teachers' intelligence can cultivate character in our students. Similarly, AI can write essays, but only thoughtful teachers can inspire their students to question those essays. Therefore, I believe that AI can explain grammar, but only a caring teacher can notice why my normally cheerful student has become unusually silent. Our students have also started expecting much more demanding things in recent times. I think they now expect authenticity from us. They quickly recognize when I deliver a prepared note or lecture. Similarly, they will certainly appreciate the teacher who continues learning, admits when he/she does not know something, and even has the humility to say, "Let's discover this together." Our roles as teachers are now being changed. We should start encouraging and awakening our students to learn things that cannot be done with AI or technology. Specifically, curiosity, integrity, compassion, courage, etc., are the aspects that will require us, even long after our students end their formal education. We need to make our students leave the classroom thinking more deeply, questioning more honestly, and becoming more humane than when they entered. If we get the answer "yes" from our students, then perhaps we still deserve to be called a teacher. But if the answer is "no", then no amount of technology or AI is the problem. In this context, the problem remains with me. Therefore, who am I in the eyes of Generation Z? I am still desperately searching for this answer. Perhaps, the most meaningful teachers are not those who claim to have found it, but those who continue asking the question with honesty, humility, and hope. Finally, as I continue my own journey as a teacher, I have stopped wondering if my students need me to know more than artificial intelligence.

नियो बैंकिङ (Neo Banking): डिजिटल वित्तीय सेवाको नयाँ युग

■ **रविणमणि दाहाल** | Assistant Professor & HoD, Management

सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको तीव्र विकास, इन्टरनेटको व्यापक पहुँच तथा डिजिटल नवप्रवर्तनका कारण विश्वव्यापी वित्तीय प्रणाली परम्परागत शाखा-आधारित बैंकिङबाट डिजिटल बैंकिङतर्फ तीव्र रूपमा रूपान्तरित भइरहेको छ। यस रूपान्तरणको नवीनतम स्वरूपका रूपमा नियो बैंकिङ (Neo Banking) को अवधारणा विकसित भएको हो। नियो बैंकिङ भन्नाले भौतिक शाखाको आवश्यकता नपर्ने, पूर्ण रूपमा डिजिटल पूर्वाधारमा आधारित बैंकिङ प्रणालीलाई जनाउँछ, जसले मोबाइल एप, वेब प्लेटफर्म तथा अन्य डिजिटल माध्यममार्फत ग्राहकलाई बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराउँछ। यस प्रणालीमार्फत ग्राहकले अनलाइन खाता खोल्ने, रकम स्थानान्तरण गर्ने, बिल भुक्तानी गर्ने, बचत तथा लगानी व्यवस्थापन गर्ने, वित्तीय विश्लेषण प्राप्त गर्ने तथा अन्य बैंकिङ सेवा सहज रूपमा उपयोग गर्न सक्दछन्।

परम्परागत बैंकिङ प्रणालीको तुलनामा नियो बैंकिङ सञ्चालन खर्च कम हुने, सेवा प्रवाह छिटो हुने, ग्राहककेन्द्रित सेवा उपलब्ध गराउने तथा अत्याधुनिक डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गर्ने भएकाले यसको लोकप्रियता विश्वव्यापी रूपमा निरन्तर बढिरहेको छ। विशेषगरी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (Artificial Intelligence), बिग डेटा (Big Data), क्लाउड कम्प्युटिङ (Cloud Computing) तथा एप्लिकेसन प्रोग्रामिङ इन्टरफेस (Application Programming Interface–API) जस्ता प्रविधिको प्रयोगले नियो बैंकिङलाई थप प्रभावकारी, सुरक्षित तथा प्रतिस्पर्धी बनाएको छ।

१. अन्तर्राष्ट्रिय प्रवृत्ति

विश्वव्यापी रूपमा नियो बैंकिङको विकास तीव्र गतिमा भइरहेको छ। विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय बजार अनुसन्धान प्रतिवेदनहरूका अनुसार सन् २०२४ सम्म विश्व नियो बैंकिङ बजारको आकार करिब १५०–१६० अर्ब अमेरिकी डलर पुगेको अनुमान गरिएको छ भने आगामी वर्षहरूमा यसको वार्षिक औसत वृद्धिदर (Compound Annual Growth Rate–CAGR) ४५ प्रतिशतभन्दा बढी रहने प्रक्षेपण गरिएको छ।

युरोप, संयुक्त राज्य अमेरिका, बेलायत, भारत, चीन तथा सिङ्गापुरजस्ता मुलुकहरूमा नियो बैंकिङले वित्तीय सेवा क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तन ल्याएको छ। विशेषतः Revolut, N26, Chime तथा Nubank जस्ता संस्थाहरूले करोडौँ ग्राहकलाई पूर्ण डिजिटल बैंकिङ सेवा प्रदान गरिरहेका छन्। यी संस्थाहरूले कृत्रिम बुद्धिमत्ता, मेसिन लर्निङ, बिग डेटा विश्लेषण तथा क्लाउड प्रविधिको उपयोगमार्फत ग्राहकको व्यवहार विश्लेषण, व्यक्तिगत वित्तीय परामर्श, जोखिम व्यवस्थापन तथा छिटो सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाएका छन्। फलस्वरूप, विश्व वित्तीय क्षेत्रमा डिजिटल रूपान्तरणको गति तीव्र बन्दै गएको देखिन्छ।

नेपालमा हालसम्म पूर्ण रूपमा नियो बैंक सञ्चालनमा आइसकेको छैन। तथापि, डिजिटल बैंकिङ सेवाको विस्तार उल्लेखनीय रूपमा भइरहेको छ। मोबाइल बैंकिङ, इन्टरनेट बैंकिङ, क्यूआर (QR) कोडमा आधारित भुक्तानी प्रणाली, डिजिटल वालेट तथा विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीको प्रयोग विगत केही वर्षदेखि निरन्तर बढिरहेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेका विभिन्न प्रतिवेदनअनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा डिजिटल कारोबारको सङ्ख्या र कारोबार मूल्य दुवैमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ।

स्मार्टफोनको व्यापक प्रयोग, इन्टरनेट सेवाको विस्तार, फिनटेक (FinTech) कम्पनीहरूको विकास तथा

युवा पुस्ताको डिजिटल प्रविधिप्रतिको बढ्दो आकर्षणका कारण नेपालमा नियो बैंकिङको सम्भावना बलियो देखिन्छ। तथापि, यसको संस्थागत विकासका लागि स्पष्ट कानुनी व्यवस्था, नियामकीय संरचना, डिजिटल पूर्वाधार तथा साइबर सुरक्षाको सुदृढीकरण अपरिहार्य देखिन्छ।

३. नियो बैंकिङका प्रमुख फाइदाहरू

नियो बैंकिङले ग्राहकलाई स्थान र समयको सीमाबिना चौबीसै घण्टा बैंकिङ सेवा उपयोग गर्ने सुविधा प्रदान गर्दछ। खाता खोल्ने प्रक्रिया पूर्ण रूपमा अनलाइन हुने भएकाले कागजी प्रक्रिया न्यून भई सेवा प्रवाह छिटो तथा सरल हुन्छ। सञ्चालन खर्च कम हुने भएकाले सेवा शुल्क परम्परागत बैंकिङको तुलनामा कम रहने सम्भावना हुन्छ।

यसका अतिरिक्त, कृत्रिम बुद्धिमत्तामा आधारित वित्तीय विश्लेषण प्रणालीले ग्राहकलाई व्यक्तिगत बचत, खर्च व्यवस्थापन, बजेट निर्माण तथा लगानीसम्बन्धी सुझाव प्रदान गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ। ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रसम्म वित्तीय सेवा विस्तार गरी वित्तीय समावेशीकरण (Financial Inclusion) बढाउन नियो बैंकिङ प्रभावकारी माध्यम बन्न सक्ने देखिन्छ। यसले वित्तीय सेवामा पहुँच विस्तार गर्नुका साथै पारदर्शिता, दक्षता र ग्राहक सन्तुष्टि अभिवृद्धिमा समेत योगदान पुऱ्याउँछ।

४. मुख्य चुनौतीहरू

नियो बैंकिङको विस्तारसँगै साइबर सुरक्षा सबैभन्दा संवेदनशील चुनौतीका रूपमा देखापरेको छ। ह्याकिङ, डेटा चोरी, फिसिङ (Phishing), अनलाइन ठगी तथा व्यक्तिगत सूचनाको दुरुपयोगजस्ता जोखिमहरूले डिजिटल बैंकिङ प्रणालीको विश्वसनीयतामा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्न सक्छन्। त्यसैगरी नेपालमा डिजिटल साक्षरता सबै समुदायमा समान रूपमा विकास हुन नसक्नु, गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाको असमान पहुँच, प्रविधिगत पूर्वाधारको सीमितता तथा ग्राहकमा डिजिटल बैंकिङप्रतिको विश्वास पूर्ण रूपमा स्थापित हुन नसक्नु पनि महत्वपूर्ण चुनौतीहरू हुन्।

यसबाहेक, नियो बैंकिङसम्बन्धी स्पष्ट कानुनी

तथा नियामकीय संरचनाको अभाव, जोखिम व्यवस्थापनको अपर्याप्तता तथा वित्तीय उपभोक्ता संरक्षणसम्बन्धी नीतिगत अस्पष्टताले पनि यसको संस्थागत विकासमा बाधा पुऱ्याइरहेको देखिन्छ।

५. निष्कर्ष तथा सिफारिस

नियो बैंकिङले विश्व वित्तीय प्रणालीलाई अधिक आधुनिक, प्रभावकारी, कम खर्चिलो तथा ग्राहकमुखी बनाउने दिशामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। डिजिटल प्रविधिमा आधारित वित्तीय सेवाले बैंकिङ पहुँच विस्तार गर्नुका साथै वित्तीय समावेशीकरण, आर्थिक दक्षता तथा नवप्रवर्तनलाई समेत प्रोत्साहन गरेको छ। नेपालमा पनि डिजिटल बैंकिङको तीव्र विस्तारसँगै नियो बैंकिङको सम्भावना सुदृढ बन्दै गएको देखिन्छ। यद्यपि, यसको सफल कार्यान्वयनका लागि उपयुक्त कानुनी संरचना, विश्वसनीय नियामकीय व्यवस्था, सुरक्षित साइबर पूर्वाधार तथा डिजिटल वित्तीय साक्षरताको विकास अपरिहार्य छ।

यस सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैंकले नियो बैंकिङसम्बन्धी स्पष्ट नीति, मापदण्ड तथा नियामकीय ढाँचा निर्माण गर्न आवश्यक देखिन्छ। साथै बैंक तथा फिनटेक संस्थाहरूले साइबर सुरक्षामा पर्याप्त लगानी गर्दै अत्याधुनिक सुरक्षा प्रणाली विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। डिजिटल वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धिका लागि राज्य, बैंक तथा निजी क्षेत्रबीच सहकार्य गरी व्यापक जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनुपर्छ। सुरक्षित डिजिटल पूर्वाधार, नवप्रवर्तनमैत्री नीति तथा प्रभावकारी नियमनमार्फत नेपालमा नियो बैंकिङको विकास गर्न सकिएमा यसले वित्तीय समावेशीकरण, डिजिटल अर्थतन्त्रको विस्तार तथा दिगो आर्थिक विकासमा दीर्घकालीन योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

गुठी :
नेवारी संस्कृतिको मौलिक पहिचान

हरिगोपाल श्रेष्ठ | उपप्राध्यापक

नेपाल सांस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण राष्ट्र हो। पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म बसोबास गर्ने विभिन्न भाषाभाषी तथा जातजातिहरूले मनाउने भिन्नभिन्न संस्कृतिले नेपालको सांस्कृतिक विविधतालाई झल्काउँछ। यिनै विविध संस्कृतिहरूमध्ये नेवारी संस्कृति पनि एक हो। नेवारी संस्कृतिभित्र परम्परागत रूपमा मनाइने चाडपर्व, मेला,जात्रा लगायत थुप्रै सांस्कृतिक कार्यहरू रहेका छन् जसमध्ये गुठी पनि एक हो। नेवारी संस्कृतिमा गुठी प्रणाली सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक तथा आर्थिक व्यवस्थापनको मौलिक नमुनाका रूपमा विकसित भएको देखिन्छ। गुठी कुनै एक व्यक्तिको स्वार्थमा आधारित संस्था नभई सामूहिक हित, सहयोग र उत्तरदायित्वमा आधारित सामाजिक संरचना हो। गुठीका सदस्यहरूले निश्चित नियम, परम्परा र जिम्मेवारीअनुसार सामूहिक रूपमा काम गर्ने भएकाले यसमा व्यवस्थापनका धेरै आधारभूत पक्षहरू देख्न सकिन्छ। गुठी सञ्चालनमा ज्येष्ठ तथा अनुभवी व्यक्तिको नेतृत्व, सदस्यहरूको सहभागिता, कामको विभाजन, सामूहिक निर्णय तथा नियमको पालना जस्ता पक्ष महत्त्वपूर्ण हुन्छन्। यस दृष्टिले हेर्दा गुठी प्रणालीमा आधुनिक व्यवस्थापनका आधारभूत सिद्धान्तसँग मिल्दोजुल्दो कार्यशैली पाइन्छ। गुठीका सदस्यहरूलाई विभिन्न जात्रा, पर्व, पूजा, सामाजिक संस्कार तथा सार्वजनिक काममा जिम्मेवारी वितरण गरिनुले कार्यविभाजन र उत्तरदायित्वको भावना विकास गरेको देखिन्छ। यसले व्यक्तिभन्दा समूहको हितलाई प्राथमिकता दिने, एकअर्कालाई सहयोग गर्ने र सामूहिक उद्देश्य प्राप्तिका लागि मिलेर काम गर्ने संस्कृतिको विकास गरेको छ।

मानव संसाधन व्यवस्थापनका दृष्टिले गुठी प्रणालीलाई अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण उदाहरणका रूपमा लिन सकिन्छ। गुठीका सदस्यहरू अर्थात् गुठियार नै यसको मुख्य मानव स्रोत हुन्। गुठीमा सदस्यको क्षमता, अनुभव, उमेर तथा सामाजिक भूमिकाअनुसार विभिन्न जिम्मेवारी प्रदान गरिन्छ। ज्येष्ठ सदस्यले नेतृत्व गर्ने, अनुभवी व्यक्तिले नयाँ पुस्तालाई परम्परागत ज्ञान तथा सीप सिकाउने र युवा सदस्यहरूले आवश्यक काममा सक्रिय सहभागिता जनाउने व्यवस्था रहेको पाइन्छ। यसरी ज्ञान तथा सीप एक पुस्ताबाट अर्को पुस्तामा हस्तान्तरण हुने भएकाले गुठीले मानवीय क्षमताको विकास र संरक्षणमा समेत योगदान पुऱ्याएको छ। सङ्गठन व्यवहारका दृष्टिले पनि गुठीमा सामूहिक भावना, अनुशासन, पारस्परिक विश्वास, सहयोग, नेतृत्व, सहभागिता र सामाजिक उत्तरदायित्व जस्ता गुणहरू पाइन्छन्। गुठीका सदस्यहरू सुखदुःखमा एकअर्काको साथमा उभिने भएकाले उनीहरूबीच आत्मीयता र सामूहिक सम्बन्ध बलियो हुन्छ। नियम उल्लङ्घन गर्ने सदस्यलाई सामाजिक रूपमा जिम्मेवार बनाउने व्यवस्था तथा सामूहिक निर्णयको पालना गर्ने संस्कृतिले सङ्गठनभित्र अनुशासन र उत्तरदायित्व कायम गर्न सहयोग गरेको देखिन्छ।

वित्तीय व्यवस्थापनका दृष्टिले गुठी प्रणालीको आफ्नै मौलिक व्यवस्था रहेको पाइन्छ। परम्परागत रूपमा गुठीका नाममा रहेका जग्गा–जमिन तथा त्यसबाट प्राप्त हुने आम्दानी गुठी सञ्चालनको प्रमुख आर्थिक स्रोत हुने गर्थ्यो। सो आम्दानीबाट पूजा, जात्रा, पर्व, सामाजिक संस्कार, भोज तथा सार्वजनिक सम्पदाको संरक्षणका लागि आवश्यक खर्च व्यवस्थापन गरिन्थ्यो। यसबाट प्राप्त स्रोतलाई व्यक्तिगत लाभभन्दा सामूहिक हितमा प्रयोग गर्ने परम्परा विकसित भएको देखिन्छ। सञ्चालन

व्यवस्थापनका दृष्टिले गुठीले सीमित स्रोत, जनशक्ति र समयको उचित परिचालन गर्दै नियमित धार्मिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक गतिविधि सञ्चालन गर्दै आएको छ । जात्रा सञ्चालन, रथ निर्माण, बाजा बजाउने, सार्वजनिक स्थलको सरसफाइ, मन्दिर तथा पाटी–पौवाको संरक्षणजस्ता काममा स्पष्ट जिम्मेवारी बाँडफाँट गरिनुले योजनाबद्ध सञ्चालनको उदाहरण प्रस्तुत गर्दछ। यसरी गुठीले उपलब्ध स्रोतको सदुपयोग गर्दै सामूहिक उद्देश्य पूरा गर्ने व्यवस्थापकीय अभ्यासलाई निरन्तरता दिएको छ ।

उद्यमशीलताका दृष्टिले पनि गुठी प्रणालीबाट महत्त्वपूर्ण ज्ञान प्राप्त गर्न सकिन्छ। उद्यमशीलता भन्नाले नयाँ अवसर पहिचान गर्ने, उपलब्ध स्रोत परिचालन गर्ने, जोखिम बहन गर्ने र समुदायको आवश्यकता पूरा गर्ने कार्यलाई बुझिन्छ। गुठीले स्थानीय स्रोत, सीप, श्रम र ज्ञानको उपयोग गरी समुदायका आवश्यकताहरू पूरा गर्ने परम्परा विकास गरेको थियो । हस्तकला, परम्परागत बाजा, नाच, मूर्तिकला, जात्रा तथा सांस्कृतिक गतिविधिsecret सम्बन्धी सीपहरूको संरक्षण र पुस्तान्तरणले स्थानीय अर्थतन्त्र तथा रोजगारी सिर्जनामा समेत योगदान पुर्‍याउन सक्छ । वर्तमान समयमा गुठीको मौलिक ज्ञानलाई आधुनिक व्यावसायिक सोचसँग जोड्न सकेमा सांस्कृतिक पर्यटन, हस्तकला, परम्परागत कला तथा स्थानीय उत्पादनको विकास गर्न सकिन्छ। यसबाट स्थानीय युवालाई आफ्नो संस्कृति र परम्परासँग जोड्दै रोजगारी तथा स्वरोजगारका अवसर सिर्जना गर्न सकिन्छ। त्यसैले गुठीलाई केवल धार्मिक संस्था वा परम्परागत सामाजिक संरचनाका रूपमा मात्र नहेरी स्थानीय स्रोत परिचालन, सीप संरक्षण र सामुदायिक उद्यम विकासको आधारका रूपमा पनि बुझ्न आवश्यक छ ।

समग्रमा गुठी प्रणाली नेवारी संस्कृतिको मौलिक पहिचान मात्र नभई व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षको व्यावहारिक नमुनासमेत हो। मानव स्रोतको परिचालन, सामूहिक नेतृत्व, कार्यविभाजन, अनुशासन, आर्थिक स्रोतको व्यवस्थापन, सञ्चालन योजना, सामाजिक उत्तरदायित्व र स्थानीय स्रोतको उपयोगजस्ता पक्ष गुठी व्यवस्थामा परम्परादेखि नै अभ्यास हुँदै आएका छन्। आधुनिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू विकसित हुनुभन्दा धेरै पहिले समुदायको आवश्यकता र हितअनुसार गुठीले आफ्नै मौलिक व्यवस्थापन प्रणाली निर्माण गरेको देखिन्छ । वर्तमान समयमा गुठी व्यवस्थाले जगाजमिनसम्बन्धी विवाद, सहरीकरण, युवा पुस्ताको घट्दो सहभागिता, आर्थिक स्रोतको अभाव तथा परम्परागत सीपको संरक्षणमा देखिएका चुनौतीहरू सामना गरिरहेको छ । यस्ता चुनौतीका बिच पनि गुठीभित्र रहेको सामूहिकflow, सहयोग, उत्तरदायित्व र स्थानीय स्रोत परिचालनको ज्ञानलाई आधुनिक व्यवस्थापनसँग जोड्न सकिन्छ। यसबाट नेवारी संस्कृति संरक्षण हुनुका साथै स्थानीय विकास, पर्यटन, उद्यमशीलता र सामुदायिक व्यवस्थापनलाई समेत बलियो बनाउन सकिन्छ। त्यसैले गुठी प्रणालीलाई नेपालको मौलिक व्यवस्थापन ज्ञानको महत्त्वपूर्ण स्रोतका रूपमा अध्ययन, संरक्षण र आधुनिक सन्दर्भमा उपयोग गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

डोट्याली लोकसाहित्यमा सञ्ज्यावाली गीत र यसभित्रको जीवन दर्शन

कविराज भट्ट | उपप्राध्यापक

डोट्याली लोकसमुदाय भाषा, कला, साहित्य र संस्कृतिमा सम्पन्न समुदाय हो। मौलिक भाषा, संस्कृतिको विशिष्टता बोकेको यस समुदायमा समृद्ध लोकसाहित्य पनि रहेको छ। यस समुदायमा विभिन्न धार्मिक, सांस्कृतिक अवसरमा प्रस्तुत गरिने लोकसाहित्यले यस क्षेत्रको मौलिक पहिचान मात्र होइन, समग्र जीवनपद्धति र दर्शन पनि बोकेको छ। यस्तै डोट्याली लोकसमुदायको मौलिकता र जीवन दर्शन बोकेको लोकसाहित्यको एक विधा सञ्ज्यावाली गीत पनि हो। सञ्ज्यावालीलाई सम्झ्येवाली पनि भनिन्छ। डोट्याली भाषामा साँझ पर्दाको समय अर्थात् सन्ध्याकाललाई सञ्ज्याबेला भन्ने गरिन्छ। सन्ध्याकालीन समयमा गाइने गीत भएकाले यसलाई सञ्ज्यावाली भनिएको हो। सञ्ज्यावाली भनेर साँझको समयमा भित्रिने देवी हुन्। सञ्ज्यावालीलाई लक्ष्मीका रूपमा मान्ने गरिन्छ। सञ्ज्यावालीलाई देवीका रूपमा मानिए पनि गीतको भाव र प्रतीकात्मक रूपमा यसको अर्थ लगाउँदा घरमा सुख, समृद्धि, उन्नति, प्रगति आदि भन्न खोजिएको हो। सञ्ज्यावाली डोट्याली लोकसमुदायमा विशेष गरी सन्ध्याको समयमा गाउन सकिने भए पनि विशेष गरी यसलाई विविध सांस्कृतिक अवसर, व्रत, पूजापाठ आदिको समयमा प्रस्तुत गरिन्छ। डोट्याली नारीहरूले सामूहिक रूपमा प्रस्तुत गर्ने सञ्ज्यावाली तीज, गौरा लगायतका सांस्कृतिक अवसरमा गाउने गरिन्छ।

सञ्ज्यावाली गीत केवल धार्मिक, सांस्कृतिक तथा मनोरञ्जनात्मक उद्देश्यका लागि मात्र होइन, यसका माध्यमले समाजमा नैतिक शिक्षा दिन, उपदेश दिन तथा मानवीय गुणहरूको विकास गर्ने उद्देश्यले प्रस्तुत गरिन्छ। सञ्ज्यावालीमा रहेका गीतहरूलाई विभिन्न समयमा आमाहरूले सन्तानलाई, बुहारीहरूलाई उपदेश दिनका लागि पनि बेलामौकामा प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ। यसभित्र डोट्याली समाजको हजारौँ वर्ष पुरानो जीवन दर्शन, सामाजिक मूल्यमान्यता, पारिवारिक दायित्व, आचारसंहिता र पर्यावरणीय चेतना गहिरोसँग अटाएको छ। प्रस्तुत सम्झ्येवाली गीतका हरफहरूलाई सन्दर्भका रूपमा प्रस्तुत गर्दै यसभित्र लुकेको बहुआयामिक जीवन दर्शनलाई यसरी देखाउन सकिन्छ :

सांस्कृतिक तथा धार्मिक आस्थाको दर्शन

सम्झ्येवाली गीतको पहिलो र मुख्य आधार धार्मिक आस्था र सांस्कृतिक चेतना हो। डोट्याली संस्कृतिमा साँझको समयलाई सन्ध्याकालीन सङ्क्रमणकाल मानिन्छ। डोट्याली लोकविश्वास अनुसार साँझको समयमा घरमा लक्ष्मी भित्रिने विश्वास गरिन्छ। सनातन हिन्दू धर्मको अनुयायी यस समाजले सम्झ पर्नलाग्दा गायत्री जप गर्ने, सन्ध्यावन्दन गर्ने, धूपबत्ती आरती गर्ने, शङ्खध्वनि गर्ने प्रचलन यस समुदायमा रहेको छ। सञ्ज्यावाली गीतका सुरुआती हरफहरूले पनि यिनै कुराको सङ्केत गर्दै जुन घरमा साँझको समयमा शङ्खघोष हुन्छ, पूजापाठ आरती, धूपबत्ती आदि हुन्छ त्यस घरमा सञ्ज्यावाली देवीको आगमन हुने कुरालाई यसरी प्रस्तुत गरिएको पाइन्छ:

साँझबेलाकि सञ्ज्या रे वाली त सञ्ज्यावाली कैका दुवार
साँझबेलाकि सञ्ज्या रे वाली त सञ्ज्यावाली देपती दुवार
साँझबेलाकि सञ्ज्या रे वाली त सञ्ज्यावाली कै घर आस

जैका घर साँझ बत्ती बल्ली तै घर सञ्ज्यावाली आस
जै घर साँझ संकध्वनि होली तै घर सञ्ज्यावाली आस

यी हरफहरूले के स्पष्ट पार्छन् भने ईश्वर वा समृद्धिको बास त्यहीँ हुन्छ, जहाँ भक्ति, श्रद्धा र प्रकाश हुन्छ। घरको मूल ढोका र देवताको थानमा साँझको समयमा बत्ती बाल्नु भनेको अज्ञानता र दरिद्रताको अन्धकारलाई हटाई ज्ञान र समृद्धिको उज्यालोलाई आमन्त्रण गर्नु हो। डोट्याली जीवन दर्शन अनुसार धर्म भनेको कर्मकाण्ड मात्र होइन, साँझको समयमा ईश्वरप्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दै घरलाई प्रकाशमय बनाउनु हो।

यसका साथै सञ्ज्यावाली गीतमा स्थानीय देवीदेवताहरूप्रति पनि अगाध श्रद्धा प्रकट गरिएको छ। साँझ बिहानको सुरुआत देवताको नाम स्मरण गरेर गर्नुपर्छ भन्ने लोकमान्यता यस गीतमा यसरी प्रकट भएको पाइन्छ :

आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुदका भणार
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या धनका भणार
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या अन्नका भणार
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
दुद कुण्ड हुन्न भुमिराज देवा त हम सञ्ज्या कैबाटा चलौ
भुमिराज देवा सुनका सिंहासन तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
दुद कुण्ड हुन्न धुरा केदार त हम सञ्ज्या कैबाटा चलौ
धुरा केदार सुनका सिंहासन तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
दुद कुण्ड हुन्न महारुद्र देवा त हम सञ्ज्या कैबाटा चलौ
महारुद्र देवा सुनका सिंहासन तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस
दुद कुण्ड हुन्न निङलाशैनी माय त हम सम्झे कैबाटा चलौ
निङलाशैनी माय सुनका सिंहासन तम सञ्ज्या दुद कुण्ड बस

यसले डोट्याली समाजको लोकास्थालाई उजागर गर्दछ। भूमिराज, धुरा केदार, महारुद्र र निङलाशैनी जस्ता रैथाने देवीदेवताहरूलाई सुनको सिंहासनमा विराजमान गराएर सञ्ज्यालाई दूधको कुण्डमा बास बस्न आग्रह गरिनुले डोट्याली दर्शनमा प्रकृति र स्थानीय देवपरम्परालाई उच्च सम्मान दिइएको देखाउँछ।

सरसफाइ र वातावरणीय शुद्धताको दर्शन

सञ्ज्यावाली गीतले बाह्य समृद्धिलाई भन्दा आन्तरिक र भौतिक शुद्धतालाई समृद्धिको पहिलो सर्त मानेको छ। लक्ष्मी वा सुखशान्तिको बास सधैँ सफा र पवित्र स्थानमा मात्र हुन्छ भन्ने आधुनिक आरोग्य एवं स्वच्छताको दर्शनलाई यस गीतले उही बेलै स्थापित गरेको देखिन्छ। लक्ष्मीका लागि पवित्रता पहिलो सर्त हो। यहाँ पवित्रता भन्नाले केवल घरआँगन वा भौतिक शरीरको मात्र होइन मनको पवित्रता पनि बुझ्नुपर्छ। यहाँ स्वच्छताको मनोविज्ञान पनि पाउन सकिन्छ। दिनभरि कामको थकान मेटाउन मानिस साँझको समय घरमा आउने गर्दछ। दिनभरि गरेको कर्मको फल पनि घरभित्र आउने गर्दछ। यसकारण घरको वातावरण स्वच्छ, शान्त र सुन्दर भएमा मन प्रफुल्ल हुने र खुसी मनले मात्रै सुख र समृद्धि पनि भित्रिने कुरा यस गीतमा प्रस्तुत भएको पाइन्छ। यसकारण जहाँ सरसफाइ र शुद्धता हुन्छ त्यहाँ लक्ष्मीको बास हुने र जहाँ फोहोर हुन्छ त्यहाँ लक्ष्मीले नजरसम्म पनि नलगाउने कुरा सञ्ज्यावालीगीतमा यसरी प्रस्तुत भएको पाइन्छ :

साँझ बेलाकि सञ्ज्या रे वाली त सञ्ज्यावाली कै घर आली
जैका घर लिपनी घसनी होली तै घर सञ्ज्यावाली आली
जैका घर छार खकुण्डी त तै घर फिरीनै न हेर

प्रस्तुत गीतमा 'लिपनी घसनी' र 'छार खकुण्डी' शब्दहरू साह्रै साङ्केतिक छन्। जुन घर आँगन दिनहुँ पोतेर, बढारेर सफा राखिन्छ त्यहाँ मात्र सञ्ज्यावाली (लक्ष्मी) को आगमन हुन्छ। जुन घरमा 'छार खकुण्डी' अर्थात् धुलो, फोहोर र अव्यवस्थित हुन्छ त्यस्तो घरतिर

देवीले फर्केर पनि हेर्दिनन्। यसबाट डोट्याली जीवन दर्शनले फोहोरलाई दरिद्रताको जननी र सरसफाइलाई समृद्धिको ढोकाका रूपमा स्वीकार गरेको प्रस्ट हुन्छ। सफा वातावरणले मानिसको मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा सकारात्मक प्रभाव पार्छ भन्ने गहिरो ज्ञान लोकमानसले यसै गीतबाट पाएको छ।

सामाजिक, पारिवारिक सद्भाव र मानवीय मूल्यको दर्शन

सञ्ज्यावाली गीतको सम्भवतः सबैभन्दा सशक्त र उदाहरणीय पक्ष भनेको यसभित्र निहित पारिवारिक एवं सामाजिक जीवन दर्शन हो। एउटा आदर्श परिवार कस्तो हुनुपर्छ र कसरी घरमा सुख शान्ति कायम रहन्छ भन्ने कुरालाई बालबालिका र वृद्धवृद्धाप्रतिको व्यवहारसँग जोडेर हेरिएको छ। बालबालिकालाई माया गर्नु, वृद्धको सम्मान र सेवासत्कार गर्नु, पाहुनाको स्वागत गर्नु, गाईवस्तु तथा प्राणीमात्रलाई प्रेम गर्नु सामाजिक, पारिवारिक सद्भाव र मानवीय मूल्य हुन्। यी कुराहरूको सधैँ ख्याल राख्नुपर्ने कुरा सञ्ज्यावाली गीतमा यसरी व्यक्त भएको पाइन्छ :

जैका घर बुढो काँख बालो हाँस तै घर सम्झेवाली आली
बुढो खिसाउनु बालो चिच्याउनो त तै घर फिरीनैलै न हेर
जै घर साँझ गौलो रमाली त उई घर सञ्ज्यावाली आस

यी दुई हरफहरूमा जीवनको सम्पूर्ण सामाजिक दर्शन समेटिएको छ। जुन घरमा वृद्धवृद्धा (बुढो) लाई सम्मान गरेर राखिन्छ र साना बालबालिका मायाप्रेम पाएर रमाइरहेका हुन्छन् खुसी रहन्छन्, त्यही घरमा मात्र सुखसमृद्धि आउँछ। जुन घरमा मानिस मात्र होइन जनावरलाई पनि दयामाया गरिन्छ त्यहाँ मात्रै समृद्धि आउँछ। यसको ठीक विपरीत जुन घरमा ज्येष्ठ नागरिकलाई हेला गरिन्छ वा गिज्याइन्छ, बालबालिका रोइरहन्छन्, चिच्याउँछन्, गाईवस्तुप्रतिको प्रेम हुँदैन त्यस्तो घरबाट लक्ष्मीको वास हुँदैन। त्यहाँबाट सुख समृद्धि सधैँका लागि विमुख हुन्छ। यसरी बालक, वृद्ध र निमुखा प्राणीप्रति दया, माया गर्नुपर्ने उच्च मानवीय मूल्य यस गीतमा प्रस्तुत भएको पाइन्छ।

सन्तानप्रति मोह तथा वंश निरन्तरताको दर्शन

मानिसले जतिसुकै प्रगति गरेपनि सन्तान प्राप्त गर्न नसकेमा त्यो सुखको भोग गर्न सकिँदैन। सन्तान भए पनि विद्वान् र गुणवान् भएनन् भने पनि त्यो घरमा सुख हुँदैन। यसकारण सन्तान प्राप्त गर्नु र उनको पालनपोषण गरी संस्कार सहितको शिक्षा दिनु हरेक आमाबुबाको कर्तव्य हुन आउँछ। सञ्ज्यावाली गीतमा पनि सन्तानको महत्त्व र सन्तानलाई शिक्षा र संस्कारको महत्त्व हुने कुरा पनि सञ्ज्यावाली गीतमा यसरी प्रस्तुत भएको पाइन्छ। बालबालिकालाई संस्कारयुक्त र ज्ञानी बनाउने दर्शनलाई पनि गीतले यसरी प्रस्तुत गरेको छ :

जैका घर सरस्वती कन्या त तै घर सञ्ज्यावाली वास
जैका घर गणपति बालो त तै घर सञ्ज्यावाली वास

घरकी छोरीलाई ज्ञान र विद्याकी देवी 'सरस्वती' र छोरालाई बुद्धि र विवेकका प्रतीक 'गणपति' का रूपमा हुर्काउनुपर्छ भन्ने मान्यता यसमा छ। यसले लैङ्गिक समानता र बालबालिकामा सुसंस्कार ढाल्नुपर्ने गम्भीर सामाजिक दर्शनलाई उजागर गर्छ।

पारिवारिक नैतिकता र लैङ्गिक दायित्वको दर्शन

सञ्ज्यावाली गीतले घरपरिवारको सुख, शान्ति र समृद्धिमा पुरुष र महिला दुवैको चरित्र र नैतिक आचरण समान रूपमा जिम्मेवार हुन्छ भन्ने समतावादी दर्शन प्रस्तुत गर्दछ। जुन घरमा लक्षणा नारी हुन्छिन् त्यसघरमा सुख समृद्धिको बास हुन्छ, जुन घरमा सधैँ रिसाइराख्ने, बालबालिका तथा घरका सदस्यहरूसँग रिसाएर बोल्ने, भैँझगडा गर्ने कर्कशा नारी हुन्छिन् त्यो घरमा लक्ष्मीको बास हुँदैन। त्यसैगरी लक्षणले युक्त परिश्रमी, धार्मिक तथा मानवीय गुणले युक्त पुरुष भएको घरमा लक्ष्मीको बास हुने

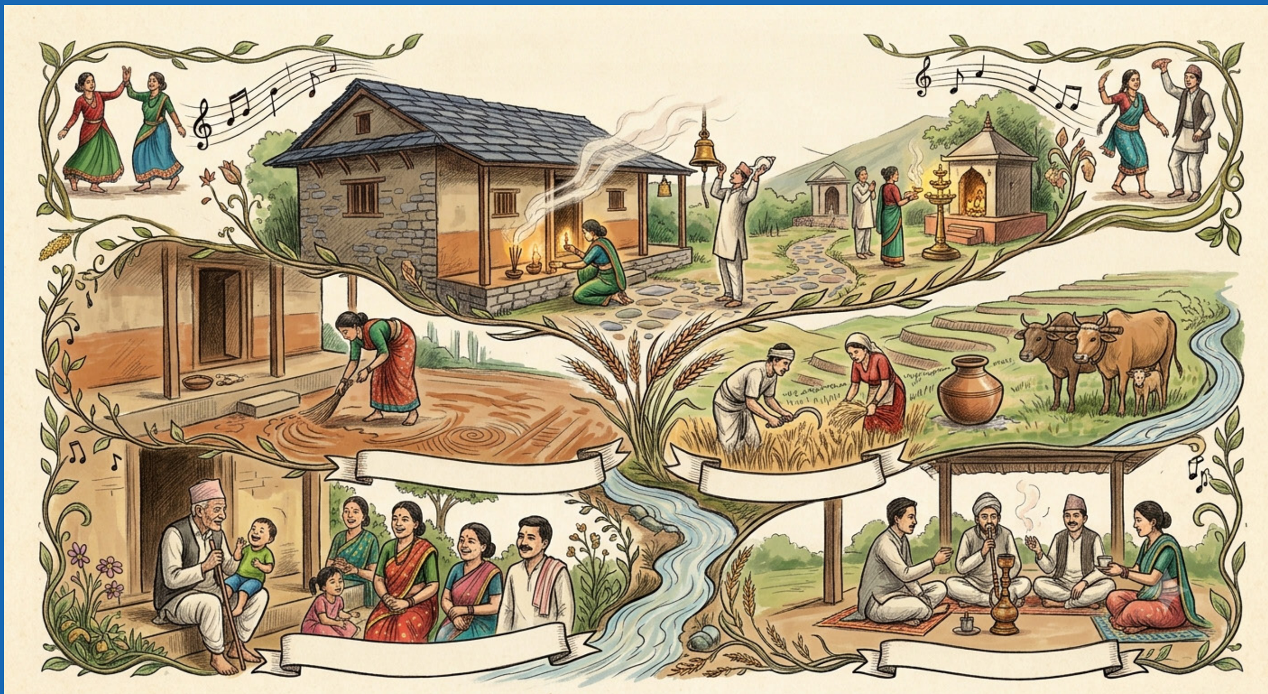

र अल्छी, अधार्मिक, नराम्रो बाटोमा हिंड्ने पुरुषको घरमा सञ्ज्यावालीले फर्केर पनि हेर्दिनन् भन्ने भाव सञ्ज्यावाली गीतमा यसरी प्रस्तुत भएको पाइन्छ :

जैका घर लक्षणा नारी होली तै घर सम्झेवाली आली
जैका घर कर्कशा नारी होली तै घर फिरीनैलै न हेर
जैका घर लक्षण पुरिख होलो त उई घर सञ्ज्यावाली वास

जैका कुलक्षण पुरिख ऐ घर फिरीनैलै न हेर

गीतमा 'लक्षणा नारी' अर्थात् सुशीला, ज्ञानी र शान्त स्वभावकी महिला भएको घरमा लक्ष्मीको बास हुने भनिएको छ भने 'कर्कशा नारी' अर्थात् सधैँ कचकच र झगडा गर्ने महिला भएको घरमा सम्झेवाली आउँदिनन् भनिएको छ। नारीलाई मात्र होइन पुरुषलाई पनि उत्तिकै नैतिक बनाउन जोड दिँदै 'कुलक्षण पुरिख' (अवगुणी वा कुलक्षण भएको पुरुष) भएको घरमा पनि सम्झेवालीले पाइला टेक्दिनन् भनिएको छ। यसले समाजमा केवल महिलालाई मात्र होइन पुरुषलाई पनि अनुशासित, कर्तव्यनिष्ठ र चरित्रवान् हुन निर्देशन दिन्छ।

कृषि, पशुपालन र श्रमको दर्शन

डोट्याली समाज मूलतः कृषि र पशुपालनमा आधारित आत्मनिर्भर समाज हो। सञ्ज्यावाली गीतमा कृषि कर्म र पशुधन (विशेष गरी गाई) लाई जीवनको वास्तविक आधार र समृद्धिको प्रतीक मानिएको छ। जसले मह काढ्छ उसले हात चाट्छ भनेझैँ जसले कृषि कर्म गर्दछ, पशुपालन गर्दछ उसको घरमा अन्न धन तथा गोरसको कमी हुँदैन भन्ने भाव सञ्ज्यावाली गीतमा यसरी प्रस्तुत भएको छ :

जैका घर मनानी खुडकी त तै घर सञ्ज्यावाली आली
जैका घर जोली गाउडी त तै घर सञ्ज्यावाली आली
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या दुदका भणार
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या धनका भणार
आस बस तम सञ्ज्यावाली त तम सञ्ज्या अन्नका भणार

गीतमा 'जोली गाउडी' अर्थात् जोडी गाई गोठमा हुनुलाई ठूलो सौभाग्य मानिएको छ। गाईबाट प्राप्त हुने दूध, दही, घिउ र गोरस नै वास्तविक 'दूधको भण्डार' हो।

श्रम र पशुपालनबाट प्राप्त हुने अन्न, धन र गोरस नै मानव जीवनका वास्तविक सम्पत्ति हुन् भन्ने श्रमको दर्शन यहाँ पाइन्छ।

मानिसले केवल काल्पनिक समृद्धिको पछाडि कुद्नुभन्दा कृषि, गोरस र उत्पादनमा ध्यान दिनुपर्छ भन्ने व्यावहारिक अर्थशास्त्र यस गीतमा अन्तर्निहित छ।

आतिथ्य सत्कार र लोकव्यवहारको दर्शन

पूर्वीय दर्शनमा 'अतिथि देवो भवः' भन्ने मूलमन्त्र छ। सञ्ज्यावाली गीतले पनि आतिथ्य सत्कार र समाजमा मानिसको बोलीवचन कस्तो हुनुपर्छ भन्ने व्यावहारिक दर्शनलाई आत्मसात् गरेको छ। परम्परागत रूपमा डोट्याली लोकसमुदायमा अतिथि सत्कार, चिया र तमाखुबाट गर्ने प्रचलन थियो। जहाँ स्वागत सत्कार हुन्छ त्यही घरमा अतिथि आउँछन्। आतिथ्य सत्कार

साँझ बेलाकि सञ्ज्या रे वाली त सञ्ज्यावाली कै घर आली
जैका घर चिलम खुड्कली त तै घर सम्झेवाली आली

प्रस्तुत गीतमा 'चिलम खुड्कली' प्रतीकात्मक रूपमा आएको हो। यसले स्वागत सत्कारलाई बुझाउन खोजिएको छ। घरमा आएका पाहुना वा छिमेकीलाई आदर सत्कार गर्नु, मीठो बोल्नु र हुक्काचिलम भरेर आदरपूर्वक सेवा गर्नु लोकसंस्कृतिको सुन्दर पक्ष हो। यसको अर्थ धूम्रपान गराउनु भन्ने होइन यसलाई स्वागतसत्कारका रूपमा बुझ्नुपर्ने हुन्छ। जहाँ पाहुनाको स्वागत हुन्छ र मानिसहरूबीच भलाकुसारी तथा आदरभाव हुन्छ त्यहाँ समाज सधैँ जीवन्त रहन्छ।

यसरी समग्रमा भन्नुपर्दा डोट्याली लोकसमुदायको 'सञ्ज्यावाली गीत' केवल सन्ध्याकालीन समयमा गाइने धार्मिक वा परम्परागत गीत मात्र होइन यो त समाजलाई व्यवस्थित, अनुशासित, सभ्य र समृद्ध बनाउने एउटा बृहत् जीवन दर्शन हो।

यस गीतले भौतिक सम्पत्तिलाई भन्दा नैतिक आचरण, घरआँगनको स्वच्छता, ज्येष्ठ नागरिकप्रतिको आदर, बालबालिकाप्रतिको स्नेह, पुरुष र महिलाको नैतिक दायित्व, कृषि तथा पशुपालनको महत्त्व र अतिथि सत्कारलाई समृद्धिको वास्तविक कडी मानेको छ।

आजको आधुनिक र भौतिकवादी युगमा, जहाँ पारिवारिक विखण्डन, ज्येष्ठ नागरिकप्रतिको उपेक्षा र प्राकृतिक सन्तुलनको विनाश भइरहेको छ, सम्झ्येवाली गीतभित्र उल्लिखित सिद्धान्त र दर्शनहरू अझ बढी सान्दर्भिक र अनुकरणीय देखिन्छन्। यो गीतले सुदूरपश्चिमको मौलिक लोकसंस्कृतिको परिचय मात्र दिँदैन बरु एउटा आदर्श र सुखी मानव समाज निर्माणको शाश्वत मार्गचित्रसमेत प्रस्तुत गर्दछ।

युवा पलायन र नेपालको भविष्य :
जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश गुम्ने जोखिम

■ **सुब्बाप्रसाद दुलाल** | उपप्राध्यापक

कुनै पनि राष्ट्रको सर्वोपरी विकास, आर्थिक समृद्धि र सामाजिक रूपान्तरणको मुख्य मेरुदण्ड त्यस देशको ऊर्जावान् युवा जनशक्ति नै हो। जनसङ्ख्याशास्त्रको दृष्टिकोणबाट हेर्दा, कुल जनसङ्ख्यामा आश्रित वर्ग अर्थात् बालबालिका र वृद्धवृद्धाको अनुपातभन्दा काम गर्न सक्षम र उत्पादनमूलक उमेर समूहको बाहुल्य हुनुलाई 'जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश' भनिन्छ। नेपाल आफ्नो इतिहासमै पहिलोपटक यस्तो दुर्लभ र अभूतपूर्व जनसाङ्ख्यिकीय लाभांशको स्वर्णिम युगबाट गुज्रिरहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ६५ प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा १५ देखि ६४ वर्ष उमेर समूहका कार्यसम्पादन गर्न सक्षम नागरिकहरूको छ। यो आँकडाले स्पष्ट पार्छ कि नेपालसँग अहिले देशको काँध फेर्न सक्ने, पूर्वाधार निर्माण गर्न सक्ने र आर्थिक क्रान्ति ल्याउन सक्ने विशाल जनशक्ति उपलब्ध छ। अत्यन्तै खेद र विडम्बनाको विषय के छ भने, राष्ट्र निर्माणका लागि मेरुदण्ड मानिएको यो अमूल्य शक्ति स्वदेशमा श्रम, पसिना र सीप सिञ्चित गर्ने अवसर पाउनुको सट्टा दैनिक रूपमा हजारौँको सङ्ख्यामा त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र नाकाहरूबाट बाहिरिन बाध्य छ।

वैदेशिक रोजगारी र उच्च शिक्षाको बहानामा भइरहेको यो विशाल जनशक्ति पलायनले गर्दा स्वदेशका खेतबारीहरू बाँझै छन्, उद्योगधन्दाहरू मजदुरको अभावमा सुकिरहेका छन् र गाउँघरहरू केवल बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकहरूको आश्रमजस्ता बनेका छन्। आफ्नै मातृभूमिमा सम्भावना र भविष्य नदेखेर युवाहरू बाध्यतावश मरुभूतिका विषम परिस्थिति र विदेशी भूमिमा आफ्नो पसिना बगाउन विवश छन्।

यसरी सक्रिय उमेरको विशाल जनसङ्ख्या स्वदेशमै परिचालन हुन नसक्नु र दिनप्रतिदिन बाहिरिनुले देशले प्राप्त गरेको जनसाङ्ख्यिकीय लाभांशको यो स्वर्णिम अवसर बिनाकुनै प्रतिफल त्यसै खेर जाने निश्चित प्रायः बनेको छ। समयमै यो गम्भीर समस्याको सम्बोधन गरिएन भने नेपालले आफ्नो इतिहासकै सबैभन्दा ठूलो विकासको ढोका गुमाउनेछ।

युवा पलायनका मुख्य कारणहरू

नेपालबाट भइरहेको यो अभूतपूर्व युवा पलायनका पछाडि बहुआयामिक कारणहरू जिम्मेवार छन्, जसलाई बुँदागत रूपमा यसरी देखाउन सकिन्छ :

- आर्थिक र रोजगारीको अभाव : स्वदेशमा शैक्षिक योग्यता अनुसारको उपयुक्त रोजगारी नपाउनु, न्यून पारिश्रमिक र श्रमको उचित सम्मान नहुनु।
- शिक्षा प्रणालीको असफलता : सैद्धान्तिक शिक्षामा जोड दिइने तर व्यावहारिक, व्यावसायिक र रोजगारीमूलक शिक्षाको अभाव हुनु।
- राजनीतिक र नीतिगत अस्थिरता : निरन्तरको राजनीतिक खिचातानी, ढिलासुस्ती, भ्रष्टाचार र उद्यमशीलताका लागि अनुकूल वातावरण नबन्नु।
- सामाजिक मनोविज्ञान : विदेश जानुलाई नै सफलताको मापदण्ड मान्ने सामाजिक सोच र साथीभाइको देखासिकी।

जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश गुम्ने जोखिम

जनसाङ्ख्यिकीय लाभांश कुनै पनि देशको इतिहासमा सधैँभरि कायम रहिरहने वा पुनः सहजै प्राप्त हुने स्थायी वरदान होइन। जनसङ्ख्याशास्त्र अनुसार यो निश्चित समय (सामान्यतया ३० देखि ४० वर्ष) का लागि मात्र खुल्ने एउटा अवसरको स्वर्णिम ढोका हो, जसलाई राष्ट्र निर्माणको सबैभन्दा उर्वर समय मानिन्छ। नेपालले यो जनसाङ्ख्यिकीय लाभांशको सुविधा पाउन थालेको पनि केही दशकहरू बितिसकेका छन् र प्रकृतिले दिएको यो विशेष अवसरको आधाभन्दा बढी समय हामीले बिनाकुनै ठोस उपलब्धि गुमाइसकेका छौँ। अबको केही दशकभित्रै यो जनसाङ्ख्यिकीय संरचना बदलिनेछ र यो स्वर्णिम अवधि सधैँका लागि समाप्त हुनेछ। यदि यो अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण र संवेदनशील समयभित्र देशको सम्पूर्ण युवा जनशक्तिलाई स्वदेशकै आधुनिक कृषि, उत्पादनमूलक उद्योग, राष्ट्रिय पूर्वाधार विकास, सूचना प्रविधि र नवप्रवर्तनका क्षेत्रमा योजनाबद्ध रूपमा परिचालन गर्न सकिएन भने, यो ऐतिहासिक अवसर इतिहासकै ठूलो पश्चात्ताप बनेर खेर जानेछ।

वर्तमान समयमा नेपालले घट्दो जन्मदर र तीव्र बसाइँसराइको दोहोरो तथा घातक असर झेलिरहेको छ। एकातिर सामाजिक र आर्थिक रूपान्तरणका कारण नयाँ जन्मने बालबालिकाको सङ्ख्या वर्षैपिच्छे तीव्र रूपमा घट्दै गइरहेको छ भने, अर्कोतिर भएका ऊर्जावान् र दक्ष युवाहरू सम्भावनाको खोजीमा निरन्तर रूपमा विदेश पलायन भइरहेका छन्।

यस दोहोरो चापका कारण निकट भविष्यमै नेपाली समाजमा सक्रिय जनशक्तिको चरम संकट उत्पन्न हुने निश्चित छ। काम गर्ने युवाहरूको सङ्ख्या घट्दै जाने र स्याहारसुसार आवश्यक पर्ने ज्येष्ठ नागरिकहरूको सङ्ख्या बढ्दै जाने हुँदा नेपाल आर्थिक रूपमा समृद्ध र बलियो हुनुअघि नै सामाजिक रूपमा वृद्ध समाजमा परिणत हुने अत्यन्तै गम्भीर र भयानक खतरा हाम्रो सामु आइसकेको छ। यदि समयमै यो अवस्थालाई रोक्न राष्ट्रिय स्तरमा ठोस कदम चालिएन भने, आउँदा पुस्ताहरूले यसको ठूलो मूल्य चुकाउनुपर्नेछ।

देशको भविष्यमा पर्ने दीर्घकालीन प्रभावहरू

- आर्थिक क्षेत्र : उत्पादकत्वमा ह्रास, बाँझो खेतबारी, खाद्यान्न आयातमा वृद्धि र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा

विदेशी श्रममा निर्भरता।

- सामाजिक र सांस्कृतिक : गाउँहरूमा वृद्धवृद्धा र बालबालिका मात्र बाँकी रहनु, सामाजिक मूल्य–मान्यता र सांस्कृतिक निरन्तरतामा सङ्कट।
- मानव पूँजीको क्षति : दक्ष र बौद्धिक वर्ग बाहिरिँदा देशको नीति निर्माण, अनुसन्धान र प्रविधि विकासमा ठूलो धक्का।
- विप्रेषणको जोखिम : विप्रेषणले अल्पकालीन रूपमा अर्थतन्त्र धानेको देखिए पनि यो दिगो पूँजी निर्माणमा उपयोग हुन नसक्नु आदि।

समाधानका उपाय र भावी दिशा

यो सङ्कटबाट देशलाई जोगाउन र जनसाङ्ख्यिकीय लाभांशको बाँकी समयलाई राष्ट्रिय हितमा उपयोग गर्न तत्काल निम्न कदमहरू चाल्नु आवश्यक छ :

- युवाहरूलाई स्वदेशमै व्यवसाय सुरु गर्न सहुलियतपूर्ण ऋण, प्रविधि, तालिम र बजारको ग्यारेन्टी गर्ने।
- बजारको माग अनुसारको प्राविधिक र व्यावसायिक शिक्षा प्रणाली लागू गर्ने।
- स्वदेशमै न्यूनतम जीवनस्तर धान्न सक्ने पारिश्रमिक र मर्यादित कामको वातावरण बनाउने।
- अनुकूल सुशासन र नीति : नयाँ उद्योग तथा स्टार्टअपहरूका लागि झन्झटिलो प्रक्रिया अन्त्य गरी लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने आदि।

नेपालको युवा पलायन केवल एउटा सामाजिक वा आर्थिक समस्या मात्र नभई यो देशको अस्तित्व र भविष्यसँग जोडिएको राष्ट्रिय सङ्कट हो। जनसाङ्ख्यिकीय लाभांशको सुनौलो ढोका छिट्टै बन्द हुँदैछ। यदि सरकार, राजनीतिक दल र सरोकारवालाहरूले समयमै ठोस कदम चालेनन् भने नेपाल इतिहासकै ठूलो विकासको अवसर गुमाउन बाध्य हुनेछ।

युवाहरूलाई देशको कर्णधार मात्र नमानी वर्तमानका साझेदारका रूपमा स्वीकार गरी स्वदेशमै रोक्ने नीति र कार्यक्रम तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउनु नै आजको मुख्य आवश्यकता हो।

एआई र प्रविधिको प्रयोग

नेपालमा साना तथा मझौला उद्योगका लागि अवसर

■ **शान्त कुमार दंगाल** | उपप्राध्यापक

वर्तमान सूचना प्रविधिको युग कृत्रिम बौद्धिकताको चरणमा पुगेको छ। विश्वभर भइरहेको प्रविधिको विकासले व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परम्परागत शैलीलाई पूर्ण रूपमा बदलिदिएको छ। विगतमा ठूलाठूला बहुराष्ट्रिय कम्पनी र प्रशस्त पूँजी भएका उद्योगहरूले मात्र पहुँच पाउने अत्याधुनिक प्रविधिहरू आज साना तथा मझौला उद्योगको पहुँचमा पनि पुगेका छन्। नेपाल जस्तो विकासोन्मुख देशमा अर्थतन्त्रको मेरुदण्डका रूपमा रहेका साना तथा मझौला उद्योगहरूका लागि एआई र प्रविधिको प्रयोग कुनै विलासिता नभई प्रतिस्पर्धी क्षमता बढाउने र दिगो विकास हासिल गर्ने बलियो अवसर बनेको छ।

कुनै पनि देशको आर्थिक समृद्धि, रोजगारी सिर्जना र समावेशी विकासमा साना तथा मझौला उद्योगहरूको योगदान अतुलनीय हुन्छ। नेपालको सन्दर्भमा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उल्लेख्य योगदान दिनुका साथै सर्वसाधारणलाई रोजगारीका अवसरहरू प्रदान गर्नमा यी उद्योगहरूको भूमिका अग्रणी छ।

सीमित पूँजी, परम्परागत उत्पादन प्रणाली, बजार पहुँचको कमी, दक्ष जनशक्तिको अभाव र कमजोर व्यवस्थापनका कारण यी उद्योगहरूले अनेकौँ चुनौतीहरूको सामना गरिरहेका छन्। यस्तो अवस्थामा एआई र आधुनिक डिजिटल प्रविधिको प्रवेशले यी सीमितताहरूलाई चिर्दै साना उद्यमीहरूलाई पनि ठूला उद्योगहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने क्षमता प्रदान गर्दछ।

साना उद्योगहरूका लागि चौबीसै घण्टा ग्राहक सेवा उपलब्ध गराउनु आर्थिक दृष्टिले चुनौतीपूर्ण हुन्छ तर एआईमा आधारित च्याटबोट र भर्चुअल असिस्टेन्टको प्रयोग गरेर साना व्यवसायहरूले ग्राहकका जिज्ञासाहरूको तुरुन्त उत्तर दिन सक्छन्। यसले ग्राहकको सन्तुष्टि बढाउँछ र बिक्री रूपान्तरणमा सहयोग पुऱ्याउँछ।

एआई उपकरणहरूले ग्राहकको व्यवहार, खरिद ढाँचा र बजारको ट्रेन्डलाई विश्लेषण गर्न सक्छन्। साना उद्यमीहरूले यस तथ्याङ्कको आधारमा कुन सामग्री कति परिमाणमा उत्पादन वा भण्डारण गर्ने भन्ने सही निर्णय लिन सक्छन्। यसले अनावश्यक स्टक बस्ने वा सामान अभाव हुने समस्यालाई हल गर्दछ।

परम्परागत विज्ञापन (रेडियो, पत्रपत्रिका, होडिङ बोर्ड) साना उद्योगका लागि धेरै महँगो हुन्छ तर सामाजिक सञ्जाल र एआई आधारित डिजिटल मार्केटिङ उपकरणहरूको प्रयोग गरी एकदमै कम खर्चमा निश्चित भूगोल, उमेर समूह र रुचि भएका सम्भावित ग्राहकहरूसम्म सिधा पहुँच पुऱ्याउन सकिन्छ।

व्यवसाय तथा व्यावसायिक कार्यलाई सरल, छिटो र प्रभावकारी बनाउन विभिन्न एआई उपकरणहरूको प्रयोग गर्न सकिन्छ। सामग्री सिर्जनाका लागि ChatGPT, Claude र Gemini जस्ता एआई उपकरणहरू उपयोगी हुन्छन्। यिनको प्रयोगबाट व्यावसायिक योजना, इमेल, विज्ञापन, प्रतिवेदन तथा अन्य आवश्यक सामग्री तयार गर्न सकिन्छ। त्यसैगरी डिजाइन तथा भिजुअल सामग्री निर्माणका लागि Canva AI र Midjourney प्रयोग गर्न सकिन्छ। यी उपकरणबाट ब्रान्डिङ, लोगो, सामाजिक सञ्जालका पोस्टर तथा अन्य आकर्षक दृश्य सामग्री निर्माण गर्न सहज हुन्छ। ग्राहक व्यवस्थापनका लागि Zoho CRM र HubSpot जस्ता उपकरण प्रयोग

गरी ग्राहकको विवरण व्यवस्थित राख्न, बिक्रीसम्बन्धी तथ्याङ्क विश्लेषण गर्न तथा ग्राहकसँगको सम्बन्ध प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ। त्यस्तै, स्वचालनका लागि Zapier र Make जस्ता उपकरण उपयोगी हुन्छन्। यिनको माध्यमबाट विभिन्न एप तथा सेवाहरूलाई एक–आपसमा जोडेर दोहोरिरहने कामहरू स्वचालित बनाउन सकिन्छ। यसरी एआई उपकरणहरूको उचित प्रयोगले समय र श्रमको बचत गर्दै व्यवसायको उत्पादकत्व, कार्यक्षमता र व्यावसायिक प्रभावकारिता बढाउन महत्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउँछ।

त्यसैगरी हिसाबकिताब राख्ने, बिलिङ गर्ने, इमेल पठाउने र सूची व्यवस्थापन गर्ने जस्ता दोहोरिने र दैनिक प्रकृतिका कामहरूलाई अटोमेसन र एआईद्वारा सहजै गर्न सकिन्छ। यसले गर्दा उद्यमी र कर्मचारीहरूले रणनीतिक योजना, नवप्रवर्तन र व्यापार विस्तारमा आफ्नो समय र ऊर्जा लगाउन पाउँछन्।

नेपालका साना तथा मझौला उद्यमहरूले आफ्नो उत्पादन, सेवा, बजार विस्तार तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन कृत्रिम बुद्धिमत्ता र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्छन्। कृषि तथा उद्यमशीलताको क्षेत्रमा माटोको गुणस्तर जाँच गर्न, मौसमको पूर्वानुमान गर्न, बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा पहिचान गर्न र सिँचाइ तथा मलको उचित व्यवस्थापन गर्न प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिन्छ। त्यस्तै हस्तकला तथा स्थानीय उत्पादनका क्षेत्रमा विद्युतीय व्यापारिक माध्यम र सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी नेपाली ढाका, पश्मिना, चिया, जडीबुटी, काठ तथा धातुका सामग्रीलगायत स्थानीय उत्पादनलाई देश तथा विदेशका बजारसम्म पुर्‍याउन सकिन्छ। ग्राहकको रुचि तथा मागसम्बन्धी तथ्याङ्कको विश्लेषण गरी नयाँ उत्पादन विकास गर्न पनि प्रविधिले सहयोग पुर्‍याउँछ। पर्यटन तथा आतिथ्य सत्कारका क्षेत्रमा साना होटल, घरबास तथा भ्रमण व्यवस्थापन गर्ने संस्थाहरूले पर्यटकको रुचि, समय र बजेटअनुसार भ्रमण योजना तयार गर्न, कोठा बुकिङ गर्न, पर्यटकका जिज्ञासाको उत्तर दिन तथा व्यक्तिगत आवश्यकताअनुसार सेवा प्रदान गर्न प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्छन्। यसबाट ग्राहक सन्तुष्टि बढ्नुका साथै व्यवसायको बजार विस्तार र आम्दानी वृद्धि गर्न सहयोग पुग्छ।

यद्यपि साना तथा मझौला उद्यममा आधुनिक प्रविधि

अपनाउने क्रममा केही चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । ग्रामीण तथा साना सहरी क्षेत्रमा प्रविधिसम्बन्धी ज्ञान, सीप र दक्ष जनशक्तिको अभाव, आधुनिक उपकरण तथा सफ्टवेयरका लागि आवश्यक प्रारम्भिक लगानी, कमजोर इन्टरनेट तथा विद्युत् पूर्वाधारजस्ता समस्या देखिन्छन् । प्रविधिको प्रयोगसँगै ग्राहक तथा व्यवसायसम्बन्धी तथ्याङ्कको सुरक्षा र गोपनीयता कायम गर्नु अर्को महत्वपूर्ण चुनौती हो । साथै, लामो समयदेखि चलिआएको परम्परागत कार्यशैली परिवर्तन गर्न उद्यमी तथा कर्मचारीमा देखिने हिचकिचाहटले पनि प्रविधि अपनाउने प्रक्रियालाई प्रभावित गर्न सक्छ । यी चुनौती समाधान गर्न सरकारले साना उद्यमका लागि प्रविधि खरिदमा अनुदान तथा सहुलियतपूर्ण ऋण उपलब्ध गराउने, आवश्यक डिजिटल पूर्वाधार विस्तार गर्ने र प्रविधि प्रयोगसम्बन्धी व्यावहारिक तालिम सञ्चालन गर्ने नीति लिनुपर्छ । उद्योग वाणिज्य संघ, तालिम केन्द्र, शैक्षिक संस्था तथा प्रविधिसम्बन्धी संस्थाहरूले पनि उद्यमीको क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग गर्नुपर्छ । नयाँ प्रविधि विकास गर्ने संस्था र परम्परागत साना उद्यमबीच सहकार्यको वातावरण निर्माण गरी स्थानीय आवश्यकता अनुकूल प्रविधिको विकास तथा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्न सकेमा नेपाली साना तथा मझौला उद्यमलाई थप उत्पादनशील, प्रतिस्पर्धी र आत्मनिर्भर बनाउन सकिन्छ ।

नेपालका साना तथा मझौला उद्यमका लागि कृत्रिम बुद्धिमत्ता र आधुनिक प्रविधिको प्रयोगमा प्रशस्त सम्भावना भए पनि यसको प्रयोग पूर्ण रूपमा सहज छैन । ग्रामीण तथा साना सहरी क्षेत्रमा प्रविधिसम्बन्धी ज्ञान, सीप, दक्ष जनशक्ति, पूर्वाधार र आर्थिक स्रोतको अभावका कारण धेरै उद्यमीले आधुनिक प्रविधिको पूर्ण उपयोग गर्न सकेका छैनन् । प्रविधि प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गर्न आधारभूत ज्ञान तथा व्यावहारिक सीप आवश्यक हुन्छ । त्यसैले उद्यमी तथा कर्मचारीलाई सरल र प्रयोगात्मक तालिम दिनु आवश्यक छ । त्यस्तै आधुनिक उपकरण, सफ्टवेयर, इन्टरनेट, विद्युत् तथा अन्य पूर्वाधारका लागि आवश्यक प्रारम्भिक लगानी साना उद्यमका लागि चुनौतीपूर्ण हुन सक्छ । ग्रामीण क्षेत्रमा इन्टरनेटको कमजोर पहुँच, विद्युत्को अनियमितता तथा आधुनिक उपकरणको महँगो मूल्यले समस्या थप जटिल बनाउँछ । प्रविधिको प्रयोगसँगै ग्राहक, कर्मचारी तथा कारोबारसम्बन्धी महत्त्वपूर्ण तथ्याङ्क विद्युतीय रूपमा सङ्कलन र भण्डारण हुने भएकाले तथ्याङ्क सुरक्षा तथा गोपनीयता पनि महत्वपूर्ण चुनौती हो । ग्राहकको व्यक्तिगत विवरण, भुक्तानीसम्बन्धी जानकारी तथा व्यवसायका गोप्य तथ्याङ्क सुरक्षित राख्न नसकेमा चोरी, दुरुपयोग वा अनधिकृत पहुँचको जोखिम रहन्छ । यसका साथै लामो समयदेखि प्रयोग हुँदै आएको परम्परागत कार्यशैली परिवर्तन गर्न उद्यमी तथा कर्मचारीमा देखिने हिचकिचाहटले पनि प्रविधि अपनाउने प्रक्रियालाई प्रभावित गर्न सक्छ । त्यसैले प्रविधिको उपयोगिता, आवश्यकता र सीमाबारे सकारात्मक सोचको विकास गर्नुका साथै सुरक्षित प्रणाली, बलियो पासवर्ड, तथ्याङ्कको सुरक्षित प्रतिलिपि तथा नियमित सुरक्षा अभ्यासमा ध्यान दिनुपर्छ ।

नेपालका साना तथा मझौला उद्यममा कृत्रिम बुद्धिमत्ता तथा आधुनिक प्रविधिको प्रभावकारी प्रयोगका लागि सरकार, निजी क्षेत्र, शैक्षिक संस्था, प्रविधि क्षेत्र तथा स्वयं उद्यमीबीच सहकार्य आवश्यक हुन्छ। सरकारले साना तथा मझौला उद्यमको डिजिटल रूपान्तरणका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरी प्रविधि खरिद तथा प्रयोगमा सहुलियतपूर्ण ऋण, अनुदान तथा कर छुटको व्यवस्था गर्न सक्छ । ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रमा उच्च गुणस्तरको इन्टरनेट, विद्युत् तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधार विस्तार गर्न सकेमा साना उद्यमीले पनि आधुनिक प्रविधिको लाभ लिन सक्छन् । त्यसैगरी, उद्योग वाणिज्य संघ, तालिम केन्द्र, शैक्षिक संस्था तथा प्रविधिसम्बन्धी संस्थाहरूले साना उद्यमीका लागि कृत्रिम बुद्धिमत्ताको प्रयोग, विद्युतीय व्यापार, सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रचारप्रसार, तथ्याङ्क व्यवस्थापन, विद्युतीय भुक्तानी तथा तथ्याङ्क सुरक्षासम्बन्धी सरल र व्यवहारमुखी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्छ । तालिम स्थानीय भाषा तथा उद्यमीको आवश्यकताअनुकूल भएमा यसको प्रभावकारिता अझ

बढ्न सक्छ। नयाँ प्रविधि विकास गर्ने संस्था र स्थानीय परम्परागत उद्यमबीच सहकार्यको वातावरण निर्माण गरी स्थानीय आवश्यकता र समस्याअनुसार उपयोगी प्रविधिको विकास तथा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ। यसबाट प्रविधि वास्तविक व्यावसायिक समस्यासँग जोडिनुका साथै साना उद्यमको क्षमता र प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउन सहयोग पुग्छ।

यसरी हेर्दा कृत्रिम बुद्धिमत्ता र आधुनिक प्रविधि नेपालका साना तथा मझौला उद्यमका लागि चुनौती मात्र नभई ठूलो अवसर पनि हो। कृषि तथा उद्यमशीलता, हस्तकला तथा स्थानीय उत्पादन, पर्यटन तथा आतिथ्य सत्कारलगायतका क्षेत्रमा यसको प्रयोगबाट उत्पादन वृद्धि, बजार विस्तार, ग्राहक सेवा सुधार तथा व्यवसाय सञ्चालनमा दक्षता हासिल गर्न सकिन्छ। यद्यपि डिजिटल साक्षरता, प्रारम्भिक लगानी, पूर्वाधार, तथ्याङ्क सुरक्षा, गोपनीयता तथा परम्परागत मानसिकता जस्ता चुनौती समाधान नगरी प्रविधिको अपेक्षित लाभ प्राप्त गर्न कठिन हुन्छ। त्यसैले सरकारी सहयोग, निजी क्षेत्रको लगानी, व्यावहारिक तालिम, पर्याप्त पूर्वाधार र उद्यमीको सकारात्मक सोचबीच समन्वय गरी प्रविधिको प्रयोग विस्तार गर्नुपर्छ। प्रविधिलाई डर वा जोखिमका रूपमा मात्र नहेरी उत्पादकशीलता, बजार विस्तार, ग्राहकसँगको सम्बन्ध र व्यवसायको दीगो विकासका लागि उपयोगी साधनका रूपमा स्वीकार गर्न आवश्यक छ। योजनाबद्ध र जिम्मेवार ढङ्गले प्रविधिको प्रयोग गर्न सकेमा नेपाली साना तथा मझौला उद्यमलाई थप प्रतिस्पर्धी, उत्पादनशील, आत्मनिर्भर तथा दीगो बनाउन महत्त्वपूर्ण योगदान पुग्नेछ।

राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीति र यसले अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव

■ **कृष्ण प्रसाद पराजुली** | उपप्राध्यापक

कुनै पनि देशको समग्र आर्थिक स्वास्थ्य, मौद्रिक अनुशासन र वित्तीय स्थायित्व त्यस देशको केन्द्रीय बैंकले अवलम्बन गर्ने मौद्रिक नीतिमा निर्भर हुन्छ। बजारमा मुद्राको आपूर्ति नियन्त्रण गर्ने, महँगीलाई वाञ्छित सीमाभित्र राख्ने, ब्याजदरमा सन्तुलन कायम गर्ने, कर्जा प्रवाहलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रतर्फ लक्षित गर्ने र विदेशी विनिमय सञ्चितिको संरक्षण गर्ने मुख्य दायित्व मौद्रिक नीतिकै हो। नेपालको सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐनले केन्द्रीय बैंकका रूपमा नेपाल राष्ट्र बैंकलाई मौद्रिक नीति तर्जुमा, जारी र कार्यान्वयन गर्ने पूर्ण स्वायत्तता एवं वैधानिक अधिकार प्रदान गरेको छ।

सरकारले वार्षिक बजेटमार्फत ल्याउने राजस्व तथा खर्चसम्बन्धी वित्तीय नीति र राष्ट्र बैंकले ल्याउने मौद्रिक नीति एकआपसमा परिपूरकका रूपमा रहेका हुन्छन्। वित्तीय नीतिले लिएका आर्थिक वृद्धिका लक्ष्यहरू हासिल गर्न, तरलता व्यवस्थापन गर्न र अर्थतन्त्रमा आउन सक्ने सम्भावित जोखिमहरूलाई न्यूनीकरण गर्न मौद्रिक नीतिले मेरुदण्डको काम गर्दछ। राष्ट्र बैंकले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सुरुआतमा वार्षिक मौद्रिक नीति सार्वजनिक गर्ने र परिवर्तनशील आर्थिक परिवेश अनुसार हरेक तीन महिनामा यसको वस्तुनिष्ठ समीक्षा गर्दै आएको छ। अतः देशको अर्थतन्त्रलाई सही दिशा दिने, बजारमा विश्वास अभिवृद्धि गर्ने र दिगो आर्थिक समृद्धिको आधार तयार पार्ने सन्दर्भमा मौद्रिक नीतिको अध्ययन, विश्लेषण र प्रभावकारी कार्यान्वयन अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण मानिन्छ।

राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीति

कुनै पनि देशको अर्थतन्त्रलाई स्थायित्व दिन, महँगी नियन्त्रण गर्न र दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्नका लागि केन्द्रीय बैंकले तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई मौद्रिक नीति भनिन्छ। नेपालको सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐनले केन्द्रीय बैंकलाई मौद्रिक नीति जारी गर्ने र सोको व्यवस्थापन गर्ने पूर्ण स्वायत्तता र अधिकार प्रदान गरेको छ। राष्ट्र बैंकले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सुरुआतमा वार्षिक मौद्रिक नीति सार्वजनिक गर्दछ र अर्थतन्त्रको आवश्यकता अनुसार हरेक तीन–तीन महिनामा यसको समीक्षा गर्दछ। मौद्रिक नीतिले मूलतः बजारमा मुद्राको आपूर्ति, ब्याजदर, कर्जा प्रवाह र विदेशी विनिमय सञ्चितिको व्यवस्थापन गर्दछ। मौद्रिक नीति र सरकारले ल्याउने राजस्व तथा खर्चसम्बन्धी वित्तीय नीति एकआपसमा परिपूरकका रूपमा रहेका हुन्छन्।

नेपाल राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीति तर्जुमा गर्दा बजारमा मुद्राको प्रवाह नियन्त्रण गरी महँगीलाई तोकिएको सीमाभित्र राख्ने मूल्य स्थायित्व, विदेशी विनिमय सञ्चितिको संरक्षण तथा शोधनान्तर स्थिति सन्तुलनमा राख्ने बाह्य क्षेत्र स्थायित्व, उत्पादनमूलक र साना तथा मझौला उद्योगहरूमा कर्जा प्रवाह बढाएर सरकारको आर्थिक वृद्धिको लक्ष्य हासिल गर्न मद्दत गर्ने, र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको स्वास्थ्य सुदृढ बनाउँदै खराब कर्जा नियन्त्रण गर्ने जस्ता मुख्य उद्देश्यहरूलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ। यी लक्ष्यहरू हासिल गर्न राष्ट्र बैंकले विभिन्न प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष उपकरणहरूको प्रयोग गर्दछ। बैंकहरूले आफ्नो कुल निक्षेपको निश्चित प्रतिशत रकम राष्ट्र बैंकमा नगदै राख्नुपर्ने अनिवार्य नगद अनुपात, सरकारी ऋणपत्र वा नगदमा राख्नुपर्ने न्यूनतम वैधानिक तरलता अनुपात, र अन्य बैंकहरूलाई दिइने अल्पकालीन ऋणको नीतिगत तथा बैंक दर जस्ता दरहरू प्रयोग गरिन्छ। यसबाहेक, रिपो, रिभर्स रिपो र निक्षेप संकलन उपकरणमार्फत बजारबाट तरलता खिच्ने वा बजारमा तरलता पठाउने खुला बजार कारोबारका साथै कर्जा–धितो अनुपात जस्ता प्रत्यक्ष सीमाहरू तोकेर तरलता र जोखिमको व्यवस्थापन गरिन्छ। अर्थतन्त्रको अवस्था अनुसार

मन्दी आएको बेला ब्याजदर घटाएर लगानी बढाउन लचिलो मौद्रिक नीति र महँगी वा विदेशी मुद्राको क्षयीकरण बढेको बेला बजारबाट पैसा खिच्न कडा मौद्रिक नीति अपनाइन्छ।

मौद्रिक नीतिले अर्थतन्त्रमा पार्ने प्रभाव

नेपाल राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीतिले देशको सिङ्गो अर्थतन्त्रका हरेक क्षेत्रमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष प्रभाव पारिरहेको हुन्छ। मौद्रिक नीतिमार्फत नीतिगत दर र अनिवार्य नगद अनुपातमा गरिने फेरबदलले बैंकिङ क्षेत्रको निक्षेप र कर्जाको ब्याजदर निर्धारण गर्छ। ब्याजदर घट्दा उद्योगी व्यवसायीहरूले सस्तोमा ऋण पाउँछन्, जसले उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी बढाउँछ, नयाँ उद्योगहरू खुल्छन् र रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना हुन्छन्। उता ब्याजदर बढ्दा लगानीको लागत बढ्ने भएकाले नयाँ लगानी निरुत्साहित हुन्छ। यसका साथै बजारमा पैसाको आपूर्ति नियन्त्रण गरेर वा ब्याजदर बढाएर राष्ट्र बैंकले महँगीलाई नियन्त्रणमा राख्ने प्रयास गर्छ, जसले सर्वसाधारण र उपभोक्ताको भान्सा र जीवनयापनलाई व्यवस्थित बनाउन मद्दत गर्छ।

नेपालमा सेयर बजार र घरजग्गा व्यवसाय मौद्रिक नीतिका सूचकहरूप्रति अत्यन्तै संवेदनशील मानिन्छन्। मौद्रिक नीतिले सेयर धितो कर्जा वा घरजग्गा कर्जाको सीमा बढाउँदा वा कर्जाको जोखिम भार घटाउँदा यी क्षेत्रहरूमा उछाल आउँछ भने नीति कडा बनाउँदा पूँजी बजारमा मन्दी आउने गर्दछ। त्यस्तै, नेपालजस्तो आयातमा निर्भर अर्थतन्त्रमा उपभोग्य वस्तु र विलासिताका सामान आयात गर्न प्रवाह हुने कर्जामा कडाइ गर्दा विदेशी मुद्राको सञ्चिति जोगिन्छ। शोधनान्तर घाटा कम गर्न राष्ट्र बैंकले मौद्रिक नीतिमार्फत आयात नियन्त्रण र विप्रेषण ल्याउने औपचारिक माध्यमहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिन्छ। यसका साथै बैंकहरूको कर्जा पुनर्संरचना, पुनर्तालिकीकरण र कर्जा नोक्सानी व्यवस्थापनका नियमहरू तोकेर मौद्रिक नीतिले बैंकहरूलाई खराब कर्जाको जोखिमबाट जोगाउँछ र वित्तीय प्रणालीलाई सुरक्षित राख्छ।

नेपालको अर्थतन्त्रमा मौद्रिक नीतिका सकारात्मक प्रभावहरू भए तापनि यसका केही सीमा र चुनौतीहरू पनि छन्। नेपालमा हुने महँगी धेरैजसो अन्य देशबाट आयात गरिने सामानको मूल्यमा निर्भर हुने भएकाले आयातित महँगीलाई मौद्रिक नीतिले मात्र पूर्ण रूपमा नियन्त्रण गर्न सक्दैन। सरकारले ल्याउने बजेट र राष्ट्र बैंकको मौद्रिक नीतिबीच उचित समन्वय नहुँदा तथा अर्थतन्त्रमा गैरबैंकिङ वा अनौपचारिक क्षेत्रको ठूलो उपस्थिति रहँदा नीतिगत दरहरूको प्रभाव सबै क्षेत्रमा समान रूपमा पुग्न सक्दैन। मौद्रिक नीतिको प्रभावकारिताका लागि सरकारको वित्तीय नीतिसँग यसको पूर्ण तालमेल हुनु आवश्यक छ। अनुत्पादक क्षेत्रमा जाने कर्जा रोकेर कृषि, जलविद्युत्, सूचना प्रविधि र साना तथा मझौला उद्यम जस्ता उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी बढाउन सकेमा मात्र देशमा दिगो आर्थिक समृद्धि र स्थायित्व हासिल हुन सक्छ।

शिक्षाको बदलिंदो यात्राः
किताबका पानादेखि कृत्रिम बौद्धिकतासम्म

खेमराज विष्ट | उपप्राध्यापक

मानिस सृष्टिकै सर्वश्रेष्ठ प्राणी हो। उसमा रहेको अद्भुत चेतना शक्ति र निरन्तर सिक्ने क्षमताका कारण नै यो विकास यात्रा सम्भव भएको हो। हिजोको ढुङ्गे युगको नाङ्गो र भोको अवस्थालाई पार गर्दै मानिस आजको अत्याधुनिक सूचना तथा प्रविधिको युगसम्म आइपुगेको छ। शिक्षाको सुरुवाती इतिहासलाई हेर्ने हो भने ज्ञानको यो यात्रा गुरुको सान्निध्यबाट प्रारम्भ भएको थियो। मानिसको कौतूहल र जिज्ञासाprimaryसँङ्गै अघि बढेको यो क्रम बदलिँदै विद्यालय, पुस्तक र डिजिटलाइज्ड पुस्तकालय हुँदै आज कृत्रिम बौद्धिकतासम्म जोडिन पुगेको छ। समयसँगै माध्यमहरू फेरिए र सिक्ने तरिकाहरू बदलिए तर जान्ने, बुझ्ने र नयाँ कुरा खोज्ने मानिसको आधारभूत चाहना भने अपरिवर्तित नै रह्यो। त्यसैले शिक्षामा आएको आजको परिवर्तन केवल प्रविधिको आगमन मात्र होइन बरु ज्ञान प्राप्त गर्ने, बुझ्ने, सोच्ने र सिर्जना गर्ने हाम्रो सम्पूर्ण दृष्टिकोणमा आएको एउटा नयाँ मोड हो।

शिक्षा केवल किताब पढ्नु, परीक्षा दिनु र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नु मात्र होइन। यो त आफूलाई, समाजलाई र सिङ्गो संसारलाई बुझ्दै जाने निरन्तर प्रक्रिया हो। यसले मानिसलाई सोच्न, प्रश्न गर्न, अनुभवबाट सिक्न, गल्तीबाट सुधारिन र नयाँ कुरा सिर्जना गर्न सिकाउँछ। मुण्डकोपनिषद्को प्रसिद्ध भनाइ "सा विद्या या विमुक्तये" अर्थात् मुक्तितर्फ लैजाने ज्ञान नै विद्या हो—ले शिक्षाको यही व्यापक अर्थलाई सम्झाउँछ। त्यस्तै नीतिकथा/सुभाषितको "विद्या ददाति विनयम्" भन्ने मान्यताले ज्ञानसँगै विनयशीलता र अनुशासित व्यक्तित्व निर्माणलाई पनि शिक्षाको महत्त्वपूर्ण पक्ष मानेको छ। यस अर्थमा शिक्षा समयसँगै बदलिने माध्यम मात्र होइन, मानिसलाई निरन्तर विकसित गराउँदै लैजाने एउटा जीवन्त प्रक्रिया हो।

गुरुशिष्यदेखि पुस्तकको संसारसम्म

शिक्षाको प्रारम्भिक स्वरूपमा गुरुशिष्यको सम्बन्ध नै सिकाइको मुख्य आधार थियो। गुरुकुल परम्परामा विद्यार्थीहरू गुरुको सान्निध्यमा रहेर ज्ञानका साथसाथै अनुशासन, संस्कार, व्यावहारिक आचरण र जीवनोपयोगी सीपहरू सिक्थे। त्यतिबेला सिकाइ किताबमा मात्र सीमित थिएन। सुन्ने, हेर्ने, अभ्यास गर्ने र अनुभवबाट बुझ्ने प्रक्रिया उत्तिकै महत्त्वपूर्ण मानिन्थ्यो। गुरुको आफ्नै जीवन र व्यवहार नै विद्यार्थीका लागि सिकाइको ठूलो माध्यम हुन्थ्यो। स्कन्दपुराण/गुरुगीताको प्रसिद्ध श्लोक "गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः गुरुर्देवो महेश्वरः" ले गुरुको सर्वोच्च स्थान र परम्परागत गुरुशिष्य सम्बन्धप्रतिको अगाध सम्मानलाई स्पष्ट पार्छ।

समयक्रमसँगै ज्ञानलाई सुरक्षित राख्ने र धेरैभन्दा धेरै मानिससम्म पुऱ्याउने आवश्यकता खड्कियो। मुद्रण (छापाखाना) प्रविधिको विकाससँगै पुस्तक र पाठ्यसामग्रीको व्यापक विस्तार भयो। फलस्वरूप, विद्यालय र कक्षाकोठाहरू औपचारिक शिक्षाका प्रमुख केन्द्र बने। शिक्षकले विषयवस्तु बुझाउनुहुन्थ्यो, विद्यार्थीहरू सुन्थे, पढ्थे, लेख्थे र अभ्यास गर्थे। पुस्तक ज्ञानको भरपर्दो साथी बन्यो भने पुस्तकालय ज्ञान खोज्ने मुख्य थलो। प्रसिद्ध अंग्रेजी दार्शनिक फ्रान्सिस बेकनको भनाइ, "पढाइले मानिसलाई पूर्ण बनाउँछ" ले अध्ययन र पुस्तकको महत्त्वलाई स्पष्ट पार्छ।

यस परिवर्तनले शिक्षालाई व्यक्तिगत गुरुशिष्य सम्बन्धको दायराबाट बाहिर ल्याएर व्यापक जनमानसमा पुऱ्यायो तर पुस्तकको आगमनपछि शिक्षकको आवश्यकता

समाप्त भएन बरु पुस्तकमा निहित ज्ञानलाई बुझ्ने, प्रश्न गर्ने र जीवनसँग जोड्ने काममा शिक्षकको भूमिका अझ स्पष्ट र परिपक्व भयो। यही निरन्तरता आजको प्रविधिमय शिक्षामा पनि उत्तिकै सान्दर्भिक देखिन्छ।

पुस्तकदेखि डिजिटल पहुँचसम्म

आज किताबहरू हाम्रो हातबाट हराएका छैनन् तर ज्ञानसम्म पुग्ने बाटो भने निकै फराकिलो भएको छ। कम्प्युटर, मोबाइल, इन्टरनेट, डिजिटल पुस्तकालय, अनलाइन कक्षा, शैक्षिक भिडियो र अन्य डिजिटल स्रोतहरूले विद्यार्थीलाई कक्षाकोठाको चौघेराभन्दा धेरै परसम्म पुग्ने अवसर दिएका छन्। पहिले कुनै विषय बुझ्न एउटा पुस्तक वा सीमित सन्दर्भ सामग्रीमा निर्भर रहनुपर्थ्यो। अहिले एउटै विषयलाई विभिन्न स्रोतहरूबाट पढ्न, सुन्न, हेर्न र तुलना गर्न सकिन्छ। कक्षामा छुटेको वा नबुझिएको कुरालाई फेरि दोहोऱ्याएर हेर्न सकिन्छ। विद्यार्थीले आफ्नो आवश्यकता र गतिअनुसार अध्ययन गर्न सक्छन्। यसले सिकाइलाई समय र स्थानको सीमाबाट धेरै हदसम्म मुक्त बनाएको छ। प्रसिद्ध दार्शनिक फ्रान्सिस बेकनको अर्को प्रसिद्ध भनाइ "ज्ञान नै शक्ति हो" ले ज्ञानमाथिको पहुँच विस्तार हुनुको महत्त्वलाई उजागर गर्छ।

ज्ञानमा पहुँच बढ्नु मात्रै आफैँमा पर्याप्त छैन। इन्टरनेटमा भेटिने हरेक सामग्री सही र तथ्यपरक हुँदैनन्। सूचनाको चाङ लाग्दैमा ज्ञान बढेको मान्न सकिँदैन। त्यसैले आजका विद्यार्थीले सही स्रोत पहिचान गर्ने, तथ्य जाँच्ने, फरक विचारहरूको तुलना गर्ने र प्राप्त जानकारीलाई सन्दर्भअनुसार बुझ्ने क्षमताको विकास गर्नु अति आवश्यक छ।

यसरी हेर्दा प्रविधि आफैँमा शिक्षा होइन; यो त शिक्षालाई अझ सहज, पहुँचयोग्य र प्रभावकारी बनाउने माध्यम मात्र हो। यसको वास्तविक मूल्य विद्यार्थीले कति धेरै जानकारी पाए भन्नेमा होइन बरु प्राप्त जानकारीबाट कति बुझ्न, सोच्न र नयाँ सिर्जना गर्न सके भन्ने कुरामा निर्भर हुन्छ।

विद्यार्थी: ग्रहणकर्ताबाट खोजकर्तासम्म

शिक्षामा आएको रूपान्तरणसँगै विद्यार्थीको भूमिका पनि व्यापक बनेको छ। पहिले विद्यार्थी मुख्यतः शिक्षक र पुस्तकबाट ज्ञान ग्रहण गर्ने निष्क्रिय श्रोताका रूपमा रहन्थे। आज ऊ आफैँ खोज्न, प्रश्न गर्न, तुलना

गर्न र आफ्नो रुचिअनुसार थप अध्ययन गर्न सक्ने सक्रिय खोजकर्ता बनेको छ। कुनै विषय कठिन लागेमा विद्यार्थीले त्यसको वैकल्पिक व्याख्या खोज्न सक्छ। कुनै अवधारणा स्पष्ट भएन भने फरक उदाहरणमार्फत बुझ्न सक्छ। अनुसन्धानका क्रममा विभिन्न स्रोतहरूलाई आपसमा तुलना गर्न सक्छ। यसरी सिकाइ केवल कक्षामा सुनेको कुरा कण्ठ गर्ने अभ्यासमा सीमित नरहेर विद्यार्थी स्वयं आफ्नै सिकाइको सक्रिय सहभागी बन्ने वातावरण बनेको छ। अमेरिकी दार्शनिक तथा शिक्षाविद् जोन डीवीको विचारमा "शिक्षा जीवनको तयारी मात्र होइन, जीवन स्वयं हो।" यस दृष्टिले हेर्दा विद्यार्थीको सक्रिय सहभागिता नै वास्तविक सिकाइको मूल आधार हो।

यस्ता सुविधासँगै केही चुनौतीहरू पनि थपिएका छन्। इन्टरनेटमा तयार उत्तर सजिलै पाइने भएकाले विद्यार्थीले सोच्ने, खोज्ने र लेख्ने आफ्नै मौलिक जिम्मेवारी प्रविधिलाई सुम्पन सक्छन्। त्यसो भएमा समय त बच्न सक्छ तर सिकाइको गहिराइ र बौद्धिक क्षमता भने घट्दै जान्छ।

त्यसैले आजको विद्यार्थीले केवल उत्तर के हो ? भनेर मात्र सोधेर पुग्दैन। उसले यो किन सही हो ? यसको आधार के हो ? र यसलाई म आफ्नै ढङ्गले कसरी बुझ्न सक्छु ? भनेर प्रश्न गर्न सिक्नुपर्छ। यही जिज्ञासाले विद्यार्थीलाई केवल सूचना सङ्कलकबाट विचार निर्माताका रूपमा रूपान्तरण गर्छ। प्राचीन चिनियाँ दार्शनिक कन्फ्युसियसको भनाइमा आधारित प्रसिद्ध विचार "मलाई भन, म बिर्सन्छु, मलाई सिकाऊ, म सम्झन्छु; मलाई सहभागी गराऊ, म सिक्छु" ले पनि सिकाइमा विद्यार्थीको सक्रिय सहभागिताको महत्त्वलाई प्रष्ट पार्छ।

कृत्रिम बौद्धिकता: सिकाइको नयाँ सहयात्री र शिक्षकको बदलिँदो भूमिका

कृत्रिम बौद्धिकता शिक्षाको यात्रामा थपिएको एउटा अद्भुत सम्भावना हो। यसले विद्यार्थीलाई जटिल विषयहरू सरल भाषामा बुझ्न, फरक उदाहरणहरू खोज्न, अभ्यास गर्न, भाषिक कमजोरी सुधार्न, विचारहरू व्यवस्थित गर्न र कुनै पनि विषयलाई बहुआयामिक दृष्टिकोणबाट हेर्न सहयोग गर्छ। शिक्षकहरूले पनि पाठ योजना बनाउन, अभ्यास सामग्री तयार पार्न, प्रश्न निर्माण गर्न र विविध सिकाइ क्षमता भएका विद्यार्थीका लागि उपयुक्त गतिविधिहरू डिजाइन गर्न एआई को सहयोग लिन सक्छन्। महान् वैज्ञानिक अल्बर्ट आइन्स्टाइनको प्रसिद्ध विचार "शिक्षाको उद्देश्य तथ्यहरू भर्नु मात्र होइन, सोच्ने मनलाई प्रशिक्षित गर्नु हो" भन्ने भनाइ आज एआई को सन्दर्भमा अझ बढी अर्थपूर्ण र सान्दर्भिक बनेको छ।

एआईले व्यक्तिगत सिकाइका लागि नयाँ ढोका खोलिदिएको छ। विद्यार्थीले नबुझेको कुरा पटकपटक सोध्न सक्छ, थप उदाहरण माग्न सक्छ र आफ्नो क्षमता तथा गतिअनुसार अभ्यास गर्न सक्छ। यसले एउटै कक्षाकोठामा रहेका भिन्न क्षमता र रुचि भएका विद्यार्थीहरूलाई आआफ्नै गतिमा सिक्ने अवसर प्रदान गर्छ।

एआईलाई नै सबै कुराको अन्तिम र सत्य मान्नु घातक हुन सक्छ। यसले कहिलेकाहीँ गलत वा अपूर्ण जानकारी पनि दिन सक्छ। अझ महत्त्वपूर्ण कुरा यदि विद्यार्थीले आफ्नो सोच्ने र विश्लेषण गर्ने काम नै एआईलाई नै सुम्पे भने उनीहरूको मौलिक सिकाइ कमजोर बन्न पुग्छ। त्यसैले एआईको सही प्रयोग भनेको आफ्नै सोच्ने क्षमतालाई पन्छाएर तयार उत्तर लिनु होइन बरु आफ्नै सोचाइलाई अझ व्यवस्थित, गहिरो र सिर्जनशील बनाउन यसलाई एउटा सहयोगी माध्यमका रूपमा प्रयोग गर्नु हो। यसमा शिक्षकको भूमिका अझ बढी महत्त्वपूर्ण र अपरिहार्य बन्न पुग्छ। एआईले सूचना र जानकारी त दिन सक्छ तर त्यसलाई कसरी बुझ्ने ? कुन कुरा सही हो भनेर कसरी जाँच्ने ? कहाँ प्रयोग गर्ने र त्यसबाट नयाँ विचार कसरी निर्माण गर्ने भन्ने विवेक र नैतिक ज्ञान शिक्षकले नै प्रदान गर्नुहुन्छ। शिक्षक अब ज्ञानका एकल प्रदायक मात्र नरहेर मार्गदर्शक, सहजकर्ता, प्रेरक र विवेकपूर्ण सिकाइका सहयात्री बनेका छन्। "असल शिक्षकले उत्तर मात्र दिँदैन, सही प्रश्न गर्न पनि सिकाउँछ" भन्ने शिक्षणको मूल मर्म यही

भूमिकासँग जोडिन्छ ।

एआईको आगमनले शिक्षकको महत्त्व घटाएको छैन बरु प्रविधिसँगै शिक्षकको भूमिका अझ मानवीय, संवेद्य र गहिरो बनेको छ । प्रविधिले सिकाइको बाटोलाई सहज बनाउन सक्छ तर सिकाइलाई अर्थपूर्ण र जीवनोपयोगी बनाउने काम शिक्षक र विद्यार्थीको जीवन्त एवं सक्रिय सहभागिताबाटै सम्भव हुन्छ ।

प्रविधिभन्दा अगाडि मानिस

भविष्यको शिक्षा आजको तुलनामा अझ बढी डिजिटल र प्रविधिमैत्री हुनेछ । व्यक्तिगत सिकाइका माध्यमहरू विस्तार हुनेछन्, एआईमा आधारित शैक्षिक उपकरणहरू अझ सक्षम र प्रभावकारी बन्नेछन्, अनि विद्यार्थीले आफ्नो रुचि, आवश्यकता र क्षमताअनुसार फरक तरिकाले सिक्ने भरपूर अवसर पाउनेछन् तर प्रविधि जतिसुकै उन्नत भए तापनि शिक्षाको केन्द्रविन्दुमा सधैँ मानिस नै रहनुपर्छ । प्रसिद्ध बेलायती दार्शनिक हर्बर्ट स्पेन्सरका अनुसार "शिक्षाको सर्वोच्च उद्देश्य ज्ञान होइन, कर्म हो" उक्त भनाइले सिकाइलाई जीवन र व्यवहारसँग जोड्नुपर्ने आवश्यकतालाई सम्झाउँछ ।

मेसिनले सूचना र तथ्याङ्क दिन सक्छ, तर त्यसको भित्री अर्थ र मर्म खोज्ने काम मानिसकै हो । प्रविधिले सम्भावित समाधानहरू देखाउन सक्छ तर कुन समाधान नैतिक, जिम्मेवार र मानवीय हितमा छ भन्ने निर्णय मानिसले नै गर्नुपर्छ । एआईले सुन्दर शब्दहरू मिलाएर वाक्य र प्रबन्ध रच्न सक्छ तर जीवनका अनुभव, संवेदना र भावनासँग जोडिएको वास्तविक अर्थ केवल मानिसले मात्र दिन सक्छ । अबको शिक्षाले केवल तथ्यहरू कण्ठ गर्ने विद्यार्थी होइन प्रश्न गर्न सक्ने, समस्याको उचित समाधान खोज्न सक्ने, सिर्जनात्मक सोच्ने, सहकार्य गर्न सक्ने र बदलिँदो परिस्थितिमा निरन्तर नयाँ कुरा सिक्न सक्ने क्षमता भएका विद्यार्थीहरू तयार गर्नुपर्छ । परीक्षा र अङ्कको आफ्नै स्थान छ तर त्यसका साथसाथै अनुसन्धान, परियोजना कार्य, सिर्जनात्मक अभ्यास, व्यावहारिक सीप र वास्तविक जीवनसँग जोडिएको सिकाइलाई उत्तिकै महत्त्व दिनु आवश्यक छ ।

नेपालको सन्दर्भमा कुरा गर्दा, प्रविधिमा सबैको समान पहुँच, शिक्षकहरूको प्रविधिमैत्री तयारी र स्थानीय आवश्यकताको सम्बोधन उत्तिकै महत्त्वपूर्ण विषय हुन् । केवल प्रविधिको अन्धाधुन्ध पछाडि दौडिनुभन्दा हाम्रो शिक्षाको वास्तविक आवश्यकता के हो र त्यसलाई प्रविधिले कसरी सहयोग गर्न सक्छ भन्ने आधारभूत प्रश्नबाट हामी अघि बढ्नुपर्छ । प्रविधिले शिक्षालाई चलाउने होइन बरु शिक्षाको मूल उद्देश्य हासिल गर्नका लागि प्रविधिको प्रयोग हुनुपर्छ ।

समग्रमा शिक्षाको उज्ज्वल भविष्य प्रविधि कति टाढा पुग्छ भन्ने कुरामा मात्र सीमित छैन; मानिसले त्यस प्रविधिसँगै आफूलाई बौद्धिक र मानवीय रूपमा कति अगाडि बढाउन सक्छ भन्ने कुरामा निर्भर गर्छ । त्यसैले बदलिँदो शिक्षाको सही यात्रा केवल माध्यमहरू बदलिनु मात्र होइन, प्रत्येक नयाँ माध्यमको प्रयोगसँगै मानिसको जिज्ञासा, विवेक, सिर्जनशीलता र मानवीय संवेदना अझ बढी समृद्ध, परिपक्व र सशक्त बन्दै जानु हो ।

सामान किन्दा उपहार

सरकारको कर संस्कृति सुधार्ने प्रयास कति प्रभावकारी?

■ **हृदय प्रसाद सापकोटा** | सहायक प्राध्यापक, व्यवस्थापन संकाय

नेपालमा कर सङ्कलन र कर अनुपालनको समस्या सरकारको लागि प्रमुख चुनौती बन्दै आएको समयमा कारोबारको वास्तविक विवरण लुकाउने बिल जारी नगर्ने व्यवसायलाई औपचारिकता नदिने साथै उपभोक्ताले पनि कारोबार बिल नलिने समस्यालाई सम्बोधन गरी ठूलो आएको राजस्वलाई सङ्कलनमा वृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ नेपाल सरकारले करदाता प्रोत्साहन उपहार कार्यक्रम २०८३ सार्वजनिक गरी २०८३ साउन १ गतेदेखि लागू गरेको छ। सामान्य रुपमा यो कार्यक्रम उपभोक्तालाई कारोबार बिल लिन आकर्षण गर्ने देखिएको छ तथापि यसको दीर्घकालीन उद्देश्य भने बृहत देखिन्छ।

उपभोक्ताले मूल्य रु १०० भन्दा बढीको सामान वस्तु तथा सेवा उपभोग गरेपछि उसले कारोबार तथा उपभोग बिल लिन जरुरी हुन्छ। यदि उपभोक्ताले विद्युतीय माध्यमबाट व्यवसायीको व्यवसाय खातामा भुक्तानी गरे स्वतः सो कारोबार गणना हुने र यदि नगदमा कारोबार भएमा पाना नम्बर अथवा भ्याट बिल लिएर नेपाल सरकारको उल्लेखित वेबसाइटमा बिल नम्बर र कारोबार रकमको विवरण भरि यस कार्यक्रममा सहभागी हुन सक्ने नेपाल सरकारले सूचना सार्वजनिक गरेको छ। पुरस्कार दैनिक र वार्षिक रहनेछ।

१. कार्यक्रमको मूल उद्देश्य:

उपभोक्तालाई कारोबार बिल लिन प्रोत्साहन गर्ने व्यापारीलाई कारोबार बिल जारी गर्ने बाध्य बनाउने र अनन्त तह कर छली नियन्त्रण गरी राजस्वको आधार विस्तार गर्ने हो। पुरस्कार तथा प्रोत्साहन रकम दिनु सरकारको अल्पकालीन उद्देश्य हो भने उपभोक्तालाई बिल लिने बानीका साथै सरकारप्रति जिम्मेवार नागरिकको भूमिका निभाउन र व्यवसायीलाई सरकारप्रतिको दायित्व पूरा गर्न सदाका लागि प्रोत्साहन गर्नु नै सरकारको उद्देश्य रहेको देखिन्छ उपभोक्ता तथा उपभोक्ताले लिने कारोबार बिल सधैँ सरकारसँग जोडिएको हुन्छ।

उपभोक्ता <-> कारोबार/बिल <-> व्यापारी <-> कारोबार/आन्तरिक <-> कर प्रणाली <-> सरकारको राजस्व

२. के सरकारको उद्देश्य पूरा हुन्छ?

यस कार्यक्रमको प्रभावकारिता माथि यहाँ ठूलो प्रश्न खडा भएको छ। के सरकारको उद्देश्य अनुरूप यस कार्यक्रमले प्रभावकारिता पाउँछ। केही पुरस्कारको लोभमा बिल लिने उपभोक्ताले पुरस्कार नपाउँदा बिल लिने बानी परिवर्तन गर्दैनन् के नेपालको सबै भूगोलमा कारोबार बिलको बारेमा उपभोक्तालाई ज्ञान छ के नेपालका सबै व्यवसाय नेपालको कर प्रणाली अनुरुप औपचारिक रुपमा सञ्चालनमा रहेका छन् के सरकारको यो सुविधा सम्पूर्ण ग्राहकहरुले प्रयोग गर्न सक्षम छन् के यो कार्यक्रममा व्यापारीको पूर्ण सहयोग तथा समर्थन रहन्छ

माथिका यी र यस्ता अनेकन प्रश्नहरूले यस कार्यक्रमको प्रभावकारितामाथि ठूलो प्रश्न सिर्जना गरेका छन्। तथापि

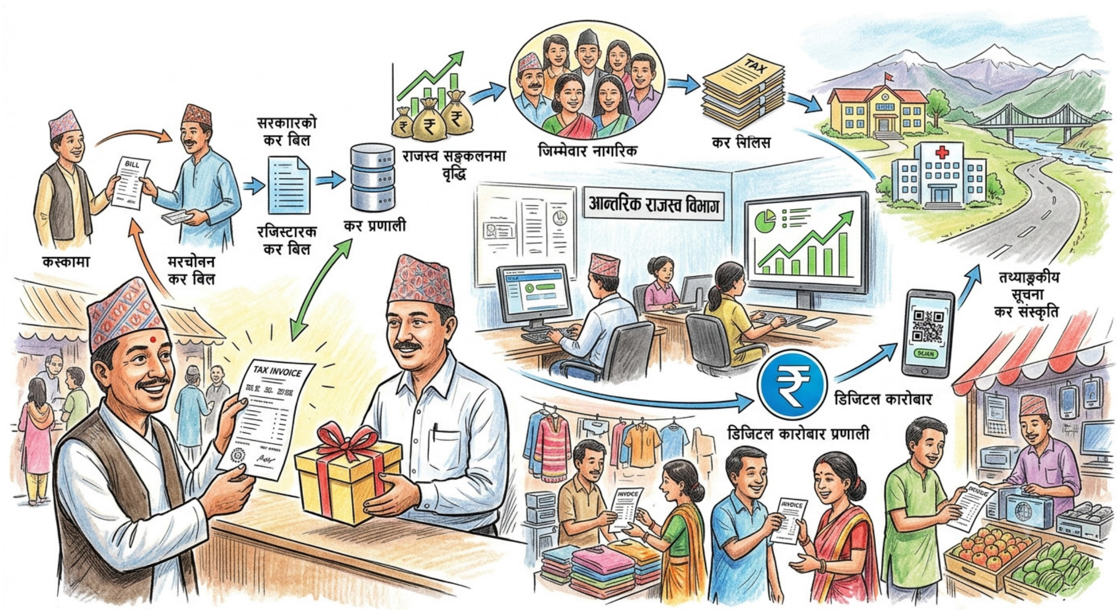

यी सबै प्रश्नहरूको एउटै मात्र उत्तर हो सरकारले कर अनुपालन पुरस्कार पाउने सम्भावनामा होइन कर तिर्नुपर्छ भन्ने नागरिक चेतना र सरकारप्रति जिम्मेवारपूर्ण व्यवसायीहरु हरु तयार गर्नु नै दीर्घकालीन उपलब्धि हुनेछ। त्यसैले यस कार्यक्रमको प्रभावकारिता कति जनाले पुरस्कार पाए भन्ने आधारमा मापन नगरी कार्यक्रम सुरु भएको दिनदेखि कति बिल जारी भए भन्ने कुराको आधारमा हुनुपर्छ कारोबारको अभिलेख कति बढ्यो राजस्व संकलनमा कस्तो परिवर्तन आयो बिल दिने व्यवसायीहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि भयो कि भएन औपचारिक व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यापारी तथा व्यवसायीहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि आयो कि आएन जस्ता विविध तथ्याङ्कीय सूचनाबाट प्राप्त तथ्याङ्कका आधारमा मूल्यांकन हुनुपर्दछ र मुख्य जोड डिजिटल कारोबार प्रणालीमा दिनुपर्दछ।

अतः सामान किन्दा उपभोक्तालाई उपहार दिने सरकारको नीति कर प्रशासनमा प्रोत्साहनमुखी दृष्टिकोण अपनाउने सकारात्मक प्रयास हो। यसले उपभोक्तालाई जिम्मेवार नागरिक बनाउँदै कर छली नियन्त्रण र राजस्व वृद्धि गर्ने सहयोग पुर्याउँछ तर यसको दीर्घकालीन सफलता पुरस्कार लालचमा मात्र छैन वा भनौ हुन सक्दैन। यसका लागि पारदर्शी कर प्रशासन, व्यवसायीहरूको अनुपालन, डिजिटल प्रणाली, प्रभावकारी अनुगमन, सहज र सुलभ कर भुक्तानी प्रणाली र नागरिकको कर चेतनामा निर्भर हुनेछ। अन्त्यमा,उपहारले उपभोक्तालाई कारोबार बिल लिन लालायत बनाउन त सक्छ तर दीर्घकालीन रुपमा कर संस्कृति भने विश्वास पारदर्शिता र जिम्मेवारी बहनबाट मात्र सम्भवहुन्छ यसर्थ सरकारले यस कार्यक्रमलाई तत्कालीन लोकप्रिय योजना भन्दा माथि उठाएर नेपालको समग्र कर प्रणालीमा सुधार गरी राजस्व वृद्धि गर्ने अभियानसँग जोड्न सकेमा यसको प्रभावकारिता अझ मजबुत र स्थिर रहनेछ।

THE ARCHITECTURE OF MODERN SCIENCE: SCOPE, FIELDS, AND PRACTICAL APPLICATIONS OF CHEMISTRY AT THE BACHELOR LEVEL

Ramhari Mishra | Assistant Professor

ABSTRACT

Chemistry, universally designated as the 'central science,' bridges the fundamental principles of physics with the complex systems of biology, environmental science, and materials engineering. At the undergraduate level, the study of chemistry transitions from descriptive foundational principles to rigorous, mechanistic, and quantitative methodologies. This article explores the broad scope, core specialized branches, and real-world practical applications of bachelor-level chemistry. Written with complete originality and academic rigor, this paper demonstrates how undergraduate chemical education equips scholars with the theoretical knowledge and technical competence required to address critical global challenges in pharmaceuticals, sustainable energy, materials synthesis, and environmental remediation.

1. Introduction: Chemistry as the Central Bridge of Science

At the foundational school level, chemistry is often presented as a collection of empirical facts, element classifications, and basic laboratory qualitative tests. However, upon entering a Bachelor of Science (B.Sc.) degree program, students encounter chemistry in its true form: a highly analytical, quantitative, and interdisciplinary driver of modern technological progress. Chemistry occupies a unique structural position in the scientific hierarchy, connecting quantum mechanics and thermodynamics at the physics interface to enzymatic pathways and genetics at the biological interface.

The scope of bachelor-level chemistry extends far beyond academic curiosity. It equips scholars with a molecular-level understanding of matter, enabling them to alter molecular structures, synthesize novel materials, and control chemical transformations. Whether developing targeted anticancer therapeutics, engineering high-energy-density batteries, or analyzing environmental pollutants at trace levels, undergraduate chemistry serves as the indispensible foundation for modern scientific innovation.

2. Core Fields & Specialized Sub-Disciplines at the Bachelor Level

Undergraduate curricula organize chemistry into distinct branches, each offering specialized conceptual tools and experimental methodologies. Together, these fields form a comprehensive system for analyzing and manipulating matter.

Branch of Chemistry	Core Focus & Concepts	Bachelor-Level Practical Competency
Organic Chemistry	Reaction mechanisms (S_N1, S_N2, E1, E2), stereochemistry, retrosynthetic analysis, heterocyclic synthesis.	Designing multi-step organic synthesis, structure elucidation using NMR, IR, and Mass Spectrometry.
Inorganic Chemistry	Coordination chemistry, ligand field theory, organometallics, bioinorganic systems, solid-state structures.	Synthesizing metal complexes, understanding catalyst mechanics, analyzing bioinorganic enzyme centers.
Physical Chemistry	Thermodynamics, chemical kinetics, quantum chemistry, electrochemistry, molecular spectroscopy.	Calculating reaction rates, modeling phase equilibria, determining electrochemical cell potentials.
Analytical Chemistry	Spectroscopy (UV-Vis, AAS), chromatography (HPLC, GC), electroanalytical methods, quality control.	Method validation, precise quantitative chemical analysis, operating advanced analytical instruments.

2.1 Biochemistry & Chemical Biology

At the intersection of chemistry and biology, undergraduate study examines life at the molecular level. Students analyze enzymatic reaction kinetics (Michaelis-Menten kinetics), metabolic pathways (glycolysis, Krebs cycle, oxidative phosphorylation), and the non-covalent interactions (hydrogen bonding, hydrophobic effect) that dictate protein folding and nucleic acid stability.

2.2 Environmental & Green Chemistry

Modern bachelor programs emphasize Paul Anastas's 12 Principles of Green Chemistry. Scholars learn to design chemical processes that maximize atom economy, minimize toxic chemical discharge, utilize renewable feedstocks, and employ energy-efficient catalytic systems rather than stoichiometric reagents.

2.3 Industrial & Materials Chemistry

This branch links benchtop chemistry to large-scale industrial manufacturing. Students study mass and energy balances, chemical reactor design, industrial catalysis (e.g., Haber-Bosch ammonia synthesis, Contact process for sulfuric acid), and polymer synthesis (addition vs. condensation polymerization).

3. Real-World Practical Applications of Chemistry

The theoretical principles taught in bachelor chemistry courses translate directly into technologies that sustain modern human civilization. Below are key areas where practical chemistry plays a vital role:

3.1 Pharmacology & Targeted Drug Delivery

Pharmaceutical chemistry relies on understanding drug-receptor interactions at the active site. Small-molecule drugs are designed based on structure-activity relationships (SAR) to bind selectively via non-covalent forces (dipole interactions, van der Waals, hydrogen bonding) to target enzymes.

- Enzyme Inhibition: Competitive inhibitors (such as statins blocking HMG-CoA reductase) prevent substrate binding, while non-competitive/allosteric inhibitors induce conformational changes in target proteins.
- Antibiotics & Target Selectivity: Beta-lactam antibiotics (e.g., penicillin) selectively target bacterial cell wall synthesis by inhibiting transpeptidase enzymes, exploiting structural differences between prokaryotic and eukaryotic cells.

3.2 Electrochemistry & Clean Energy Storage

The global transition toward renewable energy demands advanced energy storage systems, which are governed entirely by electrochemical principles.

- Lithium-Ion Batteries (LIBs): Energy storage occurs via the reversible intercalation of lithium ions (Li+) between transition metal oxide cathodes (e.g., LiCoO2) and graphite anodes (C6). Solid Electrolyte Interphase (SEI) formation dictates long-term performance and cell safety.
- Hydrogen Fuel Cells: Proton Exchange Membrane (PEM) fuel cells convert hydrogen and oxygen into water, generating clean electricity. Heterogeneous electrocatalysts (platinum nanoparticles) are employed to overcome high activation energy barriers for the cathode Oxygen Reduction Reaction (ORR).

3.3 Environmental Water Purification & Air Quality

Environmental chemistry applies chemical kinetics and thermodynamics to pollution mitigation and water purification.

- Advanced Oxidation Processes (AOPs): AOPs generate highly reactive hydroxyl radicals (•OH, E° = +2.80 V) to non-selectively mineralize toxic organic contaminants, micro-pollutants, and pharmaceutical residues into harmless CO2 and H2O.
- Heavy Metal Remediation: Chelating polymers and ion-exchange resins utilize coordination chemistry principles to bind toxic divalent cations (Pb2+, Cd2+, Hg2+) and remove them from municipal water supplies.

3.4 Materials Science & Advanced Polymers

The macro-scale physical properties of modern synthetic materials are directly dictated by molecular architecture, degree of polymerization, cross-linking density, and intermolecular forces.

- High-Performance Fibers: Aramid polymers like Kevlar derive exceptional tensile strength from aligned aromatic rings and dense inter-chain hydrogen-bonding networks.
- Conductive Polymers: Conjugated organic polymers (e.g., polyaniline, PEDOT:PSS) feature delocalized pi-electron networks that allow electrical conduction, forming the basis for flexible OLED displays and wearable biosensors.

4. Career Pathways & Industrial Scope for Chemistry Graduates

A bachelor's degree in chemistry provides versatile, high-demand skills applicable across diverse employment sectors. Chemistry graduates develop rigorous critical thinking, quantitative problem-solving, laboratory safety proficiency, and advanced analytical instrumentation skill sets.

- Pharmaceutical & Biotechnology Industries: Roles in synthetic drug development, Quality Control (QC) analyst positions using HPLC/GC, Quality Assurance (QA), and regulatory compliance.
- Chemical Manufacturing & Petrochemicals: Process optimization, polymer formulation, scale-up chemistry, and plant safety management.
- Environmental Testing & Forensic Laboratories: Operating analytical instrumentation to detect environmental contaminants, trace evidence, or toxicological compounds for legal and regulatory bodies.
- Food & Agrochemical Sectors: Nutritional formulation, shelf-life oxidation prevention, quality testing, and development of targeted fertilizers or eco-friendly pesticides.
- Academic & Industrial Research (R&D): Serving as research associates in materials innovation, renewable energy laboratories, or progressing toward post-graduate doctoral studies.

5. Conclusion

The study of chemistry at the bachelor level is much more than an academic milestone—it is a comprehensive training ground for scientific problem-solving. By bridging fundamental physical principles with real-world applications, chemistry empowers scholars to understand, manipulate, and improve the physical world. As global society faces pressing challenges in clean energy transition, climate change mitigation, sustainable agriculture, and healthcare innovation, the scope and relevance of bachelor-level chemistry remain vital to human progress.

Data, Dedication and Dreams

How Chautara Multiple Campus is Building the Future of Higher Education

Prakash Shrestha | Librarian & EMIS Coordinator

Introduction: Every Great Institution Has a Story

Every educational institution grows through three important things. These are dreams, dedication, and knowledge. Dreams give direction. Dedication keeps an institution moving forward. Knowledge helps improve people's lives. For this, Our Chautara Multiple Campus is a fine example of these values. We are celebrating the 26th anniversary of the campus. This is not just another year for us. It is a celebration of many years of hard work. It is a celebration of steady progress. It is a celebration of our strong commitment to quality higher education for our community.

Our campus sits in Chautara; the heart of Sindhupalchok. It has become much more than a place to earn a degree. Students build their future here. They gain confidence here. They create new opportunities for themselves here. The campus began as a community effort. It has grown into one of the leading campuses in the district. This success came from the support of the local community. It came from dedicated teachers and staff. It came from visionary leadership. It came from the steady efforts of students. Today, success at our Chautara Multiple Campus means more than classrooms. It means more than examinations. It means more than graduation ceremonies. Success also shows in research activities. It shows in the use of modern technology. It shows in quality education. It shows in transparent management. It shows in better planning. Every student who joins the campus adds to its story. Every graduate who completes their studies adds to its story. Every achievement adds to its story. Every improvement adds to its story. Together, these form an inspiring journey of growth and excellence.

From a Humble Beginning to an Institution of Excellence

Great institutions are not built in a single day. They grow step by step. This growth comes through the hard work of teachers. It comes through the dedication of leaders. It comes through the effort of staff. It comes through the support of community members. It comes through the commitment of students. It comes through everyone who supports the journey. This campus began its journey in 2058 B.S. It started with only thirty students. It started with three lecturers. It started with three classrooms inside Krishna Ratna Ganga Higher Secondary School. The main goal was simple. It was to bring higher education to the

people of Sindhupalchok. Over the years, this small beginning has grown. It has become one of the leading community campuses in the district.

As the campus grew, it introduced new academic programs. These programs met the changing needs of students. They met the changing needs of society. The campus first started the Bachelor of Education program. This program prepared skilled and qualified teachers. Later, the campus added the Bachelor of Business Studies program. It also added the Bachelor of Science program. It also added the Master of Education program. Today, students can study bachelor's degrees in Education. They can study bachelor's degrees in Management. They can study bachelor's degrees in Science. They can also study master's degrees in English Education. They can study master's degrees in Nepali Education. One of the greatest strengths of Chautara Multiple Campus is its unique offerings. These educational opportunities exist nowhere else in Sindhupalchok. Because of this, many students can continue their higher education close to home. They do not need to leave their families. They do not need to travel to other districts. This has made the campus an important center of learning. It has made the campus a center of hope for the people of the district.

Education Beyond the Classroom

Higher education today means much more than attending classes. It means much more than passing examinations. Colleges and universities have a bigger role now. They must help students think independently. They must help students solve problems. They must help students develop new ideas. They must help students conduct research. They must help students become responsible citizens. These citizens continue learning throughout their lives. Chautara campus keeps these goals in mind. It works continuously to improve the quality of education. The campus has introduced better teaching methods. It has strengthened academic departments. It has upgraded laboratories. It has modernized the library. It has developed digital classrooms. It has encouraged the use of multimedia in teaching. The campus also provides remedial classes for students who need extra support. It promotes research activities. It offers professional development opportunities for teachers. The campus wants to create a better learning environment. It has installed multimedia projectors in classrooms. It has established computer laboratories. It has established science laboratories. It has expanded Wi-Fi access. It has developed departmental mini libraries. It has introduced an e-library. These facilities help students learn more effectively. They prepare students for a world where technology matters. They prepare students for a world where knowledge matters. These improvements are not only about new facilities. They are not only about technology. They are investments in the future of our students. They help students gain knowledge. They help students gain skills. They help students gain confidence. This confidence helps them succeed. It helps them contribute positively to society.

Quality Is a Continuous Journey

Today, quality matters as much as access. Colleges and universities are not judged only by the number of students they admit. They are also judged by the quality of their teaching. They are judged by student learning. They are judged by research. They are judged by good management. They are judged by transparency. They are judged by accountability. Our campus also received the Quality Assurance and Accreditation (QAA) certificate on Falgun 3, 2080 BS. This was an important achievement. It shows the campus's commitment to high educational standards. It shows the campus's commitment to continuous improvement. QAA is not just a certificate. It represents the campus's dedication to quality education. It represents better service for students. Quality assurance encourages every department to review its work. It encourages every committee to review its work. It encourages every teacher to review their work. It encourages every staff member to look for ways to improve. It creates a culture of shared responsibility. Quality is not just a requirement here. It is part of the campus's daily work. It is part of the campus's long-term vision.

The Quiet Power of Data

Behind every successful institution is something quiet. Many people rarely notice it. That something is accurate information. It is reliable information. Every admission record adds to the campus's picture. Every attendance sheet adds to it. Every examination result adds to it. Every graduation record adds to it. Every teacher's profile adds to it. Every research activity adds to it. Every financial report adds to it. Each record alone may seem simple. Together, they provide valuable information. This information helps the campus understand its progress. It helps the campus plan for the

future. Today, colleges cannot rely only on experience. They cannot rely on guesswork. They need accurate data to make better plans. They need data to improve education. They need data to use resources wisely. Good information helps the campus identify its strengths. It helps the campus solve problems. It helps the campus make informed decisions.

This is where the Education Management Information System plays its role. EMIS helps collect important educational information. It helps organize this information. It helps manage this information. This makes it easier for the campus to make decisions based on facts. It helps the campus continue its journey toward quality education. It helps the campus continue its journey toward continuous improvement.

EMIS: Transforming Information into Institutional Wisdom

Many people think EMIS only stores records. Some think it only manages data. In truth, it does much more than that. At Chautara Multiple Campus, EMIS is a central source of information. It keeps records of student admissions. It keeps records of academic programs. It keeps records of teachers. It keeps records of graduates. It keeps records of examination results. It keeps records of research activities. It keeps records of staff. It keeps records of financial information. Having all this information in one place helps the campus understand its growth. It shows where improvements are needed.

This information is carefully collected. It is carefully checked. It is carefully analyzed. It becomes a valuable tool for planning. It becomes a valuable tool for decision making. It helps the campus prepare annual reports. It helps the campus improve education quality. It helps the campus use resources effectively. It helps the campus plan for future development. Reliable data lets decisions rest on facts. It removes the need for assumptions. I work as an EMIS staff member. I have learned that data means more than numbers on a screen. Every record represents a student working toward a better future. Every record represents a teacher committed to educating others. Every record represents a family placing its trust in education. In this way, data tells the story of people. It tells the story of their progress. It tells the story of the opportunity that education creates.

Evidence-Based Leadership

Educational leadership has entered a new era. Decisions must rest on evidence now. Intuition alone is no longer enough. Which academic programs require greater investment? Where are student retention challenges emerging? How can teaching quality be strengthened? Which support services should receive greater attention? How should institutional resources be allocated? Reliable answers to these questions come through systematic analysis. This analysis looks at institutional information. EMIS lets campus leaders monitor long term trends. It lets them evaluate academic performance. It lets them understand enrollment patterns. It lets them identify strengths. It lets them recognize

challenges. It lets them formulate realistic development strategies. Evidence based leadership improves institutional efficiency. It also strengthens transparency. It strengthens accountability.

Digital Transformation: Preparing for Tomorrow

Technology is changing higher education around the world. Colleges today use digital libraries. They use online learning systems. They use educational software. They use artificial intelligence. They use modern information systems. These tools make teaching more effective. They make learning more effective. They make administration more effective. Chautara Multiple Campus has started moving in this direction too. The campus has improved its digital facilities. It has introduced multimedia classrooms. It has introduced computer based administrative systems. It has introduced digital library services. It has introduced better educational data management. These improvements have made learning more interactive. They have made campus management more efficient. Technology will keep developing. Higher education will become even more digital. Artificial intelligence will help institutions make better decisions. Data analysis will help too. Digital dashboards will help. Paperless offices will help. Integrated information systems will help. Together, these tools will help institutions serve students better. For Chautara Multiple Campus, new technology means more than keeping up with trends. It means creating a better learning environment for students. It means improving education quality. It means making the campus more effective. It means making the campus more efficient. It means making the campus ready for the future.

People Remain the Greatest Strength

Technology keeps transforming education. Still, no digital system can replace human commitment. The greatest strength of Chautara Multiple Campus has always been its people. Dedicated teachers inspire learning. Supportive staff ensure the institution runs smoothly. Visionary leaders drive continuous improvement. Students bring purpose to every academic effort. Parents and community members have trusted the institution for decades. Every achievement celebrated today comes from collective dedication. It is not the result of one person's effort. Data may guide institutional development. People remain its true driving force.

Dreaming Beyond the Present

The future of Chautara Multiple Campus should not be judged by buildings alone. It should not be judged only by student numbers. Its true success will show in its graduates. These graduates will carry knowledge. They will carry good character. They will carry practical skills. They will carry a strong desire to serve society. Higher education in Nepal keeps growing and changing. Community campuses need to become centers of quality education. They need to become centers of research. They

need to become centers of innovation. They need to become centers of entrepreneurship. They need to become centers of community development.

Chautara Multiple Campus has a strong foundation for these goals. It has experienced teachers. It has dedicated staff. It has supportive community members. It has committed leadership. The years ahead bring many new opportunities. The campus can strengthen its research activities. It can expand postgraduate education. It can make greater use of modern technology. It can build partnerships with national institutions. It can build partnerships with international institutions. It can improve students' career opportunities. It can continue making decisions based on reliable data. The campus can move forward with a clear vision. It can commit to continuous improvement. In this way, Chautara Multiple Campus can become an even stronger center of higher education. It can serve Sindhupalchok and beyond.

Conclusion: Building Tomorrow, Together

Every anniversary gives us a chance to look back with pride. It lets us appreciate where we stand today. It lets us look ahead with hope. It lets us look ahead with confidence. The journey of Chautara Multiple Campus shows what is possible. It shows what happens when a community believes in education. The campus began with just a few students. It has grown into one of the most respected institutions in Sindhupalchok. This progress came through the dedication of teachers. It came through the dedication of staff. It came through the dedication of students. It came through the dedication of community members. It came through leaders who shared one vision. The story of the campus is a story of dreams. It is a story of hard work. It is a story of continuous learning. It is also a story of using reliable information. This information helps make better decisions. It helps improve education quality. It helps plan for the future.

We celebrate another successful year of Chautara Multiple Campus. Let us renew our commitment to quality education. Let us renew our commitment to honesty and accountability. Let us renew our commitment to modern technology.

Let us renew our commitment to serving our community. We can work together. We can keep improving. Together, we can build a brighter future for our students. We can build a brighter future for our society. Chautara Multiple Campus protects its proud legacy. It also moves forward with confidence. It prepares the next generation. It creates a better future through education.

Human and AI

Anil Sharma | BBS 4th Year

Human life has changed greatly with the development of technology. In the past, people needed a long time to share news and information from one place to another. Today, the internet, mobile phones, social media, and other digital tools have made communication very fast and easy. People can now know about events happening in any part of the world within a few seconds. In this fast-changing world, Artificial Intelligence (AI) has become one of the most important developments. AI is a technology that allows machines and computer systems to do some tasks that normally need human thinking. It can understand information, answer questions, create texts and pictures, solve problems, and help people in many different ways. Because of these abilities, AI is now being used in schools, hospitals, banks, offices, businesses, industries, films, advertisements, and many other areas. It is becoming a useful part of modern human life.

AI has made many activities easier, faster, and more convenient. A student can use AI to understand a difficult lesson, a teacher can use it to prepare learning materials, and a business can use it to study information and improve its services. In hospitals, AI can support doctors in finding and studying health information. In banks and financial institutions, it can help with data work, customer service, risk study, and fraud detection. AI can also be available at any time and does not become tired in the same way as a human worker. For this reason, many people see AI as a helpful friend or assistant. However, the growing use of AI also creates some concerns. If people depend too much on AI, they may stop thinking deeply and using their own ideas. Students may ask AI to do all their work instead of learning by themselves. Workers may also worry about losing some jobs because machines can perform many tasks quickly. Therefore, AI should be used as a support for human work, not as a complete replacement for human thinking.

The relationship between humans and AI will become even more important in the coming years. AI is created by humans, but it is becoming more powerful and more useful every day. This raises an important question: will humans always control AI, or will people slowly become too dependent on it? The answer depends mainly on how we use this technology. AI can help people save time, learn new things, solve difficult problems, and improve their work. At the same time, human

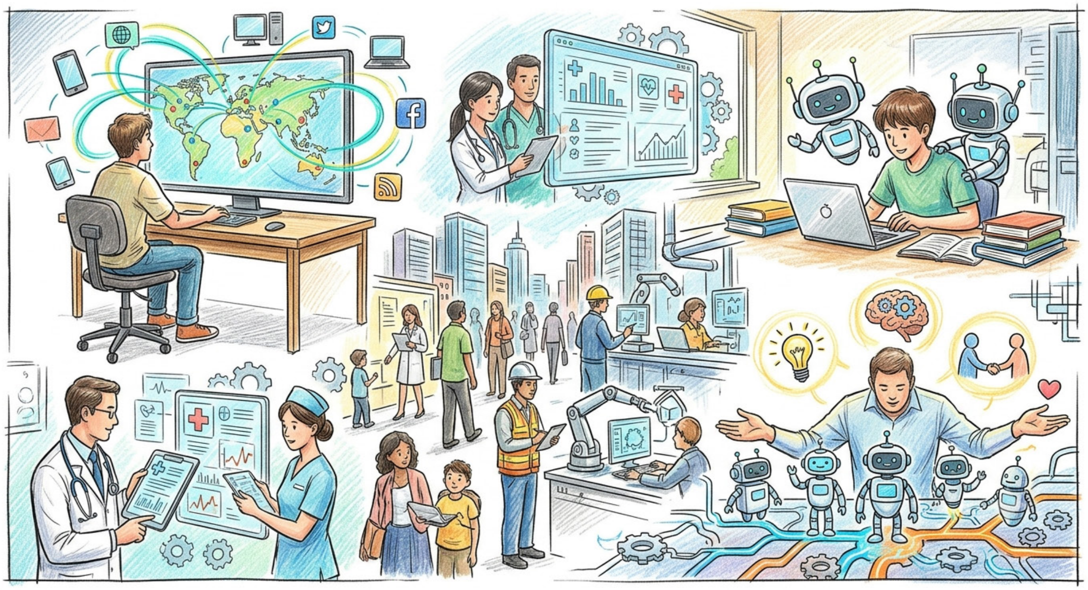

creativity, feelings, values, judgment, and responsibility cannot be ignored. A machine can give an answer, but a human being must decide whether that answer is right, useful, fair, and safe. Therefore, the main goal should not be to make humans depend on AI for everything. Instead, AI should help people become more capable and creative. Humans should continue to think, question, learn, and create on their own. If used wisely and responsibly, AI can become a powerful partner for human development rather than a force that controls human life.

Research in Education

Menuka Shrestha | B.Ed. 4th Year

Research is a systematic, scientific, and organized process of collecting, analyzing, and interpreting information to discover new knowledge or solve existing problems. Education is one of the most important foundations of personal and national development. To improve the quality of education, it is necessary to understand the challenges faced by teachers, students, schools, and educational institutions, which is possible through research.

Research is based on careful observation, logical reasoning, and evidence rather than assumptions. It helps individuals understand facts, answer questions, test ideas, and make informed decisions. Research is carried out in many fields, including education, science, medicine, business, and technology. The primary purpose of research is to generate reliable knowledge and contribute to the development of society. A good research study follows a planned process, including identifying a problem, reviewing related literature, collecting and analyzing data, interpreting findings, and drawing meaningful conclusions.

Furthermore, research helps policymakers formulate effective educational policies. It promotes critical thinking, problem-solving, and continuous professional development among teachers. By applying research findings, educational institutions can improve classroom instruction, student achievement, and the overall quality of education.

Types of Research in Education

Educational research can be classified into different types based on its purpose and methods.

1. Basic Research: Basic research aims to develop new knowledge and theories without focusing on immediate practical applications.
2. Applied Research: Applied research seeks to solve specific educational problems, such as improving teaching methods or increasing student achievement.
3. Quantitative Research: Quantitative research uses numerical data, surveys, and statistical analysis to test hypotheses and identify patterns.

4. Qualitative Research: Qualitative research focuses on understanding people's experiences, opinions, and behaviors through interviews, observations, and discussions.
5. Mixed-Methods Research: This type of research combines both quantitative and qualitative approaches to provide a more comprehensive understanding of educational issues.

How Research Is Conducted

Research follows a systematic process. It begins with identifying a research problem or selecting a topic. Next, the researcher reviews related literature to understand what has already been studied. After that, clear research objectives or research questions are formulated. The researcher then selects an appropriate research method and collects data using tools such as questionnaires, interviews, observations, or tests. Once the data are collected, they are carefully analyzed and interpreted. Finally, the researcher draws conclusions, makes recommendations, and prepares a research report to share the findings.

Importance of Research in Education

Education becomes more effective when research is conducted and its findings are applied. The following are some of the major importance of research in education:

Research in education helps identify the diverse needs of learners, allowing teachers to design more inclusive and learner-centered instruction.

It encourages the integration of modern technology and digital tools into teaching, making learning more interactive and effective.

Educational research promotes evidence-based decision-making, ensuring that educational practices are based on reliable findings rather than assumptions.

It helps measure the effectiveness of educational programs and interventions, enabling schools and institutions to improve their performance continuously.

It supports professional growth by encouraging teachers to reflect on their classroom practices, explore new teaching strategies, and engage in lifelong learning.

Educational research contributes to achieving national educational goals by providing information that supports educational planning, quality assurance, and sustainable development.

As society and technology continue to change, research enables education systems to adapt to new challenges and prepare learners with the knowledge and skills required for the future.

In conclusion, research in education plays a vital role in improving the quality and effectiveness of education. It provides reliable evidence for making educational decisions and solving classroom and institutional problems. By using systematic methods and ethical practices, educational research contributes to the development of better teaching strategies, improved learning outcomes, and a stronger education system. Therefore, educators, students, and policymakers should value and actively engage in educational research to promote continuous improvement in education.

The Role of Money

Susmita Shrestha | B.Ed. 4th Year

Money is an essential part of modern life. It is used to buy goods and services, fulfill our basic needs, and improve our standard of living. Although money cannot buy everything, it plays an important role in almost every aspect of our daily lives., money helps us fulfill our basic needs such as food, clothing, shelter, education, and healthcare. A stable income allows people to live more comfortably and provide better opportunities for their families. Money also gives people access to education and skills that can help them build successful careers. Money is also important for economic development. People use money to start businesses, create employment, and invest in different sectors. Businesses contribute to national development by producing goods and services and providing jobs. Governments also need money to build roads, schools, hospitals, and other public facilities. Furthermore, money provides a certain level of financial security. Saving money can help people deal with unexpected expenses and plan for the future. Proper financial management can reduce stress and help individuals achieve their long-term goals.

However, money should not become the only goal of life. Excessive desire for wealth can lead to stress, greed, and unhealthy competition. Happiness, good relationships, health, knowledge, and social values are also important for a meaningful life. Therefore, money should be used wisely rather than allowing it to control our lives.

Money plays a significant role in meeting our needs, achieving our goals, and contributing to economic development. It is an important means of living a better life, but it is not the ultimate measure of happiness or success. The wise use of money, combined with good values and responsible behavior, can lead to a balanced and meaningful life.

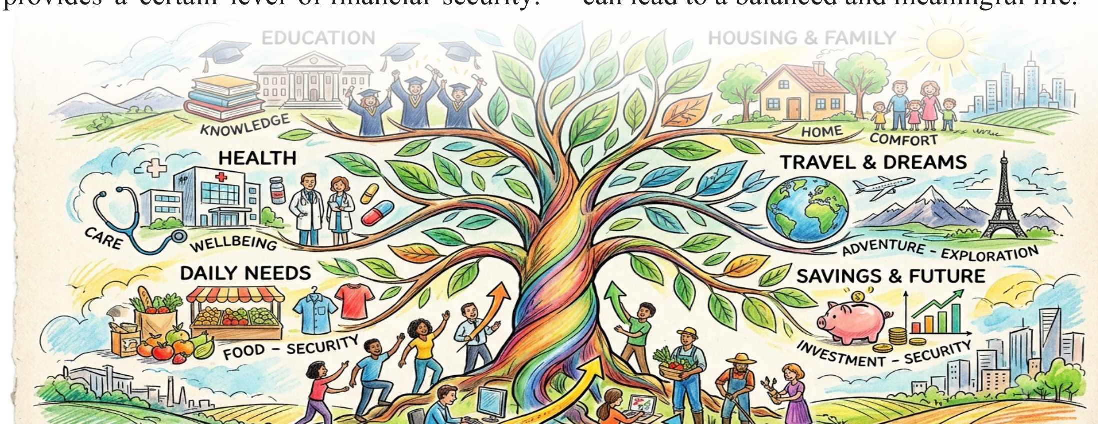

There Are Stories That Ask Questions. And Then There Are Stories That Become Them.

Dilasha Shrestha | BBS 3rd Year

Every generation inherits a different obsession.
Some spent their lives trying to conquer the world.
Some wanted to understand the stars.
Some searched for God.
Ours seems to be searching for itself.
Perhaps that's why we keep returning to the same impossible questions.
What if every choice had another version?
What if memory is less reliable than imagination?
Why do some strangers feel like old friends, while some familiar faces become strangers overnight?
And why does time—the one thing every human has in equal measure—feel so unfairly different for everyone?
A child waits impatiently for tomorrow.
An old man wishes yesterday had stayed a little longer.
A mother wants one more minute.
A lover wants one more lifetime.
Time has never moved differently.
Only our hearts have.
Maybe that's why we built clocks.
Not to understand time—
but to comfort ourselves with the illusion that it can be measured.
Because the truth is, no one has ever held an hour in their hands.
We've only ever held moments.
Some vanish before we notice them.
Others remain with us for decades.
One sentence.
One goodbye.
One missed train.
One wrong turn.

It is astonishing how quietly an ordinary moment can become the reason an entire life changes.

And isn't that the strange beauty of existence?

The greatest transformations rarely announce themselves.

History remembers revolutions.

People remember Tuesdays.

A random afternoon.

An unexpected conversation.

A phone call answered five seconds too late.

Life has always preferred whispers over warnings.

We spend years believing our lives are built by extraordinary decisions, while all along they are shaped by tiny, invisible ones—the kind that don't seem important until they become unforgettable.

Maybe that is why mystery has always fascinated us.

Not because we expect answers.

Because deep down, we know the questions matter more.

The questions keep us awake.

The questions survive generations.

The questions outlive certainty.

A perfect answer ends a conversation.

A perfect question begins one.

Perhaps that is the rarest kind of storytelling—not the kind that entertains, but the kind that quietly

rearranges the furniture inside your mind.

The kind that follows you into ordinary mornings.

That turns coincidences into possibilities.

That makes you pause at a clock without knowing why.

That leaves you wondering whether life is unfolding... or remembering itself.

Very few creations earn that kind of silence after they end.

Fewer still earn the privilege of living rent-free in millions of minds long after the final page, the final frame, the final note.

Those creations are remembered not because they were popular—

but because they changed the way people looked at ordinary things.

A clock.

A forest.

A family photograph.

A yellow raincoat.

One word.

Dark.

Cost, Credit and Caffeine: The Ultimate Formula

Kritika Shrestha | BBS 3rd Year

Over the past three years, our professors have diligently tried to teach us the mechanics of modern commerce through thick volumes, intricate balance sheets, and the rigorous curriculum prescribed by Tribhuvan University. Yet as we stand at the threshold of our final semester, looking back over the blur of semesters past, a universal truth has emerged: the most enduring lessons of business school are never found neatly printed on lecture slides or syllabus outlines. They were forged in the daily grind of survival, negotiation, and grit. Along this unpredictable road, we discovered our own essential curriculum—a pragmatic triad of Cost, Credit, and Caffeine.

Our textbooks taught us standard costing, variance analysis, and capital budgeting, but student life forced us to live those balance sheets in real time. We learned resource optimization not through boardroom case studies, but by stretching meager allowances across project printouts, semester fees, and sudden transport hikes. Every rupee had to be accounted for, transforming theoretical opportunity costs into

tangible choices between a decent lunch and the binding costs of a final research proposal.

For many of us, this economic juggling act ran parallel to the demands of an early professional career. Clocking in for a demanding morning shift at a front desk—answering inquiries, resolving guest complaints with a polished, unflappable smile, and managing administrative operations—before sprinting through traffic to campus for afternoon lectures required ruthless discipline. It meant transforming transit rides into study halls, memorizing market frameworks during lunch breaks, and shifting gears instantly from corporate professionalism to academic scrutiny. Juggling deadlines from both demanding managers and strict professors was exhausting, but living at the intersection of workplace pressure and academic deadlines built an ironclad work ethic that no theoretical simulation could ever teach.

Then came the true currency of our college years: our personal credit system. Far more valuable than formal banking lines or corporate equity, this credit was built entirely on solidarity, empathy, and mutual trust. It was the generous classmate who shared meticulously organized handwritten notes the night before a tough exam, the reliable partner who stepped up to refine a presentation deck when someone fell ill, and the tight-knit study circle that broke down complex economic models over frantic group calls. In an environment that often celebrates cutthroat individual achievement, we proved that collaborative synergy and collective effort yield far richer, more sustainable dividends.

Holding our volatile world together was caffeine—the indispensable lifeblood of our student years. It was served in steaming, scalding glasses of sweet milk tea (chiya) at the corner stall before early morning roll calls, where we debated case studies and exchanged campus gossip. By nightfall, it transformed into strong, dark mugs of instant coffee that fueled eleventh-hour revisions, project sprints, and those quiet, contemplative hours when self-doubt threatened to take over. Caffeine was never just a stimulant to fight exhaustion; it became a cherished ritual of camaraderie, a comfort during academic turbulence, and the silent partner to our proudest breakthroughs.

As we stand on the cusp of graduation and prepare to step into the competitive marketplace, we realize that our true return on investment cannot be calculated by grade point averages, percentages, or official transcripts alone. The lasting value lies in the resilience we cultivated through adversity, the emotional intelligence sharpened in real-world workplaces, and the lifelong alliances that will endure long after we leave these lecture halls. The ultimate formula remains timeless and proven: manage your costs with foresight, invest fearlessly in the credit of genuine relationships, and never let the caffeine—or your ambition—run dry.

The Impact of Artificial Intelligence on Future Careers

Muna Dulal | BBS 3rd Year

Artificial Intelligence (AI) is becoming an important part of our daily lives. We use AI when we search on Google, watch videos on YouTube, use ChatGPT, or ask voice assistants like Siri or Google Assistant for help. AI is changing the way people work, learn, and communicate. Because of this, it is also changing the future of careers.

Many people believe that AI will replace human jobs. It is true that AI can do some tasks faster and more accurately than people. For example, it can analyze data, answer customer questions, and even create images or write simple content. As a result, some traditional jobs may become less common in the future.

However, AI is not only taking jobs—it is also creating new opportunities. New careers such as AI engineers, data analysts, machine learning specialists, and cybersecurity experts are growing rapidly. Many companies now need people who understand technology and know how to work with AI tools. This means students should focus on learning digital skills along with their regular education.

In my opinion, AI should be seen as a tool, not a replacement for humans. While AI can perform many tasks, it cannot fully replace human creativity, emotions, critical thinking,

and ethical decision-making. Jobs that require communication, leadership, teamwork, and problem-solving will continue to need human involvement.

To prepare for the future, students should develop skills such as communication, creativity, adaptability, and continuous learning. Technology will continue to change, so people must be willing to learn new skills throughout their lives. Those who can work together with AI will have more opportunities in the job market.

In conclusion, Artificial Intelligence is transforming future careers in many ways. It may replace some jobs, but it will also create many new ones. Instead of fearing AI, we should learn how to use it wisely. By improving our skills and accepting new technology, we can build successful careers in the future.

एउटा हरियो अनलाइन बत्तीको प्रतीक्षा

■ **सीता श्रेष्ठ** | BBS Third Year

आजकाल फेसबुक स्क्रोल गर्दा एउटा कुरा निकै गहिरो गरी मन छुन्छ। पहिले युवापुस्ताले रमाइलोका लागि चलाउने फेसबुक आज धेरै आमा-बुबाको सहारा बनेको छ। उनीहरू फेसबुक फोटो हाल्न, लाइक बटुल्न वा समय बिताउन होइन, एउटा सानो हरियो अनलाइन बत्तीको प्रतीक्षा गरिरहेका हुन्छन् - सायद मेरो छोरा-छोरी अनलाइन आउलान्, दुई शब्द बोल्न पाइएला भनेर।

मोबाइलको स्क्रिन टल्किँदा उनीहरूको अनुहारमा मुस्कान फुल्छ। तर कल सकिने बित्तिकै फेरि उही सन्नाटा--- उही खालीपन --- उही प्रतीक्षा!

कुनै समय यही घरको आँगन हाँसो, रमाइलो र चहलपहलले गुन्जिन्थ्यो। बिहान आमाको आवाजले घर व्युँझिन्थ्यो, बुबाको उपस्थितिले घरमा ऊर्जा भरिन्थ्यो। आज यही घरका धेरै कोठा बन्द छन्। आँगन सुनसान छ, भान्सामा दुई जनाका लागि मात्र चामल छाक पकाउने गर्छन्। चाडपर्व आउँदा उनीहरूको नजर बारम्बार ढोकातिर पुग्छ। मनले अझै पनि कसैको पाइला पर्खिरहेकै हुन्छ। तर ढोका खुल्दैन। आउने भनेको मोबाइलको स्क्रिनमा देखिने एउटा भिडियो कल मात्र हो। फोनमा सधैँ एउटै वाक्य दोहोरिन्छ - "हामी ठीक छौँ, तिमी आफ्नो ख्याल गर" तर त्यो 'हामी ठीक छौँ' शब्दभित्र कति एक्लोपन, कति प्रतीक्षा र कति दुखेको पीडा हुन्छ।

भगवान्सँग एउटै प्रार्थना छ, - एक दिन यस्तो नेपाल बनोस्, जहाँ कुनै आमाले छोराछोरीको आवाज सुन्न दिन गन्न नपरोस्, कुनै बुबाले चाडपर्वमा ढोकातिर टोलाएर बस्न नपरोस्। देश छोड्नु धेरैका लागि रहर होइन, बाध्यता हो। तर त्यो बाध्यताको सबैभन्दा ठुलो मूल्य आमा-बुबाले आफ्नै घरमा एक्लै बसेर तिरिरहेका छन्।

ग्रामीण स्वास्थ्य तथा शिक्षा सेवा ट्रस्ट (RHEST)

देवी भारती | BBS Third Year

सन् १९९३ मा नेपालमा स्थापना भएको एक प्रतिष्ठित महिला-नेतृत्वको गैरसरकारी संस्था हो, जसले बालबालिका बेचबिखन, बालविवाह र लैङ्गिक हिंसाविरुद्ध निरन्तर काम गर्दै आएको छ। यस संस्थाको मुख्य अभियान "स्टप गर्ल ट्राफिकिङ" (SGT) कार्यक्रमले जोखिममा रहेका बालबालिकाहरूलाई विद्यालय शुल्क, पोसाक र शैक्षिक सामग्रीहरू उपलब्ध गराई विद्यालयमै टिकाइराख्न र सम्भावित शोषणबाट जोगाउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। आधारभूत शिक्षाको अतिरिक्त, RHEST ले उच्च शिक्षाका लागि "अमर छात्रवृत्ति" र विपन्न बालिकाहरूलाई चिकित्सा क्षेत्रमा स्थापित गर्न नर्सिङ छात्रवृत्ति समेत प्रदान गर्दछ। RHEST को मुख्य दृष्टिकोण भनेकै बालिका बेचबिखन हुनबाट रोक्नु, बालविवाह रोक्नु र महिला हिंसा जस्ता सामाजिक कुरीतिहरूबाट मुक्त र शिक्षित नेपाली समाजको निर्माण गर्नु हो। गरिबी र पारिवारिक चेतनाको अभावका कारण विद्यालय जान नपाएका वा बीचमै पढाइ छोड्न बाध्य बालबालिकाहरू बेचबिखनको उच्च जोखिममा हुन्छन्। यो संस्थाले त्यस्ता बालबालिकाहरूलाई विद्यालयको भर्ना तथा मासिक शुल्क तिरिदिन्छ। पोसाक (Uniform), पाठ्यपुस्तक र शैक्षिक सामग्री (झोला, कापी, कलम) उपलब्ध गराउँछ। विद्यालयमा राम्रो नतिजा ल्याउनका लागि आवश्यक थप कोचिङ वा ट्युसन कक्षाको व्यवस्था गर्छ। संस्थाकै पूर्व विद्यार्थी (Alumni) छात्राहरूलाई मेन्टर (Mentorship) को रूपमा खटाएर उनीहरूको मनोबल बढाउँछ।

म आफू स्वयं यस संस्थाबाट पढिरहेकी छात्रा हु। मैले यस संस्था रहेको सहयोग कला ६ देखि पाएको थिए। यसै संस्थाकै कारण आज म BBS 3rd Year मा पुगेको छु। मलाई यस संस्थाले एकदमै ठुलो सहयोग गरेको छ। हाल अहिले म यस संस्थामा रहेर श्री कृष्ण रत्न गंगा मा.वि. मा शुक्रबारे सहजकर्ताको रूपमा रहेर पढाइरहेको छु। हामी RHEST संस्थाप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं। समाजको हित, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा विभिन्न सामाजिक क्षेत्रमा पुऱ्याउनु भएको योगदान अत्यन्तै प्रशंसनीय छ। हामीलाई दिनुभएको सहयोग, मार्गदर्शन र प्रेरणाका लागि हृदयदेखि नै धन्यवाद। आगामी दिनहरूमा पनि यस संस्थाले अझ धेरै सफलताका साथ समाजसेवा गर्दै अघि बढोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

वैदेशिक रोजगारी रहर होइन, बाध्यता

कृतिका सापकोटा | B.Ed 4th Year

वैदेशिक रोजगार भनेको आफ्नो देश छोडी अर्को देशमा गएर जीविकोपार्जनका लागि काम गर्नु हो। नेपालका लाखौँ युवाका लागि वैदेशिक रोजगारी आजकल एउटा विकल्प होइन, जीवन निर्वाहको आधार बनेको छ। केही मानिस विदेश जानुलाई सफलता, आधुनिक जीवनशैली वा व्यक्तिगत रोजाइको रूपमा हेर्छन्। तर अधिकांश नेपालीका लागि विदेशिनु रहरको विषय होइन, परिवारको पेट पाल्न, भविष्य सुरक्षित बनाउन र आर्थिक अभावबाट मुक्त हुनुपर्ने बाध्यता हो। यही यथार्थले आज नेपालमा वैदेशिक रोजगारीलाई गम्भीर सामाजिक र आर्थिक विषय बनेको छ।

नेपालमा बेरोजगारी, न्यून पारिश्रमिक, उद्योग धन्दाको अभाव, राजनीतिक अस्थिरता आदि चुनौतीहरूका कारण हजारौँ युवाहरू प्रत्येक दिन विदेश जाने गरेका छन्। उच्च शिक्षा हासिल गरेका युवादेखि सामान्य श्रमिकसम्म आफ्नो देशमा आफ्नो क्षमता र योग्यता अनुसारको अवसर नपाउँदा विदेशिन बाध्य भएका छन्। कतिपय मानिसले ऋण लिएर, जग्गा बेचेर वा परिवारको सम्पत्ति धितो राखेर वैदेशिक रोजगारीको यात्रा सुरु गर्छन्। कयौँ मानिस आफ्नो परिवारको दैनिक खर्च चलाउन विदेशिन बाध्य भएका छन्।

धेरै नेपाली श्रमिकहरूले विदेशमा कठिन र जोखिमपूर्ण काम गर्नुपर्छ। श्रम शोषण, न्यून पारिश्रमिक, असुरक्षित कार्यस्थल, मानसिक तनाव तथा परिवारबाट लामो समय टाढा बस्नुपर्ने अवस्था उनीहरूको दैनिक यथार्थ हो। कतिपयले दुर्घटनामा ज्यान गुमाउँछन् भने कतिपय स्वास्थ्य समस्या र मानसिक पीडासहित स्वदेश फर्किन्छन्। यस्ता घटनाले वैदेशिक रोजगारीको कठोर वास्तविक ता उजागर गर्छ।

वैदेशिक रोजगारीको अर्को गम्भीर प्रभाव प्रतिभा पलायन Brain Drain हो। दक्ष, शिक्षित र ऊर्जावान् युवाहरू विदेशिँदा देशले आवश्यक जनशक्ति गुमाइरहेको छ। यसले उद्योग, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा अन्य उत्पादनशील क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिको अभाव सिर्जना गर्छ। साथै परिवार विखण्डन, बालबालिकाको उचित अभिभावकत्वमा कमी, सामाजिक सम्बन्ध कमजोर हुनु र ग्रामीण क्षेत्र सुनसान बन्दै जानुजस्ता सामाजिक समस्याहरू पनि बढिरहेका छन्।

यस समस्याको समाधान केवल विदेश जान रोक्नु होइन, देशभित्र अवसर सिर्जना गर्नु हो। सरकारले उद्योग-व्यवसाय विस्तार गर्ने, कृषि र पर्यटनलाई आधुनिक बनाउन, सीपमूलक शिक्षा र व्यावसायिक तालिमलाई प्राथमिकता दिन आवश्यक छ। साथै विदेश जाने श्रमिकको अधिकारको संरक्षण, सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र उनीहरूको सीप तथा अनुभवलाई स्वदेशमा उपयोग गर्ने नीति पनि प्रभावकारी रूपमा लागू गर्नुपर्छ।

अन्तमा, वैदेशिक रोजगारी धेरै नेपालीका लागि रहर होइन, जीवनको बाध्यता हो। जबसम्म आफ्नो देशमा सम्मानजनक रोजगारी, उचित पारिश्रमिक र उज्ज्वल भविष्यको सम्भावना सिर्जना हुँदैन, तबसम्म युवाहरू विदेशिने क्रम रोकिने छैन। समृद्ध नेपाल निर्माणका लागि युवालाई देशमै अवसर दिनुपर्छ, उनीहरूको क्षमता र सीपको सम्मान गर्नुपर्छ।

नेपालमा शिक्षाको वर्तमान चुनौती :
प्रमाणपत्र कि व्यावहारिक शिक्षा

सविता बस्नेत | BBS

नेपालको वर्तमान शिक्षा प्रणाली गम्भीर चुनौतीको मोडमा उभिएको छ। राज्यको शिक्षा नीति र शैक्षिक प्रमाणपत्रका लागि दिइने औपचारिक शिक्षाका कारण हरेक वर्ष ठूलो सङ्ख्यामा नेपाली विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षा, रोजगारी र सुरक्षित भविष्यको खोजीमा विदेशिने क्रम बढ्दो छ। अध्यागमन विभागले सार्वजनिक गरेको तथ्याङ्क अनुसार सन् २०२१ देखि २०२५ सम्म ५ वर्षको अवधिमा यसरी विदेशिने नेपालीहरूको सङ्ख्या ७१ लाख २६ हजार ४ सय ५९ रहेको छ। गत साउन महिनामा मात्र ७० हजारभन्दा बढी नेपाली विदेशिएका छन्। यसरी जाने नेपालीहरूमा ५२ प्रतिशत वैदेशिक रोजगारका लागि र बाँकी अन्य नेपालीहरू विद्यार्थी तथा अन्य कामका लागि जाने गरेको पाइन्छ। एकातिर स्वदेशमा रोजगारीको सम्भावना नदेखिँदा युवाहरू विदेशिने क्रम दिनानुदिन बढ्दो छ भने अर्कातिर उच्च शिक्षाको नाममा विदेशिनेहरूको सङ्ख्या पनि उत्तिकै बढिरहेको पाइन्छ। विभिन्न बहानामा विदेशिनेहरूको कारणको खोजी गरी उनीहरूलाई स्वदेशमै रोजगारी र अवसरको सिर्जना गर्न नसक्ने हो भने यो सङ्ख्या अझै बढ्दै जानेछ। फलस्वरूप नेपाल युवाविहीन बन्नुका साथै राष्ट्रको अर्थतन्त्र दिनानुदिन खस्कँदै जाने कुरामा दुईमत छैन। जुन देशमा काम गर्न सक्षम र सिपयुक्त युवा रहँदैनन्, त्यो देशको पतन अवश्यम्भावी छ। तसर्थ, सूक्ष्म रूपमा अध्ययन गरी स्वदेशमै युवाशक्तिलाई टिकाइराख्ने खालका नीति तथा योजनाको तर्जुमा गरी विदेश जाने युवाहरूलाई स्वदेशमै बस्ने वातावरणको सिर्जना गरिनुपर्छ।

नेपाली विद्यार्थीहरू स्वदेशी शिक्षामा विश्वास गरी स्वदेशमै उच्च शिक्षा हासिल गरेर रोजगार बन्ने कुरामा विश्वस्त हुन सकिरहेका छैनन्। त्यसैले गाउँ र शहरका

विद्यालयहरू अहिले विदेशीहरूका लागि ऊर्जावान् जनशक्तिका साथै नेपालले लगानी गरेर माध्यमिक शिक्षा पूरा गराएका निःशुल्क जनशक्ति प्राप्त गर्ने थलो बनेका छन्। नेपाल अहिले विदेशीहरूका लागि बिनालगानी शिक्षित मानव संसाधन प्राप्त गर्ने सजिलो उद्योग मात्र बनेको छ। नेपालमा बालबालिका जन्मन्छन्, हुर्कन्छन् र १२ कक्षासम्म पढ्छन्; त्यसपछि उच्च शिक्षाको नाममा विदेशिन्छन्। विज्ञहरूका अनुसार १२ कक्षासम्मको अध्ययन पूरा गरिसक्दा राज्यको र व्यक्तिगत गरी प्रतिव्यक्ति ४२ लाख रुपैयाँ खर्च हुन्छ। माध्यमिक तहको शिक्षा पूरा गरी एउटा विद्यार्थी विदेशिनका लागि शैक्षिक परामर्शदाताहरूलाई पुनः ४० लाख रुपैयाँभन्दा बढी रकम बुझाउनुपर्ने हुन्छ र ऊ विदेशिँदासम्म प्रतिव्यक्ति सरदर ८५ लाख रुपैयाँ खर्च हुन्छ। अहिलेसम्म विद्यार्थीका लागि हुने सम्पूर्ण खर्च र युवा जनशक्तिमा भएको लगानीसहित ऊ विदेशमा पलायन हुन्छ। अब उसमाथि भएको लगानी र जनशक्ति दुवै स्वदेश फर्कँदैनन् र उनीहरूबाट मुलुकमा रेमिट्यान्स पनि भित्रिँदैन। यो मुलुकका लागि ठूलो घाटा हो। यसै गरी १२ कक्षा पूरा गरेका विद्यार्थी विदेशिने क्रम बढेसँगै नेपालका क्याम्पसहरूमा अध्ययन गर्ने स्नातकभन्दा माथिका विद्यार्थी घट्दै जाँदा स्नातक तहभन्दा माथि अध्यापन हुने क्याम्पसहरू बन्द हुने क्रममा रहेका छन्। यो राज्यका लागि अत्यन्त चिन्ताजनक अवस्था हो।

राज्यले नागरिकलाई रोजगार बनाउन नसक्नु र स्वरोजगार बन्न प्रेरित गर्नुको सट्टा नागरिकले स्वतःस्फूर्त रूपमा उत्पादन र उद्यम गरी स्वरोजगार बन्न प्रयत्न गर्दा enterprise/उद्यम स्थापनादेखि सञ्चालनसम्म अनेकौँ कानुनी र व्यावहारिक झन्झट तथा व्यवधान खडा गरिदिन्छ। साथै, अनेकौँ थरिका करका भारले उठ्न नसकिने गरी थिच्ने काम गरेपछि हैरान र निराश भएर गाउँमा केही गर्न नसक्ने देखेपछि एउटा युवा गाँस, बास र कपासको जोहो गर्न विदेशिन बाध्य हुन्छ। यसरी १८ देखि ४० वर्षका ऊर्जावान् युवा जनशक्ति स्वदेशबाट पलायन हुन्छन्। यसरी पलायन भएका युवा जनशक्ति अर्काको देश बनाउन योग्य हुन्छन्। उता कमाइका नाममा युवा विदेशिँदा पुर्खाका पालादेखि कमाइ गर्दै उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुँदै आएका लेकका खोरियादेखि बेँसीसम्मका उर्वर खेतबारी बाँझो भएका छन्। हिमालको फेदीसम्म छिमेकी मुलुकको ग्यास बाल्न र छिमेकी मुलुकबाट आयात गरिएका अन्न तथा तरकारी खान बाध्य भई बाँदर र बँदेललाई दोष थुपार्दै देशैभरिका जमिन बाँझो राखेर हामी अवसरको खोजीमा अर्काको मुलुक बनाउन तल्लीन छौँ। तिनै युवाले पसिना बगाएर कमाएको रकमको केही हिस्सा रेमिट्यान्सका रूपमा भित्र्याएर मुलुक सञ्चालन गर्नु परेको तितो यथार्थ हाम्रासामु छ। सरकारमा रहेका र मुलुक सञ्चालनको जिम्मा पाएकाहरू उत्पादनभन्दा रेमिट्यान्सलाई नै मुलुकको आर्थिक मेरुदण्ड मान्नमा गर्व गर्छन्। यो मुलुकका लागि घातक कदम हो।

अतः यथार्थमा मुलुकलाई समृद्ध र सम्पन्न बनाउने हो भने १८ वर्षदेखि ४० वर्ष उमेर समूहका युवालाई स्वदेशमै उत्पादन र उद्यममा सहभागी गराई देशमै अवसरको सिर्जना गर्नुपर्छ। उच्च शिक्षाका नाममा रकम र जनशक्ति विदेश पलायन नहुने गरी स्वदेशको स्वाभिमानमा गर्व गर्न लायक जनशक्तिको विकास गर्नुपर्छ। जनशक्तिको सट्टा उत्पादनलाई विदेश निर्यात गर्ने अवस्थाको सिर्जना हुने गरी नीति निर्माण र तिनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु नै आजको आवश्यकता हो।

हराएका खुशीहरु

उमेश श्रेष्ठ | Masters Third Semester

म सोच्थे प्रेम त हृदय हृदय गर्छ।
म सोच्थे कि प्रेम त हृदय हृदयलाई गर्छ।
तर नोटसंग यौवनको बोट साटिने सहरमा प्रेम त बिग्दोरहेछ।
अपसोच म जिन्दगी ! खोज्न केही बिकाउ सहर छिरेछु।
कठै! मेरि आमा, कान बुच्चो पारेर महिनैपिच्छे केही हात्तिहरु धपाउछिन्।
बडो बफादार हुन्छन् ती हात्तीहरु कैद हुनै मान्दैनन्।
अनि म पनि महिनैपिच्छे धपाउँछु ती हात्तिहरु आफ्नो मन बुच्चो पारेर।

छोटिदै गरेको आयु,अनि लम्बिदै गरेको जिम्मेवारीले थिचिएको जिवनबाट।।
आजित भई विश्राम लिउभन्दा आमाको बुच्चो कान सम्झन्छु।
बेचिएका खोरियाबारी सम्झन्छु, अनि त्यो बर्सौ पुरानो खुईलिएका सारी सम्झन्छु,
त्यो भन्दा बढी सम्झन्छु, कलेटी परेका ओठका ती मुस्कानहरु ।
अनि नियाल्छु दराजका दर्जनौं सटिफिकेटहरु
जसका निम्ति आमाको कान बुच्चो पारे,

अनुसूची १

हालसम्म स्नातक र स्नातकोत्तर उत्तीर्ण गर्ने विद्यार्थीहरूको विवरण

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
१	बालकृष्ण बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२	भुमिनन्द दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३	गणेश पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४	हरिबहादुर कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५	जसमान तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६	सहदेव पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७	विजयकुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८	अखिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९	ध्रुवकुमार थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०	गणेश नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११	होमकुमारी पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२	लोककुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३	मीनादेवी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४	मीनाकुमारी नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५	ओम बहादुर थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६	राजेन्द्र सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७	राम्जी सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८	दिपक चौलागाई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९	पूर्णिमा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०	विकास घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२१	नरेन्द्रप्रसाद कक्षपति	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२	रुकादेवी शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३	श्यामबाबु घिमिरे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४	निर्मला तिमिल्सिना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५	तिलकबहादुर दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६	चन्द्र ब. खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७	रविन्द्रप्रसाद भट्टराई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८	भोजराज अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२९	सुजता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१	झलक ब. भुजेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२	कमला पौडेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३	राममाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३४	कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५	दिनेश थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६	छत्रबहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७	गणेश ब. कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
३८	सन्जीव कु सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३९	ओमकुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०	रामबहादुर खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१	जयराम थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२	हर्षलाल तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३	भीमबहादुर तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४	पुष्कर रायमाझी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५	लक्ष्मी शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६	तारादेवी राना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७	मीना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८	सरिता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४९	ज्ञान ब. तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५०	पुण्य पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१	दिलबहादुर कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२	सावित्री सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५३	चेत बहादुर कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४	धनमाया घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५	यज्ञनाथ दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५६	सावित्री थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५७	ध्रुवकुमार दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८	बबिता सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९	रामबाबु नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०	सरस्वती दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१	रनजना गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२	जनक पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३	श्यामलाल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६४	उर्मिला बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६५	श्यामकुमार कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६	राजन नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६७	धनमाया नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६८	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
६९	निर्जन श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७०	तारानाथ दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७१	उमाशंकर जैसवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७२	संजय तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३	रमेश दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४	सरला शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५	सरस्वती घिमिरे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६	विमला काफ्ले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७७	मोहन सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८	प्रकाश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९	जनक घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०	शोभा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१	सृजना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८२	कृष्ण ब. भण्डारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८३	सीताराम गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८४	सुब्बाप्रसाद दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८५	हरेराम अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८६	राजकुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८७	पुण्य गजुरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८८	विमला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८९	कल्पना दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९०	नीलम खड्का	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९१	तुलसीमाया श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९२	बबिता शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९३	विमला घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९४	कल्पना कसजु	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९५	मखमली मगर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९६	शान्ति तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९७	शारदा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९८	दिपक राई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
९९	राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१००	सुष्मा प्रधान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०१	रामचन्द्र गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०२	बाबुकाजी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०३	राजेन्द्र श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
१०४	साजन घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०५	ज्ञानी थापा बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०६	लेखराज ढुंगाना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०७	मणिलोचन न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०८	पवित्रा बि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१०९	निराजन श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११०	सीता नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१११	इन्दिरा केसी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११२	कुमार वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११३	सरिता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११४	रमेश गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११५	विमल अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११६	अप्सरा थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११७	निराजन श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११८	रन्जु पौडेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
११९	सिता नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२०	शर्मिला नकर्मी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२१	राजेन्द्रप्रसाद गौतम	व्यवस्थापन	स्नातक
१२२	प्रकाश दंगाल	व्यवस्थापन	स्नातक
१२३	जनार्दन नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२४	प्रदिप सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२५	प्रदिप बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२६	सरस्वती दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२७	नारायण सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२८	मञ्जु नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१२९	शारदा अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३०	विन्दा दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३१	सुजता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३२	अनु मोक्तान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३३	मुना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३४	राधिका सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३५	राजेन्द्र वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३६	सृजना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३७	प्रतिभा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१३८	कृष्णकुमारी नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
१३९	मेघनाथ घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४०	शर्मिला घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४१	चिरञ्जीवि कट्टेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४२	शान्ता बस्न्यात	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४३	सरस्वती सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४४	शर्मिला घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४५	मिठु खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४६	दिपक पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४७	दयालक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४८	मैया गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१४९	शर्मिला दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५०	संगिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५१	सरस्वती दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५२	सपना दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५३	प्रमिला तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५४	करुणा महत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५५	शान्ता खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५६	अस्मिता सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५७	नवराज न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५८	सानुमाया अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१५९	सरिता दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६०	शान्ति तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६१	सावित्री घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६२	कमलप्रसाद दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६३	प्रजिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६४	शंकरबहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६५	सरोज विष्ट	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६६	रमादेवी न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६७	मोहन कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६८	ज्वालादेवी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१६९	ज्ञानु भारती	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७०	विमला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७१	गंगा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७२	हरिप्रसाद तिमिल्सिना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७३	रुकु घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
१७४	माधव सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७५	रिता सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७६	सिता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७७	निर्जना घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७८	विकास दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१७९	बालकृष्ण दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८०	सरिता घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८१	वृहस्पति बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८२	मिरा पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८३	रश्मिला श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
१८४	चमेली मगर	व्यवस्थापन	स्नातक
१८५	राजेशकुमार थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८६	नवराज घिमिरे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८७	मोहनलाल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८८	नीता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१८९	रचिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९०	कल्पना सिलवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९१	दिपक पौडेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९२	उमल परियार	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९३	शर्मिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९४	विनिता थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९५	गोदा न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९६	सन्तोष दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९७	केशव अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९८	शुभद्रा दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
१९९	चिनिमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२००	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०१	धनेश्वरी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०२	विजय श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०३	छत्र वि..क	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०४	रोशनी दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०५	पार्वती नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०६	तीर्थमाया पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०७	रुकमणि श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२०८	रामजी थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
२०९	शिवसिंह बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
२२०	सुजता गौतम	व्यवस्थापन	स्नातक
२२१	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२२	प्रकाश नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२३	महेश धिताल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२४	सृजना लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२५	आकृति घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२६	मीना दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२७	सावित्री श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२८	शर्मिला कर्माचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२९	भीमराज शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२०	सरीता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२२	शुष्मा बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२२	रेशम कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२३	चन्द्रसिंह घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२४	खगेन्द्र हमाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२५	शान्ति तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२६	सरिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२७	बबिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२८	यमराज वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२२९	मथुरा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३०	विन्दा घिमिरे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३१	लोक ब. वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३२	चक्र ब. श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३३	रमाकुमारी नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३४	नारायणप्रसाद नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३५	सुमित्रा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३६	सानुमाया श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३७	अञ्जली श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३८	कविता पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२३९	विन्दा न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४०	कपिल अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४१	विष्णु ब. थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४२	यशोधा थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४३	विष्णु ब. बानिया	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
२४४	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४५	यमकुमारी चुहान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४६	राधामाया श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४७	कमलादेवी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४८	इच्छाराम सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२४९	दिपक अर्याल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५०	रिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५१	रिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५२	माधवप्रसाद भट्टराई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५३	सरिता कक्षपति	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५४	सरिता खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५५	सरस्वती थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५६	पार्वती श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५७	विष्णुबहादुर बानिया	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५८	अप्सरा सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२५९	विमला चौलागाई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६०	झलक ब. नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६१	शान्ति घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६२	सन्तकुमारी जिरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६३	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६४	मुना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६५	केशवलाल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६६	जानुका खड्का	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६७	पदमा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२६८	विजय श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
२६९	जानुका बोहरा	व्यवस्थापन	स्नातक
२७०	नीलकण्ठ धिताल	व्यवस्थापन	स्नातक
२७१	सन्जिव तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७२	सुनिता तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७३	हरिचन्द्र गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७४	सतीदेवी दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७५	अच्युत न्यौपाने	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७६	तारा पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७७	कल्पना घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२७८	कविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
२७९	लक्ष्मी सिलवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८०	राधिका घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८१	विनोद श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८२	केशवराज आचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८३	निर्जना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८४	मधुसुदन थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८५	राजकुमार दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८६	रमिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८७	भगवती श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८८	विमला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२८९	रविना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२९०	सावित्री बस्न्यात	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२९१	शान्ति गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२९२	विजयध्वज तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
२९३	मन्जु श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
२९४	सन्दीप श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
२९५	जनार्दन भट्टराई	व्यवस्थापन	स्नातक
२९६	राजकुमार श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
२९७	निलकण्ठ धिताल	व्यवस्थापन	स्नातक
२९८	महादेव थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
२९९	रचना वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३००	कमला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०१	विनोद गतराज	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०२	रश्मिला कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०३	ध्रुव घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०४	दिपक नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०५	विकास कु सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०६	मोति पाख्रिन	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०७	सविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०८	नारायण दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३०९	मन्जु घिमिरे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१०	गणेश ब. लोप्चन	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३११	राम श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१२	मनिषा दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१३	पवित्रा लम्साल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
३१४	कमला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१५	सुनिल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१६	कृतिका श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१७	निशा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१८	शर्मिला सिग्देल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३१९	सरिता गजुरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२०	शान्ति श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२१	निलकण्ठ भट्टराई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२२	मधु पाण्डे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२३	राधिका गजुरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२४	सुमित्रा शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२५	मेनुका बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२६	रिता खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२७	लवकुमार सिलवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२८	सरस्वती घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३२९	पुजा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३०	आरती खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३१	प्रजिता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३२	साजन श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३३	सुन बहादुर तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३४	सरला थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३३५	गौरी धिताल	व्यवस्थापन	स्नातक
३३६	पारस अधिकारी	व्यवस्थापन	स्नातक
३३७	रन्जिता खतिवडा	व्यवस्थापन	स्नातक
३३८	संगिता पुरी	व्यवस्थापन	स्नातक
३३९	चन्द्रमणी अर्याल	व्यवस्थापन	स्नातक
३४०	विजय उदास	व्यवस्थापन	स्नातक
३४१	झलक खत्री	व्यवस्थापन	स्नातक
३४२	दिपक तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
३४३	रमेश गिरी	व्यवस्थापन	स्नातक
३४४	संगिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
३४५	सम्झना थापा	व्यवस्थापन	स्नातक
३४६	ओसिन श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
३४७	अरुण घले	व्यवस्थापन	स्नातक
३४८	जीवन वि.क.	व्यवस्थापन	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
३४९	तुलसीमाया तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
३५०	सरिता दुलाल	व्यवस्थापन	स्नातक
३५१	अजयकुमार ढुंगाना	व्यवस्थापन	स्नातक
३५२	मेअ बहादुर दाहाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५३	विजय दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५४	संगिता सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५५	रमेश कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५६	सुमित सिलवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५७	सुलोचना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५८	सन्चिता धिताल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३५९	रचना थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६०	बादिल लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६१	सुमित्रा खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६२	बसन्ती नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६३	निर्मला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६४	सविन दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६५	कविता डोटेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६६	निर्मला नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६७	निरमाया परारजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६८	पन्जुमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३६९	पवित्रा खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७०	सानुमाया पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७१	मुना थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७२	विर्ख बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७३	भिमकुमारी लायोमगर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७४	अंकुशा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७५	गोमा दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७६	सविना खतिवडा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७७	निर्मला चालिसे	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७८	कान्छी तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३७९	अनोज सिं बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८०	गौरव श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८१	मनिका सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८२	प्रकाश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८३	रिना थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
३८४	सहनशिला दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८५	सम्झना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८६	सरिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८७	सरु श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८८	सुमित्रा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३८९	समिर तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३९०	मिलन लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३९१	तारा भण्डारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३९२	कविता बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
३९३	कल्पना खाती	शिक्षा	स्नातक
३९४	हेम बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षा	स्नातक
३९५	सुमन वली	व्यवस्थापन	स्नातक
३९६	सन्ध्या खत्री	व्यवस्थापन	स्नातक
३९७	आयुषा गुरुङ	व्यवस्थापन	स्नातक
३९८	सुष्मा वली	व्यवस्थापन	स्नातक
३९९	जुनु प्रधान	व्यवस्थापन	स्नातक
४०१	कृष्णप्रसाद सापकोटा	व्यवस्थापन	स्नातक
४०२	आयुसा कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०३	विशाल तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०४	दिलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०५	रवि खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०६	दिपीका गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०७	दिपेश सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०८	दिलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४०९	दिपेश कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१०	गणेश बहादुर दोङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४११	गोमा खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१२	गिता कुमारी खरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१३	हरि विश्वकर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१४	जमुना अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१५	जानुका रायमाझि	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१६	जानुका कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१७	करिष्मा सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१८	कल्पना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४१९	लालुमाया श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
४२०	मिन कुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२१	मन्दिरा राउत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२२	निर्जना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२४	निराजन अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२४	निकु शाक्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२५	पन्चलाल श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२६	पार्वती आचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२७	पवित्रा दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२८	पवित्रा धिताल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४२९	रोजिना चुहान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३०	रन्जना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३१	रमिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३२	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३३	रिता भुजेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३४	रोशनी चौलागाई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३५	रोनिका अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३६	रोशनी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३७	सुनिल सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३८	सिम्रण नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४३९	श्याम तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४०	सदिक्षा भण्डारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४१	शोभा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४२	समिक्षा कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४३	सविता दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४४	शान्ता विष्ट	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४५	सिर्जना दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४६	उत्सव श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४७	उमेश गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४८	यशोधा चुहान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४४९	ज्योति तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
४५०	उर्मिला सापकोटा	व्यवस्थापन	स्नातक
४५१	सिर्जना अधिकारी	व्यवस्थापन	स्नातक
४५२	सृष्टि नेपाल	व्यवस्थापन	स्नातक
४५३	अशोक घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५४	अनिल कु सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
४५५	भुपेन्द्र गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५६	चमेली गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५७	देवकी गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५८	दृष्टि श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४५९	एक कुमारी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६०	गणेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६१	ज्योति सिलवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६२	केशव अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६३	मणीसुन्दर कोइराला	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६४	नरेन्द्र श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६५	निलम श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६६	पार्वती घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६७	प्रंशंसा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६८	रविना गजुरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४६९	रचना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७०	राजेन्द्र राना मगर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७१	राजेश सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७२	रजिना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७३	रामचन्द्र काफ्ले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७४	रमेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७५	रन्जु श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७६	रष्मिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७७	सन्या श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७८	सन्जीव तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४७९	शर्मिला गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८०	शारदा नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८१	शोभा थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८२	सिमा गुरुङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८३	सिता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८४	स्मृति दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८५	सिर्जना ठकुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८६	सुनिता रखाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८७	सुष्मा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८८	बाङगेल लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
४८९	अलिशा नेपाल	व्यवस्थापन	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
४९०	देबेन्द्र लेखी	व्यवस्थापन	स्नातक
४९१	गोमा घले	व्यवस्थापन	स्नातक
४९२	इशाना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
४९३	कविता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
४९४	कल्पना कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
४९५	मनिला श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
४९६	प्रमिशा बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
४९७	प्राप्ती कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
४९८	सरस्वती श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
४९९	सुदिना भारती	व्यवस्थापन	स्नातक
५०१	तिलक पुरी	व्यवस्थापन	स्नातक
५०२	लक्ष्मी कार्की	विज्ञान	स्नातक
५०३	शोभानी श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
५०४	प्रमिला न्यौपाने	विज्ञान	स्नातक
५०५	अम्बिका खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५०६	अनिल लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५०७	अनिता खतिवडा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५०८	अन्जु श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५०९	अस्मिता लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१०	डोल्मा लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५११	कविराज घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१२	कमल तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१३	कृष्णप्रसाद नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१४	मन्जु श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१५	निर्मला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१६	फुलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१७	सावित्री वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१८	सन्जीव तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५१९	सपना गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२०	सरस्वती अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२१	शारदा चुवान	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२२	सुभद्रा नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२३	सुन्तली सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२४	घन बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५२५	विनायक तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
५२६	कल्पना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५२७	मन्दिरा घले	व्यवस्थापन	स्नातक
५२८	शान्ता सापकोटा	व्यवस्थापन	स्नातक
५२९	अलिशा तामाङ लोप्चन	विज्ञान	स्नातक
५३०	मेनुका नेपाल	विज्ञान	स्नातक
५३१	सुनिता खत्री	विज्ञान	स्नातक
५३२	अनिल श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
५३३	हिराकाजी श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
५३४	सुजना श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
५३५	अस्मिता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५३६	बेली दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५३७	अस्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५३८	चन्चली तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५३९	रिना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४०	सरी माया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४१	सुस्मिता धिताल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४२	आशामाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४३	रामशरण गौतम	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४४	सविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४५	सदिक्षा के.सी.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४६	सिल्पा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४७	छिरिङ तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४८	सविना तिमिल्सीना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५४९	दिपेन्द्र मास्के	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५०	सविना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५१	निरु शाक्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५२	अप्सरा आचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५३	अस्मिता खड्का	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५४	इशा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५५	सुशिला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५५६	भुषण सिंह	व्यवस्थापन	स्नातक
५५७	नम्रता घले	व्यवस्थापन	स्नातक
५५८	सिर्जना सिग्देल	व्यवस्थापन	स्नातक
५५९	सरिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
५६०	लक्ष्मी श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५६१	रमेश सापकोटा	व्यवस्थापन	स्नातक
५६२	आयष्मा तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
५६३	कुमार शर्मा	व्यवस्थापन	स्नातक
५६४	मनोज धिताल	व्यवस्थापन	स्नातक
५६५	पासाङ ल्हामु शेर्पा	व्यवस्थापन	स्नातक
५६६	पासाङ शेर्पा	व्यवस्थापन	स्नातक
५६७	सविन अधिकारी	व्यवस्थापन	स्नातक
५६८	आकास लामा	व्यवस्थापन	स्नातक
५६९	अनिकेश घले	व्यवस्थापन	स्नातक
५७०	उषा लामिछाने	व्यवस्थापन	स्नातक
५७१	अष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५७२	जिना तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
५७३	मनिष श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५७४	निर्मला खत्री	व्यवस्थापन	स्नातक
५७५	रचना कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
५७६	सारिका श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५७७	सिता थापा	व्यवस्थापन	स्नातक
५७८	उज्वल नेपाल	व्यवस्थापन	स्नातक
५७९	संझना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८०	रिना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८१	इश्वरी खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८२	जमुना घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८३	राज खड्का	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८४	अन्जना योन्जन	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८५	विन्दु घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८६	संगित सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८७	गिता घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८८	अनिता लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५८९	रविना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९०	राधिका कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९१	शारदा ढुंगाना	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९२	अन्जु कुँवर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९३	निकेश श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
५९४	देवकी थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
५९५	चम्पा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९६	शिल्पा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९७	निशा के.सी.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
५९८	प्रलाद विश्वकर्मा	व्यवस्थापन	स्नातक
५९९	सुमिना चौलागाइ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०१	सुवास श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०२	अल्का श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०३	अनिता नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०४	शोभा घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०५	संगिता रखाल मगर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०६	सविना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०७	भुपेन्द्र थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०८	शर्मिला कटुवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६०९	लिला अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१०	मुना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६११	सुनिता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१२	देबकी थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१३	लक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१४	संझना सापकोटा	व्यवस्थापन	स्नातक
६१५	बसन्ती श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६१६	चन्द्रमाया तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
६१७	भवानी नेपाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६१८	अप्सरा भुजेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६१९	रुपेश भुजेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२०	साहरा दंगाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२१	दिनेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२२	मुना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२३	शर्मिला दाहाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२४	सारथी बोम्जन	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२५	बन्दना कटुवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२६	दिक्षा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२७	लक्ष्मी दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२८	इन्जु नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६२९	सुवेक्षा नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३०	रमेश पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
६३१	सरिता पराजुली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३२	सुजन महत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३३	सविना खड्का	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३४	सविना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३५	सुनिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६३६	अष्मिता कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
६३७	मन्जु कटुवाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६३८	प्रनिष श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६३९	युवराज श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६४०	कविता गिरी	व्यवस्थापन	स्नातक
६४१	अनमिका कुँवर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६४२	गुण केशरी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६४३	सचिन्द्र अर्याल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६४४	अलिना लामा	व्यवस्थापन	स्नातक
६४५	मनिषा घिमिरे	व्यवस्थापन	स्नातक
६४६	रोशनी श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
६४७	अष्मिता आचार्य	व्यवस्थापन	स्नातक
६४८	रन्जना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६४९	विपना गिरी	व्यवस्थापन	स्नातक
६५०	मुना तामाङ	शिक्षा	स्नातक
६५१	रसिला विष्ट	व्यवस्थापन	स्नातक
६५२	मनिषा दुलाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६५३	मन्दिरा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६५४	प्रिती खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६५५	उषा बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
६५६	सिर्जना दुलाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६५७	अन्जु कुँवर	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६५८	राजीव श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६५९	रश्मिला खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६०	अष्मिता अर्याल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६१	सविता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६६२	प्रदिप कुँवर	व्यवस्थापन	स्नातक
६६३	सिर्जना छोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६४	मिरा कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६५	पार्वती बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६६	शान्ता खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६६७	प्रजिना बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
६६८	रविन्द्र खड्का	व्यवस्थापन	स्नातक
६६९	रोशन भुजेल	शिक्षा	स्नातक
६७०	सुदिप थापा	व्यवस्थापन	स्नातक
६७१	कुसुम श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६७२	निशु तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६७३	फुलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६७४	कविना कार्की	व्यवस्थापन	स्नातक
६७५	रजिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६७६	जेनु दुलाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६७७	रेणा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६७८	प्रदिया बलम्पु	व्यवस्थापन	स्नातक
६७९	सुष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६८०	सुष्मिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६८१	कविता थापा	व्यवस्थापन	स्नातक
६८२	सिदार्थ तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
६८३	लक्ष्मी कपाली	व्यवस्थापन	स्नातक
६८४	बविता ठकुरी	व्यवस्थापन	स्नातक
६८५	प्रनव श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
६८६	राजेन्द्र सापकोटा	विज्ञान	स्नातक
६८७	रोशनी श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
६८८	रुवी श्रेष्ठ	विज्ञान	स्नातक
६८९	सुष्मिता दोङ	शिक्षा	स्नातक
६९०	प्रिनायक तामाङ	शिक्षा	स्नातक
६९१	प्रदिप खड्का	व्यवस्थापन	स्नातक
६९२	सरु श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६९३	रशिला बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
६९४	इश्वरी तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
६९५	सृजना दंगाल	व्यवस्थापन	स्नातक
६९६	निष्मा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६९७	सुप्रिया श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
६९८	रजनी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
६९९	विवेक तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
७००	पविता चौलागाई	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
७०१	लक्ष्मी वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७०२	प्रविन चौलागाई	व्यवस्थापन	स्नातक
७०३	दिपक विक्रम थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०४	विजय अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०५	श्यामृष्ण नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०६	प्रकाश गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०७	शरला थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०८	रविन पुरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७०९	कमला देवी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१०	बेली दुलाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७११	जमुना अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१२	मेख बहादुर दाहाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१३	जमुना अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१४	गोमा खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१५	रविना गजुरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१६	तिर्थ माया गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१७	हेम बहादुर श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१८	राजु लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७१९	पविता खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२०	श्याम बहादुर तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२१	सविता आचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२२	रिना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२३	मुना मोक्तान	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२४	इश्वरी थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२५	चन्चली तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२६	तारा शर्मा	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२७	दिपक नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२८	पूर्णिमा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७२९	लिला अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर
७३०	अमृत श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३१	अमृता अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३२	बविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३३	चण्डिका भण्डारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३४	दुर्गा कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३५	गंगा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
७३६	जयन्ती बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३७	जेनिशा नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३८	कविता नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७३९	कल्पना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४०	कमला कुईकेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४१	लक्ष्मी लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४२	लक्ष्मी नेपाली	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४३	मनिका वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४४	मिना थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४५	लिला खत्री	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४६	निर कुमारी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४७	पम्फा तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४८	प्रताव नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७४९	फुलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५०	रन्जना सुनार	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५१	रेवती थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५२	सविना कार्की	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५३	सविता तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५४	सानुमाया लामा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५५	सरोजा घले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५६	शिराज वाइबा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५७	शोभा अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५८	सुभाष कटुवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७५९	सुकुलक्ष्मी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६०	सुकुला बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६१	सुष्मिता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६२	उमेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६३	यशोधा शाक्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७६४	अनुषा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७६५	विशाल श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७६६	दिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७६७	दिया प्रधान	व्यवस्थापन	स्नातक
७६८	कृतिका बस्नेत	व्यवस्थापन	स्नातक
७६९	प्रज्वल श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७७०	दिपेश पुरी	व्यवस्थापन	स्नातक

क्र.स	विद्यार्थीको नाम	सङ्काय	तह
७७१	राजकुमार श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७७२	रिया खत्री	व्यवस्थापन	स्नातक
७७३	रोजिना श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७७४	सलिना थापा	व्यवस्थापन	स्नातक
७७५	संगिता श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७७६	सन्जीता घले	व्यवस्थापन	स्नातक
७७७	सरस्वती नेपाल	व्यवस्थापन	स्नातक
७७८	सरिष्मा नेपाली	व्यवस्थापन	स्नातक
७७९	सिद्धान्त तामाङ	व्यवस्थापन	स्नातक
७८०	सोनिया श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७८१	स्वस्तिका घले	व्यवस्थापन	स्नातक
७८२	उदिशा श्रेष्ठ	व्यवस्थापन	स्नातक
७८३	रविन सापकोटा	विज्ञान	स्नातक
७८४	अनुषा बस्नेत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८५	अर्चना नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८६	भरोषा विष्ट	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८७	विपना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८८	बुद्धलक्षी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७८९	दिनेश लामा गोले	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९०	ज्ञानेन्द्र बढवाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९१	कोपिला गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९२	कविता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९३	लक्ष्मी तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९४	प्रमिला वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९५	प्रिसीला श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९६	राजेश श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९७	रेखा पोखरेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९८	रितु तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
७९९	रुपा महत	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८००	सविता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०१	सविता तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०२	संझाना तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०३	सन्जीता श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०४	संझना घोरासैनी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०५	सपना भुजेल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०६	सरीता गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०७	साहुल वि.क.	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०८	शोभा आचार्य	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८०९	सोनी श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१०	सृजना सापकोटा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८११	सृजना श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१२	सुष्मा श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१३	सुष्मा थापा	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१४	सुमिष्ता सुवेदी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१५	फुलमाया तामाङ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१६	सृजना गिरी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८१७	देबेन्द्र नेपाल	विज्ञान	स्नातक
८१८	वविता श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८१९	गोरीमाया तामाङ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२०	कमला श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२१	मनिला अधिकारी	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२२	निशान्त श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२३	निशु तामाङ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२४	राजेश राज राई	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२५	राजेश राज राई	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२६	रश्मि श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२७	सकिना तामाङ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२८	सन्जीव तामाङ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८२९	सन्जीव तामाङ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३०	सरस्वती गिरी	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३१	सुमी श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३२	सुष्मिता श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३३	स्वस्तिका श्रेष्ठ	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३४	निकेश दंगाल	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३५	केशब नाथ ढकाल	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३६	सविना अधिकारी	ब्यबस्थापन	स्नातक
८३७	निशा नेपाल	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८३८	प्रकाश अधिकारी	शिक्षाशास्त्र	स्नातक
८३९	शर्मिला महत	ब्यबस्थापन	स्नातक
८४०	हरिशरण श्रेष्ठ	शिक्षाशास्त्र	स्नातक

अनुसूची २

चार वर्षको विद्यार्थी विवरण

साल	वर्ष / सेमेस्टर	शिक्षा सङ्काय	व्यवस्थापन सङ्काय	विज्ञान सङ्काय	स्नातकोत्तर शिक्षा	कूल जम्मा
२०७९	प्रथम	३०	४५	-	-	**७५**
	द्वितीय	५६	४६	२	९२	**१९६**
	तृतीय	४८	१९	३	८२	**१५२**
	चतुर्थ	४१	१९	६	५८	**१२४**
	जम्मा	**१७५**	**१२९**	**११**	**२३२**	**५४७**
२०८०	प्रथम	६७	६६	४	६५	**२०२**
	द्वितीय	१७	१५	-	६५	**९७**
	तृतीय	१८	१७	-	९	**४४**
	चतुर्थ	४१	१६	२	९	**६८**
	जम्मा	**१४३**	**११४**	**६**	**१४८**	**४११**
२०८१	प्रथम	६७	६२	२	६५	**१९६**
	द्वितीय	१७	१३	१	६५	**९६**
	तृतीय	१५	१७	-	१८	**५०**
	चतुर्थ	४२	१५	-	१८	**७५**
	जम्मा	**१४१**	**१०७**	**३**	**१६६**	**४१७**
२०८२	प्रथम	४०	४०	३	४५	**१२८**
	द्वितीय	४५	१२	४	४७	**१०८**
	तृतीय	६६	१७	-	१५	**९८**
	चतुर्थ	१२	१६	-	१५	**४३**
	जम्मा	**१६३**	**८५**	**७**	**१२२**	**३७७**

२०७८ देखि २०८२ सालसम्मको नतिजा विवरण

साल	वर्ष / सेमेस्टर	शिक्षा सङ्काय		व्यवस्थापन सङ्काय		विज्ञान सङ्काय		स्नातकोत्तर शिक्षा	
		सम्मिलित	उत्तीर्ण	सम्मिलित	उत्तीर्ण	सम्मिलित	उत्तीर्ण	सम्मिलित	उत्तीर्ण
२०७८	प्रथम	२७	१३	२७	१३	२	२	१५	०
	द्वितीय	२२	१२	२२	१२	२	२	१५	७
	तृतीय	२५	१६	२५	१६	—	—	१४	३
	चतुर्थ	२९	९	२९	९	—	—	२२	१६
	जम्मा	१०३	५०	१०३	५०	४	४	६६	२६
२०७९	प्रथम	२३	४	२२	१२	२	—	२९	९
	द्वितीय	७४	१७	२८	१०	—	—	१५	९
	तृतीय	७८	२७	२८	१८	२	२	४	०
	चतुर्थ	७४	२२	७०	१६	२	२	४	३
	जम्मा	२४९	७०	१४८	५६	६	४	५२	२१
२०८०	प्रथम	१६	३	१९	४	२	०	२६	२
	द्वितीय	१५	१	२८	३	—	—	१५	९
	तृतीय	७८	२०	१३	१०	—	—	१९	२
	चतुर्थ	२४	२३	१४	१२	२	२	४	३
	जम्मा	१३३	५७	७४	२९	४	२	६४	१६
२०८१	प्रथम	२४	१८	२०	४	७	०	१६	७
	द्वितीय	१७	२	१२	२	—	—	१५	९
	तृतीय	१९	९	१४	१८	—	—	१२	९
	चतुर्थ	२७	२३	१९	१२	—	—	१९	१२
	जम्मा	८७	५२	६५	३६	७	०	६२	३७
२०८२	प्रथम	२७	१२	१२	३	७	—	१६	७
	द्वितीय	१६	५	१५	५	—	—	१५	१
	तृतीय	२०	७	१७	३	—	—	२२	९
	चतुर्थ	१२	नतिजा बाँकी	१३	नतिजा बाँकी	—	—	२०	१४
	जम्मा	७५	२४	५७	११	७	—	७३	३१

अनुसूची ४

प्राध्यापक तथा कर्मचारी विवरण

हाल कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारी

क्र.स.	नाम थर	पद
१	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	नि. क्याम्पस प्रमुख
२	श्री नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	आंशिक उप–प्राध्यापक
३	श्री डम्बरबहादुर श्रेष्ठ	आंशिक उप–प्राध्यापक
४	श्री कमल पौडेल	पूर्णकालिन उप–प्राध्यापक
५	श्री रविनमणी दाहाल	पूर्णकालिन उप–प्राध्यापक
६	श्री युवराज निरौला	पूर्णकालिन उप–प्राध्यापक
७	श्री कविराज भट्ट	पूर्णकालिन सहायक प्राध्यापक
८	श्री खेमराज विष्ट	पूर्णकालिन सहायक प्राध्यापक
९	श्री हृदय प्रसाद सापकोटा	पूर्णकालिन सहायक प्राध्यापक
१०	श्री सुब्बा प्रसाद दुलाल	पूर्णकालिन सहायक प्राध्यापक
११	श्री शान्त कुमर दंगाल	पूर्णकालिन सहायक प्राध्यापक
१२	श्री हरिगोपाल श्रेष्ठ	आंशिक उप–प्राध्यापक
१३	श्री राजु पराजुली	आंशिक उप–प्राध्यापक
१४	श्री बोधराज भट्टराई	आंशिक उप–प्राध्यापक
१५	श्री कृष्ण बहादुर भण्डारी	आंशिक उप–प्राध्यापक
१६	श्री राजकुमार यादव	आंशिक उप–प्राध्यापक
१७	श्री रामहरि मिश्र	आंशिक उप–प्राध्यापक
१८	श्री कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	लेखा अधिकृत
१९	श्री प्रकाश श्रेष्ठ	Librarian/EMIS Operator
२०	श्री मुन्दे तामाङ	सहयोगी
२१	श्री सरस्वती थापा मगर	सहयोगी

क्याम्पसका पूर्व प्राध्यापक तथा कर्मचारी

क्र.स.	नाम थर	पद
१	धनपति सुवेली	पूर्व क्याम्पस प्रमुख
२	सुर्यराज तिवारी	पूर्व स. क्याम्पस प्रमुख
३	जष्मिन लामा	पूर्व स. क्याम्पस प्रमुख
४	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
५	यज्ञप्रसाद दंगाल	उप–प्राध्यापक
६	मनोहरी सिग्देल	उप–प्राध्यापक
७	भेषराम ढकाल	उप–प्राध्यापक
८	होमनारायण श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
९	कुशलदेव घिमिरे	उप–प्राध्यापक
१०	महेश शर्मा	उप–प्राध्यापक
११	अनित अधिकारी	उप–प्राध्यापक
१२	प्रेमबहादुर कार्की	उप–प्राध्यापक
१३	तोयानाथ नेपाल	उप–प्राध्यापक
१४	राधेश्याम ठाकुर	उप–प्राध्यापक
१५	सुरेशकुमार श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
१६	कृष्णप्रसाद कँडेल	उप–प्राध्यापक
१७	कुलबहादुर जिसि	उप–प्राध्यापक
१८	डा. वंसदीप शर्मा खरेल	उप–प्राध्यापक
१९	वैकुण्ठ झा	उप–प्राध्यापक
२०	कृष्ण सुवेदी	उप–प्राध्यापक
२१	ईश्वरीचन्द्र घिमिरे	उप–प्राध्यापक
२२	मदनमान सैंजु	उप–प्राध्यापक
२३	माधव भण्डारी	उप–प्राध्यापक
२४	मनमाया मिश्र	उप–प्राध्यापक
२५	प्रकाशकुमार खरेल	उप–प्राध्यापक

क्र.स.	नाम थर	पद
२६	खड्कसिं मोक्तान	उप–प्राध्यापक
२७	रेखा भण्डारी पराजुली	उप–प्राध्यापक
२८	निर्मलकुमार पाण्डे	उप–प्राध्यापक
२९	केशव सुवेदी	उप–प्राध्यापक
३०	रिना श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
३१	चन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
३२	तुलसीराम तिमल्सिना	उप–प्राध्यापक
३३	श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
३४	तामेन्द्रमान श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
३५	सुरज थापा	उप–प्राध्यापक
३६	रोशन घिमिरे	उप–प्राध्यापक
३७	भरत आचार्य	उप–प्राध्यापक
३८	विनोद ओझा	उप–प्राध्यापक
३९	निर्मला वस्ती	उप–प्राध्यापक
४०	भीमप्रसाद रेग्मी	उप–प्राध्यापक
४१	राजबहादुर बोगटी	उप–प्राध्यापक
४२	केदार चौंलागाई	उप–प्राध्यापक
४३	कमलीकान्ट भेटवाल	उप–प्राध्यापक
४४	शिवलाल शर्मा	उप–प्राध्यापक
४५	बोधराज निरौला	उप–प्राध्यापक
४६	शिवराज पौडेल	उप–प्राध्यापक
४७	नारदसिं धामी	उप–प्राध्यापक
४८	विनोद गिरी	उप–प्राध्यापक
४९	टिकाराम श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
५०	ओमकुमारी श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
५१	वेदप्रसाद लुईटेल	उप–प्राध्यापक
५२	पदमबहादुर के.सी.	उप–प्राध्यापक
५३	कुवेरप्रसाद भट्टराई	उप–प्राध्यापक
५४	दिपक वन्जाडे	उप–प्राध्यापक
५५	प्रभाकर पन्त	उप–प्राध्यापक
५६	मालसिं तामाङ	उप–प्राध्यापक
५७	सुशिल कँडेल	उप–प्राध्यापक
५८	पुष्पनारायण श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
५९	अर्जुन तामाङ	उप–प्राध्यापक
६०	जगतमणी सोती	उप–प्राध्यापक
६१	सञ्जय पौडेल	उप–प्राध्यापक

क्र.स.	नाम थर	पद
६२	परमेश्वर पौडेल	उप–प्राध्यापक
६३	वसन्तराज दंगाल	उप–प्राध्यापक
६४	श्रीनिवास पौडेल	उप–प्राध्यापक
६५	रेखा कटुवाल	उप–प्राध्यापक
६६	दिपेन्द्र खरेल	उप–प्राध्यापक
६७	विसन गिरी	उप–प्राध्यापक
६८	सोम सिंगार	उप–प्राध्यापक
६९	उमेश कार्की	उप–प्राध्यापक
७०	रञ्जित शाह	उप–प्राध्यापक
७१	झलक खत्री	उप–प्राध्यापक
७२	वसन्तराज जोशी	उप–प्राध्यापक
७३	अनिल श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
७४	उज्ज्वल नेपाल	उप–प्राध्यापक
७५	निर्मला तिमल्सिना	उप–प्राध्यापक
७६	हर्षलाल तामाङ	उप–प्राध्यापक
७७	ज्ञानबहादुर तामाङ	उप–प्राध्यापक
७८	उमेश बराल	उप–प्राध्यापक
७९	पवन सापकोटा	उप–प्राध्यापक
८०	नवराज कोइराला	उप–प्राध्यापक
८१	पुण्य गजुरेल	उप–प्राध्यापक
८२	समिक कुमार दाहाल	उप–प्राध्यापक
८३	दिलिप शाह	उप–प्राध्यापक
८४	सुदर्शन न्यौपाने	उप–प्राध्यापक
८५	बेली दुलाल	उप–प्राध्यापक
८६	श्रीकृष्ण नेपाल	उप–प्राध्यापक
८७	कृष्णप्रसाद पराजुली	उप–प्राध्यापक
८८	प्रदिप कोइराला	उप–प्राध्यापक
८९	गोपाल पुरी	उप–प्राध्यापक
९०	प्रकाश श्रेष्ठ	उप–प्राध्यापक
९१	नानीराम काफ्ले	उप–प्राध्यापक
९२	विदुर प्रसाद आचार्य	उप–प्राध्यापक
९३	शान्ता सापकोटा	उप–प्राध्यापक
९४	राजन नेपाल	लेखापाल
९५	प्रतिभा श्रेष्ठ	लाइब्रेरीयन
९६	हेमबहादुर श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी

छात्रवृत्ति विवरण (२०८०/०८१ देखि २०८१।०८२)

०८०।०८१ मा छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरुको नामावली

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम थर	ठेगाना	कैफियत	अध्ययनरत वर्ष	छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने निकाय
१	बुद्धलक्ष्मी श्रेष्ठ	चौसागढी–८	शिक्षा	तेश्रो	कर्मचारी मिलन केन्द्र
२	सरोजा घले	चौसागढी–५	शिक्षा	चौथो	कर्मचारी मिलन केन्द्र
३	रेणुका तामाङ	चौसागढी– ७	शिक्षा	प्रथम	कर्मचारी मिलन केन्द्र
४	सुदिप नेपाल	चौसागढी–६	शिक्षा	दोश्रो	कर्मचारी मिलन केन्द्र
५	इशारा तामाङ	लिसंखपाखर ६	शिक्षा	प्रथम	कर्मचारी मिलन केन्द्र
६	सुष्मिता श्रेष्ठ	चौसागढी–५	शिक्षा	दोश्रो	क्याम्पस
७	मेनुका श्रेष्ठ	चौसागढी–५	शिक्षा	दोश्रो	क्याम्पस
८	भरोसा विष्ट	चौसागढी–६	शिक्षा	तेश्रो	क्याम्पस
९	सृजना सापकोटा	चौसागढी–७	शिक्षा	तेश्रो	क्याम्पस
१०	सुनिता थापा	इनद्रावती ३	ब्यबस्थापन	तेश्रो	क्याम्पस
११	सुनिता खत्री	इन्द्रावती	शिक्षाशास्त्र	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१२	सिर्जना सुवेदी	बलेफि	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१३	मुना दुलाल	चौसागढी	ब्यबस्थापन	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१४	मन्दिरा श्रेष्ठ	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१५	कृतिका श्रेष्ठ	चौसागढी	ब्यबस्थापन	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१६	सिता श्रेष्ठ	चौसागढी	ब्यबस्थापन	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१७	देवकी थापा	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१८	सविता श्रेष्ठ	चौसागढी	ब्यबस्थापन	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
१९	जमुना श्रेष्ठ	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२०	संझना श्रेष्ठ	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२१	विशेषता अधिकारी	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२२	सुपामाया नेपाल	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२३	दिलाशा श्रेष्ठ	चौसागढी	ब्यबस्थापन	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२४	मोनिका श्रेष्ठ	चौसागढी	शिक्षाशास्त्र	प्रथम	शिक्षा विकास नि., बाग्मती
२५	पूर्णिमा श्रेष्ठ		शिक्षाशास्त्र	स्नातकोत्तर प्रथम सेमेष्टर	विश्वविद्यालय अनुदान आ.
२६	विनिता बागदास		ब्यबस्थापन	तेश्रो	विश्वविद्यालय अनुदान आ.

०८१।०८२ मा छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरुको नामावली

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	तह	संकाय	वर्ष
१	सुदिप नेपाल	चौतारा साँगाचोकगढी–६	स्नातक	शिक्षा	तेस्रो
२	पुनम सापकोटा	चौतारा साँगाचोकगढी–४	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
३	अस्मिता दुलाल	चौतारा साँगाचोकगढी–७	स्नातक	व्यवस्थापन	प्रथम
४	रसिना खड्का	चौतारा साँगाचोकगढी–८	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
५	प्रविना अधिकारी	चौतारा साँगाचोकगढी–१	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
६	सुस्मिता थापा	इन्द्रावती गा.पा.–३	स्नातक	शिक्षा	चौथो
७	रबिता थापा	चौतारा साँगाचोकगढी–८	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
८	देवि थापा मगर	चौतारा साँगाचोकगढी–५	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
९	सुस्मा नेपाल	चौतारा साँगाचोकगढी–१३	स्नातक	व्यवस्थापन	तृतीय
१०	दिपिका श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी–७	स्नातक	व्यवस्थापन	तेस्रो
११	देवकी गिरी	चौतारा साँगाचोकगढी–८	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
१२	दिपिका सापकोटा	चौतारा साँगाचोकगढी–४	स्नातक	विज्ञान	प्रथम
१३	देवी भारती	चौतारा साँगाचोकगढी–५	स्नातक	व्यवस्थापन	द्वितीय
१४	उत्सव नारायण श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी–७	स्नातक	विज्ञान	प्रथम
१५	सविना दंगाल	चौतारा साँगाचोकगढी–७	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
१६	सुबिना सापकोटा	चौतारा साँगाचोकगढी–६	स्नातक	शिक्षा	प्रथम
१७	अनिल शर्मा	चौतारा साँगाचोकगढी–४	स्नातक	व्यवस्थापन	तृतीय
१८	उमेश श्रेष्ठ	चौतारा साँगाचोकगढी–८	स्नातकोत्तर	शिक्षा	प्रथम

अनुसूची ६

फर्निचर एवम् भौतिक सामग्री

क्र.स.	विवरण	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा	ह्रास कट्टी	बाँकी मूल्य	सामानको अवस्था
१	Laptop Canon	ओटा	१	५८,१२५	५८,१२५.००	१६,९२९.६९	४१,१९५.३१	प्रयोगमा आएको
२	Projector	ओटा	२	६०,०००	१,०३,०००	१५,३००	८७,७००.००	प्रयोगमा आएको
३	जेनेरेटर	ओटा	१	१,८०,०००	१,५३,०००	२२,९५०	१,३०,०५०.००	प्रयोगमा आएको
४	Laptop	ओटा	१	-	०	०	-	प्रयोगमा आएको
५	Printer	ओटा	१	१७,५००	१४,८७५	२,२३१.२५	१२,६४३.७५	प्रयोगमा आएको
६	स्पीकर	ओटा	१	१८,०००	१५,३००	२,२९५	१३,००५.००	प्रयोगमा आएको
७	भ्याकुम क्लिनर	ओटा	१	५,०००	४,२५०	६३७.५०	३,६१२.५०	प्रयोगमा आएको
८	टेलिफोन सेट	ओटा	३	१,४००	३,५७०	५३५.५०	३,०३४.५०	प्रयोगमा आएको
९	घडी	ओटा	४	३१०	१,०५४	१५८.१	८९५.९०	प्रयोगमा आएको
१०	खुर्पा	ओटा	१	५५०	४६७.५०	७०.१२५	३९७.३८	प्रयोगमा आएको
११	बाल्टीन	ओटा	२४	३३०	६,७३२	१,००९.८०	५,७२२.२०	प्रयोगमा आएको
१२	डस्टबिन	ओटा	६	४२१	२,१४७.९५	३२२.१९२५	१,८२५.७६	प्रयोगमा आएको
१३	प्लास्टिक बाटा	ओटा	६	१००	५१०	७६.५०	४३३.५०	प्रयोगमा आएको
१४	मग	ओटा	४	६३०	२,१४२	३२१.३०	१,८२०.७०	प्रयोगमा आएको
१५	Notice Board	ओटा	१	४,६००	३,९१०	५८६.५०	३,३२३.५०	प्रयोगमा आएको
१६	Notice Board	ओटा	४	३,९००	१३,२६०	१,९८९	११,२७१.००	प्रयोगमा आएको

क्र.स.	विवरण	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा	ह्रास कट्टी	बाँकी मूल्य	सामानको अवस्था
१७	Water Dispenser	ओटा	१	१,८००	१,५३०	२२९.५०	१,३००.५०	प्रयोगमा आएको
१८	रुमाल	ओटा	८	४५०	३,०६०	४५९	२,६०१.००	प्रयोगमा आएको
१९	स्टेपलर मेसिन	ओटा	६	५५	२८०.५०	४२.०७५	२३८.४३	प्रयोगमा आएको
२०	ऐना	ओटा	२	१,२००	२,०४०	३०६	१,७३४.००	प्रयोगमा आएको
२१	विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	ओटा	१	७,१५,०००	६,०७,७५०	९१,१६२.५०	५,१६,५८७.५०	प्रयोगमा आएको
२२	लाइब्रेरी टेबुल र अफिस टेबुल	ओटा	१	२,६९,०००	२,२८,६५०	३४,२९७.५०	१,९४,३५२.५०	प्रयोगमा आएको
२३	डोर म्याट	फिट	१४४	१००	१२,२४०	१,८३६	१०,४०४.००	प्रयोगमा आएको
२४	यति कार्पेट	मिटर	५६	५१५	२४,५१४	३,६७७.१०	२०,८३६.९०	प्रयोगमा आएको
२५	सोफा सेट	ओटा	४	२२,५००	७६,५००	११,४७५	६५,०२५.००	प्रयोगमा आएको
२६	Wheel Chair	ओटा	४	७,०००	२३,८००	३,५७०	२०,२३०.००	प्रयोगमा आएको
२७	स्टील दराज	ओटा	४	७,०००	२३,८००	३,५७०	२०,२३०.००	प्रयोगमा आएको
२८	पुस्तक र्‍याक	ओटा	१	६,७८०	५,७६३	८६४.४५	४,८९८.५५	प्रयोगमा आएको
२९	LED Monitor	ओटा	५	१२,२९०	५२,२३२.५०	७,८३४.८८	४४,३९७.६२	प्रयोगमा आएको
३०	फलामे डेक्स बेन्च	ओटा	१७८	३,२००	४,८४,१६०	७२,६२४	४,११,५३६.००	प्रयोगमा आएको
३१	पर्दा कपडा	मिटर	-	-	३७,११९.८५	५,५६६.७८	३१,५४५.०७	प्रयोगमा आएको
३२	फलामे बेन्च	ओटा	१८	२,७००	२७,५४०	४,१३१	२३,४०९.००	प्रयोगमा आएको
३३	पर्दा सामान	-	-	-	३९,९५०	५,९९२.५०	३३,९५७.५०	प्रयोगमा आएको

क्र.स.	विवरण	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा	ह्रास कट्टी	बाँकी मूल्य	सामानको अवस्था
३४	फोटोकपी मेसिन खरिद	ओटा	१	२६,०००	२२,१००	३,३१५	१८,७८५.००	प्रयोगमा आएको
३५	विज्ञान प्रयोगशाला सामान	-	-	-	२,४१,१९९.४०	३६,१७९.९१	२,०५,०१९.४९	प्रयोगमा आएको
३६	स्टेबलाइजर	ओटा	१	२२,०००	१८,७००	२,८०५	१५,८९५.००	प्रयोगमा आएको
३७	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान सहयोग	ओटा	५	-	०	०	-	प्रयोगमा नआएको
३८	कुसन मेच	ओटा	३१	-	०	०	-	प्रयोगमा आएको
३९	सि.पी.यू.	ओटा	१	१५,०००	१२,७५०	१,९१२.५०	१०,८३७.५०	प्रयोगमा आएको
४०	ह्वाइट बोर्ड	ओटा	१२	१,८००	१८,३६०	२,७५४	१५,६०६.००	प्रयोगमा आएको
४१	कम्प्युटर टेबुल	ओटा	४	८,०००	२०,४००	३,०६०	१७,३४०.००	प्रयोगमा आएको
४२	झ्याली	ओटा	-	-	४२५	६३.७५	३६१.२५	प्रयोगमा आएको
४३	क्यान्टिन टेबल	ओटा	-	-	२८,९००	४,३३५	२४,५६५.००	प्रयोगमा आएको
४४	Dell Desktop	ओटा	१	५४,८६७	४६,६३६.९५	६,९९५.५४	३९,६४१.४१	प्रयोगमा आएको
४५	Canon 2900 Printer	ओटा	१	१४,६०२	१२,४११.७०	१,८६१.७५	१०,५४९.९५	प्रयोगमा आएको
४६	Monitor	ओटा	५	४,४२५	१८,८०६.२५	२,८२०.९४	१५,९८५.३१	प्रयोगमा आएको
४७	Computer Set	ओटा	२	१३,२७४	२२,५६५.८०	३,३८४.८७	१९,१८०.९३	प्रयोगमा आएको
४८	Multiple Device	ओटा	५	१,७७०	७,५२२.५०	१,१२८.३८	६,३९४.१३	प्रयोगमा आएको
४९	Mouse Keyboard	ओटा	१	१७७	१,०५३.१५	१५७.९७	८९५.१८	प्रयोगमा आएको

क्र.स.	विवरण	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा	ह्रास कट्टी	बाँकी मूल्य	सामानको अवस्था
५०	Dell Desktop Computer	ओटा	१	५०,०००	४२,५००.००	६,३७५.००	३६,१२५.००	प्रयोगमा आएको
५१	चिम	ओटा	२०	६५०	११,०५०	१,६५७.५०	९,३९२.५०	प्रयोगमा आएको
५२	Door Clamp	ओटा	६	१,२५०	६,३७५	९५६.२५	५,४१८.७५	प्रयोगमा आएको
५३	फलामे बेन्च	ओटा	१८	२,८५०	२९,०७०	४,३६०.५०	२४,७०९.५०	प्रयोगमा आएको
५४	हेभी स्टील सोफा	ओटा	५०	१०,९७५	६,१५,४७३.९५	९२,३२१.०९	५,२३,१५२.८६	प्रयोगमा आएको
५५	विज्ञान सामग्री	-	-	-	४७,७४०.२५	७,१६१.०४	४०,५७९.२१	प्रयोगमा आएको
५६	Solar Set	ओटा	१	-	०	०	-	प्रयोगमा आएको
५७	Solar बत्ती	ओटा	१	१५,०००	१२,७५०	१,९१२.५०	१०,८३७.५०	प्रयोगमा आएको
५८	इप्सन प्रिन्टर	ओटा	१	२८,०००	२८,०००	-	२८,०००.००	प्रयोगमा आएको
५९	खेलकुद सामग्री	-	-	-	१०,९००	-	१०,९००.००	प्रयोगमा आएको
६०	पुस्तक खरिद	-	-	-	२५,६०८.२२	-	२५,६०८.२२	प्रयोगमा आएको
६१	Dell 3367 Desktop	ओटा	४	८१,४८३.३०	३,२५,९३३.२०	-	३,२५,९३३.२०	प्रयोगमा आएको
६२	Dell 5570 Laptop	ओटा	३	७५,०००	२,२५,०००	-	२,२५,०००.००	प्रयोगमा आएको
६३	Computer Set i5 Desktop	ओटा	४	७८,९८३.३०	३,१५,९३३.२०	-	३,१५,९३३.२०	प्रयोगमा आएको
६४	Projector LG	ओटा	२	३८,५००	७७,०००	-	७७,०००.००	प्रयोगमा आएको
६५	Canon Printer	ओटा	२	२१,५००	४३,०००	-	४३,०००.००	प्रयोगमा आएको
६६	कित्ली र थर्मस	ओटा	-	१९,४६९	५,११३	-	५,११३.००	प्रयोगमा आएको

क्र.स.	विवरण	ईकाई	परिमाण	दर	जम्मा	ह्रास कट्टी	बाँकी मूल्य	सामानको अवस्था
६७	गेट र विरुवा संरक्षण जाली	-	-	-	६८,२००	-	६८,२००.००	प्रयोगमा आएको
६८	ग्रिल जडान	-	-	-	२,३५,०००	-	२,३५,०००.००	प्रयोगमा आएको
६९	सोफा सेट	ओटा	-	-	३८,९३८	-	३८,९३८.००	प्रयोगमा आएको
७०	फलामको चेयर	ओटा	२२	१,३२७.५०	२९,२०५	-	२९,२०५.००	प्रयोगमा आएको
७१	All In One Computer	ओटा	३	७०,०००	२,१०,०००	-	२,१०,०००.००	प्रयोगमा आएको
७२	Canon A3 Photocopy	ओटा	१	८९,५००	८९,५००	-	८९,५००.००	प्रयोगमा आएको
७३	Canon LBP 2900	ओटा	१	२३,५००	२३,५००	-	२३,५००.००	प्रयोगमा आएको
७४	Transcend External Hard Disk	ओटा	१	६,८००	६,८००	-	६,८००.००	प्रयोगमा आएको
७५	Smart Board (ज्योति सूचना कक्ष निर्माण)	ओटा	१	८,५०,०००	८,५०,०००	-	८,५०,०००.००	रामचन्द्र श्रेष्ठ सहयोग
७६	Smart Board	ओटा	४	२,२२,७८५	८,९१,१४०	-	८,९१,१४०.००	प्रयोगमा आएको
७७	पुस्तक खरिद	-	-	-	०	-	९०,७६१.३०	प्रयोगमा आएको
७८	छात्रावास भवन ट्रष्ट निर्माण	-	-	-	०	-	४,२१,०९१.८०	प्रयोगमा आएको
७९	Capsule Desk & Chair 2 Seater	ओटा	५५	१६,३६४.००	९,००,०२०	-	९,००,०२०.००	प्रयोगमा आएको

अनुसूची ७

जग्गा विवरण

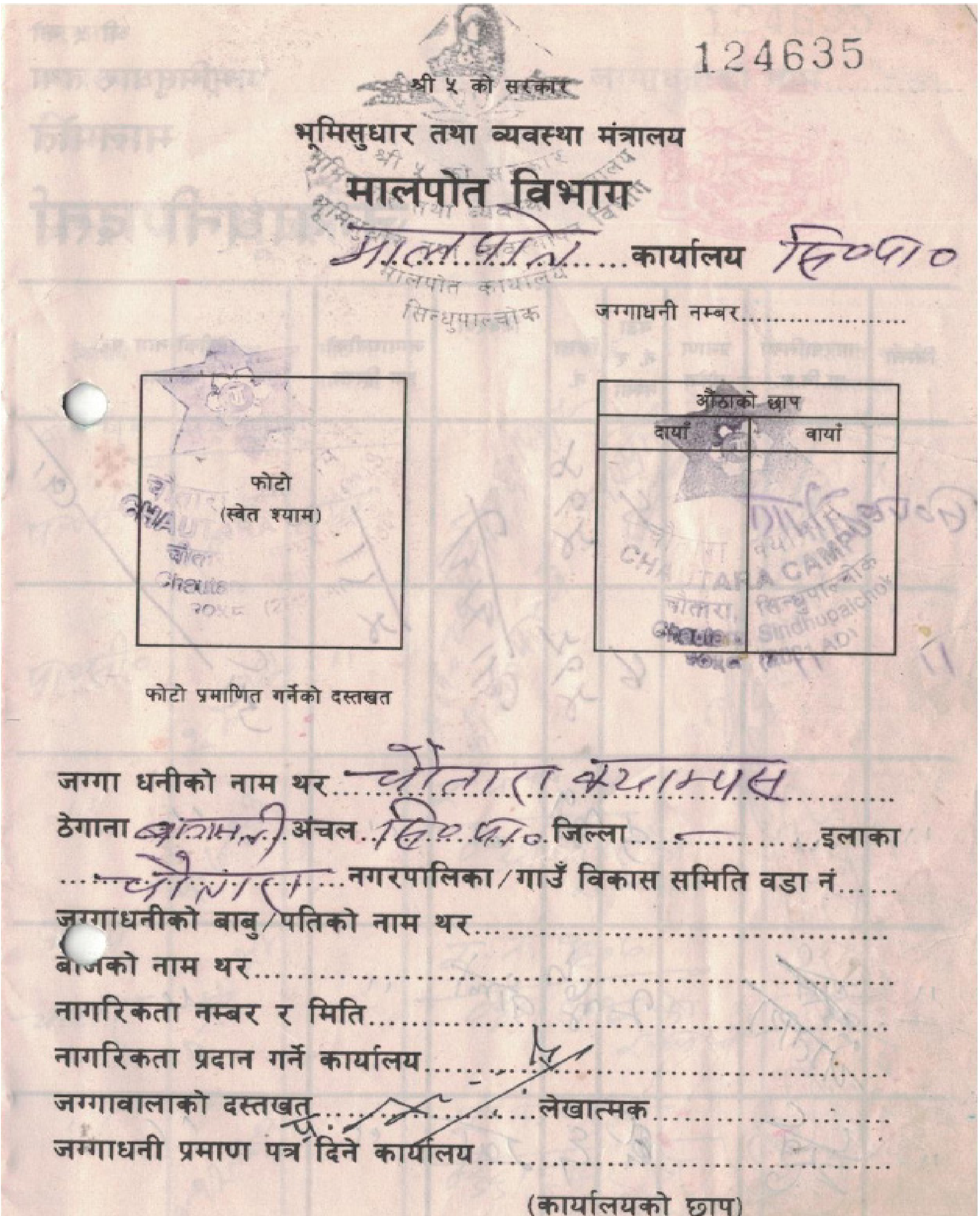

124635

श्री ५ को सरकार

भूमिसुधार तथा व्यवस्था मंत्रालय

मालपोत विभाग

मालपोत....कार्यालय सि०पा०

जग्गाधनी नम्बर....................

फोटो (स्वेत श्याम)

औंठाको छाप

दायाँ	बायाँ

फोटो प्रमाणित गर्नेको दस्तखत

जग्गा धनीको नाम थर....चौतारा क्याम्पस....

ठेगाना बागमती अंचल सि०पा० जिल्ला .... इलाका

....चौतारा....नगरपालिका/गाउँ विकास समिति वडा नं......

जग्गाधनीको बाबु/पतिको नाम थर....................

बाजेको नाम थर....................

नागरिकता नम्बर र मिति....................

नागरिकता प्रदान गर्ने कार्यालय....................

जग्गावालाको दस्तखत....................लेखात्मक....................

जग्गाधनी प्रमाण पत्र दिने कार्यालय....................

(कार्यालयको छाप)

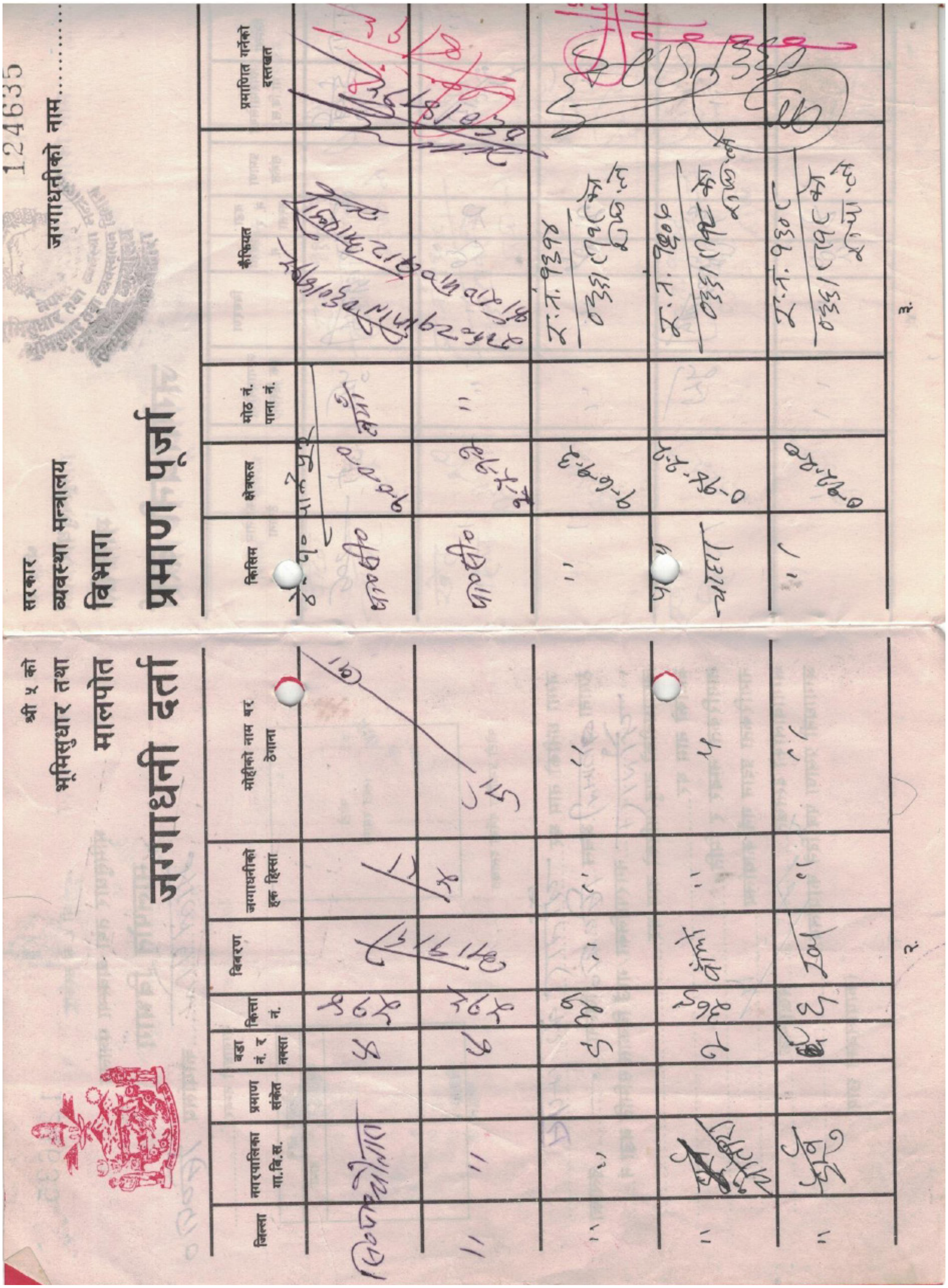

श्री ५ को सरकार
भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय
मालपोत विभाग

जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जा

124635

जग्गाधनीको नाम........

जिल्ला	नगरपालिका गा.वि.स.	प्रमाण संकेत	वडा नं. र नक्सा	कित्ता नं.	विवरण	जग्गाधनीको हक हिस्सा	मोहीको नाम थर ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	मोठ नं. पाना नं.	कैफियत	प्रमाणित गर्नेको दस्तखत

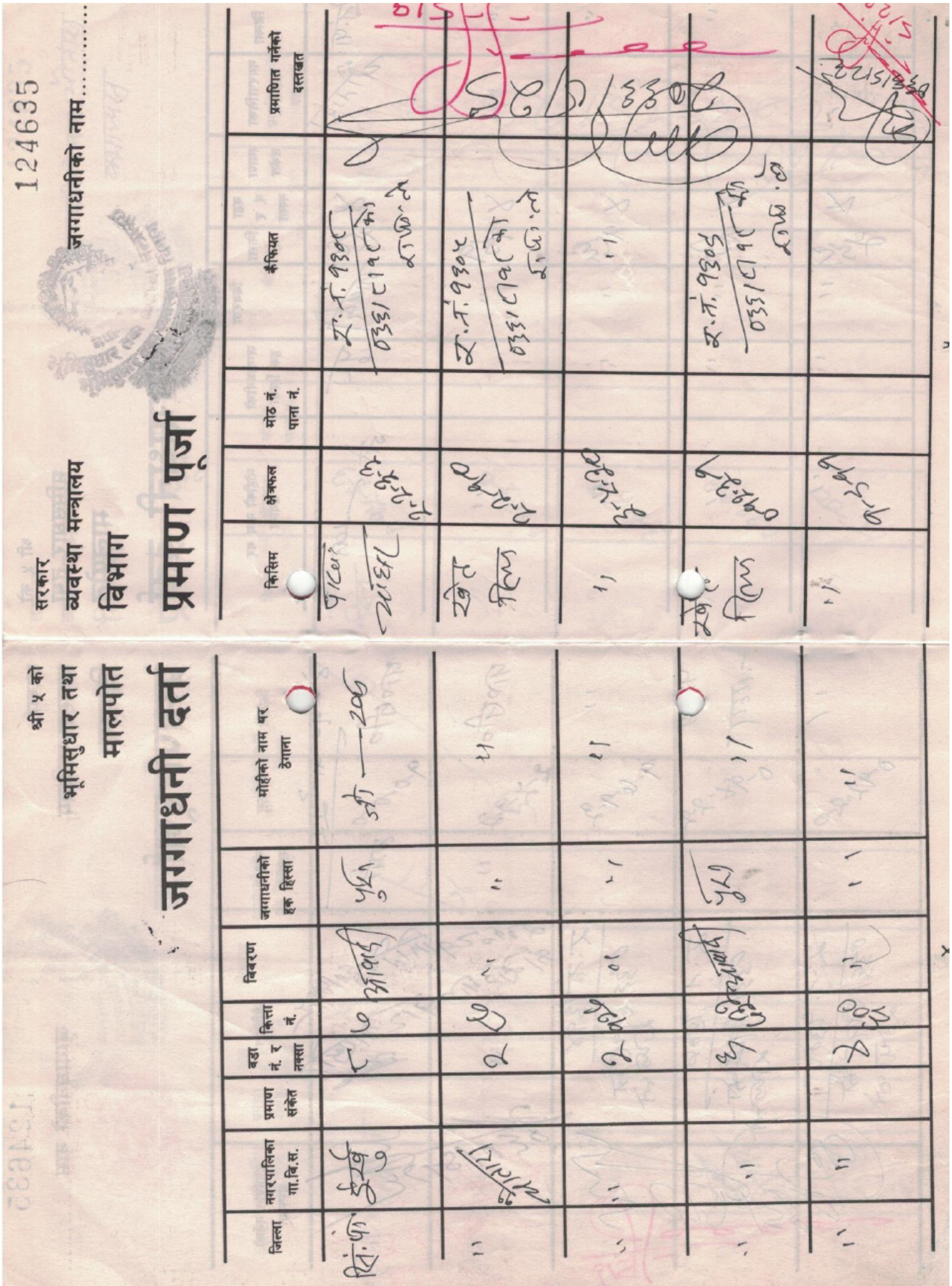

124635

श्री ५ को सरकार

भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय

मालपोत विभाग

जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा

जग्गाधनीको नाम........

जिल्ला	नगरपालिका गा.वि.स.	प्रमाण संकेत	वडा नं. र नक्सा	कित्ता नं.	विवरण	जग्गाधनीको हक हिस्सा	मोहीको नाम थर ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	मोठ नं. पाना नं.	कैफियत	प्रमाणित गर्नेको दस्तखत

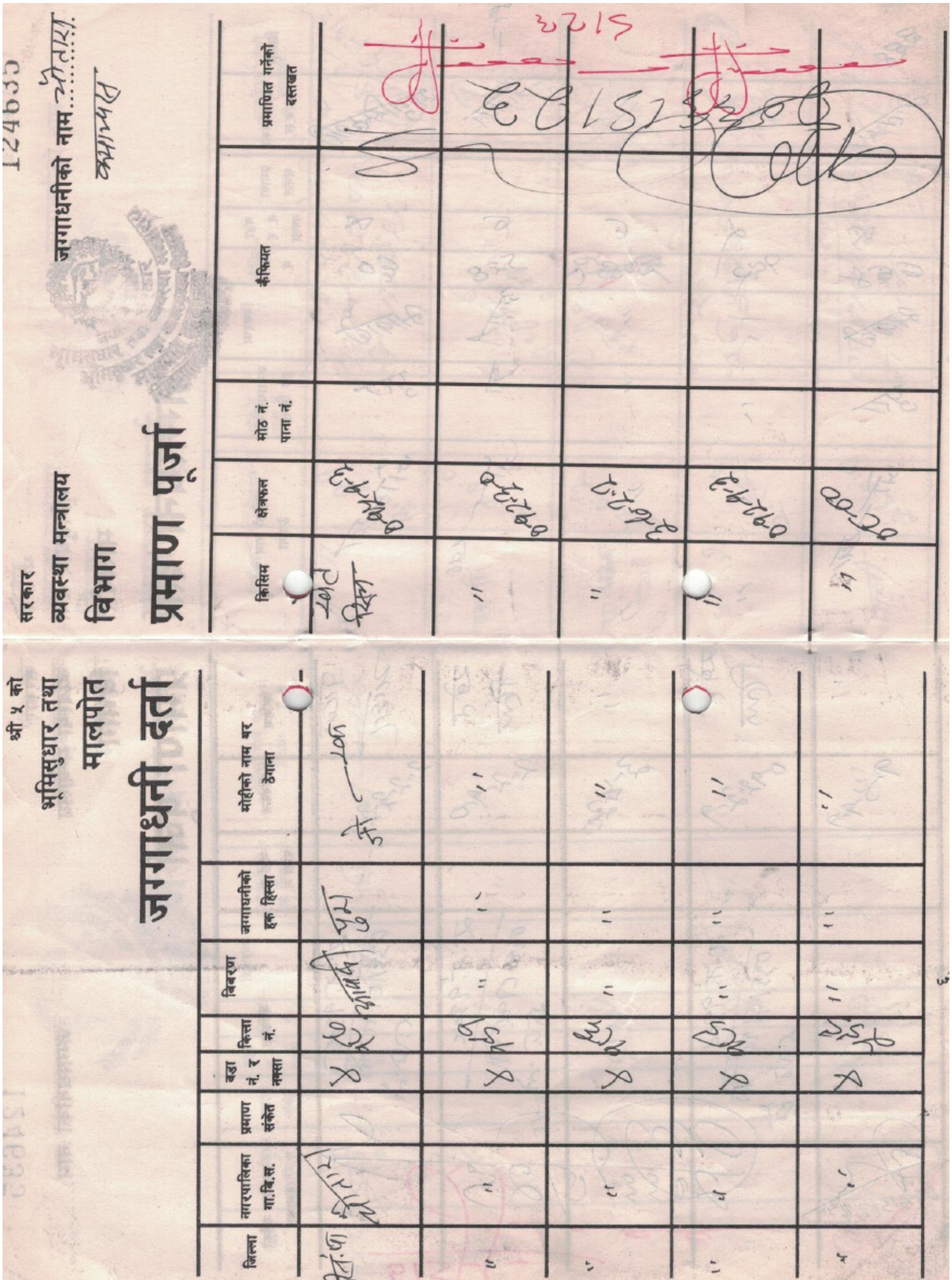

124635

श्री ५ को सरकार

भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय

मालपोत विभाग

जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जा

जग्गाधनीको नाम.........

जिल्ला	नगरपालिका गा.वि.स.	प्रमाण संकेत	वडा नं. र नक्सा	कित्ता नं.	विवरण	जग्गाधनीको हक हिस्सा	मोहीको नाम थर ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	मोठ नं. पाना नं.	कैफियत	प्रमाणित गर्नेको दस्तखत

अनुसूची ८ (क)

क्याम्पस आजीवन सदस्यहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
१	केदार क्षेत्री	माँखा	बलेफी गाउँपालिका
२	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	राम्चे	बाह्रविसे न.पा.
३	डा. ल्हरक्याल लामा	हेलम्बु	हेलम्बु गा.पा.
४	रमेश वैद्य	बनेपा–१० काभ्रे	
५	जित ब. भारती	कदमवास–३	चौतागढी न.पा– ९
६	योग माया श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
७	गुन बहादुर थापा	भण्डारा–२ चितवन	
८	राधादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
९	तिलकदेवी कसजु	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१०	रत्न ब. थापा	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
११	नारायण ब. भारती	कुन्चोक–३	इन्द्रावती गा.पा.
१२	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१३	गणेश सिलवाल	काठमाण्डौं	
१४	डोल्मा तामाङ	इचोक	हेलम्बु गा.पा.
१५	सन्तमाया श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
१६	धर्मराज भण्डारी	पेट्कु सि.पा.	लिसंखुपाखर गा.पा.
१७	मिनबहादुर खत्री	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
१८	भगवती श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१९	हरि ब. श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२०	अनिरुद्र नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२१	नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
२२	कल्याणी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
२३	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
२४	डिक ब. राई	इलाम	इलाम
२५	चित्र ब. कुँवर	काभ्रे चौबास –९	काभ्रे चौबास –९
२६	अर्जुन थापा	राम्चे	बाह्रविसे न.पा.
२७	वेद ब. श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२८	दिपक नेपाल (कुश्माखर)	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२९	ज्ञानेन्द्र कक्षपति	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
३०	मोतिलाल श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३१	ध्रुवराज कमाचार्य	बनेपा काभ्रे	काभ्रे
३२	माधवलाल कर्माचार्य	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
३३	राजेन्द्र प्र. दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३४	गम्भिरलाल श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
३५	कृष्ण राज श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३६	श्याम ब. लामा	काभ्रे	काभ्रे
३७	रत्नमाया शर्मा	सा.सि.–३	चौसागढी न.पा– ७
३८	यज्ञ प्रसाद दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३९	दुधराज बस्नेत	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
४०	सीतादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
४१	राम ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४२	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४३	लिला वानियाँ	कुन्चोक–९	इन्द्रावती गा.पा.
४४	निर्मलकृष्ण पाण्डे	वोल्देफेदीचे–५	काभ्रे
४५	कुशलदेव घिमिरे	हाङ्गगुम पाँचथर	काठमाण्डौं
४६	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
४७	शान्ता सापकोटा	इटहरी–२ सुनसरी	इटहरी
४८	बोधराज भट्टराई	खराङ्ग–८ संखुवासभा	काठमाण्डौं
४९	राजकुमार सिलवाल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
५०	सूर्यराज तिवारी	पटिहानी–१ चितवन	चितवन
५१	भरत आचार्य	गैडाकोट नवलपरासी	चितवन
५२	पदम के.सी.	अत्तरपुर	लिसंखुपाखर गा.पा.
५३	कुवेर प्रसाद भट्टराई	मंगलवारे–९ इलाम	इलाम
५४	चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५५	केशव राजभण्डारी	कदमवास–३	चौसागढी न.पा– ९
५६	सेती कुमारी भारती	कदमवास–३	चौसागढी न.पा– ९
५७	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
५८	नानीमैँया बोहरा	झरुवारासी ललितपुर	झरुवारासी ललितपुर
५९	पवित्रादेवी अधिकारी	माँखा–६	बलेफी गा.पा.
६०	शान्ताकुमार क्षेत्री	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
६१	खिल ब. गिरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
६२	चन्द्रकुमार बस्नेत	पिपलडाँडा–	चौसागढी न.पा– ६
६३	केशव बोहरा	थुम्पाखर	सुनकोशी गा.पा.
६४	कुमारराज जोशि	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
६५	चक्र बहादुर बस्नेत	थुम्पाखर–३	सुनकोशी गा.पा.
६६	रामकुमार दुलाल	सा.सि.–९	चौसागढी न.पा– ७
६७	रामप्रसाद गौतम	ठूलोसिरुवारी	चौसागढी न.पा– १३

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
६८	ललित ब. राना	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
६९	खड्ग सि. मोक्तान (तमाङ)	काभ्रे–पोखरी नरायणस्थान–६	काभ्रे–पोखरी
७०	अरुण कुमार झा	जनकपुर–४	जनकपुर
७१	दिल कुमारी श्रेष्ठ	चौतारा –२	चौसागढी न.पा– ५
७२	बसन्त बोहरा	झरुवारासी ललितपुर	झरुवारासी ललितपुर
७३	गणेश सापकोटा	पिपलडाँडा –२	चौसागढी न.पा– ६
७४	भीम बहादुर तामाङ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
७५	विदुरप्रसाद आचार्य	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
७६	कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
७७	कवितमान श्रेष्ठ	बाह्रबिसे–९	बाह्रबिसे–९
७८	हरिगोपाल श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
७९	सृजन श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
८०	बुद्धकुमारी श्रेष्ठ	नयाँ बानेश्वर	काठमाडौं
८१	रत्नप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
८२	रोहिणी प्र. श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
८३	मुक्ति सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
८४	लक्ष्मीदेवी अर्याल	सानोसिरुवारी–५	चौसागढी न.पा– ७
८५	इन्द्र प्र. सापकोटा	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
८६	न्हुच्छेमाया श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
८७	मोहन प्रसाद ढुंगेल	मधुमल्ल	मोरङ
८८	दिनेश अधिकारी	नवलपुर–१	इन्द्रावती गा.पा.
८९	चेतनाथ तिमिल्सिना	पांग्रेटार	सुनकोशी गा.पा.
९०	प्रदिप नारायण श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
९१	राधाकृष्ण ढुंगाना	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
९२	बाबुराम अधिकारी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ७
९३	भेषराम ढकाल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
९४	बाजुराम गिरी	साँगाचोक–९	चौसागढी न.पा– १२
९५	शिवराम भट्टराई	मेलम्ची–३	मेलम्ची न.पा– ११
९६	दिलकुमारी घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
९७	वेदराम कसजु	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
९८	पुण्यप्रसाद दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
९९	पुष्पलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
१००	मोती ब. खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
१०१	सरोज कसजु	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
१०२	विवेक लईटेल	गौरादह–५ झापा	गौरादह–५ झापा
१०३	पदम ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१०४	रेशम प्रसाद गौतम	सा.सि.–३	चौसागढी न.पा– ७
१०५	भोज ब. पुरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
१०६	कृष्णप्रसाद शर्मा	कुविण्डे–९	चौसागढी न.पा– ५
१०७	जगना जोशी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१०८	बद्रीमान जोशी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१०९	उमाचरण कक्षपती	काठमाण्डौं अनामनगर	काठमाण्डौं अनामनगर
११०	बजिर सिं तामाङ	चोतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१११	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
११२	सुदर्शन श्रेष्ठ	पाँग्रेटार	सुनकोशी गा.पा.७
११३	जमुना राजभण्डारी	काठमाण्डौं–८ पशुपति	काठमाण्डौं–८ पशुपति
११४	गंगादेवी जोशी	चौतारा–८ (हाल गठ्ठाघर)	चौतारा–८ (हाल गठ्ठाघर)
११५	बालकुमारी थापा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
११६	दिर्ग ब. सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
११७	राजेन्द्र कार्की	पाङ्गेटार	काठमाडौं
११८	गंगा ब. लामा	ठूलोधादिङ	लिसंखुपाखर गाउँपालिका
११९	देवीका सुवेदी	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
१२०	सुनिल सापकोटा	कुविण्डे–४	चौसागढी न.पा– ४
१२१	तिर्थलाल नेपाल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
१२२	शिव प्रसाद धिताल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
१२३	गोकर्ण बस्नेत	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
१२४	प्रभात श्रेष्ठ	सेवा कम्प्युटर, चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
१२५	योमान श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१२६	मकर ब. उदास	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
१२७	पुष्प गुरागाई	उर्लावारी	मोरङ
१२८	अर्जुन प्र. न्यौपाने	फुल्पिङकोट–३	चौसागढी न.पा– ५
१२९	तेजमान श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१३०	पदम कुमारी सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
१३१	कमला सापकोटा	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
१३२	कृष्ण ब. ठकुरी	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
१३३	कृष्ण ब. घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१३४	भक्त ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१३५	टंक ब. कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
१३६	यज्ञ ब.खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
१३७	टंक ब.खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
१३८	विकास ठकुरी	फुल्पिङडाँडा–६	बलेफी गा.पा.
१३९	हर्क ब. ठकुरी	कदमवास–४	चौसागढी न.पा– ९
१४०	भक्ती प्र. भट्टराई	जि.शि.का.	काठमाडौं
१४१	रामचन्द्र नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
१४२	भरत सिलवाल	पाङताङ–६	जुगल गा.पा.
१४३	रामजी ब. गिरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१४४	चन्द्रलाल श्रेष्ठ	थाङपालकोट	मेलम्ची
१४५	शम्भु श्रेष्ठ	बनेपा–१०	काभ्रे
१४६	कृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
१४७	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	मेलम्ची	मेलम्ची न.पा.
१४८	चोक बहादुर दुलाल	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
१४९	विनोद लुईंटेल	सिन्धुकोट–२	मेलम्ची न.पा.
१५०	दल ब. दंगाल	इर्खु–१	चौसागढी न.पा– ८
१५१	कमलनाथ पराजुली	बतासे–३	चौसागढी न.पा– ३
१५२	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
१५३	टेकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
१५४	लोककुमारी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
१५५	पंचलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी न.पा– १
१५६	अर्जुन बहादुर खड्का	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
१५७	मेघनाथ सापकोटा	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
१५८	जसमान तामाङ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
१५९	भुवनदाश श्रेष्ठ	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
१६०	पुष्पनाथ उपाध्याय	पिपलडाँडा–५	चौसागढी न.पा– ६
१६१	एकबहादुर घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१६२	पुष्कर रायमाझी	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
१६३	मानदास श्रेष्ठ	चौतरा–७	चौसागढी न.पा– ५
१६४	नवराज सापकोटा	कुविण्डे–८	चौसागढी न.पा– ४
१६५	निमेश श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१६६	जनक ब. तामाङ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१६७	सन्तोष कर्मचार्य	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१६८	दिलिप बस्नेत	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– १
१६९	कुलबहादुर पुरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
१७०	शेर ब. खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
१७१	घनश्याम नेपाल	कुविण्डे–८	चौसागढी न.पा– ४

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
१७२	रुद्रलाल श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
१७३	प्रल्हाद थापा	होकसे – ९	काभ्रे
१७४	कृष्ण भक्त त्वायाना	भक्तपुर –१३	भक्तपुर
१७५	चन्द्र ब. गुरुङ	मुस्ताङ	मुस्ताङ
१७६	लोक ब. कार्की	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१७७	पदम ब. श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
१७८	झम्क ब. घले	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
१७९	अखिला श्रेष्ठ	पोखरा न.पा.	चौसागढी न.पा– ५
१८०	तोक ब. लामा	पिपलडाँडा–८	चौसागढी न.पा– ६
१८१	युवराज घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१८२	टंक ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
१८३	मेख ब. वानियाँ	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
१८४	चण्डिका श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
१८५	वैकुण्ठ प्र. धिताल	सा.सि.–३	चौसागढी न.पा– ७
१८६	कृष्णप्रसाद अर्याल	अर्घाखाँची	अर्घाखाँची
१८७	रामकृष्ण सुनार	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१८८	शम्भु वानियाँ	कुन्चोक–७	इन्द्रावती गा.पा.
१८९	चेत ब. कार्की	थुम्पाखर–३	सुनकोशी गा.पा.
१९०	कुन्ती श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
१९१	अर्जुन प्र. गौतम	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१९२	गोविन्दप्रसाद ढकाल	गुल्मी	गुल्मी
१९३	विनोद नेपाल	ठूलोसिरुवारी–४	चौसागढी न.पा– १३
१९४	अम्बर ब. सापकोटा	पिपलडाँडा –२	चौसागढी न.पा– ६
१९५	पित्तम कुँवर	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
१९६	कुसुम कर्मचार्य	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१९७	सुरेन्द्र पुरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
१९८	रामलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी न.पा– १
१९९	जोशिला श्रेष्ठ	पनौति–६ काभ्रे	चौसागढी न.पा– ५
२००	नरमान पालिखे	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२०१	रेशम सिलवाल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२०२	अप्सरा बस्नेत	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
२०३	बच्चु सिं खड्का	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
२०४	सिद्धिनारायण श्रेष्ठ	मेलम्ची–२	मेलम्ची–२
२०५	विष्णुप्रसाद भट्टराई	पाँचखाल–५	काभ्रे
२०६	देवी प्र. अधिकारी	स्याउले–५	चौसागढी न.पा– १

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
२०७	रेखा भण्डारी (पराजुली)	फत्तेपुर	सप्तरी
२०८	सुमित्रा शर्मा	कुविण्डे–७	चौसागढी न.पा– ४
२०९	सुशिल कक्षपति	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
२२०	अमृत श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२२१	राजकुमार यादव	राजविराज सप्तरी	चौसागढी न.पा– ७
२२२	राम कृष्ण भुजेल	कदमबास–४	चौसागढी न.पा– ९
२२३	छत्रबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
२२४	हरिभक्त श्रेष्ठ	भैसेपाटी –१	काभ्रे
२२५	रमेश सापकोटा	कुविण्डे–७	चौसागढी न.पा– ४
२२६	अंकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
२२७	रुपबहादुर घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२२८	पित्तम बहादुर सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
२२९	रिपुनाथ नेपाल	बतासे–३	चौसागढी न.पा– ३
२२०	राधाकृष्ण श्रेष्ठ	नवलपुर–३	इन्द्रावती गा.पा.
२२२	अभिषेक श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२२२	भुपेन्द्र ब. थापा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२२३	सृजना श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
२२४	विमला श्रेष्ठ	अनामनगर	काठमाण्डौं
२२५	प्रतिभा श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
२२६	प्रकाश श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा.–५
२२७	ज्ञान बहादुर तामाङ	कदमवास–९	चौसागढी न.पा– ९
२२८	पं.सुकप्रसाद नेपाल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
२२९	मोहन बहादुर पुरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
२३०	कृष्ण चन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३१	माधव श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३२	जयराम सापकोटा	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३३	सूर्यबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा– २	चौसागढी न.पा– ५
२३४	भक्तलाल श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३५	भुपाल वि.क.	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३६	राजु श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२३७	नारायणकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२३८	सुभाष श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२३९	रामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
२४०	कृष्ण ब. कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२४१	भोज ब. कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
२४२	ताराबहादुर कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२४३	प्रेमप्रसाद सापकोटा	बतासे–३	चौसागढी न.पा– ३
२४४	शम्भु दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
२४५	हरिराम पाण्डे	गोरखा–९	गोरखा
२४६	मान ब. श्रेष्ठ	इर्खु–४	चौसागढी न.पा– ८
२४७	यज्ञ बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
२४८	नरेन्द्र कक्षपति	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
२४९	चोकबहादुर दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
२५०	महेन्द्र कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२५१	प्रभात कक्षपति	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
२५२	ज्ञानबहादुर भण्डारी	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२५३	राम ब. घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२५४	झम्कनाथ नेपाल	भोटसिपा–९	इन्द्रावती
२५५	पुष्प ब. बुढाथोकी	पिपलडाँडा–४	चौसागढी न.पा– ६
२५६	नन्दलाल नेपाल	सा.सि.–२	चौसागढी न.पा– ७
२५७	वीरेन्द्र शाक्य	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
२५८	मुकुन्द प्रसाद शिवाकोटी	दोलखा–६	दोलखा
२५९	सुमित्रा सापकोटा (भट्टराई)	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२६०	सह ब. श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
२६१	सानुकाजी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२६२	केशव कुँवर	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
२६३	कल्पना कार्की	थुम्पाखर	सुनकोशी गा.पा.
२६४	छत्रबहादुर थापा	थुम्पाखर	सुनकोशी गा.पा.
२६५	युगबहादुर खड्का	कालिका–७	सुनकोशी गा.पा.
२६६	तेज बहादुर कुँवर	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
२६७	निर्मला श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
२६८	दलबहादुर तामाङ	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२६९	राजेन्द्र प्रसाद प्याकुरेल	कालिका–३	सुनकोशी गा.पा.
२७०	दिलीपकुमार श्रेष्ठ	नवलपुर–५	इन्द्रावती गा.पा.
२७१	विकास घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२७२	दिपक कसजु	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
२७३	श्यामकुमार जोशी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२७४	यज्ञराज सापकोटा	बतासे–३	चौसागढी न.पा– ३
२७५	नविन वैद्य	बनेपा–१	काभ्रे
२७६	रामजी ब. नेपाल	कुविण्डे–८	चौसागढी न.पा– ४

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
२७७	मान ब. न्यौपाने	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२७८	लक्ष्मी गिरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२७९	हरिनारायण श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२८०	इन्द्र ब. नेपाल	ठूलोसिरुवारी–४	चौसागढी न.पा– १३
२८१	विन्दु सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
२८२	इन्दिरा सिग्देल	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२८३	होमकुमारी पुरी	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
२८४	रमा रन्जितकार	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
२८५	कमल ब. गिरी	सिम्पालकाभ्रे	इन्द्रावती गा.पा.
२८६	राम ब. बुढाथोकी	पिपलडाँडा–४	चौसागढी न.पा– ६
२८७	कुल प्रसाद पौडेल	सेलाङ्ग–९	जुगल गा.पा.
२८८	पुण्य खनाल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२८९	इश्वरी प्र. नेपाल	कुविण्डे – ८	चौसागढी न.पा– ४
२९०	भक्त ब. सापकोटा	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
२९१	पदमबहादुर कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
२९२	डम्बरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
२९३	विष्णुबहादुर पुरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
२९४	तोपनाथ गौतम	कुविण्डे–६	चौसागढी न.पा– ४
२९५	सिंगबहादुर थापा	स्याउले–५	चौसागढी न.पा– १
२९६	सितामाया नापित	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
२९७	टिका गिरी	इर्खु–८	चौसागढी न.पा– ८
२९८	अमृतलाल श्रेष्ठ	स्याउले–३	चौसागढी न.पा– १
२९९	गणेश ब. गुरुङ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३००	महेन्द्र थापा	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३०१	बुद्धि ब. खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
३०२	केदार ब. थापा	कुन्चोक–५	इन्द्रावती गा.पा.
३०३	अमित घिमिरे	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३०४	लक्ष्मीप्रसाद भट्टराई	भोटसिपा–७	इन्द्रावती गा.पा.
३०५	शम्भु विक्रम थापा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
३०६	निरन्जन ढुंगाना	पिपलडाँडा–९	चौसागढी न.पा– ६
३०७	मिदुमाया नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
३०८	राधादेवी दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३०९	ममता चुहान	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
३१०	बुद्धलक्ष्मी श्रेष्ठ	इर्खु–७	चौसागढी न.पा– ८
३११	जमुना सापकोटा	कुविण्डे–४	चौसागढी न.पा– ४

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
३१२	शिव ब. अर्याल	थकनी–२	मेलम्ची न.पा.
३१३	देवी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
३१४	यादवलाल श्रेष्ठ	काठमाण्डौ	काठमाडौं
३१५	शैलेश गिरी	कोटेश्वर–३५	काठमाडौं
३१६	तीर्थ ब. थापा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
३१७	दयालक्ष्मी श्रेष्ठ	ठू.सि.–६	चौसागढी न.पा– १३
३१८	डि.ई. रामचन्द्र श्रेष्ठ	नवलपरासी	नवलपरासी
३१९	सोम ब. कार्की	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
३२०	रुकमणी वानियाँ	कुन्चोक–९	इन्द्रावती गा.पा.
३२१	पुर्ण प्र. न्यौपाने	जुम्ला–१	जुम्ला
३२२	कृष्ण प्र. दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३२३	राम ब. कटुवाल	बतासे–८	चौसागढी न.पा– ३
३२४	राजेन्द्रभक्त प्रधान	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३२५	जय ब. जोशी	कौशलटार	काठमाडौं
३२६	बोधनाथ नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
३२७	अर्जुन ब. महत	साँगाचोक–३	चौसागढी न.पा–१०
३२८	वविता सापकोटा	कुविण्डे–४	चौसागढी न.पा– ४
३२९	सुरेन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३३०	विर्ख ब. राना	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
३३१	खुल प्र. नेपाल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
३३२	चतुर गिरी	साँगाचोक–५	चौसागढी न.पा–११
३३३	कोमल बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३३४	तिलक सापकोटा	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
३३५	भेषराज श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
३३६	सुभद्रा श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
३३७	विष्णुमाया सापकोटा	कुविण्डे–७	चौसागढी न.पा– ४
३३८	तारानाथ दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३३९	युवादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३४०	कल्पना श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३४१	रविन श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३४२	रेणुका श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३४३	तेज ब. थापा	कुन्चोक–५	इन्द्रावती गा.पा.
३४४	छत्र बहादुर घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३४५	सुब्बा केसी	पिपलडाँडा–५	चौसागढी न.पा– ६
३४६	जगन्नाथ अर्याल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
३४७	गोविन्द अर्याल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
३४८	भक्तलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३४९	तिलक ब. दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
३५०	विर ब. श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
३५१	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३५२	प्रेम प्र. आचार्य	भोटसिपा–७	इन्द्रावती गा.पा.
३५३	शुद्धलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३५४	खिलप्रसाद नेपाल	कुविण्डे–२	चौसागढी न.पा– ४
३५५	सोम ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
३५६	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
३५७	मञ्जु खड्का	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
३५८	वखान सिं तामाङ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
३५९	तेजरत्न शाक्य	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
३६०	कृष्ण ब. थापा	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
३६१	केशवलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी न.पा– १
३६२	राजुलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी न.पा– ६
३६३	जनकलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी न.पा– ६
३६४	पार्वती नापित	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३६५	रामचन्द्र बस्नेत	ठूलोसिरुवारी–८	चौसागढी न.पा– १३
३६६	मनोज श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३६७	मोहनदेवी कक्षपति	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
३६८	केशवलाल श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
३६९	जमुना घोरासाईने	सा.सि.–७	चौसागढी न.पा– ७
३७०	चुडामणी नेपाल	कुविण्डे–८	चौसागढी न.पा– ४
३७१	उद्धवराज अवस्थी	सतुंङ्गगल–४	काठमाण्डौ
३७२	मोहन प्र. दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ०७
३७३	कमल बहादुर के.सि.	ठूलोसिरुवारी–५	चौसागढी न.पा– १३
३७४	भीमबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
३७५	रामचन्द्र सापकोटा	कुविण्डे–७	चौसागढी न.पा– ४
३७६	एकेन्द्र श्रेष्ठ	सा.सि.–२	चौसागढी न.पा– १३
३७७	अमृत दंगाल	इर्खु	चौसागढी न.पा– ८
३७८	ठूलो श्यामलाल दुलाल	सा.सि.–९	चौसागढी न.पा– १३
३७९	हिराप्रसाद नेपाल	सा.सि.–२	चौसागढी न.पा– ७
३८०	मित्र ब. कुँवर	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
३८१	हरिकुमार श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
३८२	पूण्य प्र. आचार्य	पिपलडाँडा–५	चौसागढी न.पा– ६
३८३	गणेश नारायण श्रेष्ठ	बाँसबारी–७	मेलम्ची न.पा.
३८४	अर्जुन धिताल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३८५	गोविन्द अधिकारी	स्याउले–५	चौसागढी न.पा– १
३८६	रामहरि शर्मा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
३८७	राम ब. कार्की	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३८८	कृष्णप्रसाद कोइराला	फुल्पिङकोट–२	बलेफी गा.पा.
३८९	निलकण्ठ धिताल	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३९०	दिपीका श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३९१	राम प्र. शर्मा	कुविण्डे–९	चौसागढी न.पा– ५
३९२	गोपाल श्रेष्ठ	बाह्रबिसे–८	बाह्रविसे न.पा.
३९३	देवी प्र. पोखरेल	कृ.बि.बै. चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
३९४	टंक ब. श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
३९५	नन्द कुमारी घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
३९६	बलराम सापकोटा	टिकाथली	काठमाडौं
३९७	लोक ब. थापा	स्याउले–५	चौसागढी न.पा– १
३९८	अम्बर ब. पुरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
३९९	विष्णुराज गिरी	इर्खु–८	चौसागढी न.पा– ८
४०१	तेजनाथ नेपाल	फूल्पिङ्गडाँडा–५	बलेफी गा.पा.
४०२	मनोहरी सिग्देल	सिन्धुकोट–१	मेलम्ची न.पा.
४०३	हेममान श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४०४	डम्बर कुमारी खत्री	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४०५	हरिमाया पुरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४०६	तुलाराम घिमिरे	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४०७	विशाल श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४०८	गुणकेशरी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
४०९	मधुविलास सापकोटा	गोरखा	गोरखा
४१०	योगमाया खत्री	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४११	प्रस्ताव नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४१२	सितादेवी थापा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
४१३	रामशरण काफ्ले	बतासे–४	चौसागढी न.पा– ३
४१४	शुशिला जोशी	काठमाण्डौ	काठमाडौं
४१५	पुण्य प्र. गजुरेल	सा.सि.–७	चौसागढी न.पा–७
४१६	रन्जना गिरी	पिपलडाँडा–१	चौसागढी न.पा– ६
४१७	तुल्सीप्रसाद दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
४१८	यज्ञ प्र. दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
४१९	टोपनाथ घोरासाईने	सा.सि.–७	चौसागढी न.पा– ७
४२०	कृष्ण प्र. धिताल	सा.सि.–३	चौसागढी न.पा– ७
४२१	राजेन्द्र खत्री	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४२२	रविन्द्र शर्मा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४२४	अष्टमाया श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४२४	गणेश प्र. ढुंगेल	ठूलोसिरुवारी–४	चौसागढी न.पा– १३
४२५	राम ब. खत्री	स्याउले–९	चौसाढी न.पा– १
४२६	चित्तलाल दुलाल	सा.सि.–९	चौसागढी न.पा– ७
४२७	नुतनदेवी पौडेल	काठमाण्डौ	काठमाडौं
४२८	दुर्गा ब. खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
४२९	राधामाया श्रेष्ठ	कदमवास–९	चौसागढी न.पा– ९
४३०	सुन्तली गिरी	साँगाचोक–२	चौसागढी न.पा– ११
४३१	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ६
४३२	कमला देवी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४३३	केशर ब. वि.क.	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४३४	विष्णु ब. आचार्य	सा.सि.	चौसागढी न.पा– ७
४३५	विमला घले	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
४३६	सरोज विष्ट	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४३७	रुद्रप्रसाद सापकोटा	कुविण्डे–८	चौसागढी न.पा– ४
४३८	इश्वरी प्र. शर्मा	कुविण्डे–९	चौसागढी न.पा– ४
४३९	जीवनाथ दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
४४०	कमल प्र. ज्ञवाली	काठमाण्डौ	काठमाडौं
४४१	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४४२	कृष्ण प्रसाद दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
४४३	भगवती धिताल	सा.सि.–३	चौसागढी न.पा– ७
४४४	चेतमाया, नविन घले	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४४५	लक्ष्मी घिमिरे	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४४६	विष्णुकुमारी श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४४७	भिमनाथ ढुंगेल	ठूलोसिरुवारी–४	चौसागढी न.पा– १३
४४८	भीम ब. खत्री	पिपलडाँडा–६	चौसागढी न.पा– ६
४४९	खेमनाथ अर्याल	सा.सि.–५	चौसागढी न.पा– ७
४५०	चन्द्रकुमारी दंगाल	सा.सि.–६	चौसागढी न.पा– ७
४५१	नानीमैया बस्नेत	ठूलोपाखर	लिसंखुपाखर गा.पा.
४५२	सुजता गिरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
४५३	रामहरि न्यौपाने	सिपापोखरे–५	इन्द्रावती गा.पा.
४५४	मुरारी प्र. तिवारी	वाँसवारी–५	मेलम्ची न.पा.
४५५	शोभा उलक	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४५६	उमाप्रसाद दुलाल	सा.सि.–९	चौसागढी न.पा– ७
४५७	दिल ब. कार्की	इर्खु–२	चौसागढी न.पा– ८
४५८	प्रकाश श्रेष्ठ	जलवीरे–६	बलेफी गा.पा.
४५९	गणेश ब. विष्ट	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
४६०	विल ब. श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
४६१	वरुण प्रसाद गिरी	कदमवास	चौसागढी न.पा– ९
४६२	गितादेवी भारती	कदमवास	चौसागढी न.पा– ९
४६३	सरस्वती भारती	कदमवास	चौसागढी न.पा– ९
४६४	कृष्ण बहादुर गुरुङ्ग	तनहुँ	तनहुँ
४६५	गोकुल अधिकारी	डराउने पोखरी – ९	काभ्रे
४६६	सर्वोत्तम गिरी	पाँचखाल–५	काभ्रे
४६७	गोविन्द प्र. नेपाल	पाल्पा	पाल्पा
४६८	डम्बर ब. श्रेष्ठ	सा.सि.–१	चौसागढी न.पा– ७
४६९	तारा ब. तिमिल्सिना	राम्चे–९	बाह्रविसे न.पा.
४७०	वैकुण्ठ बस्नेत	जि.प्र.का. सि.पा.	
४७१	हिरा ब. श्रेष्ठ	स्याउले–४	चौसागढी न.पा– १
४७२	कृष्ण ब. श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४७३	पुण्य प्र. पराजुली	ठूलोसिरुवारी	चौसागढी न.पा– १३
४७४	माननिय राजेन्द्र महतो	अध्यक्ष स.पा.	सप्तरी
४७५	रणबहादुर पुरी	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
४७६	लालबहादुर थापा	स्याउले–५	चौसागढी न.पा– १
४७७	विजय मोक्तान	भकुण्डेवेशी	काभ्रे
४७८	आशामाया तामाङ	स्याउले–८	चौसागढी न.पा– १
४७९	शिवकुमारी केसी	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
४८०	निल ब. शाही	तालामाराङ	मेलम्ची न.पा.
४८१	राम शरण भण्डारी	थुम्पाखर	सुनकोशी गा.पा.
४८२	सुर्य प्रसाद न्यौपाने	ठोकर्पा	सुनकोशी गा.पा.
४८३	दिपक बन्जाडे	ढाकाबाङ्ग–८	अर्घाखाँची
४८४	अम्बर बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
४८५	रिना श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
४८६	मुन्दे तमाङ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
४८७	शिव प्र. न्यौपाने	ठोकर्पा	सुनकोशी गा.पा.

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
४८८	भीम प्रसाद दुलाल	सानोसिरुवारी–७	चौसागढी न.पा– ७
४८९	बालकृष्ण श्रेष्ठ	टेकानपुर–१	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.
४९०	वोजबहादुर श्रेष्ठ	कुविण्डे–३	चौसागढी न.पा– ४
४९१	केदार लामिछाने	महांकाल	हेलम्बु गा.पा.
४९२	मुक्ति गजुरेल	इचोक (हाल काठमाडौं)	हेलम्बु गा.पा.
४९३	तारादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
४९४	रामचन्द्र पराजुली	सानुसिरुवारी	चौसागढी न.पा– ७
४९५	बाबुराम नेपाल	ठुलोसिरुवारी	चौसागढी न.पा– १३
४९६	लक्ष्मण नेपाल	ठुलोसिरुवारी	चौसागढी न.पा– १३
४९७	जगत देउजा	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
४९८	केशव सापकोटा	सिपापोखरे	इन्द्रावती गा.पा.
४९९	हरि ब. श्रेष्ठ	सा.सि.	चौसागढी न.पा– ७
५०१	राम चन्द्र अर्याल	सा.सि.	चौसागढी न.पा– ७
५०२	डिल्ली प्रसाद दुलाल	सा.सि.	चौसागढी न.पा– ७
५०३	बद्रीनाथ धिताल	सा.सि. ५	चौसागढी न.पा– ७
५०४	गौरी प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी न.पा– ५
५०५	गोविन्दप्रसाद शर्मा	कुविण्डे ९	चौसागढी न.पा– ४
५०६	पुण्यप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा ३	चौसागढी न.पा– ६
५०७	सुदर्शन प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी न.पा– ५
५०८	उत्तमदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ६	चौसागढी न.पा– ५
५०९	सन्ध्या श्रेष्ठ,	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
५१०	विद्या श्रेष्ठ,	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
५११	प्रभा वलम्पु	चौतारा २	चौसागढी न.पा– ५
५१२	नेत्रप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा ३	चौसागढी न.पा– ६
५१३	शंकरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ९	चौसागढी न.पा– ५
५१४	इन्द्रमणी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
५१५	नारायण बहादुर पौड्याल	वतासे ४	चौसागढी न.पा– ३
५१६	रामजी सापकोटा	कुविण्डे ४	चौसागढी न.पा– ४
५१७	सूर्जबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५१८	कमलबहादुर सापकोटा	चौतारा ९	चौसागढी न.पा– ५
५१९	इश्वरीप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५२०	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी न.पा– ५
५२१	लक्ष्मी कुमारी श्रेष्ठ	चौतारा –७	चौसागढी न.पा– ५
५२२	भीमनारायण श्रेष्ठ	चौतारा– ८	चौसागढी न.पा– ५
५२३	हेमन्तकिशोर शर्मा	मोरङ	मोरङ

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
५२४	बुद्धिबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा २	चौसागढी न.पा– ५
५२५	केशरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५२६	अर्जुन सापकोटा	कुविण्डे	चौसागढी न.पा– ४
५२७	उत्तरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी न.पा– ५
५२८	रामदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी न.पा– ५
५२९	शान्तीदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५३०	जयन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५३१	शम्भुविक्रम थापा	बाँडेगाउँ ५	इन्द्रावती गा.पा
५३२	विष्णुविक्रम थापा	बाँडेगाउँ ५	इन्द्रावती गा.पा
५३३	Shanta Krauser	Germany	Germany
५३४	सुभाष कर्माचार्य	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ५
५३५	सुवर्णलाल श्रेष्ठ	चौतारा ४	चौसागढी न.पा– ५
५३६	केशवलोचन शर्मा	सानोसिरुवारी ३	चौसागढी न.पा– ७
५३७	इन्द्रप्रसाद न्यौपाने	पिपलडाँडा–३	चौसागढी न.पा– ६
५३८	शेरबहादुर श्रेष्ठ	सानोसिरुवारी	चौसागढी न.पा– ७
५३९	नवराज सापकोटा	काठमाण्डौ	काठमाण्डौ
५४०	शेरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा २	चौसागढी न.पा– ५
५४१	सीता प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी न.पा– ५
५४२	नातीबाबु धिताल	सानुसिरुवारी ३	चौसागढी न.पा– ७
५४३	खिलबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा १	चौसागढी न.पा– ५
५४४	श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा ३	चौसागढी न.पा– ५
५४५	रोहिणीराज जोशी	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ७
५४६	हेमन्त दंगाल	सानुसिरुवारी –६	चौसागढी न.पा– ७
५४७	ज्ञानेन्द्र कक्षपति	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
५४८	इन्द्रलोचन धिताल	सानुसिरुवारी–३	चौसागढी न.पा– ७
५४९	मदनकुमार श्रेष्ठ	नैकाप, काठमाडौं	चौसागढी न.पा– ५
५५०	राजुभाइ श्रेष्ठ	नवलपुर	इन्द्रावती
५५१	इश्वरीबहादुर श्रेष्ठ	ठूलोसिरुवारी–६	चौसागढी न.पा– १३
५५२	दिनेशध्वज प्रधान	चौतारा–४	चौसागढी न.पा– ५
५५३	श्यामबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
५५४	माधव भण्डारी	धनकुटा न.पा.–२	धनकुटा
५५५	हर्कबहादुर श्रेष्ठ	कुविण्डे–३	चौसागढी न.पा– ४
५५६	टंकप्रसाद ढुङ्गेल	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५५७	गणेशमान श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५५८	रामप्रसाद धिताल	सानुसिरुवारी–३	चौसागढी न.पा– ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
५५९	अनिल भट्टराई	नयाँ श्रीनाथ गण, चौतारा	
५६०	सुरेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा –३	चौसागढी न.पा– ५
५६१	सुन्दर थापा,	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	
५६२	रामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
५६३	मीनादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी न.पा– ५
५६४	प्रकास खरेल	ताप्लेजुङ	ताप्लेजुङ
५६५	विष्णुमान कसजु	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५६६	तुलसीराम तिमल्सिना	सुभाङ्ग–२	पाँचथर
५६७	लेख ब. सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ६
५६८	गौरव श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
५६९	सौरभ श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी न.पा– ५
५७०	सोविता श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५७१	पार्वती सापकोटा	पिपलडाँडा–२	चौसागढी न.पा– ७
५७२	तुल्सीमाया श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
५७३	दिपक श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी न.पा– ५
५७४	रुकादेवी शर्मा	कुविण्डे –९	चौसागढी न.पा– ४
५७५	महेन्द्र श्रेष्ठ	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
५७६	मान बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा– ५	चौसागढी न.पा– ५
५७७	कल्पना श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
५७८	कमला श्रेष्ठ	चौतारा –१	चौसागढी न.पा– ५
५७९	कुमार श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
५८०	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
५८१	भुपेन्द्र पाख्रिन	कुविण्डे –१	चौसागढी न.पा– ४
५८२	बुद्ध घले	कुविण्डे –१	चौसागढी न.पा– ४
५८३	राम श्रेष्ठ	कुविण्डे –१	चौसागढी न.पा– ४
५८४	रुपक श्रेष्ठ	कुविण्डे –३	चौसागढी न.पा– ४
५८५	कृष्ण प्रसाद न्यौपाने	कुविण्डे –९	चौसागढी न.पा– ४
५८६	ज्ञान बहादुर थापा	ईर्खु –९	चौसागढी न.पा– ८
५८७	कर्ण प्र. सुवेदी	ठूलोसिरुवारी–४	चौसागढी न.पा– १३
५८८	तारादेवी खत्री	स्याउले –८	चौसागढी न.पा– १
५८९	शर्मिला सिग्देल	सिन्धुकोट–१	इन्द्रावती
५९०	हेम बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५९१	ललित श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
५९२	चेत बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
५९३	गणेश नेपाली	चौतारा–७	चौसागढी न.पा– ५
५९४	जनार्दन नेपाल	ठु.सी. –७	चौसागढी न.पा– १३
५९५	टीकादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
५९६	लक्ष्मीदेवी अर्याल	सानुसिरुवारी–५	चौसागढी न.पा– ७
५९७	गंगादेवी धिताल	सानुसिरुवारी–५	चौसागढी न.पा– ७
५९८	पञ्ककुमारी श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी न.पा– ५
५९९	विष्णुदेवी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
६०१	लोकमाया श्रेष्ठ	स्याउले –३ हाल चौतारा–८	चौसागढी न.पा– १
६०२	सन्तमाया श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
६०३	मनमाया नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
६०४	गोमादेवी नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
६०५	शिव श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
६०६	नक्कलीमाया श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
६०७	मानकुमारी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी न.पा– ५
६०८	यमबहादुर थापा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
६०९	शान्ती थापा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
६१०	रन्नमाया शर्मा	सानुसिरुवारी–३	चौसागढी न.पा– ७
६११	मानकुमारी थापा	स्याउले–९	चौसागढी न.पा– १
६१२	तिर्थसागर श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी न.पा– ५
६१३	रेजिना सापकोटा	चौतारा सागढी–४	चौसागढी न.पा– ४
६१४	दिपक राई	चौतारा सागढी–५(२)	चौसागढी न.पा– ५
६१५	कमल पौडेल	मोतीपुर	चौसागढी न.पा– ५
६१६	हरिशरण पुरी	चौतारा सागढी–५	चौसागढी न.पा– ५
६१७	बलराम शाह	ईन्द्रावती –१०	ईन्द्रावती –१०
६१८	प्रभातमान श्रेष्ठ	चौतारा सागढी–५	चौसागढी न.पा– ५
६१९	बाल सुन्दर कटुवाल	चौतारा सागढी–५	चौसागढी न.पा– ५
६२०	उजार सिं तामाङ	चौतारा सागढी–४	चौसागढी न.पा– ४
६२१	सिता थापा	चौतारा सागढी–१३	चौसागढी न.पा– १३
६२२	जमुनादेवी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६२३	यशोदा थापा	चौतारा २	चौसागढी न.पा– ५
६२४	सरोज कार्की	चौतारा	चौसागढी न.पा– १
६२५	सृजना श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६२६	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६२७	विकास कटुवाल	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६२८	हेम बस्नेत	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
६२९	देवकी दुलाल	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६३०	मिना थापा (कर्माचार्य)	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६३१	सुन्तली कटुवाल	चौतारा ३	चौसागढी न.पा– ५
६३२	गंगा कमला श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३३	सोनुका + स्वरुपा श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३४	विष्णु थापा	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३५	कनकलाल साह	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३६	छवि लामिछाने	पर्वत	पर्वत
६३७	खिल ब. गिरी	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३८	बबिता श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६३९	लक्ष्मी डोटेल	चौतारा १०	चौसागढी न.पा– ५
६४०	शिव सापकोटा	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६४१	अरुणकुमार धिताल	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६४२	क्रिम्शन श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६४३	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६४४	देव दोर्जे तामाङ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६४५	सोम बहादुर दुलाल	चौतारा	चौसागढी न.पा– ७
६४६	राम प्रसाद नेपाल	हेटौडा १२	मकवानपुर
६४७	परी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६४८	शान्ति घले	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६४९	भिम बहादुर मगर	पनौती	काभ्रे
६५०	मधु पाण्डे	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६५१	इश्वरी अधिकारी	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५२	राम ब.र कर्ची तामाङ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५३	राजन भारती	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५४	विनु घले	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५५	निकु शाक्य	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५६	विष्णु प्रसाद सापकोटा	चौतारा ५	चौसागढी न.प
६५७	सिता श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५८	शोभानी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६५९	कृष्ण बहादुर भण्डारी	इन्द्रावती–४	इन्द्रावती–४
६६०	रिता सापकोटा	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६६१	सृजना बस्न्यात	चौतारा	चौसागढी न.पा– ६
६६२	प्रमिला न्यौपाने	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६६३	बम ब. श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
६६४	हरिओम श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६६५	वाल कुमारी सापकोटा	चौतारा	चौसागढी न.पा– ६
६६६	सरिता अधिकारी	चौतारा	चौसागढी न.पा– ७
६६७	विष्णुमाया तिमिल्सिना	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६६८	रामदेवी श्रेष्ठ, प्रनिशा श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६६९	रोहित शर्मा	चौतारा ४	चौसागढी न.पा– ४
६७०	नारायण काजी श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६७१	सुवास श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ४
६७२	भिम ब. तामाङ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६७३	दिल कु. श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६७४	दिलमाया खड्का	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६७५	राजन बुढाथोकी	चौतारा	चौसागढी न.पा– ६
६७६	विष्णुमान कसजु	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६७७	रोशन श्रेष्ठ (स्व.बुबा पदमलाल र माता चन्द्र कुमारी, तेजमती स्मृतिमा)	चौतारा–१	चौसागढी न.पा– ५
६७८	दिलमाया श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी न.पा– ५
६७९	रेणुका श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी न.पा– ५
६८०	रामकृष्ण दंगाल	चौतारा ८	चौसागढी न.पा– ८
६८१	नारद बहादुर धामी	कैलाली	कैलाली
६८२	शिवराज पौडेल	चितवन	चितवन
६८३	जष्मिन लामा	चौतारा न.पा. ५	चौतारा न.पा. ५
६८४	नेत्र प्रसाद दंगाल	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७
६८५	गोविन्द्र पराजुली	चौतारा न.पा.	चौतारा न.पा.
६८६	भुपेन्द्र थापा	चौतारा न.पा. ५	चौतारा न.पा. ५
६८७	विकास कटुवाल	चौतारा न.पा. २	चौतारा न.पा. २
६८८	तारादेवी राना	चौतारा न.पा. १३	चौतारा न.पा. १३
६८९	शिव बहादुर पुरी	चौतारा न.पा. १३	चौतारा न.पा. १३
६९०	रामकुमार लामा	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३
६९१	दिलमाया लामा	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३
६९२	आसमान तामाण्ङ	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३
६९३	भेसनाथ सापकोटा	चौतारा न.पा. ४	चौतारा न.पा. ४
६९४	सरिता लामछिाने सापकोटा	चौतारा न.पा. ४	चौतारा न.पा. ४
६९५	कमलमणी श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५
६९६	दिपक अर्याल	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७
६९७	कवि प्रसाद घोरासैनी	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७

क्र.स.	नाम थर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना
६९८	राजु पराजुली	चौतारा न.पा. ११	चौतारा न.पा. ११
६९९	सुरेश कसजु	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५
७००	अंकित श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५
७०१	सुदिप श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०२	चौतारा न.पा. ०२
७०२	सरोजा श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५
७०३	कविन श्रेष्ठ	कदमबास	चौतारा न.पा. ०९
७०४	राम चन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा ०८	चौतारा न.पा. ०५
७०५	सुजता सापकोटा	चौतारा ०३	चौतारा न.पा. ४
७०६	सिता थापा	चौतारा न.पा. १०	चौतारा न.पा. १०
७०७	गौरब श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७
७०८	सुब्बा प्रसाद दुलाल	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७
७०९	युवराज दुलाल	चौ.सा.गढी ७	चौ.सा.गढी ७
७१०	बुद्ध श्रेष्ठ	चौ.सा.गढी ५	चौ.सा.गढी ५
७११	पुर्ण सिलवाल	जुगल गा.पा. १	जुगल गा.पा. १
७१२	रिता श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७
७१३	अमृत श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०८	चौतारा न.पा. ०८
७१४	राजेन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०३	चौतारा न.पा. ०५

संस्थागत आजीवन सदस्यहरु

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
१	तत्कालिन चौतारा गा.वि.स.(हाल चौतारा न.पा.–५)	चौसागढी न.पा– ५
२	तत्कालिन पिपलडाँडा गा.वि.स.(हाल चौसागढी ६)	चौसागढी न.पा– ६
३	अरनिको यातायात सेवा समिति	भक्तपुर
४	तत्कालिन सानोसिरुवारी गा.वि.स.(हाल चौसागढी ७)	चौसागढी न.पा– ७
५	श्री नयाँ श्रीनाथ गण	चौसागढी न.पा– ५
६	तत्कालिन साँगाचोक गा.वि.स.(हाल चौसागढी	साँगाचोक
७	तत्कालिन ठूलोसिरुवारी गा.वि.स.(हाल चौसागढी	चौसागढी न.पा– १३
८	तत्कालिन इर्खु गा.वि.स(चौसागढी)	चौसागढी न.पा– ८
९	श्री बुद्धीलाल श्रेष्ठ सेतीदेवी श्रेष्ठ स्मृती प्रतिष्ठान	चौसागढी न.पा– ५
१०	तत्कालिन स्याउले गा.वि.स.(हाल चौसागढी १)	चौसागढी न.पा– १
११	असलनारायण तथा मानकुमारी श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	चौसागढी न.पा– ५
१२	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	चौसागढी न.पा– ५
१३	तौथली युवा समूह	तौथली
१४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	चौतारा–८
१५	सिम्पाल काभ्रे गा.वि.स.	सिम्पाल

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
१६	प्राथमिक शिक्षक तालिम कृष्ण रत्न गंगा उ.मा.वि.	चौतारा–५
१७	गतिशील ग्रामीण उत्थान समूह	चौतारा
१८	सिन्धु विकास केन्द्र	चौतारा–८
१९	सयपत्री महिला बचत तथा ऋण स. सं.	चौतारा
२०	जि.शि.का.	सि.पा.
२१	नेपाल निजामती कर्मचारी संगठन	चौतारा
२२	गतिशील बचत तथा ऋण स.सं.	चौतारा
२३	उत्पन्नेश्वर महादेव भजन समूह	सा.सि.
२४	ग्रामीण हातेमालो विकास बचत तथा ऋण स.सं.	चौतारा
२५	सिता प्रा.वि.	पिपलडाँडा
२६	सेतीदेवी मावि	स्याउले
२७	श्री कालिकादेवी मा.वि.	कुविण्डे–४
२८	गैसस महासंघ जिल्ला शाखा	सि.पा. चौतारा
२९	कालिका पालेको बन उपभोक्त स.	पिपलडाँडा–१२
३०	जलेश्वर नि.मा.वि.	भोटसिपा (३१५)
३१	श्रीमद्भागवत् प्रचार प्रसार सेवा संघ	बाह्रविसे
३२	समाज उत्थान संघ	चौतारा
३३	सिन्धु एकिकृत ब. तथा ऋण स.सं.	चौतारा
३४	मंगला भैब प्रा.वि.	स्याउले
३५	भैरवी प्रा.वि.	स्याउले–८
३६	सिन्धु एग्रोभेट एसोसियसन	सि.पा.
३७	श्री आधारभूत प्रा.वि.	चौतारा–७
३८	इर्खु मा.वि.	इर्खु
३९	बालकल्याण प्रा.वि.	चौतारा–६
४०	मिलिजुली म.व.स.सं.	चौतारा–५
४१	सिद्धिगणेश सा.व.उ.स.	सा.सि.–१२३
४२	बागेश्वरी प्रा.वि.	पिपलडाँडा गिदाने
४३	बालसुधार प्रा.वि.	चौतारा–१
४४	चौतारा बहुद्देशिय स.सं.	काठमाण्डौ
४५	चौतारा इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी	काठमाण्डौ
४६	नेपाने सामुदायिक वन उ.स.	सा.सि.
४७	नारायण किर्तन समूह	चौतारा
४८	मेलम्ची भ्याली क्याम्पस	ग्याल्थुम
४९	रक्तकाली निमावि	स्याउले
५०	सुनकोशी बहुमुखी क्याम्पस	लामासाँघु

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
५१	एकता बोर्डिङ्ग स्कूल	चौतारा
५२	फष्ट स्टेप्स नेपाल	चौतारा–८
५३	उज्यालो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	चौतारा–८
५४	सेतोगुँरास बाल विकास सेवा	चौतारा–८
५५	सामुदायिक बन उपभोक्ता महासंघ	चौतारा
५६	वाझे कपासे सा.व.उ.स.	इर्खु
५७	जिल्ला पशुसेवा कार्यालय	चौतारा
५८	दक्षिणकाली प्रा.वि.	पिपलडाँडा
५९	जयमाता वनदेवी फ्यूल	मेल्चौर
६०	महाकाली बचत तथा ऋ.स.सं.	चौतारा–५
६१	सरस्वती उमावि	महाँकाल
६२	सिद्धिगणेश उमावि	सा.सि.
६३	कालिका मा.वि.	बतासे
६४	नेपाल बुद्ध संतलिङ गुम्बा सेवा	चौतारा–५
६५	सेतीदेवी उ.मा.वि.	ठूलोसिरुवारी
६६	जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय	चौतारा–५
६७	शिव गुठी संस्थान	चौतारा
६८	नेपाल लेखापढी कानुनी व्यवसायी एसोसियसन	सि.पा.
६९	महिला वहुद्देशिय स.सं.लि.	चौतारा–५
७०	स्तुपा स्वास्थ्य सेवा सहकारी	वौद्ध
७१	जुगल बोर्डिङ्ग हाइस्कूल	चौतारा–५
७२	तातोपानी गाविस	तातोपानी
७३	लिस्तीकोट गाविस	लिसतीकोट
७४	टुकी संघ सुनकोशी	सि.पा.
७५	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	चौतारा–५
७६	जिल्ला वालकल्याण समिति	चौतारा
७७	बनदेवी महिला बचत स.स.	चौतारा
७८	प्रेसचोक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	चौतारा
७९	सेलाङ गा.वि.स.	सेलाङ
८०	भोटसिपा गा.वि.स.	भोटसिपा
८१	सिपापोखरे गा.वि.स.	सिपापोखरे
८२	कुविण्डे गा.वि.स.	कुविण्डे
८३	कुन्चोक गा.वि.स.	कुन्चोक
८४	हारती कम्प्युटर इन्स्टिच्युट (रविन्द्र श्रेष्ठ),	चौतारा ५
८५	उर्जा तथा वातावरण विकास केन्द्र,	चौतारा

क्र.स.	संस्थाको नाम थर	ठेगाना
८६	प्राइभेट प्याराडाई बोर्डिङ्ग स्कूल	बाह्रविसे
८७	चौतारा नेवा गुठी	काठमाण्डौ
८८	जिल्ल समन्वय समिति परिवार	चौतारा
८९	श्री कृष्ण रत्न गंगा माध्यमिक विद्यालय	चौतारा
९०	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका परिवार	चौतारा
९१	ग्लोबल आईएमई लघुवित्त परिवार	चौतारा
९२	मिलुजुली बचत तथा ऋण	चौतारा
९३	जिल्ला स्काउट कार्यालय	चौतारा
९४	महाकाली बचत तथा ऋण बहुद्देशीय स.स. लिमिटेड	चौतारा
९५	थापा इन्टरप्राइजेज	चौतारा
९६	गतिशिल बचत तथा .ऋण स.स. लिमिटेड	चौतारा
९७	श्री गोरखबहादुर गण व्यारेक	चौतारा
९८	टुकी संघ सुनकोशी	चौतारा ४
९९	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	चौतारा
१००	जनहित ग्रामीण सेवा समिति	चौतारा ५
१०१	नेपाल लेखापढी कानुन व्यवसाय एशोसियसन	चौतारा
१०२	नेकपा एमाले	चौतारा
१०३	भदौरे गणेश महिला कृषक स.	चौतारा ७
१०४	अधिकारी बन्धु परिवार (प्रतिनीधि)	स्याउले–५

अनुसूची ८ (ख)

१६औं क्याम्पस सभा तथा ८औं साधारण सभाका लागि नविकृत आजीवन सदस्यहरु

सि.नं.	नामथर	पुरानो ठेगाना	हालको ठेगाना	कैफियत
१	अंकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२	अंकति श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
३	अखलिा श्रेष्ठ	पोखरा न.पा.	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
४	अनरुिद्र नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकिृत
५	अमृत श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०८	चौतारा न.पा. ०८	नयाँ आजविन
६	अर्जुन प्रा गौतम	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
७	आसमान तामाण्ङ	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३	नवकिृत
८	इन्द्र प्रा सापकोटा	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
९	इन्द्र बा नेपाल	ठूलोसरुिवारी–४	चौसागढी नापा– १३	नवकिृत
१०	इन्द्रप्रसाद न्यौपाने	पपिलडाँडा–३	चौसागढी नापा– ६	नवकिृत
११	इश्वरी प्रा नेपाल	कुवण्डिे – ८	चौसागढी नापा– ४	नवकिृत
१२	इश्वरी प्रा शर्मा	कुवण्डिे–९	चौसागढी नापा– ४	नवकिृत
१३	इश्वरीप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
१४	उजार सिं तामाङ	चौतारा सागढी–४	चौसागढी नापा– ४	नवकिृत
१५	उत्तमदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ६	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
१६	उत्तरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
१७	उमाप्रसाद दुलाल	सानोसिरूवारी–९	चौसागढी नापा– ७	नवकिृत
१८	कमलबहादुर सापकोटा	चौतारा ९	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
१९	कमलमणी श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
२०	कमला देवी श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२१	कमला श्रेष्ठ	चौतारा –१	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२२	कल्पना श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२३	कल्याणी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२४	कवि प्रसाद घोरासैनी	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७	नयाँ आजविन
२५	कवनि श्रेष्ठ	कदमबास	चौतारा न.पा. ०९	नयाँ आजविन
२६	कुमार श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२७	कुसुम कर्मचार्य	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२८	कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकिृत
२९	कृष्ण प्रा दंगाल	सानोसिरूवारी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकिृत
३०	कृष्ण बा कार्की	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकिृत
३१	कृष्ण बा ठकुरी	पपिलडाँडा–३	चौसागढी नापा– ६	नवकिृत

३२	कृष्ण बा। थापा	पपिलडाँडा–६	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
३३	कृष्ण बहादुर भण्डारी	इन्द्रावती–४	इन्द्रावती–४	नवकि्त
३४	कृष्ण राज श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
३५	केशवलाल श्रेष्ठ	स्याउले–६	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
३६	कोमल बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
३७	खलि बा। गरिी	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
३८	खलिबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा १	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
३९	गणेश नारायण श्रेष्ठ	बाँसबारी–७		नवकि्त
४०	गणेश प्र। ढुंगेल	ठूलोसरुिवारी–४	चौसागढी नापा– १३	नवकि्त
४१	गम्भरिलाल श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
४२	गुणकेशरी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
४३	गोवन्दिप्रसाद शर्मा	कुवण्डि ९	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
४४	गोवन्द्रि पराजुली	चौतारा न.पा.	चौतारा न.पा.	नवकि्त
४५	गौरब श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७	नयाँ आजविन
४६	गौरव श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
४७	गौरी प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
४८	चण्डकिा श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
४९	चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५०	चन्द्रकुमार बस्नेत	पपिपलडाँडा–	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
५१	चुडामणी नेपाल	कुवण्डि–८	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
५२	चोक बहादुर दुलाल	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५३	जगन्नाथ अर्याल	सानोसिरूवारिी–५	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
५४	जसमान तामाङ	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५५	जोशलिा श्रेष्ठ	पनौतिा–६ काभ्रे	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५६	झम्क बा। घले	चौतारा–७	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५७	झम्कनाथ नेपाल	भोटसपिा–९	इन्द्रावती	नवकि्त
५८	टंक बा। श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
५९	टकिा गरिी	इर्खु–८	चौसागढी नापा– ८	नवकि्त
६०	टेकबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
६१	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
६२	तारादेवी खत्री	स्याउले –८	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
६३	तारादेवी राना	चौतारा न.पा. १३	चौतारा न.पा. १३	नवकि्त
६४	तारादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
६५	तारानाथ दंगाल	सानोसिरूवारिी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
६६	ताराबहादुर कार्की	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
६७	तलिक बा। दंगाल	सानोसिरूवारिी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त

६८	तुल्सीप्रसाद दंगाल	सानोसिरूवारीरी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
६९	दल बा दंगाल	इर्खु–१	चौसागढी नापा– ८	नवकि्त
७०	दपिक अर्याल	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७	नयाँ आजविन
७१	दपिक नेपाल (कुश्माखर)	स्याउले–९		नवकि्त
७२	दपिक राई	चौतारा सागढी– ५९२०	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
७३	दपीका श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
७४	दलि कुमारी श्रेष्ठ	चौतारा –२	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
७५	दलि बा कार्की	इर्खु–२	चौसागढी नापा– ८	नवकि्त
७६	दलिमाया लामा	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३	नवकि्त
७७	दलिपि बस्नेत	पपिलडाँडा–३	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
७८	ध्रुवलाल श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
७९	नगेन्द्रप्रसाद दंगाल	सानोसिरूवारीरी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
८०	नन्द कुमारी घले	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
८१	नन्दलाल नेपाल	सानोसिरूवारीरी–२	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
८२	नरमान पालखिे	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
८३	नवराज सापकोटा	कुवण्डि–८	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
८४	नातीबाबु धतिाल	सानुसरुिवारी ३	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
८५	नमिश श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
८६	नर्मिला श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
८७	नर्मिला श्रेष्ठ	कुवण्डि	चौसागढी ४	नयाँ साधारण
८८	नेत्र प्रसाद दंगाल	चौतारा न.पा. ७	चौतारा न.पा. ७	नवकि्त
८९	नेत्रप्रसाद न्यौपाने	पपिलडाँडा ३	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९०	परी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
९१	पत्तिम कुँवर	पपिलडाँडा–१	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९२	पुण्य खनाल	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
९३	पुण्यप्रसाद न्यौपाने	पपिलडाँडा ३	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९४	पुर्ण सलिवाल	जुगल गापा १	जुगल गापा १	नयाँ आजविन
९५	पुष्कर रायमाझी	पपिलडाँडा–३	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९६	पुष्पनाथ उपाध्याय	पपिलडाँडा–५	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९७	पुष्पलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
९८	पूण्य प्रा आचार्य	पपिलडाँडा–५	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
९९	प्रकाश श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी न.पा.–५	नवकि्त
१००	प्रतभिा श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१०१	प्रभात श्रेष्ठ	सेवा कम्प्युटर, चौतारा	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१०२	प्रभातमान श्रेष्ठ	चौतारा सागढी–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त

१०३	प्रस्ताव नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
१०४	बजरि सिं तामाङ	चोतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१०५	बम बा श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१०६	बलराम सापकोटा	टकिाथली	काठमाडौं	नवकि्त
१०७	बुद्ध श्रेष्ठ	चौासाागढी ५	चौासाागढी ५	नयाँ आजविन
१०८	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१०९	बुद्धकुमार श्रेष्ठ	चौतारा १	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
११०	बुद्धबिहादुर श्रेष्ठ	कुवण्डि	चौासाागढी ४	नयाँ साधारण
१११	बोधराज भट्टराई	खराङ्ग–८ संखुवासभा	काठमाण्डौं	नवकि्त
११२	भक्तलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
११३	भगवती श्रेष्ठ	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
११४	भरत सलिवाल	पाङताङ–६		नवकि्त
११५	भमि बा तामाङ	चौतारा	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
११६	भुपाल वाि्का	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
११७	भुपेन्द्र पाख्र्रनि	कुवण्डि –१	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
११८	भुपेन्द्र बा थापा	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
११९	भुवनदाश श्रेष्ठ	चौतारा–७	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२०	भेसनाथ सापकोटा	चौतारा न.पा. ४	चौतारा न.पा. ४	नवकि्त
१२१	भोज बा कार्की	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
१२२	भोज बा पुरी	पपिलडाँडा–१	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१२३	मकर बा उदास	चौतारा–७	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२४	मदनकुमार श्रेष्ठ	नैकाप, काठमाडौं	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२५	माधवलाल कर्माचार्य	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२६	मान बा न्यौपाने	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२७	मानदास श्रेष्ठ	चौतरा–७	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२८	मीनादेवी श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१२९	मुन्दे तमाङ	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१३०	मेख बा वानयिाँ	पपिलडाँडा–३	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१३१	मेघनाथ सापकोटा	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१३२	मोहन बहादुर पुरी	पपिलडाँडा–१	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१३३	यज्ञ प्रा दंगाल	सानोसिरूवारी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१३४	यज्ञ प्रसाद दंगाल	सानोसिरूवारी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१३५	यज्ञराज सापकोटा	बतासे–३	चौसागढी नापा– ३	नवकि्त
१३६	युवराज दुलाल	चौासाागढी ७	चौासाागढी ७	नयाँ आजविन
१३७	रत्नप्रसाद श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त

१३८	रन्जना गीरी	पपिलडाँडा–१	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१३९	रमेश श्रेष्ठ	कुवण्डिे	चौ।सा।गढी ४	नयाँ साधारण
१४०	रवन्द्रि शर्मा	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
१४१	राजकुमार यादव	राजवरिाज सप्तरी	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१४२	राजन बुढाथोकी	चौतारा	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१४३	राजु पराजुली	चौतारा न.पा. ११	चौतारा न.पा. ११	नयाँ आजविन
१४४	राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	चौतारा–९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१४५	राजेन्द्र खत्री	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
१४६	राजेन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०३	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
१४७	राजेन्द्रभक्त प्रधान	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१४८	राम चन्द्र श्रेष्ठ	चौतारा ०८	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
१४९	राम बा। खत्री	स्याउले–९	चौसाढी नापा– १	नवकि्त
१५०	राम बा। घले	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१५१	रामकुमार लामा	चौतारा न.पा. ३	चौतारा न.पा. ३	नवकि्त
१५२	रामकृष्ण दंगाल	चौतारा ८	चौसागढी नापा– ८	नवकि्त
१५३	रामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१५४	रामकृष्ण सुनार	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१५५	रामचन्द्र नेपाल	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
१५६	रामजी बा। नेपाल	कुवण्डिे–८	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
१५७	रामजी सापकोटा	कुवण्डिे ४	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
१५८	रामदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ७	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१५९	रामप्रसाद गौतम	ठूलोसरुिवारी	चौसागढी नापा– १३	नवकि्त
१६०	रामप्रसाद धताल	सानुसरुिवारी–३	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१६१	रामलाल श्रेष्ठ	चौतारा–४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१६२	रता श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७	नयाँ आजविन
१६३	रना श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१६४	रुपक श्रेष्ठ	कुवण्डिे –३	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
१६५	रुपबहादुर घले	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१६६	रेजना सापकोटा	चौतारा सागढी–४	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
१६७	रेशम प्रसाद गौतम	सानोसिरूवारीि–३	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१६८	रोशन श्रेष्ठ (स्वा।बुबा पदमलाल र माता चन्द्र कुमारी, तेजमती स्मृतमिा)	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१६९	रोहणीराज जोशी	चौतारा ८	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१७०	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा–१	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७१	लक्ष्मी श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त

१७२	ललति बा राना	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७३	लोक बा कार्की	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७४	लोककुमारी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७५	वाल कुमारी सापकोटा	चौतारा	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१७६	वदि्रप्रसाद आचार्य	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७७	वमिला घले	चौतारा–६	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१७८	वनिोद लुईंटेल	सन्धिुकोट–२		नवकि्त
१७९	वर्खि बा राना	चौतारा–२	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१८०	वष्णिु प्रसाद सापकोटा	चौतारा ५	चौसागढी नाप	नवकि्त
१८१	वैकुण्ठ प्रा धतिाल	सानोसिरूवारी–३	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१८२	वोजबहादुर श्रेष्ठ	कुवण्डिे–३	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
१८३	शंकरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा ९	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१८४	शम्भु वक्रिम थापा	पपिलडाँडा–२	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
१८५	शान्ताकुमार क्षेत्री	सानोसिरूवारी–६	चौसागढी नापा– ७	नवकि्त
१८६	शान्तीदेवी श्रेष्ठ	चौतारा ८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१८७	शवि बहादुर पुरी	चौतारा न.पा. १३	चौतारा न.पा. १३	नवकि्त
१८८	शवि श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१८९	शवि सापकोटा	चौतारा	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९०	शविराम भट्टराई	मेलम्ची–३	मेलम्ची नापा– ११	नवकि्त
१९१	शेरबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा २	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९२	शोभा उलक	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९३	श्यामकुमार जोशी	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९४	श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	चौतारा ३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९५	श्यामबहादुर श्रेष्ठ	चौतारा–२	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९६	सन्तोष कर्मचार्य	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
१९७	समरि तामाङ	कुवण्डिे	चौासाागढी ४	नयाँ साधारण
१९८	सरति लामछिाने सापकोटा	चौतारा न.पा. ४	चौतारा न.पा. ४	नवकि्त
१९९	सरोज वष्टि	स्याउले–९	चौसागढी नापा– १	नवकि्त
२००	सरोजा श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
२०१	सह बा श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२०२	सति थापा	चौतारा सागढी–१३	चौसागढी नापा– १३	नवकि्त
२०३	सति थापा	चौतारा न.पा. १०	चौतारा न.पा. १०	नयाँ आजविन
२०४	सतिदेवी श्रेष्ठ	चौतारा–३	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२०५	सुजता सापकोटा	चौतारा ०३	चौतारा न.पा. ४	नयाँ आजविन
२०६	सुदर्शन प्रधान	चौतारा ४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२०७	सुदपि श्रेष्ठ	चौतारा न.पा. ०२	चौतारा न.पा. ०२	नयाँ आजविन

२०८	सुनलि सापकोटा	कुवण्डि–४	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
२०९	सुब्बा प्रसाद दुलाल	चौतारा न.पा. ०७	चौतारा न.पा. ०७	नयाँ आजविन
२२०	सुभाष कर्माचार्य	चौतारा ८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२२१	सुमत्रिा शर्मा	कुवण्डि–७	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
२२२	सुरेश कसजु	चौतारा न.पा. ०५	चौतारा न.पा. ०५	नयाँ आजविन
२२३	सुवर्णलाल श्रेष्ठ	चौतारा ४	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२२४	सुवास श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी नापा– ४	नवकि्त
२२५	सृजना श्रेष्ठ	चौतारा ५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२२६	सोम बहादुर सापकोटा	पपिलडाँडा	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
२२७	सौरभ श्रेष्ठ	चौतारा–६	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२२८	हरओिम श्रेष्ठ	चौतारा	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२२९	हरकिुमार श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२३०	हरगिोपाल श्रेष्ठ	चौतारा–५	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२३१	हरमिाया पुरी	चौतारा–८	चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२३२	होमकुमारी पुरी	पपिलडाँडा–२	चौसागढी नापा– ६	नवकि्त
२३३	असलनारायण तथा मानकुमारी श्रेष्ठ स्मृति प्रतष्ठिान		चौसागढी नापा– ५	नवकि्त
२३४	रक्तकाली नमिावि		स्याउले	नवकि्त
२३५	स्तुपा स्वास्थ्य सेवा सहकारी		बौद्ध	नवकि्त
२३६	जुगल बोर्डङ्गि हाइस्कूल		चौतारा–५	नवकि्त
२३७	नेकपा एमाले		चौतारा	नवकि्त

अनुसूची ९

हालसम्मका सञ्चालक समितिको विवरण

२०५७ मंसिर १० देखि २०५८ चैत्र मसान्त सम्मको पूर्वाधार तथा योजना तयारी समितिको नामावली

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	संस्थापक
२	सदस्य	श्री सोम बहादुर सापकोटा	संस्थापक
३	सदस्य	श्री इश्वरी कक्षपती	संस्थापक
४	सदस्य	श्री पहलमान श्रेष्ठ	संस्थापक
५	सदस्य	श्री हिमालय प्रसाद दंगाल	संस्थापक
६	सदस्य	श्री दिल कुमारी श्रेष्ठ	संस्थापक
७	सदस्य	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	संस्थापक

पहिलो साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०५९ बैशाख १ देखि २०६१ चैत्र मसान्त सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	
४	सदस्य	श्री दिल कुमारी श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री सावित्री सापकोटा	
६	सदस्य	श्री नर बहादुर श्रेष्ठ	
७	सदस्य	श्री जयन्द्र श्रेष्ठ	
८	सदस्य	श्री झम्कनाथ नेपाल	
९	सदस्य	श्री इश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	
१०	सदस्य सचिब	श्री धनपती सुवेदी	

दोश्रो साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०६२ बैशाख १ देखि २०६५ चैत्र २८ सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री झम्कनाथ नेपाल	
४	सदस्य	श्री सोम बहादुर सापकोटा	
५	सदस्य	श्री अनिरुद्र नेपाल	

६	सदस्य	श्री शोभा उलक	
७	सदस्य	श्री नर बहादुर श्रेष्ठ	
८	सदस्य	श्री शेर बहादुर श्रेष्ठ	
९	सदस्य	श्री दिल बहादुर कार्की	
१०	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

तेश्रो साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०६५ चैत्र २९ देखि २०६९बैशाख १५ सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री सोम बहादुर सापकोटा	
४	सदस्य	श्री अनिरुद्र नेपाल	
५	सदस्य	श्री शोभा उलक	
६	सदस्य	श्री नर बहादुर श्रेष्ठ	
७	सदस्य	श्री डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	
८	सदस्य	श्री ललित श्रेष्ठ	
९	सदस्य	श्री जगन्नाथ अर्याल	
१०	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री किरण ब. पाण्डे	
११	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

चौथो साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०६९ बैशाख १६ देखि २०७२ माघ ७ सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री सोम बहादुर सापकोटा	
४	सदस्य	श्री डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री राम प्रसाद गौतम	
६	सदस्य	श्री यज्ञ प्रसाद दंगाल	
७	सदस्य	श्री उमा प्रसाद दुलाल	
८	सदस्य	श्री शोभा उलक	
९	सदस्य	श्री संसार श्रेष्ठ	
१०	सदस्य मनोनित	श्री कमलमणी श्रेष्ठ	
११	सदस्य मनोनित	श्री अनिरुद्र नेपाल	

१२	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री ध्रुव पोखरेल	
१३	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

पाँचौं साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०७२ माघ ८ देखि २०७५ चैत्र २२ सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री नरमान श्रेष्ठ	
४	सदस्य	श्री भीम बहादुर श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री राम प्रसाद गौतम	
६	सदस्य	श्री यज्ञ प्रसाद दंगाल	
७	सदस्य	श्री रामकृष्ण श्रेष्ठ	
८	सदस्य	श्री नेत्र प्रसाद दंगाल	
९	सदस्य	श्री संसार श्रेष्ठ	
१०	सदस्य मनोनित	श्री नातिबाबु धिताल	
११	सदस्य मनोनित	श्री निर्मला वस्ती	
१२	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री डा. अरुण कुमार चौधरी	
१३	सदस्य नगर प्रतिनिधि	श्री भुवनेश्वर लामिछाने	
१४	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

छैठौं साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०७५चैत्र २३ देखि २०७८ चैत्र २२ सम्म

	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री केशवलोचन शर्मा	
३	सदस्य	श्री इश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	
४	सदस्य	श्री रामकृष्ण श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री गोविन्द प्रसाद पराजुली	
६	सदस्य	श्री यज्ञ प्रसाद दंगाल	
७	सदस्य	श्री रामकृष्ण दंगाल	
८	सदस्य मनोनित	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
९	सदस्य मनोनित	श्री नेत्र प्रसाद दंगाल	
१०	सदस्य मनोनित	श्री सिता थापा	
११	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री	

१२	सदस्य नगर प्रतिनिधि	श्री विष्णु लामा	
१३	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

सातौं साधारण सभाबाट निर्वाचित क्याम्पस सञ्चालक समितिको नामावली

२०७८ चैत्र २३ देखि २०८३ बैशाख २५ सम्म

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री खिल बहादुर श्रेष्ठ	
३	सदस्य निवर्तमान अध्यक्ष	श्री कृष्णराज श्रेष्ठ	
४	सदस्य	श्री इश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री श्याम कृष्ण श्रेष्ठ	
६	सदस्य	श्री गोविन्द प्रसाद पराजुली	
७	सदस्य	श्री बाल कुमारी सापकोटा	
८	सदस्य	श्री नेत्र प्रसाद दंगाल	
९	सदस्य	श्री रामकृष्ण दंगाल	
१०	सदस्य	श्री तारा बहादुर कार्की	
११	सदस्य	श्री राजेन्द्र भक्त प्रधान	
१२	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री ज्ञानमणि अधिकारी	
१३	सदस्य नगर प्रतिनिधि	श्री	
१४	सदस्य सचिब	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल/ श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	मिति २०८२ श्रावण १ गते देखि

२०८३ बैशाख २६ गठन भएको क्याम्पस सञ्चालक समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	अध्यक्ष	श्री गम्भीरलाल श्रेष्ठ	
२	उपाध्यक्ष	श्री श्याम कृष्ण श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री शिव श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष
४	सदस्य	श्री ईश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	
५	सदस्य	श्री राजेन्द्र भक्त प्रधान	
६	सदस्य	श्री रिना श्रेष्ठ	
७	सदस्य	श्री तुलसी प्रसाद दंगाल	
८	सदस्य त्रि.वि. प्रतिनिधि	श्री	
९	सदस्य नगर प्रतिनिधि	श्री	
१०	सदस्य सचिब	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	

२०८३ असार १४ गते बसेको सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णयले गठन भएको

उप–समितिहरु

सल्लाकार समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री पुण्य प्रसाद न्यौपान	
२	सदस्य	माननीय युवराज दुलाल	
३	सदस्य	श्री गौरी प्रधान	
४	सदस्य	श्री प्रा.कपील श्रेष्ठ	
५	सदस्य	पूर्व माननीय सुभाष कर्माचार्य	
६	सदस्य	श्री डा. पूर्ण सिलवाल	
७	सदस्य	श्री बरिष्ठ अधिबक्ता कमलमणी श्रेष्ठ	
८	सदस्य	श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ	
९	सदस्य	श्री नगेन्द्र प्रसाद दंगाल	

आर्थिक तथा खरिद उप–समिति

	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	

भौतिक, योजना निर्माण, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री रिना श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	

छात्रवृत्ति छनोट तथा सिफारिस उप–समिति

	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री तुलसीप्रसाद दंगाल	
२	सदस्य	श्री हरिगोपाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री रविनमणी दाहाल	
४	सदस्य	श्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	

जनशक्तिश्रोत ब्यबस्थापन उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री इश्वरी प्रसाद श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री तुलसी प्रसाद दंगाल	
३	सदस्य	श्री राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठ	

वातावरण तथा सरसफाई उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री राजेन्द्रभक्त प्रधान	
२	सदस्य	श्री युवराज निरौला	
३	सदस्य	श्री खेम विष्ट	

पुस्तकालय ब्यबस्थापन उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री रीना श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री सुब्बा प्रसाद दुलाल	
३	सदस्य	श्री प्रकाश श्रेष्ठ	
४	सदस्य	श्री बोधराज भट्टराई	

शैक्षिक दिगोपन योजना निर्माण उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री प्रभात श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री कमल पौडेल	
४	सदस्य	श्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठ	

विद्यार्थी भर्नादर वृद्धि योजना उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री हरिगोपाल श्रेष्ठ	
३	सदस्य	श्री सुब्बा प्रसाद दुलाल	
४	सदस्य	श्री राजकुमार यादब	
५	सदस्य	श्री शान्तकुमार दंगाल	

जनसम्पर्क तथा प्रचार प्रसार उप–समिति

क्र.स.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	श्री प्रभात श्रेष्ठ	
२	सदस्य	श्री दिपक अर्याल	
३	सदस्य	श्री कृष्ण भण्डारी	
४	सदस्य	श्री कविराज भट्ट	
५	सदस्य	श्री रामहरि मिश्र	

अनुसूची १०

२०७९।०८० देखि २०८२।०८३ सम्मको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

आ.व. २०७९।०८०

श्री चौतारा बहुमूखी क्याम्पस

चौतारा,सिन्धूपाल्चोक

आय व्यय विवरण

आ.व. २०७९/०८० आषाढ मसान्त सम्मको

क्र.सं.	आय विवरण	अनूसूची	२०७९/०८०	२०७८/०७९	कैफियत
१	ने.बै.लि.मुद्धती मौज्दात	२	६५००००।००	६५००००।००	
२	नेपाल बैंक लिमिटेड चल्ती	२	४१६२७६९	८४५१३९७	
३	ग्लोवल आई.एम.ई.बैक चौतारा	२	२९३८२१७	३५१९७७८२	
४	कृ.बि.बैक मौज्दात	२	५६४१।०३	५६४१।०३	
५	राष्ट्रिय बाणिज्य बैक	२	३९१३।४१	२६०५८३।४१	
६	नगद मौज्दात लेखापाल	३	०।००	१२५२०।२५	
७	बिश्वबिद्यालय/प्रदेश अनूदान अनूसूची	४	१००६५४६७।००	२८१७३३०।००	
८	चौ.सा.गढी न.पा.अनूदान	५	१५०००००।००	०।००	
९	अन्य संघ संस्था निकाय अनूदान	१२	१०५१००।००	५५२०५५।००	
१०	व्यक्तिगत सहयोग	१०	७४००।००	१६४००।००	
११	क्याम्पसको आन्तरिक आम्दानी	५	५३७१२७१।८९	६१३०४८४।६७	
१२	धरौटी आम्दानी	११	४१५००।००	०।००	
१३	स्मारिका/क्यालेण्डर बिज्ञापन	१३	१९२२७५।००	०।००	
१४	ऋण सापटी	१४	२५५००००।००	०।००	
	जम्मा		२०५६३५७८।१९	१०८८१५०६।१५	
२	व्यय बिबरण				
१	पुर्णकालीन शिक्षक तलव	७	६३५६०२३।७५	३६००४०३।००	
२	आंशिक शिक्षक तलव भत्ता	७	९०७३१८।००	१६९९०९९।००	
३	मसलन्द/स्टेशनरी	८	२६१६३०।००	१७११५।००	
४	एम.एड.शिक्षक कर्मचारी तलव	७	५१६७८०।००	४०१०७३।००	
५	आन्तरिक परीक्षा संञ्चालन खर्च	८	४३४००।००	२८१५५।००	
६	बिज्ञान शिक्षक तलव	८	२५९५७८।००	८३९५२०।००	
७	सभा समारोह चिया खाजा खर्च	८	१४९९७५।००	५९२७५।००	
८	मर्मत सम्भार	८	०।००	५४४४०।००	
९	पूष्तक खरिद	८	३२६५६१।००	१०६७८६।००	
१०	खानेपानी बिद्यूत महसूल	८	८५०१५।००	१०८८०९।००	
११	आतेजाते खर्च	८	०।००	२५०००।००	
१२	बिरामी बिदा रकम भू.भरत आचार्य	८	०।००	१५०००।००	
१३	त्रि.वि.परीक्षा आवेदन फारम शूल्क	८	५४३७६०।००	५३०१५०।००	
१४	बाह्य परिक्षा सञ्चालन खर्च	८	२५६४००।००	१७२०७०।००	
१५	लेखापरीक्षण खर्च	८	३००००।००	३५०००।००	
१६	त्रि.वि.सेवा शूल्क	८	३२२५०।००	१०२६००।००	
१७	बाह्य प्रयोगात्मक परीक्षा	८	१३०९८८।००	१८५०४५।००	
१८	बैक व्याज कर	८	८९०७८२	५६३४।६०	
१९	संकाय नविकरण खर्च	८	१११०००।००	३४०००।००	
२०	वेवसाईड नविकरण सर्भिस चार्ज	८	३००००।००	१८५६०।००	
२१	कार्यालय व्यवस्थापन	८	१२३९६१।००	६२१७९।००	
२२	सामाजिक सूरक्षा कर दाखिला	७	७०५३८।००	५७७६५।००	
२३	कम्प्यूटर सामान खरिद	८	२४७३३५।००	४४७१२।००	
२४	माथिल्लो ग्राउण्ड ढलान खर्च	८	०।००	४७००००।००	
२५	एम.एड.प्रबेश परीक्षा खर्च	८	०।००	३७५००।००	
२६	अतिथी सत्कार	८	१५२६९५।००	८७१३६।००	
२७	छपाई (क्यालेन्डर,स्मारिका)	८	०।००	५०१७५।००	
२८	प्रिभिजिट खर्च	८	०।००	४८९१५।००	
२९	त्रि.वि.रजिष्ट्रेशन शूल्क दाखिला	८	२७५००।००	९१८७०।००	
३०	अभ्यास शिक्षण शूल्क	८	८२५०।००	१२३००।००	
३१	शैक्षिक भ्रमण	८	०।००	१७६०००।००	
३२	साउण्ड सिस्टम खरिद	८	०।००	१६०००।००	

S.P. Pokharel & Associates L.N. 3966 Gha Jorpati-6

३३	बिबिध खर्च	८	६१३१६।००	३२५६६।२५	
३४	नेपाल पब्लिक क्याम्पश संघ नविकरण	८	०।००	५०००।००	
३५	शिक्षक कर्मचारी ना.ल.कोष रकम दाखिला	७	०।००	२६४९२४।००	
३६	जित बहादूर थापामगर बसोवास व्यवस्थापन	८	०।००	१२५०००।००	
३७	शिक्षक छनौट परिक्षा	८	०।००	३६०००।००	
३८	गत बर्षको बिल भूक्तानी	८	२३२६२४।००	४६६७९।००	
३९	छात्रबृत्ति बितरण	८	९६०००।००	४४८८४६।००	
४०	गत बर्षको तलव भूक्तानी	८	२९३३२८।००	०।००	
४१	ईन्टरनेट खर्च	८	३१९२२।००	०।००	
४२	कार्यक्रम संञ्चालन सामान भाडा	८	६००००।००	०।००	
४३	शौचालय निर्माण	९	३२९२८५७।००	०।००	
४४	बार्षिकोत्सव/खेलकूद कार्यक्रम खर्च	९	१०७४०५।००	०।००	
४५	पूरानो शौचालय मर्मत	९	१८८५०।००	०।००	
४६	ई.लाईब्रेरी व्यवस्थापन खर्च	८	२९०००।००	०।००	
४७	अग्रीम आयकर	८	२४९००।००	०।००	
४८	स्ववियू सम्मान कार्यक्रम	८	१२५००।००	०।००	
४९	कम्पाउण्ड वाल तथा लेखा भवन निर्माण	९	३१२१८६७।००	०।००	
५०	कार्यशाला गोष्ठि खर्च	९	२६४१०।००	०।००	
५१	एस.एस.आर.लेखन खर्च	९	१०००००।००	०।००	
५२	रंगरोगन ज्याला	९	७२०००।००	०।००	
५३	पब्लिक क्याम्पश खर्च	८	२०५००।००	०।००	
५४	बिश्वबिद्यालय अनूदान आयोग रकम फिर्ता	९	३१९१४३।००	०।००	
५५	मूद्धती ऋणको व्याज	८	३९७३६।६६	०।००	
५६	श्री कृष्णरत्न गंगा मा.वि.सापटी फिर्ता	९	५०००००।००	०।००	
५७	बैक/नगद मौज्दात				
१	बैक मौज्दात	२	७५६३५३।९६	८०२०४।३०	
२	ने.बै.लि. मूद्धती मौज्दात	२	६५०००००।००	६५०००००।००	
३	नगद मौज्दात	३	१७०००।००	०।००	
	जम्मा		२०५६३५७८।१९	१०८८१५०६।१५	
			०।००	०।००	

लेखापाल   क्याम्पश प्रमूख   क्या.सं.स.अध्यक्ष   लेखापरीक्षक

S.P. Pokharel & Associates
C.A.N. 3966
Gha
Jorpati-6, Kathmandu

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
CHAUTARA MULTIPLE CAMPUS
चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
Chautara, Sindhupalchok
२०५८ (2001AD)

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस

चौतारा न.पा.-५, सिन्धुपाल्चोक

आय व्यय विवरण

आ.व. २०८०।०८१ साल असार महिना सम्मको

आय

		०८०।०८१	०७९।०८०	०७८।०७९
सिं.नं.	विवरण	रकम		
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	६३५६६।७९	४१७२७।६९	८४५१३।९७
२	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड	८२६३२।७३	२९३८२।१७	३५१९७७।८२
३	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३	५६४१।०३	५६४१।०३
४	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००	६५००००।००	६५००००।००
५	राष्ट्रिय व्राणिज्य बैक	६०४५१३।४१	३९१३।४१	२६०५८३।४१
६	नगद वाँकी	०।००	१७०००।००	०।००
७	अनूसुचि १ अनुसार शिक्षक तलव अनुदान अन्य	१०८२९३७१।००	११५६५४६७।००	२८१७३३०।००
८	अनूसुचि २ अनुसार विद्यार्थी शुल्क र अन्यवाट	४८३६४९८।६०	५३७८६७१।८९	६१४६८८४।६७
९	अनूसुचि ७ अनुसार अन्य आम्दानी	०।००	२८५४७७५।००	५५२०५५।००
	जम्मा	१७०७२२२३।५६	२०५४६५७८।१९	१०८६८९८५।९०

व्यय

		०८०।०८१	०७९।०८०	०७८।०७९
सि.नं.	विवरण	रकम		
१	अनुसूचि ३ कर्मचारी तलव भत्ता	८३६१५०७।००	८०३९६९९।७५	६८६२७८४।००
२	अनुसूचि ४ प्रशासनिक खर्च	४६१८५८१।४५	३५१२९९२।४८	३२८८५१७।८५
३	अनुसूचि ५ निर्माण तथा मर्मत संभार	१७५००००।००	७५८७५३२।००	०।००
४	अनुसूचि ६ पेश्की विवरण	०।००	०।००	०।००
५	कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ नगद वाँकी	०।००	०।००	०।००
६	नेपाल बैंक लिमिटेड	१०३३६।२५	६३५६६।७९	४१२६७।६९
७	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (१७७०१०१०००००३५)	५०००।००	८२६३२।७३	५६४१।०३
८	ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (१७७११०१००००००३)	४८७६२५।४२	५६४१।०३	२९३८२।१७
९	कृषि विकास बेंक लिमिटेड	५६४१।०३	६५००००।००	६५००००।००
१०	नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	६५००००।००	६०४५१३।४१	३९१३।४१
११	राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	११८३५३२।४१	०।००	०।००
		१७०७२२२३।५६	२०५४६५७८।१९	१०८८१५०६।१५

लेखापाल   क्याम्पस प्रमुख   .कया.सं. समिति अध्यक्ष   लेखापरीक्षक

श्री चौतारा बहुमूखी क्याम्पस

चौतारा,सिन्धूपाल्चोक

प्राप्ति तथा भुक्तानी बिबरण

आ.व. २०८१/०८२ आषाढ मसान्त सम्मको

क्र.सं.	आय विवरण	अनूसूची	२०८१/०८२	२०८०/०८१	कैफियत
१	ने.बै.लि.मुद्धती मौज्दात	२	६५०००००।००	६५०००००।००	
२	बैक मौज्दात	२	१६९२१३५।११	७५६३५३।८८	
३	नगद मौज्दात	३	०।००	०।००	
४	बिश्वबिद्यालय/प्रदेश अनूदान अनूसूची	४	१०५७९३७३।००	१०८२९३७१।००	
५	चौ.सा.गढी न.पा.अनूदान	५	८४०२०४।००	०।००	
६	अन्य संघ संस्था निकाय अनूदान	१२	१८५४८५।००	०।००	
७	व्यक्तिगत सहयोग	१०	०।००	०।००	
८	क्याम्पसको आन्तरिक आम्दानी	६	५८९५६१४।०४	४८३६४९८।६०	
	जम्मा		१९८४२८११।१५	१७०७२२२३।४८	
२	व्यय बिबरण				
१	गत बर्षको एम.एड.शिक्षक तलव	७	६६६४२७।००	०।००	
२	गत बर्ष/चालू बर्षको पूर्णकालिन शिक्षक तलव	७	२२८५६५।००	०।००	
३	गत/चालू बर्षको आंशिक शिक्षक तलव	७	२५०५९३।००	०।००	
४	गत आ.ब.को कम्पाउण्ड वाल निर्माण धरौटी		३०००००।००	०।००	
५	गत बर्षको विल भुक्तानी	८	१०११००।००	१३६६०४५।००	
६	गत बर्षको भरिया आर्टको बिल भुक्तानी	८	५००००।००	०।००	
७	गत बर्षको स्टेशनरी बिल भुक्तानी	८	११६४८०।००	०।००	
८	गत बर्षको धरौटी फिर्ता रमेश श्रेष्ठ		२५०००।००	०।००	
९	काठमाण्डौ सहकारी ऋण सांवा	८	७०००००।००	७०००००।००	
१०	काठमाण्डौ सहकारी ऋण ब्याज		१०११०८।००	११५६७०।००	
११	उत्तम देवी श्रेष्ठ ऋण सापटी फिर्ता		५०००००।००	०।००	
१२	यातायात भ्रमण खर्च	८	३०००।००	०।००	
१३	भर्ना ब्यानर छपाई ग्लोवल कम्प्यूटर	८	४००००।००	०।००	
१४	साउण्ड सिष्टम भाडा	८	१९०००।००	०।००	
१५	डिजिटीलाईजेशन खर्च	८	४४१९०।००	०।००	
१६	पुर्णकालीन शिक्षक तलव	७	३५१५३४०।००	६४१००८७।००	
१७	आंशिक शिक्षक तलव भत्ता	७	२३१९५८०।००	१३४१८२८।००	
१८	एम.एड.शिक्षक कर्मचारी तलव	७	१२४९६१०।००	६०९५९२।००	
१९	शिक्षक कर्मचारी नागरिक लगानी कोष दाखिला	७	६००००।००	०।००	
२०	पानि खरिद		०।००	१२०००।००	
२१	प्रकासन खर्च		०।००	१५०००।००	
२२	आईसिटी सामान खरिद		०।००	२५३०००।००	
२३	मसलन्द/स्टेशनरी	८	१२५०००।००	१०३४८३।००	
२४	सोधपत्र लेखन परीक्षा खर्च		२०२००।००	०।००	
२५	सभा समारोह चिया खाजा खर्च	८	९०६९५।००	३३८७६।४४	
२६	पूष्तक खरिद	८	९०७६१३।००	४७०४२।००	
२७	खानेपानी बिद्यूत टेलिफोन महसूल	८	९३४४७।००	९९७६४।००	
२८	नागरिक लगानी कोष फिर्ता	८	२९२३२।००	०।००	
२९	त्रि.वि.परीक्षा आवेदन फारम शूल्क	८	६९५५५०।००	३१५५५०।००	
३०	बाह्य परिक्षा सञ्चालन खर्च	८	५८७६२३।००	२३७२३०।००	
३१	त्रि.वि.सेवा शूल्क	८	९०६००।००	४०७५०।००	
३२	बाह्य प्रयोगात्मक परीक्षा	८	२२५८५०।००	२२१८५०।००	
३३	बैक ब्याज कर	८	६३८५।९५	१४६५८।७५	
३४	संकाय नविकरण खर्च	८	१०००।००	६०००।००	
३५	वेबसाईट नविकरण		०।००	४५०००।००	
३६	लेखापरीक्षण खर्च		०।००	३००००।००	
३७	क्याम्पस बार्षिकोत्सव		०।००	६२००।००	
३८	क्यूएए प्रचार प्रसार कार्यक्रम		०।००	४९९१०।००	

चौतारा बहुमुखी क्याम्पस
CHAUTARA MULTIPLE CAMPUS
चौतारा, सिन्धुपाल्चोक
Chautara, Sindhupalchok
२०५८ (2001 AD)

S.P. Pokharel & Associates
Jorpati-6, Kathmandu

३९	प्राविधिक खर्च		०।००	२५०००।००	
४०	शैक्षिक भ्रमण खर्च		०।००	४००००।००	
४१	वाटर फिल्टर खरिद		०।००	६००००।००	
४२	एस.एस.आर लेखन खर्च		०।००	६००००।००	
४३	खेल मैदान निर्माण		०।००	९०००००।००	
४४	जोति सूचना कक्ष निर्माण		०।००	८५००००।००	
४५	सामाजिक सूरक्षा कर दाखिला	७	४६९६२।००	७६४८०।००	
४६	त्रि.वि.रजिष्ट्रेशन शूल्क दाखिला	८	४७५००।००	२५०००।००	
४७	अभ्यास शिक्षण शूल्क	८	४६४७०।००	४०००।००	
४८	शिक्षक छनौट परीक्षा	८	१००००।००	०।००	
४९	छात्रावास भवन नक्सा पास	९	६३५००।००	०।००	
५०	एन.एच.ई.पि. कार्यक्रम		६२१८५।००	१९०००।००	
५१	ट्रान्सक्रिप्ट छपाई खर्च	८	५८७५०।००	३०६५०।००	
५२	क्याम्पस सरसफाई खर्च	८	६४००।००	०।००	
५३	हाजिरी जवाफ प्रतियोगीता	८	१५०००।००	०।००	
५४	बक्तृत्वकला प्रतियोगीता खर्च	८	९०००।००	०।००	
५५	धिमेबाजा खर्च	८	८४००।००	०।००	
५६	शिक्षक तालीम खर्च	९	२५३५५।००	०।००	
५७	आई.सि.टि.स्मार्टबोर्ड खरिद प्रदेश	९	४४५५७०।००	०।००	
५८	छात्रावास ट्रस भवन निर्माण	९	४२१०९१२।००	०।००	
५९	बिजूली मर्मत तथा सामान खरिद	८	२००००।००	०।००	
६०	प्यान नंम्बर बनाउदाको खर्च	८	१७०७९।००	०।००	
६१	छात्रबृत्ति वितरण	८	१९००००।००	०।००	
६२	ईन्टरनेट खर्च	८	१५०००।००	०।००	
६३	बार्षिकोत्सव/खेलकूद कार्यक्रम खर्च	९	१७६०९६।००	३०००००।००	
६४	अग्रीम आयकर	८	१२२२५।००	७०९२०।००	
६५	स्ववियू कार्यक्रम	८	२५२२५।००	२००००।००	
६६	रंगरोगन/ अन्य ज्याला	८	८९००।००	१२५०००।००	
६७	मूद्धती ऋणको व्याज	८	४९६३६।९२	४९५०२।१८	
६८	बैक/नगद मौज्दात				
१	बैक मौज्दात	२	४४१९९०।५३	१६९२१३५।११	
२	ने.बै.लि. मूद्धती मौज्दात	२	६५००००।००	६५००००।००	
३	नगद मौज्दात	३	१७४६५।७५	०।००	
जम्मा			१९८४२८११।१५	१७०७२२२३।४८	
			०।००	०।००	

लेखाप्रमुख | क्याम्पश प्रमूख | क्या.सं.स.अध्यक्ष | लेखापरीक्षक

०८२ श्रावण १ देखि ०८३ असार मसान्त सम्मको वास्तविक खर्च

क्र.स.	व्यय शिर्षक	रकम	क्र.स.	आय शिर्षक	रकम
१	***पुँजीगत खर्च***		१	**आन्तरिक आम्दानी :**	
	शैक्षिक पुर्वाधार (कम्प्यूटर,स्मार्टबोर्ड)	200,000.00		आन्तरिक विद्यार्थीबाट शुल्क	5,276,147.00
	कक्षा कोठामा फर्निचर ब्यबस्थापन	1,219,994.00		संघसंस्था/समुदायबाट सहयोग	2,400.00
	हल र होस्टेल ब्यबस्थापन	0.00		क्यान्टिन, जग्गा, हल भाडा	42,300.00
	कुल पुँजीगत खर्च	**1,419,994.00**		व्याजबाट आम्दानी	30,745.98
२	***साधारण खर्च***	0.00		**कुल आन्तरिक आम्दानी**	**5,351,592.98**
	तलब र भत्ता:	0.00	२	**सरकारी अनुदान**	0.00
	पुर्णकालिन	2818996.00		प्रदेश गुणस्तर अभिवृद्धि अनुदान	498,000.00
	आंशिक	1,245,338.00		UGC नियमित	3,431,000.00
	प्रशासन कर्मचारी	1,904,859.00		UGC-NEHEP,QEE & Digitalization	5,166,656.11
	स्नातकोत्तर प्राध्यापक	1,363,290.00		UGC Equiement खरिद अनुदान	600,000.00
	सामाजिक सुरक्षा कर दाखिला	99,898.00		चौसागढी न.पा.	600,000.00
	शिक्षक कर्मचारी पोशाक	91,500.00		चौसागढी न.पा. वडा नं. ५	100,000.00
	कुल तलब र भत्ता:	**7,523,881.00**		**कुल सरकारी अनुदान**	**10,395,656.11**
३	**त्रि.वि.वि.**	0.00	३	त्रि.वि. परीक्षा अनुदान	300,727.00
	बाह्य परीक्षा खर्च	307,113.00		थेसीस	148,100.00
	बाह्य परीक्षा खर्च एम.एड.	42,600.00		प्लेगारिजम	25,000.00
	त्रि.वि. सेवा शुल्क	40,400.00		आभाष फर्निचर	97,345.00
	त्रि.वि. परीक्षा फाराम तथा रजिष्ट्रेशन शुल्क	546,325.00		चारित्रिक प्रमाण पत्र	75,000.00
	संकाय,विषय थप र शिक्षाशास्त्र संकाय नविकरण	288,000.00		टास्क्रिप्ट शुल्क	39,400.00
	कुल त्रि.वि.वि.	**1,224,438.00**		नागरिक लागानी कोष दाखिला	330,000.00
४	**प्रशासकीय**	0.00		ऋण सापटी	600,000.00
	मसलन्द/स्टेशनरी	162,090.00		शिक्षक विज्ञापन दस्तुर	18,000.00
	पानी, बत्ति, टेलिफोन, इन्टरनेट	79,879.00		नयाँ सदस्यता र नविकरण	189,505.00
	लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (२ वर्षको)	50,000.00		निर्वाचन दस्तुर	12,000.00
	वार्षिकोत्सव खर्च	12,340.00		**अन्य आम्दानी जम्मा**	**1,835,077.00**
	क्यालेन्डर तथा स्मारिका	0.00	४	नेपाल बैंक लिमिटेड	1,359.05
	पाहुना खर्च	65,955.00		ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17701010000035)	5,000.00
	मर्मत संभार	175,193.00		ग्लोबल आइएमइ बैंक लिमिटेड (17711010000003)	97,628.04
	बैठक / क्याम्पस अधिबेशन खर्च	41,845.00		कृषि विकास बेंक लिमिटेड	5,641.03
	ट्रान्सक्रिप्ट खर्च	11,700.00		नेपाल बैंक लिमिटेड मुद्धती	650,000.00

क्र.स.	ब्यय शिर्षक	रकम	क्र.स.	आय शिर्षक	रकम
	छात्रवृत्ति	26,000.00		राष्ट्रिय वाणिज्य बैक	332,362.41
	बैक ब्याज /कर	70,517.56		नगद मौज्दात	17,465.75
	नागरिक लागानी कोष दाखिला	330,000.00		**बैक तथा नगद मौज्दात अ.ल्या.**	**1,109,456.28**
	ऋण चुक्ता	1,650,000.00			
	शोधपत्र खर्च	153,299.00			
	पब्लिक क्याम्पस नविकरण	8,000.00			
	शिक्षक छनौट परीक्षा	33,500.00			
	गत वर्षको विल भुक्तानी	816,002.00			
	भैपरी आउने खर्च (दुर्घटना)	39,580.00			
	चौतारा भिमसेन गुठी सहयोग	10,101.00			
	पप्याजारिजा खर्च	20,000.00			
	इन्टरनेट खर्च	19,000.00			
	भ्याट रकम दाखिला	28,673.00			
	अन्य खर्च	23,090.00			
	कुल प्रशासनिक	**3,826,764.56**			
	विभिन्न कमिटि खर्चः	0.00			
	RMC	50,645.00			
	IQAC/NEHEP	110,860.00			
	Examination Cell	75,360.00			
	Public information committee	9,155.00			
	Extra-curricular committee	35,760.00			
	Student Quality Circle-FSU	6,015.00			
५	SAT	61,436.00			
	Science Department	44,397.00			
	Management Department	0.00			
	Education Department	183,750.00			
	Account section	45,000.00			
	Library	36,476.00			
	EMIS	0.00			
	कुल कमिटीहरुको खर्च	**658,854.00**			
	कुल जम्मा खर्च	**14,653,931.56**			
६	बैक तथा नगद मौज्दात अ.ल्या.	**4,037,850.81**			
	कुल जम्मा खर्च	**18,691,782.37**		**कुल जम्मा आम्दानी**	**18,691,782.37**

२०८३/८४ को अनुमानित आम्दानी-खर्च

व्यय शिर्षक	रकम	आय शिर्षक	रकम
पुँजीगत खर्च	रु	**आन्तरिक आम्दानी :**	रु
शैक्षिक पुर्वाधार (डिजिटल बोर्ड,स्मार्ट बोर्ड इन्भर्टर,ब्याट्रि, सोलार प्यानल, कम्प्यूटर)	600,000.00	आन्तरिक विद्यार्थीबाट शुल्क	6,586,755.00
कक्षा कोठामा ब्यबस्थापन	800,000.00	संघसंस्था/समुदायबाट सहयोग	20,000.00
हल र होस्टेल ब्यबस्थापन	1,500,000.00	क्यान्टिन, जग्गा, हल भाडा	50,000.00
मर्मत संभार	300,000.00	व्याजबाट आम्दानी	18,000.00
कुल पुँजीगत खर्च	**3,200,000.00**	ट्रान्सक्रिप्टबाट	75,000.00
साधारण खर्च		**कुल आन्तरिक आम्दानी**	**6,749,755.00**
तलब र भत्ता:			
पुर्णकालिन	6,296,329.00	**सरकारी अनुदान**	
आंशिक	1,920,000.00	UGC उपकरण खरिद अनुदान	600,000.00
प्रशासन कर्मचारी	1,352,000.00	UGC नियमित	3,400,000.00
स्नातकोत्तर प्राध्यापक	1,575,000.00	UGC-NEHEP & QEE	3,000,000.00
कुल तलब र भत्ता:	**11,143,329.00**	प्रदेश गुणस्तर अभिवृद्धि अनुदान	500,000.00
त्रि.वि.वि.		चौसागढी न.पा.	600,000.00
बाह्य परीक्षा खर्च (एम एड. सहित)	370,000.00	चौसागढी न.पा. वडा नं. ५	100,000.00
त्रि.वि. सेवा शुल्क	64,000.00	त्रि.वि. परीक्षा अनुदान	300,000.00
त्रि.वि. परीक्षा फाराम तथा रजिष्ट्रेशन शुल्क	414,650.00	**कुल सरकारी अनुदान**	**8,500,000.00**
कुल त्रि.वि.वि.	**848,650.00**	बैक तथा नगद मौज्दात अ.ल्या.	**4,037,850.81**
प्रशासकीय		उठ्न बाँकी शुल्क	**725,341.00**
मसलन्द	100,000.00	प्रदेश तथा नगरपालिका सहयोग	**800,000.00**
पानी, बत्ति, टेलिफोन, इन्टरनेट	120,000.00		
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन	40,000.00		
वार्षिकोत्सव खर्च	30,000.00		
क्यालेन्डर तथा स्मारिका	90,000.00		
पाहुना खर्च	65,000.00		
बैठक खर्च	50,000.00		
ट्रान्सक्रिप्ट खर्च	27,000.00		
छात्रवृत्ति	70,000.00		
बैक ब्याज	40,000.00		

व्यय शिर्षक	रकम	आय शिर्षक	रकम
पुँजीगत खर्च	रु	**आन्तरिक आम्दानी :**	रु
अन्य खर्च	80,000.00		
कुल प्रशासनिक	**712,000.00**		
विभिन्न कमिटि खर्च:			
RMC	240,000.00		
IQAC	85,000.00		
Examination Cell	435,000.00		
Public information committee	120,000.00		
Extra-curricular committee	90,000.00		
Student Quality Circle-FSU	28,000.00		
SAT	282,000.00		
Science Department	97,000.00		
Management Department	667,000.00		
Education Department	232,000.00		
Account section	70,000.00		
Library	200,000.00		
EMIS	42,000.00		
कुल कमिटीहरुको खर्च	**2,588,000.00**		
कुल साधारण खर्च	**15,291,979.00**	**जम्मा**	
जम्मा	**18,491,979.00**	न्यून	
भुत्तानी दिन बाँकी आ.व. ०८२।०८३	1,589,258.00		
बैक मौज्दात रहने	731,709.81		
कुल जम्मा	**20,812,946.81**	**कुल जम्मा**	**20,812,946.81**

हालसम्मका स्ववियु पदाधिकारीहरु

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन २०६१

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	दिल बहादुर कार्की	अध्यक्ष
२	तिलक बहादुर दंगाल	उपाध्यक्ष
३	बालकृष्ण दंगाल	सचिव
४	प्रभात श्रेष्ठ	सहसचिव
५	कमला पौडेल	कोषाध्यक्ष
६	सन्जीब सापकोटा	सदस्य
७	रुक्कादेवी शर्मा	सदस्य

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन २०६३

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	ललित श्रेष्ठ	अध्यक्ष
२	दयालक्ष्मी श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष
३	सुशील चुवान	सचिव
४	उमा धिताल	सहसचिव
५	गोदा न्यौपाने	कोषाध्यक्ष
६	बबिता शर्मा	सदस्य
७	विपिन घले	सदस्य

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन २०६५

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	प्रदिप सापकोटा	अध्यक्ष
२	किशोर विद्याधर	उपाध्यक्ष
३	रमेश दुलाल	सचिव
४	दिपक अर्याल	सहसचिव
५	विजय नेपाल	कोषाध्यक्ष
६	कल्पना सिलवाल	सदस्य
७	स्वदेश कक्षपती	सदस्य
८	चिनीमाया तामाङ	सदस्य
९	राजेन्द्र श्रेष्ठ	सदस्य

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन २०७४

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	श्री मिलन लामा	अध्यक्ष
२	श्री रिता सापकोटा	उपाध्यक्ष
३	श्री प्रेम कृष्ण श्रेष्ठ	सचिव
४	श्री राकेश श्रेष्ठ	सहसचिव
५	श्री सुजता सिलवाल	कोषाध्यक्ष
६	श्री लक्ष्मी लामा	सदस्य
७	श्री प्रशंसा तामाङ	सदस्य
८	श्री सृजना बस्नेत	सदस्य
९	श्री सुजन श्रेष्ठ	सदस्य
१०	श्री बेली दुलाल	सदस्य
११	श्री राम शरण गौतम	सदस्य
१२	श्री युवराज श्रेष्ठ	सदस्य
१३	श्री अम्बिका खत्री	सदस्य
१४	श्री सजना तामाङ	सदस्य

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन २०७९

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	अमृत श्रेष्ठ	अध्यक्ष
२	निर्मल श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष
३	सुशिल तामाङ	सचिव
४	सविना कार्की	सहसचिव
५	प्रमिला वि.क.	कोषाध्यक्ष
६	प्रजिना बस्नेत	सदस्य
७	रोशन भुजेल	सदस्य
८	छिरिङ लामा	सदस्य
९	राजन अधिकारी	सदस्य
१०	रस्मिला खत्री	सदस्य
११	अस्मिता आचार्य	सदस्य
१२	सुदिप श्रेष्ठ	सदस्य
१३	सुमिक्षा तामाङ	सदस्य
१४	कोपिला श्रेष्ठ	सदस्य
१५	मनिता न्यौपाने	सदस्य

समिति उपसमितिहरुको विवरण

आन्तरिक गुणस्तर सुनिश्चितता समिति
(Internal Quality Assurance Committee - IQAC)

राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ — संयोजक
कमल पौडेल — सदस्य
रबिन मणि दाहाल — सदस्य
कबिराज भट्ट — सदस्य
युवराज निरौला — सदस्य
अनिल शर्मा (विद्यार्थी) — सदस्य
अञ्जना लामा (विद्यार्थी) — सदस्य

गुनासो निवारण संयन्त्र
(Grievance Redress Mechanism GRM)

हरि गोपाल श्रेष्ठ — संयोजक
शान्त कुमार क्षेत्री — सदस्य
रामहरि मिश्र — सदस्य
कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ — सदस्य

सामुदायिक सङ्लग्नता, एकता तथा नागरिकता
(Community Engagement, Solidarity and Citizenship - CESC)

राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ — संयोजक
सुब्बा दुलाल — सदस्य
बोधराज भट्टराई — सदस्य
शान्ता कुमार क्षेत्री — सदस्य
राज कुमार यादव — सदस्य

प्राज्ञिक मूल्याङ्कन परीक्षण
(Scholastic Assessment Test)

कमल पौडेल — संयोजक
रबिन मणि दाहाल — सदस्य
कविराज भट्ट — सदस्य
युव राज निरौला — सदस्य
प्रकाश श्रेष्ठ — सदस्य

अतिरिक्त क्रियाकला विभाग
(Extra Curricular Activities -ECA)

युव राज निरौला — संयोजक
हृदय प्रसाद सापकोटा — सदस्य
शान्त कुमार क्षेत्री — सदस्य
कृष्ण भण्डारी — सदस्य
प्रकाश श्रेष्ठ — सदस्य

परीक्षा/मूल्याङ्कन विभाग
(Exam / Assessment Department)

रबिन मणि दाहाल — संयोजक
शान्त कुमार क्षेत्री — सदस्य
युव राज निरौला — सदस्य
प्रकाश श्रेष्ठ — सदस्य

विद्यार्थी गुणस्तर मण्डल
(Student Quality Circle)

अनिल शर्मा — संयोजक
रिचन श्रेष्ठ — सदस्य
प्रवीना अधिकारी — सदस्य
विनय दुलाल — सदस्य
मेनुका श्रेष्ठ — सदस्य
नितेश श्रेष्ठ — सदस्य
आस्था श्रेष्ठ — सदस्य

अनुसन्धान व्यवस्थापन इकाइ
(Research Management Cell)

कमल पौडेल — संयोजक

रबिन मणि दाहाल — सदस्य
कविराज भट्ट — सदस्य
खेमराज विष्ट — सदस्य
हृदय प्रसाद सापकोटा — सदस्य

सार्वजनिक सूचना एकाइ
(Public Information Cell)
सुब्बा प्रसाद दुलाल — संयोजक
हरि गोपाल श्रेष्ठ — सदस्य
राज कुमार यादव — सदस्य
युव राज निरौला — सदस्य
राम हरि मिश्र — सदस्य

IEMIS/ICT सहयोगी कक्ष
(Integrated Education Management Information System)
प्रकाश श्रेष्ठ — संयोजक
कविराज भट्ट — सदस्य
कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ — सदस्य

प्रशासनिक विभाग
(Administrative Department)
राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ — प्रमुख (Chief)
हरि गोपाल श्रेष्ठ — शिक्षा
रबिन मणि दाहाल — व्यवस्थापन
बोधराज भट्टराई — विज्ञान
कृष्ण गोपाल श्रेष्ठ — लेखा

प्रयोगात्मक परीक्षा विभाग
(Practical Examination Department)
कविराज भट्ट — संयोजक
सुब्बा प्रसाद दुलाल — सदस्य
कृष्ण भण्डारी — सदस्य
युव राज निरौला — सदस्य
राम हरि मिश्र — सदस्य

विभागीय प्रमुखहरू
(Department Head)
हरि गोपाल श्रेष्ठ — शिक्षा
रबिन मणि दाहाल — व्यवस्थापन
बोधराज भट्टराई — विज्ञान

शिक्षाशास्त्र सङ्काय विभाग
हरिगोपाल श्रेष्ठ— प्रमुख
कमल प्रसाद पौडेल
युवराज निरौला
कविराज भट्ट
सुब्बा प्रसाद दुलाल
कृष्ण भण्डारी
खेमराज विष्ट

व्यवस्थापन सङ्काय विभाग
रबिन मणि दाहाल — प्रमुख
राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ
कमल प्रसाद पौडेल
हृदय प्रसाद सापकोटा
शान्त कुमार दंगाल
खेमराज विष्ट
राजकुमार यादव

विज्ञान सङ्काय विभाग
बोधराज भट्टराई — प्रमुख
कमल पौडेल
राजकुमार यादव
रामहरि मिश्र

अनुसूची १३

पूर्व विद्यार्थी समाज विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद
१	तिलक बहादुर दंगाल	अध्यक्ष
२	निर्मला तिमल्सिना दंगाल	उपाध्यक्ष
३	हरिचन्द्र गौतम	सचिव
४	बेली दुलाल	कोषाध्यक्ष
५	दिलबहादुर कार्की	सदस्य
६	रमेश दुलाल	सदस्य
७	प्रदिप बस्नेत	सदस्य
८	आकृति घले	सदस्य
९	ध्रुव घोरासैनी	सदस्य
१०	निर्मला श्रेष्ठ	सदस्य
११	रेणु श्रेष्ठ	सदस्य